

Jaarstukken 2013

Inhoudsopgave

Bestuurlijke beschouwingen 2013	9
JAARVERSLAG	23
Programma Vitaal	29
Deelprogramma Sociale Participatie	31
Deelprogramma Gezondheidszorg	40
Deelprogramma Werkgelegenheid	45
Deelprogramma Onderwijs	47
Deelprogramma Kunst, cultuur en sport	50
Programma Duurzaam	59
Deelprogramma Woningen	61
Deelprogramma Commerciële Voorzieningen en Horeca	62
Deelprogramma Leefomgeving	64
Deelprogramma Gebiedsinrichting	70
Deelprogramma Klimaat & Milieu(zorg)	74
Deelprogramma Landschap en recreatie	78
Deelprogramma Cultuurhistorie en archeologie	82
Programma Bereikbaar	89
Deelprogramma Autoverkeer	91
Deelprogramma Fietsverkeer	94
Deelprogramma Openbaar vervoer	96
Deelprogramma Autoverkeer	99
Programma Veilig	103
Deelprogramma Sociale Veiligheid en Openbare Orde	105
Deelprogramma Fysieke veiligheid	110
Deelprogramma Crisisbeheersing	113
Programma Betrokken	119
Deelprogramma Politiek en Bestuur	121
Deelprogramma Dienstverlening	123
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	131
Paragrafen	133
Paragraaf Lokale heffingen	135
Paragraaf Weerstandsvermogen	138
Paragraaf Grondbeleid	143
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	148
Paragraaf Financiering	152
Paragraaf Bedrijfsvoering	156
Paragraaf Verbonden partijen	163
JAARREKENING	181
Balans per 31 december 2013	188
Toelichting op de balans	190
Staat van baten en lasten per programma	205
Toelichting op staat van baten en lasten per programma	206
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	211
SISA	215
Controleverklaring	221

Voorwoord

Door scherp te sturen en incidentele meevallers positief resultaat van € 2,7 miljoen

De bezuinigingen van het Rijk hebben forse impact op de meerjarenbegroting van de gemeente Houten. Bij de behandeling van de begroting 2013 zijn met de raad afspraken gemaakt over het proces om op termijn het financiële huishoudboekje van de gemeente structureel op orde te houden. Voor 2013 is afgesproken dat wij ons maximaal inspanden om een tekort in de jaarrekening 2013 te voorkomen. Onze inspanningen hebben resultaat gehad; we sluiten de jaarrekening positief af. Hierdoor blijft het weerstandsvermogen intact en hebben we tijd voor structurele ombuigingsmaatregelen, gebaseerd op de Toekomstvisie Houten 2025.

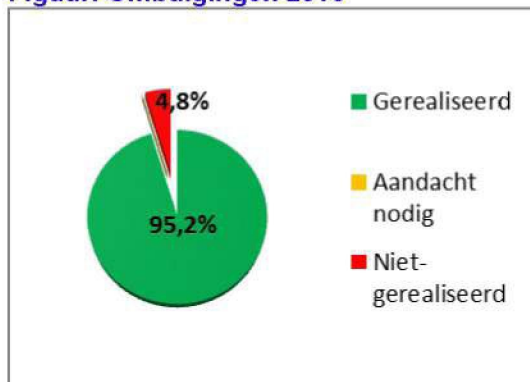
In 2013 is er, zoals in de gehele bestuursperiode 2010-2014, constant sprake geweest van een onzekere financiële situatie. Dit kwam vooral door de bezuinigingen door het Rijk. De algemene uitkering schommelde behoorlijk door deze bezuinigingen. Met de bestuursrapportages hebben wij u hierover geïnformeerd. De prognose van het begrotingssaldo wisselde gedurende 2013, maar was steeds positief. Bij de tweede bestuursrapportage 2013 was de prognose ongeveer € 0,1 miljoen positief. Deze prognose gaf weinig marge voor het opvangen van financiële tegenvallers. Om te sturen op een positieve ontwikkeling van het begrotingssaldo 2013 hebben we, net als in 2012, het accent gelegd op:

- blijvende aandacht voor de realisatie van de ombuigingen (2013: € 6,8 miljoen);
- maximale inspanningen op vier pijlers:
 1. flexibele inzet van personeel in relatie tot werkaanbod (vacature- en aannamebeleid)
 2. uitstellen en/of anders faseren van investeringen
 3. scherp sturen op nut en noodzaak van te maken kosten
 4. budgetdiscipline

Deze aanpak is evenals in 2012 succesvol geweest, zo blijkt uit het jaarrekeningresultaat 2013.

Ook hebben we in 2013 95,2% van de benodigde € 6,8 miljoen te realiseren ombuigingen behaald. Dit betekent dat 4,8% niet is gerealiseerd. Hierover is de raad bij de tweede bestuursrapportage 2013 geïnformeerd.

Figuur: Ombuigingen 2013

Gezien de onzekere financiële situatie zijn we tevreden met het jaarrekeningresultaat van € 2,7 miljoen positief. Dit is € 2,6 miljoen meer dan bij de tweede bestuursrapportage 2013 was begroot. Deze forse toename wordt vooral veroorzaakt door ontwikkelingen na de tweede bestuursrapportage 2013. Belangrijk onderdeel is het incidentele positieve financiële effect (€ 0,8 miljoen) van de decembercirculaire 2013. Daarnaast is in de jaarrekening ook het effect zichtbaar geworden van de maximale inspanningen op de hierboven genoemde vier pijlers. Vooral de flexibele inzet van personeel en het scherp sturen op nut en noodzaak van nog te maken kosten heeft zijn vruchten afgeworpen. Met individuele posten tussen de € 10.000 en € 75.000 is er gemeente breed een positief effect van ongeveer € 1,3 miljoen op de beïnvloedbare budgetten behaald. Tot slot hebben ook de positieve verwachtingen bij de tweede bestuursrapportage voor de zogenaamde 'openeinde regelingen' invloed op de jaarrekening 2013.

In het hoofdstuk Bestuurlijke beschouwingen 2013 wordt ingegaan op het jaarrekeningresultaat 2013. Hierbij wordt het verschil tussen het jaarrekeningresultaat 2013 en de tweede bestuursrapportage 2013 geanalyseerd. Daarnaast worden ook de belangrijkste ontwikkelingen (wat hebben we gedaan?) in 2013 op programmaniveau beschreven.

In 2013 is de woningbouwproductie redelijk op peil te gebleven. Voor veel investeerders blijft Houten als ontwikkelingslocatie aantrekkelijk genoeg om hier actief te zijn. Wel wordt geconstateerd dat er andere spelers actief worden in het proces van gebiedsontwikkeling. Meer kleinere ontwikkelaars, gericht op specifieke niches in de markt, maar ook (toekomstige) bewoners die zich organiseren en actief opstellen. Deze verandering vraagt ook om een andere houding en rol van de overheid. Daarnaast ligt het afronden van de Vinex locaties in Houten Zuid voor een belangrijk deel nog bij de bekende partijen, met wie afspraken zijn gemaakt over planvorming en -realisatie. In 2013 was er een behoorlijke belangstelling voor bedrijfskavels in Houten. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in meer uitgegeven bedrijfsterreinen dan vooraf verwacht.

De druk op de gemeentelijke grondexploitatie is ondanks de gerealiseerde opbrengsten nog steeds groot. De strategie die al in 2012 is ingezet is in 2013 daarom verder uitgebouwd. Hierbij wordt zoveel mogelijk ingezet op het stimuleren en faciliteren van kansrijke ontwikkelingen op de woningbouw- en de bedrijfsterreinenmarkt. Anderzijds is in het kantorensegment gekozen voor een ingreep die de risico's in de grondexploitatie tot aanvaardbare en realistische proporties terugbrengt. Tegelijkertijd zijn stappen gezet om tot een beter risicomanagement te komen.

Een samengesteld pakket van project specifieke en generieke keuzes, ingrepen en maatregelen hebben geleid tot een realistisch kosten- en opbrengstenniveau in de grondexploitatie, zodanig dat het risico van uitvoering van de ruimtelijke ambities aannemelijk en aanvaardbaar is en geen aanspraak hoeft te worden gemaakt op het concernweerstandvermogen. In de paragraaf Grondbeleid wordt hier uitgebreid op ingegaan.

Aanvullende structurele ombuigingen blijven nodig

In het overdrachtsdocument 2014 is voorgesteld het positieve jaarrekeningresultaat 2013 in samenhang te beschouwen met de verwachte indicatieve begrotingssaldi voor 2014 en 2015 uit de door de raad vastgestelde begroting 2014. Het is daarom niet nodig om in de eerste helft van 2014 aanvullende incidentele of tijdelijke maatregelen te nemen voor een sluitende begroting 2015. We willen de jaren 2013 - 2015 in samenhang beschouwen. Daarom wordt de raad bij de jaarstukken 2013 voorgesteld het jaarrekeningresultaat niet te storten in de vrije algemene reserve, maar in de bestemmingsreserve economische crisis. De begroting 2015 wordt door het aanwenden van deze bestemmingsreserve incidenteel sluitend opgesteld. In de collegebrief van 6 maart 2014 bent u hierover geïnformeerd.

De bestuurlijke noodzaak voor structurele ombuigingen vanaf 2016 blijft echter onverminderd hoog. De focus van het nieuwe bestuur kan straks volledig liggen op de noodzakelijke ombuigingsmaatregelen (*op basis van de Toekomstvisie Houten 2025*) binnen een bandbreedte van € 2,0 - € 3,0 miljoen. Daarmee kan het financiële huishoudboekje vanaf 2016 structureel op orde worden gehouden. Onderdeel hiervan is het analyseren van het jaarrekeningresultaat 2013 op structurele elementen. Hierbij houden we rekening met eerder door de raad vastgestelde beleids- en financiële kaders. In hoofdstuk 3 van het overdrachtsdocument 2014 is hier bij het financieel meerjarenperspectief op ingegaan.

Aanbevelingen Audit- en Rekeningcommissie

In het rapport 'Jaarstukken 2012' doet de Audit- en Rekeningcommissie (ARC) een aantal instrumentele en inhoudelijke aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn grotendeels door ons in de jaarstukken overgenomen. De belangrijkste aanbevelingen van de ARC hebben te maken met het tijdig aanleveren van informatie van externe partners. In het bijzonder:

- prestatie-indicatoren van maatschappelijke partners en
- realistische financiële cijfers van verbonden partijen over het afgelopen jaar.

In 2013 hebben we met deze aanbevelingen een aantal stappen gezet. De Jaarrekening 2013 geeft dan ook meer inzicht in de gevraagde cijfers en indicatoren. Op 22 november 2013 hebben wij de ARC, zoals eerder toegezegd, met een tussentijds memo geïnformeerd.

De leefbaarheidsmonitor is in 2013 niet uitgevoerd. Deze monitor wordt eens in de twee jaar gedaan. Hierdoor ontbreken dit jaar bij de programmaverantwoording de indicatoren die hieraan worden ontleend.

Tot slot

Wij zien uit naar een constructieve behandeling van de jaarstukken 2013 op 3 juni 2014 en de behandeling van het collegeprogramma 2014 - 2018 op 8 juli 2014.

Burgemeester en wethouders van Houten,

de secretaris

de burgemeester

H.S. den Bieman

W.M. de Jong

Bestuurlijke beschouwingen 2013

Deze beschouwing gaat in op het resultaat van de jaarrekening 2013, de afwijking van het resultaat ten opzichte van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen op programmaniveau (wat hebben we gedaan?). We geven de belangrijkste ontwikkelingen van de verschillende onderdelen weer.

Rekeningresultaat 2013

De jaarrekening van de gemeente Houten, inclusief de grondexploitatie, sluit in 2013 met een positief rekeningresultaat van € 2.743.341.

Dit resultaat na bestemming is een optelsom van het resultaat van de verschillende programma's en de algemene dekkingsmiddelen. Hier zijn ook de mutaties in de reserves in opgenomen, waar de raad al eerder een besluit over heeft genomen.

De 'begroting na wijzigingen' is de vastgestelde begroting 2013 in november 2012, aangevuld met bijstellingen vanuit de tweede fase ombuigingen, de eerste en tweede bestuursrapportage 2013 en effecten van tussentijdse raadsvoorstellen/-besluiten. In de bestuursrapportages en betreffende raadsvoorstellen worden deze bijstellingen toegelicht.

Het verloop van het resultaat 2013, voor en na mutaties in de reserves, is als volgt:

Tabel 1: Rekeningresultaat 2013

x € 1.000

Financieel resultaat	Rekening 2012	Begroting 2013 na Wijziging	Rekening 2013	Afwijking 2013
Lasten	100.584	111.109	105.829	-5.280
Baten	101.603	110.420	108.279	-2.142
Totaal saldo van baten en lasten	1.019	-689	2.450	3.139
Toevoeging aan reserves	3.813	1.948	2.451	503
Onttrekking aan reserves	3.872	2.730	2.745	14
Saldo mutaties reserves	59	782	294	-489
Resultaat	1.078	93	2.743	2.650

Samenstelling en analyse van het resultaat

Het verschil tussen het saldo van de begroting 2013 en dat van de jaarrekening 2013 bedraagt positief € 2,65 miljoen. Dit komt door verschillen tussen de begroting na wijziging (tweede bestuursrapportage 2013) en de realisatie van een aantal onderdelen. De verschillen zijn nog niet aan de orde geweest in eerdere rapportages en vooral ontstaan na het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2013 (peildatum september).

In tabel 2 is het resultaat na bestemming uitgesplitst naar de programma's uit de begroting.

Tabel 2: Resultaat per programma 2013

x € 1.000

Financieel resultaat	Rekening 2012	Begroting 2013 na Wijziging	Rekening 2013	Afwijking 2013
Programma 01. Vitaal	-26.105	-27.485	-26.803	682
Programma 02. Duurzaam	-11.752	-12.066	-11.668	398
Programma 03. Bereikbaar	-3.556	-2.703	-2.452	251
Programma 04. Veilig	-3.018	-2.831	-2.587	244
Programma 05. Betrokken	-5.227	-5.175	-5.094	81
Programma A Algemene dekkingsmiddelen	50.678	49.571	51.054	1.483
Saldo van baten en lasten	1.019	-689	2.450	3.139
Mutaties reserves:				
Programma 01. Vitaal	-107	239	53	-186
Programma 02. Duurzaam	-743	-413	-480	-67
Programma 03. Bereikbaar	895	3	3	0
Programma 04. Veilig	-385	20	-44	-64
Programma 05. Betrokken	0	0	0	0
Programma A Algemene dekkingsmiddelen	399	933	762	-172
Mutaties reserves	59	782	294	-489
Resultaat	1.078	93	2.743	2.650

De verbetering van het saldo met € 2,65 miljoen wordt op hoofdlijnen verklaard in onderstaande tabel 3. Een gedetailleerde toelichting is terug te vinden in de verschillen-verklaringen bij de programma's.

Tabel 3: Jaarrekeningresultaat 2013

x € 1.000

Onderwerp	Bedragen	Beïnvloedbaar	Structureel
Jaarrekeningresultaat 2013	2.743		
Prognose 2e bestuursrapportage 2013	91	(positief risico geduid voor 250)	
Maandelijks begrotingswijziging	2		
Verschil	2.650		
Analyse op hoofdlijnen			
- Effect decembercirculaire 2013	754	nee	deels
- Bijdrage gemeenschappelijke regeling VRU	88	deels	onderzoek nodig
- Beheer openbare ruimte	482	ja	onderzoek nodig
- Digitaal dossier JGZ	64	nee	onderzoek nodig
- Openeinde regelingen	410	deels	onderzoek nodig
- Uitkerings- en uitvoeringslasten WIL	-296	nee	ja, deels
- Concernbrede personeelsbudgetten	307	ja	onderzoek nodig
- Algemene baten en lasten	120	nee	nee
- Omgevingsvergunningen (incl. handhaving)	123	nee	nee
- Uitvoering wet Sociale werkvoorziening	114	nee	nee
- Overige budgetten ($\geq$ € 25.000 $\leq$ € 75.000)	217	deels	onderzoek nodig
- Overige budgetten ($\leq$ € 25.000)	267	deels	onderzoek nodig
TOTAAL	2.650		

Effect decembercirculaire 2013 (positief effect € 0,75 miljoen)

Het financieel effect van de decembercirculaire 2013 voor de algemene uitkering 2013 is ruim € 0,75 miljoen positief. Hiervan is € 0,21 miljoen het gevolg van landelijke ontwikkelingen (hogere rijksuitgaven dan tijdens de septembercirculaire was voorzien). Een voordeel van € 0,22 miljoen komt door lokale ontwikkelingen in 2013 (toenemend bijstandsvolume en aantal lage inkomens). De verrekening van voorgaande jaren levert een nagekomen voordeel op van € 0,33 miljoen.

Bijdrage gemeenschappelijke regeling VRU (positief effect € 0,09 miljoen)

Het voordeel op de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling komt vooral doordat de bijdrage aan de VRU deels wordt bepaald door het aantal inwoners. De VRU heeft hiervoor een ander meetmoment genomen dan wij.

Beheer openbare ruimte (positief effect € 0,48 miljoen)

In 2013 is binnen de programma's Duurzaam en Bereikbaar kritisch gekeken naar de besteding van uitvoeringsbudgetten voor 'groen' en 'grijs' beheer in de openbare ruimte zonder dat dit ten koste gaat van de vastgestelde beeldkwaliteit. De lagere uitgaven voor groenbeheer voor het onderhoud aan speelvoorzieningen, beheerplannen groenbeheer en landschapsbeleid zorgen voor een voordeel van € 0,08 miljoen. Voor grijsbeheer is een voordeel van € 0,4 miljoen gerealiseerd op de budgetten voor advieskosten, straatmeubilair en gladheidsbestrijding. Ook zijn er extra inkomsten in de vorm van subsidies en bijdragen van derden en bij diverse kleinere posten (< € 30.000).

Digitaal dossier JGZ (positief effect € 0,06 miljoen)

Het digitaliseringsproces voor de jeugdgezondheidszorg is afgerond. De implementatiekosten blijken lager dan begroot, waardoor de bijdrage per kind lager uitvalt. Het positief effect van € 0,06 miljoen is terugbetaald en leidt nu tot een voordeel in de rekening.

Openeinde regelingen (positief effect € 0,41 miljoen)

Het positieve effect op de openeinde regelingen was in de tweede bestuursrapportage deels voorzien en geduid als positief risico. De ontwikkelingen in het laatste kwartaal 2013 hebben deze verwachting versterkt.

- Het voordeel op het budget van WMO Vervoersvoorzieningen wordt enerzijds veroorzaakt door een lagere aanspraak op regelingen. En anderzijds door lagere kosten voor aanschaf en onderhoud door de nieuwe leverancier Harting Bank (positief effect € 0,2 miljoen).
- De uitgaven voor WMO Woonvoorzieningen zijn moeilijk te voorspellen, omdat woningaanpassingen relatief veel geld kosten. Een lagere aanspraak op de regeling heeft geresulteerd in een positief effect van € 0,1 miljoen.
- Het saldo van de werkelijke uitgaven en inkomsten voor WMO Huishoudelijke Hulp en het persoonsgebonden budget geeft een voordeel van € 0,11 miljoen. Er is minder aanspraak gemaakt op PGB-budgetten. Hierdoor zijn ook de inkomsten van de eigen bijdrage lager. Een minder grote verschuiving van Huishoudelijke Hulp2 naar Huishoudelijke Hulp1 heeft geleid tot meer uitgaven, maar daar staat een hogere rijksbijdrage tegenover (integratie uitkering WMO).
- Een nadeel van € 0,06 miljoen komt door extra uitgaven voor WMO rolstoelen. Eind 2013 is een aantal dure voorzieningen verstrekt.
- Tenslotte is er een positief effect van € 0,06 miljoen door de lagere kosten voor leerlingenvoer. 2013 is het eerste volledige jaar geweest van de nieuwe samenwerking met zes vervoersbedrijven. De uitkomst is een positief resultaat.

Uitkerings- en uitvoeringslasten WIL (negatief effect € 0,3 miljoen)

De regionale uitvoeringsorganisatie WIL (Werk & Inkomen Lekstroom) voert op het gebied van bijstand en minimabeleid openeinde regelingen uit. Door de economisch slechte tijd is er extra aanspraak gemaakt op uitkeringen. Hierdoor is ook extra personeel ingezet om de grotere toestroom te kunnen verwerken. Per saldo leidt dit tot een nadeel van € 0,3 miljoen. Door het toenemende bijstandsvolume heeft het Rijk wel meer algemene uitkering toegekend. Dit voordeel wordt toegelicht bij het effect decembercirculaire 2013.

Concurrence personeelsbudgetten (positief effect € 0,3 miljoen)

Vanwege de ontwikkeling waar de organisatie zich op dit moment in bevindt is er extra zorgvuldig omgegaan met de inzet van concurrentie personeelsbudgetten. Het voordeel op de concurrentie personeelsbudgetten heeft drie oorzaken:

- Het resultaat op de personeelslasten binnen de algemene dienst bedraagt per saldo € 0,12 miljoen. Dit resultaat is vooral bereikt door een strakke centrale sturing op de budgetten voor gemeentebrede salarissen en inhuur derden. Daarnaast hebben wij extra inkomsten gegenereerd door detachering van medewerkers.

- Op het gebied van opleidingen, vorming en ontspanning van personeel, arbo en representatie is een voordelig effect van ca. € 0,1 miljoen gerealiseerd. Naast goede afspraken voor het collectieve strategisch leertraject Focus op Houten, voorziet de Houten Academie inmiddels in een groot deel van de kennisbehoefte.
- Een positief resultaat van € 0,07 miljoen op de kostenplaats van Informatie is onder meer het gevolg van een vertraging van verschillende werkzaamheden. De geplande investering voor de koppeling van BAG en WOZ is uitgesteld, in afwachting van de resultaten van een onderzoek naar de samenwerking van gemeentelijke belastingen, waterschapsbelasting en de WOZ.

Algemene baten en lasten (positief effect van € 0,12 miljoen)

Eind 2013 hebben wij van de belastingdienst een eenmalige teruggaaf van € 0,09 miljoen ontvangen. Dit was het gevolg van een herberekening van de basispremie WAO / WIA 2013. Een voordeel van € 0,03 miljoen is ontstaan door een hogere BTW-opbrengst bij rioolkredieten.

Omgevingsvergunningen (positief effect van € 0,12 miljoen)

Het positief effect van € 0,12 miljoen wordt gevormd door het saldo van extra inkomsten van bouwleges, minder inkomsten uit dwangbevelen en extra uitgaven voor een uitredingsbijdrage WMMN (Welstand en Monumenten Midden Nederland). In 2013 is € 0,21 miljoen meer aan leges ontvangen dan verwacht. Naast de uitbreiding van een aantal geplande grote - vooral particuliere - projecten en initiatieven zijn er in 2013 ook meer leges voor de kleine aanvragen ontvangen. Minder opbrengsten uit aanmaningen / dwangbevelen (€ 0,03 miljoen) en de uitredingsbijdrage voor WMMN (€ 0,06 miljoen), zorgen per saldo voor een nadelig effect van € 0,09 miljoen.

Uitvoering wet Sociale werkvoorziening (positief effect van € 0,11 miljoen)

Door de vrijval van een gereserveerde exploitatiebijdrage voor het UW bedrijf voor 2011 en 2012 is eind 2013 een voordeel van € 0,11 miljoen behaald.

Overige budgetten ($\geq$ € 25.000 $\leq$ € 75.000)

Het positief effect van € 0,22 miljoen is het saldo van alle voor- en nadelen met een afwijking tussen € 25.000 en € 75.000. In grote lijnen komt dit voordeel door:

- Een voordeel van € 0,06 miljoen door lagere wachtgeldverplichtingen aan voormalig bestuur.
- Het incidenteel gereserveerde budget van € 0,05 miljoen voor de uitvoering van projecten in het kader van het Integraal veiligheidsplan (IVP) is niet besteed.
- Het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) is in 2013 doorontwikkeld met pilots vanuit de provincie in het kader van de transitie jeugdzorg. Hierdoor hoefde de gereserveerde stelpost niet ingezet te worden (voordeel € 0,06 miljoen).
- Een voordeel van € 0,05 miljoen komt door lagere kosten op diverse onderdelen voor publieke gezondheid (GGD) en ouder-kindzorg.

Overige budgetten ($\leq$ € 25.000)

Een voordelig saldo van € 0,27 miljoen is opgebouwd uit een groot aantal kleinere afwijkingen van minder dan € 25.000, die hier niet nader worden toegelicht. Indien deze afwijkingen onderdeel uitmaken van relevante overschrijdingen op deelprogramma-niveau, worden zij in de verschillenanalyses van de programma's toegelicht.

Vrije algemene reserve

Het jaarrekeningsaldo bedraagt € 2.743.341 positief. De voorgestelde resultaatbestemmingen bedragen per saldo € 54.700. De raad wordt bij de behandeling van de jaarstukken 2013 voorgesteld in te stemmen met het in samenhang beschouwen van de jaren 2013 – 2015. En, als gevolg hiervan, het jaarrekeningresultaat 2013 minus de voorgestelde resultaatbestemmingen voor een bedrag van € 2.688.641 te storten in de bestemmingsreserve economische crisis. Het overdrachtsdocument 2014 gaat uitgebreid in op de achterliggende gedachte hiervan.

Als de raad hiermee instemt, wordt in 2014 het jaarrekeningresultaat 2013 niet toegevoegd aan de vrije algemene reserve maar aan de bestemmingsreserve economische crisis. De prognose voor de stand van de vrije algemene reserve is per 31 december 2014 dan € 2,62 miljoen. Deze blijft hiermee nog steeds boven de provinciale norm van ongeveer € 2,5 miljoen.

Door strak te sturen op de ontwikkeling van het begrotingssaldo is er ook in 2013 geen reden geweest voor versterking van de vrije algemene reserve. In de begroting 2013 heeft de raad € 10 miljoen vanaf 2016 (2015: € 5 miljoen) vrijgemaakt. Deze blijft beschikbaar om in te zetten zonder dat dit gevolgen heeft voor de meerjarenbegroting.

Tabel 4: Prognose vrije algemene reserve

x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Stand per 1 januari 2013	1.778
<u>Mutaties:</u>	
Rekeningresultaat 2012	1.078
Resultaatbestemmingen 2012	-170
Onttrekking t.b.v. achterstanden archief / digitaliseringsproces	-36
Stand per 1 januari 2014	2.650
<u>Mutaties:</u>	
Rekeningresultaat 2013*	55
Resultaatbestemmingen 2013	-55
Onttrekking t.b.v. verdere uitwerking Plan van aanpak zakelijk toerisme in 2014	-26
Prognose stand per 1 januari 2015	2.624

*De raad wordt bij de jaarstukken 2013 voorgesteld in te stemmen met het in samenhang beschouwen van de jaren 2013 - 2015 en als gevolg daarvan het jaarrekeningresultaat 2013 minus de voorgestelde resultaatbestemmingen te storten in de bestemmingsreserve economische crisis.

Programma verantwoording

Programma 1 Vitaal

Mensen voelen zich betrokken, verantwoordelijk en thuis in een omgeving die stimulerend en gezond is.

Programma transities in samenhang

Verkenning en kaderstelling nieuwe taken in maatschappelijke zorg en ondersteuning

Het sociale stelsel wordt momenteel landelijk volledig herzien gepaard gaande met een grote bezuinigingsoperatie. Deze verandering wordt gezien als een overgang van een verzorgingsstaat naar een participatiestaat. De voorgenomen wijzigingen hebben zowel een financieel als een inhoudelijk motief:

- Het stelsel loopt nu over veel schijven en valt uiteen in veel gedeelde verantwoordelijkheden;
- De toegenomen professionalisering en problematisering hebben geleid tot meer zorgconsumptie en het afnemen van zelf- en samenredzaamheid;
- De overtuiging dat de mens weer centraal moet staan en meer zelf de regie op alle leefgebieden in handen moet krijgen wordt breed gedeeld.

Concreet vinden er drie grote decentralisaties plaats vanaf 2015:

- De invoering van de Jeugdwet
- De decentralisatie van (aspecten van) de AWBZ naar de Wmo (Begeleiding)
- De invoering van de Participatiewet

Deze decentralisaties gaan gelijktijdig gepaard met bezuinigingen.

Per 1 augustus 2014 wordt de wet passend onderwijs van kracht waarmee de zorgplicht voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte de verantwoordelijkheid van de onderwijsinstellingen wordt. De gemeente faciliteert dit door de zorgstructuur van de scholen aan te laten sluiten bij de gemeentelijke jeugdzorg (1gezin1plan).

Ook bestaande taken van de gemeente veranderen, zoals:

- Versterking armoedebelid
- Bezuinigingen op de hulp bij het huishouden

Sinds 2013 wordt het programma 'Transities in samenhang' uitgevoerd op basis van de in 2012 vastgestelde Sociale Agenda. In 2013 lag het accent op verkenning van de nieuwe taken en het opstellen van regionale en lokale beleidskaders.

Hoewel het wetgevingstraject vanuit het Rijk vanaf 2013 op stoom is gekomen, hebben gemeenten moeten werken met veel onzekere factoren en verschuivende kaders. Zo is er bijvoorbeeld gaandeweg het jaar wel meer duidelijk geworden over overgangsregelingen en beschikbare middelen, maar zijn deze nog steeds niet definitief en concreet. Het herfstakkoord betekende een nieuwe koerswijziging voor de nieuwe Participatiewet. Begin november 2013 werd bekend dat niet gemeenten, maar zorgverzekeraars vanaf 2015 verantwoordelijk worden voor persoonlijke verzorging.

Ondanks al deze onzekerheden en veranderingen is het programma in 2013 toch op koers gebleven en is de voorgenomen planning gehaald.

Regionale samenwerking Lekstroom¹

De verschillende vragen die leven zijn complex. We zoeken vanuit de inhoud naar het juiste schaalniveau om hiermee aan de slag te gaan. Uitgangspunt is: lokaal waar mogelijk en bovenlokaal waar nodig. In de bovenlokale samenwerking investeren we enerzijds in de regio Lekstroom, en houden we anderzijds een open vizier naar de stad Utrecht en andere gemeenten. Ook bij de U10 is een platform gevormd voor de sociale agenda.

De schaalgrootte wordt bepaald door de inhoud. Voor bijvoorbeeld de jeugdzorg wordt op provinciaal niveau gewerkt aan de uitvoering van een transitie-agenda, die deels regionaal binnen Lekstroom wordt uitgevoerd. Voor de Participatiewet wordt toegewerkt naar 25 werkbedrijven, ongeveer de omvang van de arbeidsmarktregio Utrecht.

Om de voorbereiding van de decentralisaties zo efficiënt mogelijk op te pakken hebben de Lekstroomgemeenten in 2013 een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Hierin is de intentie uitgesproken om het bestuurlijke verkeer meer te stroomlijnen en ambtelijk intensiever samen op te trekken.

Opdrachtgeverschap en pilotprojecten 2013/2014²

De notitie "Ruimte en richting voor transformatie van het sociale domein in 2013 en 2014" is een uitwerking van de sociale agenda. De notitie gaat in op opdrachtgeverschap en pilotprojecten voor de periode 2013/2014:

- lokaal ruimte geven / richting bieden aan de gewenste transformatie;
- helderheid geven aan welke uitgangspunten pilots en experimenten moeten voldoen;
- in dialoog met betrokken stakeholders (lokaal & regionaal) de notitie nader uitwerken / aanpassen.

De Toegang

Volgens de Sociale Agenda is in 2013 een eerste stap gemaakt met de uitwerking van De Toegang, het sleuteldossier binnen de transities.

In 2013 is gewerkt aan:

- de vorming van een integraal fysiek loket voor de Wmo en de lokale toegang van de WIL: het Sociaal Loket aan Kant 3 is op 1 mei 2013 geopend.
- Netwerkvorming, gericht op een gebiedsgerichte, gekantelde klantbenadering. Dichtbij de gemeente en rondom de burger, vooruitlopend op de vorming van (hybride) sociale teams.

Uitgangspunt voor het Sociaal Loket was het bij elkaar brengen van de beschikbare middelen en menskracht. Daarmee werd, binnen de gestelde inhoudelijke en financiële randvoorwaarden, de dienstverlening voor de Wmo en de WIL na 1 mei 2013 gecontinueerd. De samenwerking met externe partijen kan daarnaast leiden tot een betere dienstverlening. Het Sociaal Loket wordt gevormd door het voormalige Wmo-loket VIA Houten, Wmo-unit Sociale Zaken van de gemeente Houten, het Infosprekuur, de Rechtswinkel en (het spreekuur van) de Voedselbank. Het Sociaal Loket is ook de lokale toegang tot WIL.

In 2013 is eerst de basis op orde gebracht (onder meer door middel van LEAN). Het loket heeft zich daarnaast gericht op de kwaliteitsontwikkeling (training gekanteld werken met externe professionals).

Jeugdzorg

De jeugdzorg is in 2013 een dominant thema geweest binnen het programma. Hieronder de drie belangrijkste besluiten die in 2013 zijn genomen:

- *Regionale uitgangspunten en schaalkeuzes Transitie Jeugdzorg (raadsbesluit d.d. 8 oktober 2013)*
Er is een besluit genomen over de schaalkeuze voor het uitvoeren (leveren van zorg), over het contracteren van aanbieders en er zijn uitgangspunten vastgesteld voor de regionale afspraken met zorgaanbieders. In de regio Lekstroom zijn in aanvulling hierop regionale uitgangspunten opgesteld voor de jeugdzorg. Dit zijn de uitgangspunten in gesprekken met aanbieders, zowel voor arrangementen (zie hieronder) als in de toekomst bij inkoop. Ook zijn deze uitgangspunten de basis voor het beleidsplan.

¹ raadsbesluit d.d. 9 juli 2013

² raadsbesluit d.d. 8 oktober 2013

- *Transitiearrangementen (collegebesluit d.d. 22 oktober 2013)*
Belangrijk onderdeel van de voorbereiding op de nieuwe taken is het opstellen van een regionaal transitiearrangement. Er is één transitiearrangement van de regio Lekstroom. Het bevat een regionaal en een bovenregionaal deel, conform de schaalkeuzes die op 8 oktober zijn vastgesteld. Het regionale deel gaat over de vormen van jeugdzorg die regionaal of lokaal worden gecontracteerd. Het bovenregionale deel bevat gezamenlijke afspraken van de zes jeugdzorgregio's in de provincie Utrecht, over de bovenregionaal te contracteren vormen van jeugdzorg. Het arrangement is aangeboden aan alle aanbieders in de regio. Bestuurlijk (Rijk, VNG en IPO) is afgesproken dat in het regionale transitiearrangement drie zaken worden geregeld:
 - Continuïteit van zorg voor bestaande cliënten en wachtlijst
 - De continuïteit van de hiervoor benodigde infrastructuur
 - Beperking van de frictiekosten
- *Beleidsplan (regionaal en lokaal) Zorg voor Jeugd 2014-2018 (raadsbesluit d.d. 21 januari 2014)*
In de regio Lekstroom hebben de gemeenten hun krachten gebundeld. Zij willen samen tot een goede ontwikkeling en uitvoering van de taken in de nieuwe Jeugdwet komen. Dat betekent dat elke gemeente een eigen lokaal beleidsplan vaststelt, waarin de lokale inrichting en uitvoering van de transitie Jeugdzorg is uitgewerkt, en waarin de relatie met de regionale samenwerking duidelijk is. Daarbij is een regionaal lokaal beleidsplan opgesteld. De focus van beide plannen ligt op de jaren 2014-2015.

Van AWBZ naar Wmo

- *Visienota transitie Begeleiding AWBZ Lekstroom en Houten (raadsbesluit d.d. 10 december 2013)*
Zoals gekozen in Lekstroomverband, is er vanuit twee sporen gewerkt aan de beleidsvoorbereiding van de transitie AWBZ (in het bijzonder begeleiding). Hieruit is de regionale Visienota transitie AWBZ en een lokale Visienota transitie Begeleiding AWBZ Houten voortgekomen.
- *Persona's en coproducties*
Samen met Cliëntbelang Utrecht is het traject Persona's en coproducties gestart. Hiermee kan de inkoop van begeleiding veel beter afgestemd worden op de vraag. De persona is een fictief persoon en beschrijft de belangrijkste kenmerken en ondersteuningsbehoefte van de doelgroep (en hun mantelzorgers). De persona helpt om de doelgroep beter te begrijpen, consequenties van beleidswijzigingen te doordenken en de dienstverlening beter te laten aansluiten. In december 2013 is een start gemaakt met de 'coproducties'. Daarin zetten we met behulp van de opgestelde persona's een volgende stap richting de zorginkoop en het beleidskader. Samen met aanbieders en informele zorgverleners worden in werkbijeenkomsten de best passende zorg-welzijnsarrangementen per doelgroep samengesteld. Dit doen we voor zowel de transitie Begeleiding AWBZ als de transitie Jeugdzorg.
- *Ondersteuning Zelfstandig Wonen (OZW)*
Het project "Ondersteuning zelfstandig wonen" is in 2013 toegevoegd aan het programma Transitie in Samenhang. In september 2013 is het project van start gegaan. Het project heeft betrekking op de effecten van het ondersteunen van zelfstandig wonen (extramuralisering) en effecten op de sociale en ruimtelijke agenda.
- Eind 2013 is een plan van aanpak vastgesteld voor de bezuiniging op de hulp bij het huishouden per 2015. In nauw overleg met een commissie van de Wmo-raad wordt hieraan uitwerking gegeven. Daarbij zoeken we ook naar innovatieve oplossingen. .

Participatiewet

De eerste stap in de voorbereiding op de Participatiewet is een notitie vanuit de regio Lekstroom voor het beleidskader en de invoeringsstrategie. Volgens planning wordt deze notitie begin 2014 in het college vastgesteld (collegebrief aan de raad ter informatie).

Gezien het krachtenveld is de Lekstroom niet de enige schaal waarop geacteerd moet worden. De arbeidsmarktregio en de gemeente Utrecht zijn andere belangrijke verbanden. In opdracht van de bestuurders van de arbeidsmarktregio Utrecht-Midden is in 2013 een verkenning uitgevoerd op vijf thema's.

Sociale samenhang en leefbaarheid

Inwoners van Houten worden meer en meer betrokken bij de oplossingen van maatschappelijke vraagstukken en het verbeteren van de eigen leefomgeving. Welzijnsorganisatie 'van Houten&co' speelt daarbij een belangrijke rol. 'van Houten&co' ondersteunt bewonersinitiatieven voor alle doelgroepen en realiseert activiteiten die gericht zijn op ontmoeten, meedoen en bewegen (ook voor kwetsbare inwoners). Het doel is steeds een leefomgeving waarin de Houtense inwoners zich thuis voelen en betrokken zijn. In 2013 is er veel ervaring opgedaan met een **wijkgerichte aanpak in Houten Noord-Oost**. Professionals en bewoners werken hierbij gericht samen om de leefbaarheid van de buurt verder te verbeteren. Met de resultaten gaan we in 2014 ook in andere buurten aan de slag.

In 2013 is gestart met het vormen van het **Fonds maatschappelijke ontwikkeling** (Ons Fonds). Dit fonds dient ter ondersteuning van bewonersinitiatieven en wordt ingezet in nauw overleg met maatschappelijke organisaties. De activiteitenbudgetten voor de stimulering van jeugdparticipatie zijn bij het fonds maatschappelijke ontwikkeling betrokken. Hierdoor ontstaat er een fonds dat breed ingezet kan worden voor initiatieven van alle bewonersgroepen, dat in overleg met de maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld van Houten&co en Shine) zo optimaal mogelijk wordt ingezet.

In 2013 is op het **Keercampterrein** (De Heuvel, Speelheuvel en de Kinderboerderij) gestart met het verbeteren van de voorzieningen voor ouders en kinderen. Inmiddels is het beheer van de Kinderboerderij en Speeltuin overgenomen door een nieuwe organisatie: Stichting Buitenwereld. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de betrokken partners, waaronder Scouting, van Houten&co, Natuur en Milieu Educatie (NME) en Reinaerde. Hiermee kan het Keercampterrein duurzaam worden beheerd en geëxploiteerd.

De druk op **mantelzorgers** is de afgelopen jaren toegenomen. Via reguliere activiteiten van 'van Houten&co' worden (overbelaste) mantelzorgers gesignaleerd en ondersteund. Door de decentralisaties en ontwikkelingen in de WMO wordt nog meer een beroep gedaan op mantelzorg en vrijwilligerswerk. Dit vraagt om oplossingen voor nieuwe en andere vragen.

De maatschappelijke stage wordt afgeschaft. In 2013 is met betrokken partijen overlegd om te bepalen in welke vorm de stages een vervolg kunnen krijgen in Houten (zonder financiële investering van de gemeente).

Werk en inkomen

Vanwege de aangekondigde decentralisatie 'Wet werken naar vermogen' en de aangekondigde bezuinigingen op de budgetten voor Werk en Inkomen, besloot de raad op 31 januari 2012: *"de intentie tot regionale samenwerking te bevestigen en in te stemmen met het ingaan van de ontwerpfase voor de vorming van één regionale uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen voor de gemeenten Houten, Lopik, Nieuwegein, Vianen en IJsselstein per 1 januari 2013 (streefdatum)"*.

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) heeft op 1 mei 2013 haar deuren geopend en verricht dienstverlening op het terrein van de Wet werk en bijstand en inkomensondersteuning, waaronder schuldhulpverlening en re-integratie.

Het Meerjarenbeleidsplan en de Programmabegroting van WIL zijn, na verwerking van eventuele zienswijzen van de Lekstroomgemeenten, definitief vastgesteld door het AB/DB van WIL in juli 2013.

Werkgelegenheid

Nadat zich in Houten jarenlang een groei van het aantal arbeidsplaatsen heeft voorgedaan, hebben de gevolgen van de crisis in 2012 geleid tot een afname van het aantal arbeidsplaatsen. Dit is gestabiliseerd in 2013. De woonwerkbalans (de verhouding tussen de beroepsbevolking en het aantal beschikbare arbeidsplaatsen) is 93%. Tegenover iedere 100 leden van de beroepsbevolking staan ongeveer 93 arbeidsplaatsen.

Jeugd en onderwijs

In juni 2013 is het programma Jeugd 2013-2015 door de Raad vastgesteld. Dit programma maakt de vertaling van de uitgangspunten van de Sociale Agenda naar het jeugddomein. De kern van het programma Jeugd is dat het jeugd- en onderwijsbeleid bijdraagt aan de ontwikkeling van de Houtense jeugd tot zelfredzame, participerende burgers, burgers die op eigen benen kunnen staan maar ook hun steentje bijdragen aan de Houtense samenleving.

Kunst en Cultuur

Kunst en Cultuur hebben een belangrijke maatschappelijke functie. Ook na de ombuigingen is het daarom van belang dat er sprake is van een divers cultuuraanbod en verenigingsleven in Houten. Als onderdeel van de ombuigingen is een Cultuurfonds gevormd. In 2013 is dit cultuurfonds verder

uitgewerkt in een werkwijze en zijn de criteria vastgesteld en is het fonds ondergebracht bij een beheerende partij (het Prins Bernhard Cultuurfonds).

Sport

Als onderdeel van de ombuigingen is, in samenwerking met het Sportpunt en het Sportplatform, het Fonds Sportstimulering (Sportfonds) ingesteld, dat in 2014 start. Subsidierelaties met sportverenigingen worden gefaseerd afgebouwd, en de financiële ondersteuning van sportactiviteiten gaat naar het Sportfonds. Het Sportfonds gaat sportverenigingen en scholen financieel ondersteunen bij het aanbieden van sport- en bewegingsactiviteiten. Tegenover de afbouw van de subsidierelatie staat een verruiming van de exploitatiemogelijkheden van sportaccommodaties. Hierdoor wordt de economische zelfstandigheid van sportverenigingen vergroot.

Programma 2 Duurzaam

Mensen wonen, werken, leren, ontwikkelen en ontspannen in een omgeving die levensloopbestendig is, waarbij verantwoord wordt omgegaan met middelen en milieu.

In 2015 biedt Houten aan circa 50.000 inwoners huisvesting.

In de ontwikkeling daarnaartoe koestert Houten zijn dorpse karakter en stadse kwaliteiten.

Houten biedt een omgeving waar mensen kunnen wonen, werken, leren en ontspannen. Belangrijk hiervoor is de zorg voor het milieu, de aanwezigheid van groen in het buitengebied en binnen de Rondweg, een woonomgeving die schoon, heel en veilig is, bewustzijn van de rijke cultuurhistorie van Houten, levensloopbestendig kunnen wonen en een goed voorzieningenniveau aan winkels, horeca en markt. Dit alles met beperkte financiële middelen.

Met enorme inzet is gewerkt aan het volledig up to date zijn van onze planologische instrumenten; gemeentedeekkende bestemmingsplannen en beheersverordeningen. Deze actualiseringsslag is afgerond binnen de wettelijke termijnen en binnen het beschikbare budget. Kanttekening is dat enkele plannen in 2014 worden vastgesteld.

Voor het buitengebied 't Goy en omgeving en Eiland van Schalkwijk zijn bestemmingsplannen in voorbereiding ter vervanging van de huidige beheersverordening Buitengebied.

In het organiseren van de omgeving heeft de overheid een belangrijke rol. Via regievoering bij gebiedsinrichting krijgen ruimtelijke plannen beslag in de stedelijke en landelijke omgeving. Daarnaast wordt steeds meer de burger betrokken bij ontwikkeling en onderhoud. Zelfredzaamheid en het zelf-organiserend vermogen van de burgers is steeds belangrijker in het behouden van kwaliteit van de leefomgeving. Doel is om bij hen een grotere verantwoordelijkheid neer te leggen. Ook op het Eiland van Schalkwijk komen bewoners en bedrijven meer zelf aan het roer. Zij zijn uitgedaagd om zélf met ontwikkelingsinitiatieven te komen voor recreatie en landbouw.

De tevredenheid van bewoners over het leefklimaat in Houten wordt mede bepaald door de aanwezigheid van een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig buitengebied. Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden staan hierin centraal, maar ook het tastbaar en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed zijn hierin belangrijk. Dankzij inventarisaties is nu voor de hele gemeente duidelijk welke cultuurhistorische elementen aanwezig zijn. Last but not least streven we naar een gezonde leefomgeving waarin schoon en veilig de kernwaarden zijn. Ook op dit punt levert de Houtense samenleving een belangrijke bijdrage, zowel bewoners als bedrijven. We maken Houten met elkaar zo duurzaam mogelijk. De spuitzoneproblematiek illustreert goed hoe lastig het is alle belangen, waaronder gezondheid, met elkaar te verenigen.

Er is hard gewerkt aan het ontwikkelen van het programma Ruimte. Belangrijk onderdeel hierin is een vernieuwde werkwijze in gebiedsontwikkeling, waarin de rol van de overheid in verandering is. In Houten-Noord heeft die nieuwe rol van de overheid vorm gekregen in de samenwerking met de 'Houtense helden' op de Slinger. Ook in andere projecten hebben we onszelf ontwikkeld als een meer faciliterende overheid (Ecowijk, locatie Bogermanschool).

In 2013 is een vervolg gegeven aan een flink aantal ruimtelijke projecten. In Houten-Zuid is in 2013 door samenwerking met de provincie het fundament gelegd voor het afronden van Castellum Oost. Met overige plannen in Houten-Zuid (Rietplas, Leebrug II) en de planvorming voor veranderlocaties in Houten-Noord (Steenen Poort, locatie Bogermanschool) is de diversiteit in het woningaanbod vergroot. Daarnaast is gewerkt aan de uitvoering van het programma Linieland, aan de integrale gebiedsontwikkeling van het Eiland van Schalkwijk en de uitvoeringsprojecten voor recreatie, landschap en leefomgeving.

Het aanbod van duurzaam opgewekte energie heeft in 2013 een grote sprong voorwaarts gemaakt met de ingebruikname van windpark Houten. Daarnaast is het aantal zonnepanelen ook weer sterk doorgegroeid. Met het Duurzaamheidsfonds Houten, waaraan de gemeente een financiële bijdrage

levert, heeft Houten weer een stimuleringsinstrument om nieuwe initiatieven vanuit de samenleving aan te jagen.

In een buitengewoon lastig tijdsgewricht voor fysieke ontwikkeling zijn we niet de aandacht voor kwaliteit uit het oog verloren. Aandacht voor cultuurhistorische aspecten, zoals in de Steenen Poort, Castellum, Hofstad IVb en het Oude Dorp zijn nog steeds belangrijk. De gemeente heeft recentelijk de intentie om de Romeinse Limes tot Unesco werelderfgoed te maken onderschreven. Het uitgevoerde onderzoek naar flora en fauna op het Eiland van Schalkwijk biedt het handvat voor zorgvuldige afwegingen over nieuwe ontwikkelingen aldaar.

Programma 3 Bereikbaar

Het programma Bereikbaar richt zich op het in stand houden en verbeteren van de infrastructuur ten behoeve van de bereikbaarheid van Houten.

De toenemende mobiliteit maakt het noodzakelijk extra te investeren in bereikbaarheid. Niet alleen de bereikbaarheid van Houten van buitenaf, maar ook de bereikbaarheid vanuit Houten naar de regio Utrecht en omstreken. De bereikbaarheid van de gemeente wordt voor een belangrijk deel bepaald door externe infrastructuurbeheerders. Overleg met deze partners is van strategisch belang om de gemeentelijke belangen onder de aandacht te houden. We moeten de optimale balans blijven zoeken tussen mobiliteit, leefbaarheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid.

De gemeentebegroting staat al enige tijd onder druk, ook bij Openbare Werken zijn bezuinigingen doorgevoerd. Toch lukt het nog steeds om het onderhoud van wegen en fietspaden op een behoorlijk niveau te houden. Ook in 2013 is op diverse plaatsen groot onderhoud uitgevoerd. Het algemene onderhoudsbeeld is mede hierdoor nog steeds goed.

Weginfrastructuur

De bereikbaarheid van Houten per auto is nog steeds zeer goed. Zelfs in de spits is de reistijd vanaf het centrum naar de A27 slechts 9 minuten. De verbindingsweg Houten - A12 is naar verwachting begin 2015 gereed. Hiermee wordt de bereikbaarheid verder verbeterd. In 2012 hebben we subsidie gevraagd aan de provincie, voor verbetering van de carpoolplaats aan de Staart/A27. Dit voorstel is door de provincie goedgekeurd. De voorbereidingen voor de uitbreiding zijn inmiddels gestart. We zijn in overleg met omwonenden. De werkzaamheden moeten voor 1 januari 2015 gereed zijn.

Fiets

Houten is een fietsstad en dat moet zo blijven. Door de unieke stedenbouwkundige structuur is er in Houten een hoog fietsgebruik, maar ook goede autobereikbaarheid, een hoge mate van verkeersveiligheid en een duurzaam mobiliteitsbeleid. Om ons te blijven positioneren als fietsstad is het noodzakelijk om te investeren in regionale en lokale fietsvoorzieningen. Daarom is in 2013 een nieuw prioriteeringsprogramma 'hoofd fietsroutes' opgesteld. Dit document geeft een overzicht van de 'missing links' van het Houtens fietsnetwerk, zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

In het afgelopen decennium is in Houten en de Utrechtse regio behoorlijk geïnvesteerd in regionale fietsinfrastructuur. Zo begint het programma Fietsfilevrij haar eerste vruchten af te werpen. Houten ligt aan dé twee Fietsfilevrij routes van de regio: Fietsfilevrij west (Houten - Nieuwegein - Papendorp - Leidsche Rijn Centrum - Lage Weide - Maarssen) en Fietsfilevrij oost (Utrecht Noord - Uithof - Bunnik - Houten/Nieuwegein). De voorbereiding en uitvoering van de twee Fietsfilevrij routes op Houtens grondgebied is gestart. Daarnaast zijn door de gemeente Houten fietsroutes naar 't Goy en Werkhoven gerealiseerd. Deze inspanning zorgt voor een grote stap voorwaarts richting de realisatie van een regionaal fietsnetwerk.

Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, het Fietsberaad (landelijke adviesgroep en denktank voor de fiets) en de Fietzersbond worden gemeentes aangespoord om het aantal barrières op fietspaden terug te dringen. Uit een landelijk onderzoek blijkt dat in Nederland meer fietsers zwaargewond raken door eenzijdige ongevallen (door o.a. paaltjes en andere obstakels), dan door aanrijdingen met auto's. In 2013 heeft de gemeente Houten op 140 locaties obstakels van de fietspaden verwijderd. Daarnaast werken we mee aan een pilot waarbij het Ministerie onderzoekt op welke wijze auto's het beste van de fietspaden geweerd kunnen worden.

De gebruikers van de fietstransferia in het Centrum en Castellum geven de transferia het rapportcijfer van respectievelijk 7,4 voor het Centrum en 7,8 voor Castellum.

Openbaar vervoer

Houten heeft een sterke positie in het openbaar vervoer. Om deze te behouden en verder te intensiveren, moeten de Houtense wensen bekend zijn bij regionale en landelijke partners. Hierbij gaat het om zowel trein-, als bus- en andere openbaar vervoersvoorzieningen.

Naast de reguliere vormen van openbaar vervoer is Houten in mei 2012 een pilot kleinschalig vervoer gestart. De aanleiding hiervoor is dat een deel van de Houtense ouderen geen -of niet altijd- gebruik kan maken van de fiets, auto of andere vervoerswijze om zich te verplaatsen.

Programma 4 Veilig

Mensen wonen en werken in een omgeving die veilig is en waarin mensen zich ook veilig voelen. Het motto van het programma luidt: 'Een veilige stad, een gezamenlijke zorg'.

In de ontwikkeling naar een veilig Houten, valt de afname van het aantal woninginbraken in 2013 mischiën wel het meest op. Het aantal woninginbraken is met 36% gedaald ten opzichte van 2012, waardoor het weer terug is op het niveau van 2011. De extra inzet bij politie en gemeente om het aantal woninginbraken terug te brengen lijkt dus effect te hebben. Houten heeft in district West Utrecht procentueel de sterkste afname gerealiseerd op het gebied van woninginbraken.

We hebben het afgelopen jaar in het voorjaar twee veiligheidswerkshops georganiseerd voor inwoners. Daarnaast zijn er in het kader van de Week tegen de Woninginbraak vier interactieve avonden "Veiligheid in uw Wijk" georganiseerd. Op deze avonden probeert de gemeente samen met de politie en Viveste het bewustzijn van de Houtense inwoner voor de (on)veiligheid in de eigen woonomgeving te vergroten. De avonden zijn goed bezocht en door de bewoners als erg waardevol beoordeeld.

Begin 2012 is er gestart met het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) voor Winkelcentrum het Rond. De belangenvereniging het Rond werkt hiervoor samen met gemeente, politie, VRU, vastgoedeigenaar Altera, beheerder DTZ Zadelhoff, van Houten&co, horecaondernemers en Viveste aan een veilig winkelgebied. Dat geldt niet alleen voor bezoekers, maar ook voor de winkeliers en hun personeel. De samenwerking is succesvol voortgezet in 2013. Zo is er vanuit het KVO in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) een workshop "Voorkom een overval" georganiseerd. Bijna 140 deelnemers, bestaande uit ondernemers en personeel hebben deelgenomen aan de workshop. Tijdens deze avond werden tips, do's en don't's gedeeld voor de omgang met agressie, winkeldiefstal, het voorkomen van een overval en afpersing. De reacties waren positief, de workshop is door de deelnemers beoordeeld met een 7,8.

In 2013 is het project Gemeentelijke Crisisbeheersing (GC) 2.0 nader uitgewerkt. Met GC 2.0 wordt op een meer efficiënte, effectieve en vooral ook professionelere wijze invulling gegeven aan de gemeentelijke crisisorganisatie. De gemeentelijke activiteiten ten tijden van rampen en crises sluiten hiermee beter aan op de wensen en behoeften van de samenleving. De crisisorganisatie richt zich hierbij op drie pijlers: crisiscommunicatie, publieke zorg en voorbereiding nafase. Daarnaast komen er regionale functionarissen, die intensief opgeleid, getraind en geoefend zijn om ten tijde van een crisis te worden ingezet in gehele regio.

Programma 5 Betrokken

Bestuur en organisatie signaleren, onderzoeken en vertalen de behoeften van de Houtense inwoners en organisaties.

In 2013 is, onder andere bij het visietraject Houten 2025 veel geëxperimenteerd met het toepassen van social media. Hoewel de bekendheid hiermee onder onze inwoners nog moet groeien, is de tevredenheid onder hen die er bekend mee zijn behoorlijk hoog (het twitteraccount Houten 2025 scoort een 7). De klanttevredenheid in algemene zin is goed. Deze is voor het laatst in 2012 gewaardeerd met een 7,8. In 2014 wordt aan de hand van de benchmark publiekszaken o.a. de mate van tevredenheid weer uitgebreid getoetst. Voor 2013 beschikken wij daarom niet over actuele meetresultaten. In 2013 is het Sociaal Loket geopend. Hiermee wordt gewerkt aan een optimale afhandeling van (complexe) klantvragen, door het samenbrengen van diverse loketfuncties onder één dak. In regionaal verband is in 2013 de Midoffice aangeschaft en geïmplementeerd. In 2013 is aanzienlijk geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit van de website. Begin 2014 gaat de vernieuwde en verbeterde website live. Als gevolg van de organisatieverandering is er vanaf 1 januari 2014 een afdeling Dienstverlening. Alle klantcontactkanalen zijn bij deze afdeling ondergebracht. Het verder ontwikkelen van de (digitale) dienstverlening krijgt daarmee een optimale omgeving. De verwachting is dat klanttevredenheid, efficiency en kostenverantwoording voor een goede en verantwoorde dienstverlening, blijvend voldoende geborgd zijn.

Belangrijkste ontwikkelingen vanuit de paragrafen

Lokale heffingen

In het belastingjaar 2013 heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de uitvoering van de werkzaamheden voor de WOZ. Vanaf 1 maart 2013 is een contract gesloten met 4Value als nieuwe dienstverlener.

In 2013 is het aantal kostenvergoedingen naar aanleiding van bezwaarschriften door no-cure-no-pay bureaus tegen de vastgestelde WOZ-waarden behoorlijk gestegen. Om deze wildgroei aan kostenvergoedingen, die vaak niet in verhouding staat tot de waardeverlaging en/of de inspanning die geleverd wordt door de NCNP-bureaus, aan banden te leggen is wetgeving in voorbereiding.

Bij de vergelijking van de belastingdruk per huishouden (bruto-woonlasten) van Houten met de andere gemeenten uit de provincie Utrecht neemt Houten de 8^e plaats in. Daarbij is de 1^e plaats voor de goedkoopste gemeente van de 26 Utrechtse gemeenten. De calculatie voor de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens (mphh) die Coelo hanteert, resulteert voor Houten in een bedrag van € 647,- en een 92e plaats (in 2012 positie 65).

Weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen waaruit tegenvallers kunnen worden bekostigd zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast hoeven te worden.

Weerstandscapaciteit	1-1-2013	31-12-2013
Vrij deel algemene reserve		
- Provinciale norm	2.420	2.445
- Boven provinciale norm	-643	205
Stand reserve per 1 januari	1.778	2.650
Onbenutte belastingcapaciteit	1020 *)	0
Stille reserves	0	0
Stelpost onvoorzien	61 *)	0
Totaal	2.859	2.650
*) o.b.v. begroting 2013		

Het positieve jaarrekeningresultaat over 2012 is niet opgenomen in de stand per 1 januari 2013, omdat deze pas in 2013, na besluitvorming door de raad over de jaarstukken, is toegevoegd aan de reserve. De doorrekening naar latere jaren is in de begroting 2014 achterwege gelaten omdat er voor de komende jaren veel onzekerheid is ten aanzien van het verloop van een aantal relevante factoren. Ook het positieve rekeningresultaat van deze Jaarstukken 2013 is niet in de stand van ultimo 2013 opgenomen, maar wordt pas in de loop van 2014 aan de reserve toegevoegd. Ultimo 2013 is geen sprake meer van een onbenutte belastingcapaciteit omdat aanpassing van tarieven niet meer mogelijk is voor dat jaar. De risico's die in de begroting 2013 waren benoemd hebben zich voor het overgrote deel niet voorgedaan en hebben daarom ook geen (financiële) impact gehad. Met de uitgangspunten voor de herschikking van de reservepositie en de daarvoor door de raad benoemde criteria, is het aan het eind van de bestuursperiode 2010-2014 niet nodig geweest om het concernweerstandsvermogen verder te versterken.

Financiering

Houten heeft in 2013 de renterisiconorm (risico m.b.t. herfinanciering en renteherziening) overschreden vanwege het vervallen van meerdere leningen. Als gevolg van de lage kapitaalrente is geen renterisico gelopen.

Vanwege de lage korte rente, is in 2013 veelvuldig met kasgeld gefinancierd zodat incidenteel een lagere rentelast gerealiseerd kon worden. Hierdoor werd in het eerste, tweede en derde kwartaal de kasgeldlimiet (limiet met betrekking tot financiering met kort geld) overschreden. Dit had met name te maken met investeringen in de brede school Hofstad, de Bogermanschool en het Grondbedrijf. Om een goede balans te krijgen in korte en lange financiering, heeft een onafhankelijk treasury-adviesbureau advies uitgebracht over de herfinanciering van de aflossingen en de invulling van de meerjarige financieringsbehoefte. Ter consolidatie van de kortlopende schulden, is voor een totaalbedrag van € 40 miljoen aan vaste leningen met diverse looptijden afgesloten. Daarnaast heeft Viveste vier doorverstrekte leningen overgenomen waardoor de omvang van onze aangetrokken en verstrekte leningen is afgenomen met € 20 miljoen.

Eind 2013 is de wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) aangenomen. De wet bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels ten einde te kunnen voldoen aan het EMU-saldo van 3%. De ontwikkelingsfase waarin Houten zich bevindt en de achterblijvende inkomsten uit grondverkoop zorgen dat Houten in 2013 licht negatief bijdraagt aan het EMU-saldo. In relatie tot Wet Hof is ook het schatkistbankieren eind 2013 in werking getreden. Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun liquide middelen aan te houden bij de schatkist van het Rijk. Dit vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld.

Bedrijfsvoering

De organisatie heeft zich in 2013 verder ontwikkeld onder invloed van maatschappelijke, economische en bestuurlijke ontwikkelingen. Deze veranderende omgeving vraagt om een doorontwikkeling van de organisatie. Aan deze doorontwikkeling is vanaf 2012 op planmatige wijze gewerkt, langs de doelstelling en onder de titel van Focus op Houten. De veranderingen hebben ook consequenties voor de manier van werken én voor de structuur en het sturingsconcept van de nieuwe flexibele organisatie. Bij de inrichting van de organisatie is extra aandacht besteed aan de vormgeving van de Informatie- en Financiële functie. Dit zijn twee belangrijke pijlers waarop de bedrijfsvoering van de organisatie is gebaseerd. Op 1 januari 2014 is de nieuwe organisatie van start gegaan.

Voor de inrichting is gebruik gemaakt van het in 2011 ontwikkelde 'denkmodel' voor de inrichting en de sturing van de organisatie (besturingsmodel). Met behulp van dit model kunnen taken worden ingedeeld in een kern en een vaste schil (wat moeten we in huis organiseren) en een flexibele schil (wat zouden we op een andere manier kunnen organiseren). Voor de nieuwe afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling, Beheer Openbare Ruimte, Samenleving, Dienstverlening en Staf zijn inrichtingsplannen opgesteld. In deze inrichtingsplannen is ook aandacht besteed aan de indeling van taken in flexibele en vaste schil. Per 1 januari 2014 zijn alle medewerkers weer geplaatst in de slankere organisatie.

Met behulp van de 3hoeksmethodiek (Focussen, Verbinden, Communiceren) is/wordt gewerkt aan de vaardigheden voor de nieuwe manier van werken in Houten. In verschillende leertrajecten is geïnvesteerd in directie, management en medewerkers zodat zij zich deze methode van denken en werken meer eigen hebben gemaakt. Dit zal ook in 2014 nog verder zijn beslag moeten krijgen. In het kader van het leren en ontwikkelen heeft ook de Houten Academie verder gestalte gekregen in 2013. De interne academie waarin iedereen workshops, cursussen en bijeenkomsten kan volgen die voor, door en met medewerkers van de gemeente Houten worden gegeven, zorgt voor kennisdeling en bredere en flexibele inzet van medewerkers.

In 2013 is verder gewerkt met de Leanmethode: het systematisch analyseren en beschrijven van processen. De Leanmethode levert ons enerzijds kwaliteitsverbetering op. En anderzijds levert het efficiency op die hard nodig is om te kunnen voldoen aan de taakstelling op de formatie. Minder capaciteit noodzaakt tot procesverbetering en kan voorkomen dat er grote effecten ontstaan op onze prestaties naar onze burgers. Nog sterker; de kwaliteitsverbetering heeft er al toe geleid dat producten/ besluiten eerder worden genomen en burgers dus sneller bediend zijn.

Met de Audit- en Rekeningcommissie (ARC) is in 2012 afgesproken de P&C cyclus efficiënter en actueler te maken. In 2013 zijn hier stappen in gezet, waarbij de ARC als klankbord heeft gefungeerd. Als concrete resultaten zijn te noemen de invoering van de maandelijkse begrotingswijziging en het opstellen van de bestuursrapportage in presentatievorm. Binnen de organisatie zijn de processen / werkwijzen voor de begroting en bestuursrapportages aangepast. Hierdoor zijn de doorlooptijden aanzienlijk verkort. Hierdoor is er sprake van compactere en actuelere informatie en wordt de raad echt op hoofdlijnen geïnformeerd. In 2014 wordt verder onderzocht of er meer P&C producten zijn die voor deze aanpak geschikt zijn.

Gemeentebrede personeelslasten

De inspanningen om de inhuur terug te dringen hebben de afgelopen jaren in samenhang met de reductie op formatie een groot effect gehad. In 2013 is deze trend doorgezet. De gevolgen hiervan zijn duidelijk merkbaar. Vacatures worden niet ingevuld en stimuleringsmaatregelen hebben daarnaast ook tot formatiereductie geleid. Gevolg is wel dat de capaciteit binnen de organisatie beperkter is. Door middel van interne mobiliteit en regionale samenwerking worden capaciteitsproblemen opgelost. Daar waar het niet anders kon is incidenteel besloten tot inhuur over te gaan.

In onderstaand overzicht zijn de kosten voor inhuur van derden voor de jaren 2010 tot en met 2013 opgenomen. De inhuur voor de grondexploitatie is niet opgenomen binnen de algemene dienst en de bedragen hiervan komen slechts voor in onderstaand overzicht. Omdat de dekking van deze kosten plaatsvindt vanuit de grondexploitatie en speciaal ter beschikking gestelde kredieten blijven deze in de rest van deze analyse buiten beschouwing.

Bedragen x € 1

Omschrijving	Jaarrekening 2010	Jaarrekening 2011	Jaarrekening 2012	Jaarrekening 2013
Grondexploitatie	312.385	243.351	285.739	211.384
Specifieke projecten algemene dienst	390.218	378.846	92.075	112.202
Fictie algemene dienst	2.067.481	255.528	275.446	452.037
Totaal	2.770.084	877.725	653.260	775.623

Resultaat

Het resultaat op de personeelslasten binnen de algemene dienst bedraagt € 122.365 positief (0,6%). Dit resultaat is vooral bereikt door een strakke centrale sturing op de budgetten.

Bedragen x € 1

Omschrijving	Begroting 2013	Werkelijk 2013	Resultaat
Salarissen	20.429.431	20.314.898	114.533
Vergoedingen UWV gelden niet ingezet en gedetacheerd personeel	-189.791	-304.772	114.981
Inhuur	491.775	452.037	39.738
Af: afdeling Projectontwikkeling*	-1.497.890	-1.351.003	-146.887
Resultaat algemene dienst	19.233.525	19.111.160	122.365

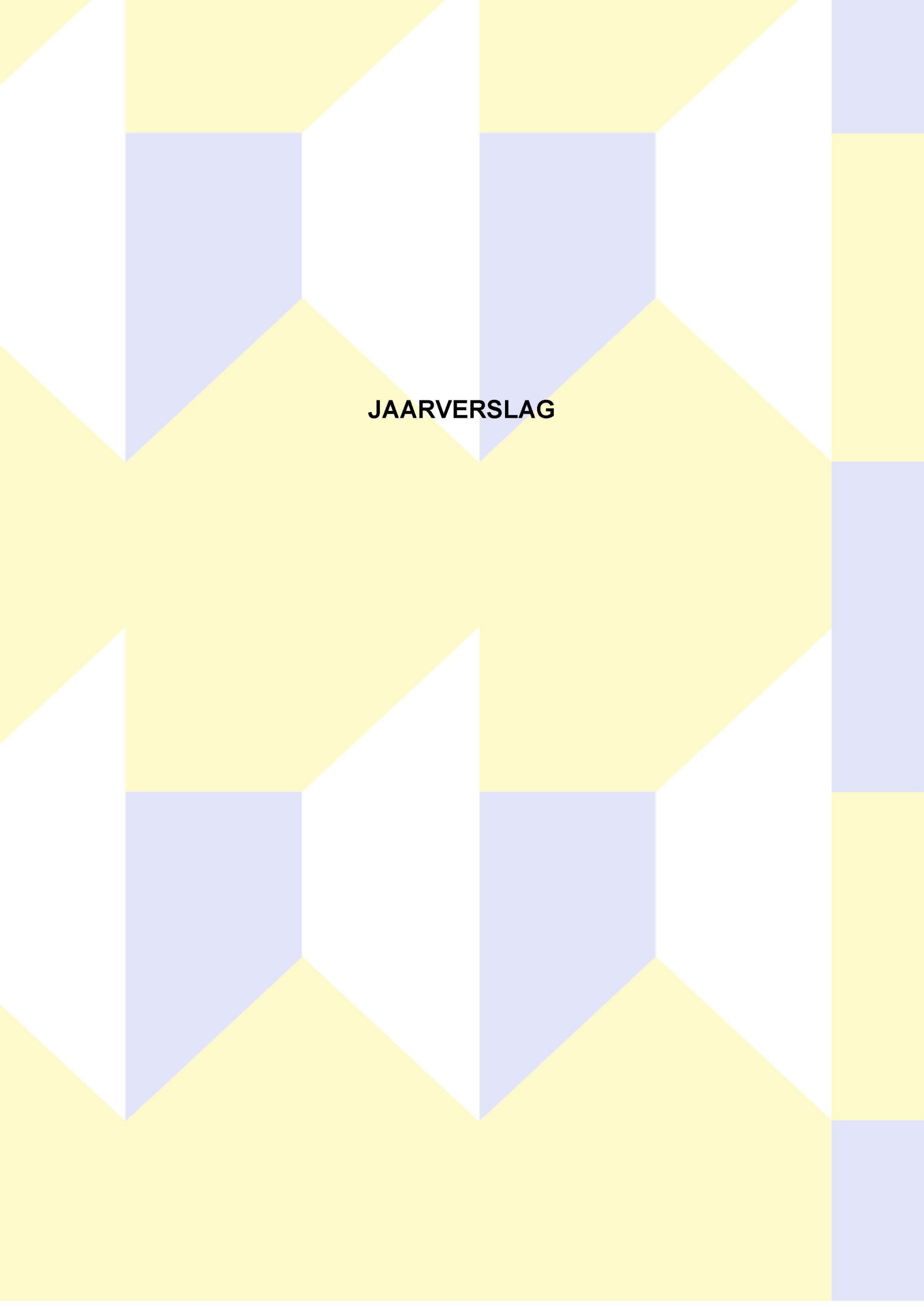
* Dit bedrag wordt via de producten doorbelast aan de grondexploitatie

Het saldo op de kostenplaatsen van de algemene dienst is € 395.962 positief (1,4%). Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van stringent budgetbeheer waarbij nut en noodzaak belangrijke criteria zijn geweest.

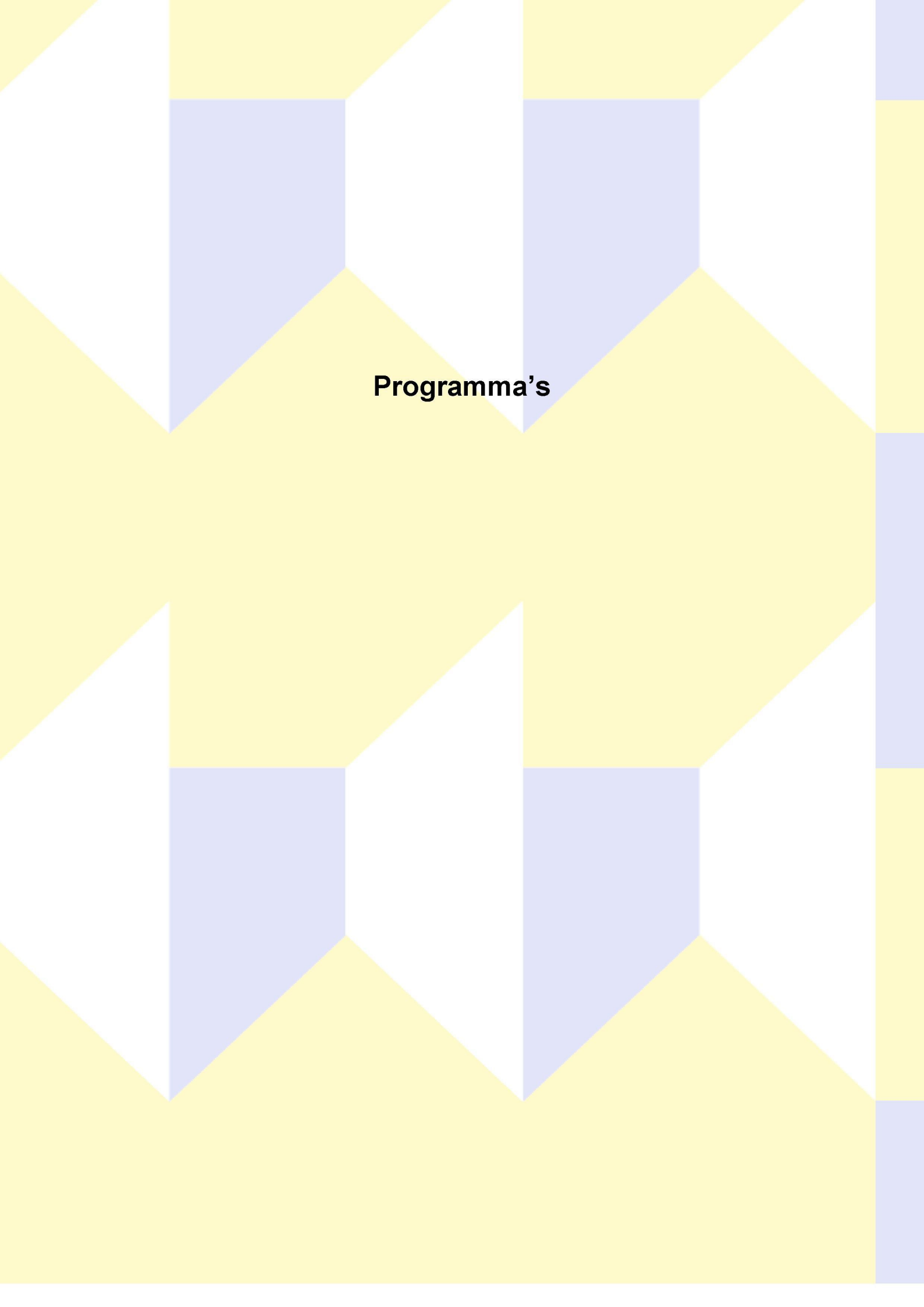
Bedragen x € 1

Omschrijving	Begroting 2013	Werkelijk 2013	Resultaat
Personeelslasten algemene dienst	19.233.525	19.111.160	122.365
Concernbrede kostenplaatsen	1.153.423	1.050.373	103.050
Kostenplaats ICT Werk en Inkomen Lekstroom*	114.868	25.568	89.300
Kostenplaats informatie (automatiseringskosten en overige werkzaamh.)	277.039	205.040	71.999
Saldo kostenplaatsen overig	8.195.540	8.186.292	9.248
Resultaat kostenplaatsen	28.974.395	28.578.433	395.962

* Het exploitatieoverschot wordt gestort in de bestemmingsreserve ICT Werk en Inkomen Lekstroom

JAARVERSLAG

Programma's

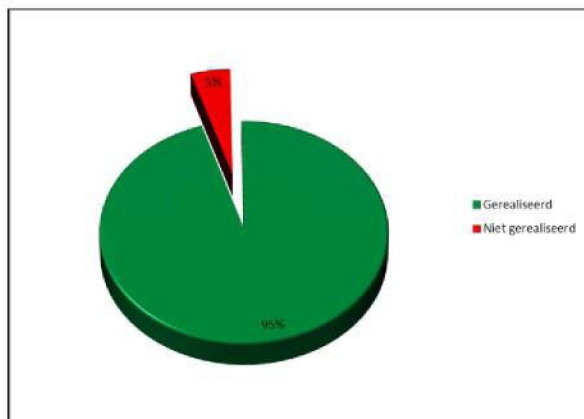
Programma Vitaal

Programma Vitaal

Programma in vogelvlucht

Mensen voelen zich betrokken, verantwoordelijk en thuis in een omgeving die stimulerend en gezond is.

Om de beoogde maatschappelijke effecten te bewerkstelligen, kent het programma Vitaal diverse beleidsmaatregelen, programma's en activiteiten. Deze zijn in de begroting 2012 verwoord door middel van prestatie-indicatoren. 95% van de voor 2013 geplande kwalitatieve prestatie-indicatoren zijn gerealiseerd.

De belangrijkste behaalde resultaten en ontwikkelingen worden hieronder beknopt toegelicht.

Transities Jeugdzorg, AWBZ en Participatie

Landelijk is in het sociale domein een stelselherziening gaande van historische omvang, en daarmee gepaard een grote bezuinigingsoperatie. Deze verandering wordt gezien als een overgang van een verzorgingsstaat naar een participatiestaat.

Concreet vinden er drie grote decentralisaties plaats per 2015:

- De invoering van de Jeugdwet;
- De decentralisatie van (aspecten van) de AWBZ naar de Wmo (Begeleiding)
- De invoering van de Participatiewet;

Deze decentralisaties gaan gepaard met gelijktijdige bezuinigingen vanaf 2015.

In 2013 is gestart met de uitvoering van het programma transitie in samenhang, op basis van de in 2012 vastgestelde Sociale Agenda. In 2013 heeft het accent gelegen op verkenning van de nieuwe taken en het opstellen van regionale en lokale beleidskaders. Het uitgangspunt daarbij: *lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig*.

Jeugdzorg

In 2013 heeft de gemeente Houten belangrijke besluiten over de jeugdzorg genomen:

Regionale uitgangspunten en schaalkeuzes Transitie Jeugdzorg (raadsbesluit d.d. 8 oktober 2013) over de schaalkeuze voor het uitvoeren (leveren van zorg) en het contracteren van aanbieders en het vaststellen van de uitgangspunten voor regionale afspraken met zorgaanbieders.

Belangrijk onderdeel van de voorbereiding op de nieuwe taken was het opstellen van een regionaal transitiearrangement. Er is één regionaal transitiearrangement (*collegebesluit d.d. 22 oktober 2013*) voor de regio Lekstroom. Het bevat een regionaal en een bovenregionaal deel, conform de schaalkeuzes die door de raad op 8 oktober zijn vastgesteld.

In de regio Lekstroom hebben de gemeenten hun krachten gebundeld om tot een goede ontwikkeling en uitvoering van de taken in de nieuwe Jeugdwet te komen. Dat betekent dat elke gemeente een eigen lokaal beleidsplan vaststelt, waarin de lokale inrichting en uitvoering van de Transitie Jeugdzorg is uitgewerkt en de relatie wordt gelegd met de regionale samenwerking. Daartoe is een regionaal en een complementair lokaal beleidsplan opgesteld (*Beleidsplan (regionaal en lokaal) Zorg voor Jeugd 2014-2018 (raadsbesluit d.d. 21 januari 2014)*).

Van AWBZ naar Wmo

Overeenkomstig de gekozen werkwijze in Lekstroomverband, is er vanuit twee sporen gewerkt aan de beleidsvoorbereiding van de transitie AWBZ (i.h.b. begeleiding). Dit heeft geresulteerd in een regionaal-

le Visienota transitie AWBZ en een lokale Visienota transitie Begeleiding AWBZ Houten (raadsbesluit d.d. 10 december 2013).

Om tot een vraaggestuurde manier van inkoop te komen, is samen met Cliëntbelang Utrecht het traject Persona's en coproducties gestart. Samen met aanbieders en informele zorgverleners worden in werkbijeenkomsten de best passende zorg-welzijnsarrangementen per doelgroep samengesteld. Deze werkwijze geldt zowel voor de transitie Begeleiding AWBZ als de transitie Jeugdzorg.

Participatiewet

De eerste stap is in de voorbereiding op de participatiewet dat vanuit de regio Lekstroom een notitie t.a.v. het beleidskader en de invoeringsstrategie is voorbereid. Gezien het krachtenveld is Lekstroom niet de enige schaal waarop geacteerd moet worden. De arbeidsmarktregio en de gemeente Utrecht vormen andere belangrijke tafels. In opdracht van de bestuurders van de arbeidsmarktregio Utrecht-Midden is in 2013 een verkenning uitgevoerd op 5 thema's.

Het Sociaal Loket Houten

Op basis van de Sociale Agenda is in 2013 een eerste stap gemaakt met de uitwerking van de Toegang, het sleuteldossier binnen de transitie. In 2013 is gewerkt aan de vorming van een integraal fysiek loket voor de Wmo en voor de lokale toegang WIL: Het sociale loket aan Kant 3 is daartoe op 1 mei 2013 geopend. Doel is netwerkvorming gericht op een gebiedsgerichte, gekantelde klantbenadering dichtbij de gemeente en rondom de burger, vooruitlopend op de vorming van (hybride) sociale teams.

In 2013 heeft de focus gelegen op het op orde brengen van de basis (o.m. d.m.v. LEAN) en de kwaliteitsontwikkeling (training gekanteld werken met externe professionals).

Sociale samenhang en leefbaarheid

Inwoners van Houten zullen meer en meer betrokken worden bij de oplossingen van maatschappelijke vraagstukken en het verbeteren van de eigen leefomgeving. Welzijnsorganisatie 'van Houten&co' speelt daarbij een belangrijke rol. In 2013 is er veel ervaring opgedaan met een wijkgerichte aanpak in Houten Noord-Oost. Hierbij werken professionals en bewoners gericht samen om de leefbaarheid van de buurt verder te verbeteren. Met de resultaten gaan we in 2014 ook in andere buurten aan de slag.

Werk en inkomen

In antwoord op de aangekondigde decentralisatie Wet werken naar vermogen en de aangekondigde bezuinigingen op de budgetten voor Werk en Inkomen, besloot de raad op 31 januari 2012 tot de vorming van één regionale uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen.

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) heeft op 1 mei 2013 haar deuren geopend en verricht dienstverlening op het terrein van de Wet werk en bijstand, inkomensondersteuning waaronder schuldhulpverlening en re-integratie. Het Meerjarenbeleidsplan en de Programmaprogramma's van WIL zijn, na verwerking van eventuele zienswijzen van de Lekstroomgemeenten, definitief vastgesteld door het AB/DB van WIL van juli 2013.

Nieuwe fondsen

Mede in het kader van de ombuigingen is gezocht naar mogelijkheden om met minder geld een kwalitatief goed niveau te behouden binnen de verschillende beleidsterreinen. Hierbij wordt in een aantal gevallen geen directe subsidierelatie meer behouden of aangegaan, maar is gekozen voor de samenwerking met een fonds. Voorbeelden hiervan zijn het Cultuurfonds (in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds), het Sportfonds (in samenwerking met het Sportpunt Houten) en het Fonds Maatschappelijk Ontwikkeling (Ons Fonds). De fondsen zijn ook een instrument om zelfredzaamheid en ondernemerschap te stimuleren.

Deelprogramma's

Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Sociale participatie
- Gezondheidszorg
- Werkgelegenheid
- Onderwijs
- Kunst, cultuur en sport

Deelprogramma Sociale Participatie

Wat willen we bereiken?

Dit deelprogramma sluit aan bij de eerste twee hoofddoelen van de Wmo, die in het visiedocument (Wmo-beleidskader 2008-2012 en het daarop volgende Wmo-beleidskader 2012-2015) als volgt zijn geformuleerd:

- Houten is een leefbare stad met een grote samenhang in de wijken en buurten.
- In Houten zijn de inwoners zelfredzaam en betrokken bij de lokale samenleving: ze nemen zoveel mogelijk hun eigen verantwoordelijkheid en ondersteunen elkaar onderling waar dat mogelijk is.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

A. De Houtense inwoners voelen zich thuis in Houten en zijn betrokken bij hun eigen leefomgeving.

B. Kinderen en jongeren in Houten groeien op in een veilige en stimulerende omgeving (thuis, op school en in de wijk). Hierdoor krijgen zij de kans om zelfredzaamheid, sociale betrokkenheid en zelf-beheersing te ontwikkelen en krijgen zij de ruimte om zich te ontplooien.

Doelstelling 2:

Afname van het aantal jeugdigen met problemen bij opgroeien en afname van het aantal ouders met problemen bij het opvoeden.

Doelstelling 3:

Inwoners van Houten weten waar ze terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Cliënten zijn tevreden over de dienstverlening op dit onderdeel en er is een adequate en toegankelijke toeleiding naar Wmo-voorzieningen.

Doelstelling 4:

Toename deelname aan vrijwilligerswerk en het verlichten van de druk op mantelzorgers.

Doelstelling 5:

Verhogen van de deelname aan de Houtense samenleving door inwoners met een minimum inkomen en inburgeringsplichtige inwoners.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

A. De Houtense inwoners voelen zich thuis in Houten en zijn betrokken bij hun eigen leefomgeving.

B. Kinderen en jongeren in Houten groeien op in een veilige en stimulerende omgeving (thuis, op school en in de wijk). Hierdoor krijgen zij de kans om zelfredzaamheid, sociale betrokkenheid en zelf-beheersing te ontwikkelen en krijgen zij de ruimte om zich te ontplooien.

(Prestatieveld 1 van de Wmo: Leefbaarheid en sociale samenhang.)

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1A	Indicator sociale kwaliteit van de buurt ⁽¹⁾	Leefbaarheids-monitor	6,4	-	6	-	-
1A	% Inwoners dat actieve bijdrage levert aan leefbaarheid/veiligheid van de buurt	Leefbaarheids-monitor	30%	-	32%	-	-
1A	% inwoners dat tevreden is over de welzijnsvoorzieningen in de gemeente (zoals buurthuis of jongerencentrum)	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	45%	-	44%	-	-
1A	% Houtenaren dat tevreden is over voorzieningen voor ouderen	Leefbaarheids-monitor	65%	-	66%	-	-

1B	Aantal meldingen door justitie, scholen en/of hulpverleners van ongeoorloofd verzuim, ontheffingen en schorsingen	Afdeling Welzijn	652	502	504 ⁽²⁾	535 ⁽²⁾	528
----	---	------------------	-----	-----	--------------------	--------------------	-----

1. Dit is een indicatorwaarde (schaal 0-10, 10 = meest positieve score) voor de waardering van burgers voor de wijze waarop buurtbewoners met elkaar omgaan. De waarde is gebaseerd op een viertal stellingen.

2. Het aantal jongeren in de doelgroep neemt toe. Procentueel gaat het dus om een sterkere stijging dan wel daling.

Nr.	Verklaring van afwijking
1a	De leefbaarheidsmonitor is in 2013 niet gehouden, wordt eens in de twee jaar uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zorgen voor een basis infrastructuur van voorzieningen die inwoners uitnodigt om te participeren. Daarnaast stimuleren we initiatieven van inwoners om zelf een bijdrage te leveren aan hun eigen woon- en leefomgeving.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1A	Start van het Fonds Maatschappelijke Ontwikkeling in Houten, ter ondersteuning van bewonersinitiatieven in overleg met maatschappelijke organisaties.		
1A	Voorbereiding van de 100 % bezuiniging per 2014 op de waarderingssubsidies en van de 5% bezuiniging per 2014 op Kunst en Cultuur, Sport, Peuterspeelzaalwerk en Informele zorg en dienstverlening in het kader van de tweede fase ombuigingen op subsidies.		
1A	Een voorstel maken voor het realiseren van de resterende taakstelling per 2014 op de subsidies. Dit betreft de tweede fase ombuigingen.		
1A	Binnen de activiteiten geeft Van Houten&co vorm aan de Kanteling en aan Welzijn Nieuwe Stijl.		
1A	Conform de ombuigingen voorbereiden op het verminderen van het aantal sociaal culturele centra in Houten, in overleg en afstemming met de gebruikers.		
1A	Heroriëntatie op het wijkgericht werken in relatie tot de regieagenda Wonen Zorg Welzijn. (Zie ook het deelprogramma gezondheidzorg / kwalitatieve prestatie-indicator 2.1 / punt 2).		
1B	Intensieve samenwerking volgens een samenwerkingsprotocol tussen politie, jongerenwerk en de gemeente om overlast door groepen jongeren tegen te gaan.		
1B	Zorg dragen voor een vraaggericht vrijetijdsaanbod voor tieners in Houten. Aan van Houten&co is de opdracht gegeven om tieners, jongeren tussen 11 en 14 jaar, te betrekken bij de keuze voor de realisatie van de activiteiten. Er wordt ook specifiek aandacht gegeven aan betrokkenheid van de ouders van de tieners. Bij de activiteiten wordt samengewerkt met sportorganisaties, (sociaal-)culturele instellingen en (brede) scholen en hun vrijwilligers. Jongeren (18-plus) worden zelf expliciet als vrijwilliger ingezet.		
1B	Zorg dragen voor vraaggericht vrijetijdsaanbod voor tieners. Een deel van het lessen-aanbod en de projecten die Shine organiseert is gericht op tieners. Ze spelen daarbij in op de behoefte van tieners.		
1B	Uitvoeren van de besluitvorming over de toekomst van combinatiefunctionarissen in samenhang met de bestaande betrokken		

	voorzieningen en activiteiten.		
1B	Activiteitenbudgetten in het kader van de stimulering jeugdparticipatie (jeugdparticipatieprijs, subsidie jongereninitiatieven) betrekken bij de vorming van het Fonds Maatschappelijke Ontwikkeling.		
1B	Uitvoeren van de besluitvorming over de duurzame oplossing voor beheer en exploitatie van het Keercampsterrein (De Heuvel, Speelheuvel en kinderboerderij) door het realiseren van voorzieningen voor ouders en kinderen op basis van samenwerking tussen de betrokken partners, waaronder Scouting, Van Houten&co, Kinderboerderij en Natuur en Milieu Educatie.		
1B	De taakstelling op de jeugd- en jongerenorganisaties, voortvloeiende uit de perspectiefnota 2012, wordt per 2013 gerealiseerd door een taakstelling op stichting Shine. Het is de bedoeling dat de ombuiging van de stichting niet ten koste gaat van de kwaliteit van het aanbod aan jeugd- en jongerenactiviteiten van Shine. Dit kan worden bereikt door een betere afstemming van Shine met andere jeugd- en jongerenorganisaties, zoals Van Houten&co, zodat activiteiten niet dubbel worden georganiseerd.		
1B	Verder ontwikkelen van de samenwerking tussen peuterschool en basisonderwijs en het voorbereiden op het invoeren van een inkomensafhankelijke bijdrage. Op dit moment wordt gewerkt aan een convenant tussen de peuterschool en het onderwijs. Hierin komen afspraken over samenwerking met betrekking tot (warme) overdracht, inhoudelijke samenwerking tussen peuterschool en groepen 1 en 2 in het algemeen en de doorgaande lijn van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) peuterzaal naar groep 1 en 2 in het bijzonder. Vanuit onze rol in het Lokaal Educatieve Agenda (LEA) zal de gemeente het convenant ook ondertekenen.		
1B	Overleg met Halt over het doorvoeren van de efficiencymaatregel in de subsidie vanaf 2013.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Bezettingspercentages Sociaal Culturele Centra ⁽¹⁾ a. Vuurtoeren b. Schoneveld	Van Houten & co				a. 45% b. 40%	a. NNB b. NNB
1	Bewegingsactiviteiten voor mensen met een beperking en senioren	Van Houten & co	639	491	715	600	NNB
1	Aantal bezoekers Speelheuvel (drempeloverschrijdingen) ⁽²⁾	Van Houten & co	35.000	36.049	35.500	37.500	NNB

1. Bij de begroting 2014 wordt deze indicator vervangen, bezoekersaantallen worden niet meer gemeten.

2. De bezoekersaantallen van de Speelheuvel zitten tussen de 30.000 en 45.000 afhankelijk van het weer. Zachte winters en droge en warme zomers zijn goed voor het aantal bezoekers, aldus van Houten & co.

Doelstelling 2

Afname van het aantal jeugdigen met problemen bij opgroeien en afname van het aantal ouders met problemen bij het opvoeden.

(Prestatieveld 2 van de Wmo: Opvoeden en opgroeien.)

Meer concreet betekent dit:

- In Houten vinden de jeugd en hun ouders zelfstandig hun weg naar informatie, advies en ondersteuning ter preventie van opvoed- en opgroei problemen.
- Ouders en jeugd met opvoed- en opgroei problemen worden in staat gesteld zelf oplossingen te vinden.
- In Houten signaleren mensen die met kinderen werken in een vroeg stadium ernstige probleemsituaties. Deze signalen leiden snel tot adequate interventies.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% kinderen in jeugdzorg	Kinderen in Tel (Verwey-Jonker Instituut)	1,4% ⁽¹⁾	1,55%	1,4%	1,4%	1,65%
2	% ouders met thuiswonende kinderen dat bekend is met het CJG	Leefbaarheidsmonitor	45%	-	60%	-	-
2	% vragen bij het opvoedspreekuur waar sprake is van opvoedingsvragen (licht)	Verantwoording opvoedspreekuur Houten Vitras AMW	19%	19% ⁽²⁾	12%	14% ⁽²⁾	NNB
2	% vragen bij het opvoedspreekuur waar sprake is van opvoedingscrisis (zwaar)	Verantwoording opvoedspreekuur Houten Vitras AMW	15%	19%	18%	18 %	NNB

1. Publicatie Kinderen in Tel 2010, cijfer 2008.

2. Het opvoedspreekuur wordt uitgevoerd door een orthopedagoge, de lichtere vragen worden naar verwachting vaker overgenomen door de verpleegkundigen en de maatschappelijk werkers van het CJG-spreekuur.

Nr.	Verklaring van afwijking
2	Pas eind 2014 komt er van Kinderen in Tel een publicatie over 2011/2012. Het cijfer dat nu is ingevuld bij realisatie 2013 betreft het cijfer over 2009/2010. Het werkelijke cijfer over 2013 kan anders zijn. Het aantal kinderen dat jaarlijks een indicatie krijgt voor de jeugdzorg is toegenomen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat kinderen door een betere signalering eerder in beeld komen en dat bij risicogeveallen sneller ingegrepen wordt. Andere verklaringen zijn: een gebrek aan goede laagdrempelige ambulante hulp en een medicaliseringstendens. Alledaagse moeilijkheden worden in toenemende mate als probleem benoemd waarvoor professionele hulp nodig is.

Wat gaan we ervoor doen?

Ondersteunen bij opgroeien en opvoeden.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Bekendheid geven aan het CJG, door het invoeren van een uitgebreide communicatiestrategie rond de website www.cjghouten.nl en het pro-actiever opzoeken van ouders en jeugd.		
2	Opdracht formuleren met prestatieafspraken voor het CJG en haar kern- en samenwerkingspartners, zoals Vitras/CMD, GGD MN, Van Houten&co, Verloskundigenpraktijk Houten en het onderwijs.		
2	Het verder stimuleren van de eigen kracht van ouders en jeugd door het verder uitrollen van de werkwijze "1Gezin1Plan".		
2	Het optimaliseren van het gebruik van de Verwijsindex Midden Nederland.		
2	Vorbereiding op de transitie van de jeugdzorg, binnen de kaders van de lokale sociale agenda en in samenwerking met de provincie Utrecht en de gemeenten in de regio.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Het aantal gezinnen dat gebruik maakt van het opvoedspreekuur	Vitras	79	74	90	90	NNB
2	Aantal contacten door opvoedspreekuur (telefonisch/ persoonlijk/ schriftelijk) ⁽¹⁾	Vitras	314	231	425	325	NNB

1. Langzamerhand wordt een deel van de lichtere opvoedvragen opgevangen door de website en het multidisciplinaire CJG-spreekuur. Dit is wenselijk. - Een personeelsswisseling/vacature bij het opvoedspreekuur kostte tijd, dus tijdelijk minder capaciteit. De verwachting gezien de capaciteit is dus dat in 2012 een hogere realisatie wordt gehaald. Gezien de diverse veranderingen zijn ramingen lastig te geven.

Doelstelling 3

Inwoners van Houten weten waar ze terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van wonen zorg en welzijn. Cliënten zijn tevreden over de dienstverlening op dit onderdeel en er is een adequate en toegankelijke toeleiding naar Wmo-voorzieningen.

(Prestatieveld 3 van de Wmo: Informatie, advies en cliëntondersteuning.)

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Cliënttevredenheidsonderzoek dienstverlening Wmo-loket Via Houten ⁽¹⁾	Tevredenheids-onderzoek Wmo-loket VIA Houten	8,3	8,3	7,3	8	-
3	Gemiddelde rapportcijfers voor de aanvraagprocedure (Hulp bij huishouden/en individuele hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen). Als aanvraag is toegewezen: Als aanvraag is afgewezen:	Klanttevredenheidsonderzoek Wmo	- -	- -	7,0 5,9	7,7 6,5	- -

Nr.	Verklaring van afwijking
3	Het WMO-loket VIA Houten is in mei 2013 opgegaan in het Sociaal Loket Houten. In 2013 is door SGBO een onderzoek gedaan naar tevredenheid in 2012. In het najaar 2014 wordt een tevredenheid onderzoek gedaan over het jaar 2013.

Wat gaan we daarvoor doen?

We hebben een laagdrempelig, goed functionerend Wmo-loket voor informatie, advies en cliëntondersteuning op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Cliënten zijn tevreden over de kwaliteit van de dienstverlening (adequate en toegankelijke toeleiding naar de Wmo-voorzieningen).

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	In het kader van het realiseren van een integrale toegang tot de Wmo, worden de beide front-offices van het Wmo-loket VIA Houten en de Wmo-unit van Sociale Zaken geïntegreerd. Hierbij wordt volgens de gekantelde werkwijze gewerkt.		
3	Per 2015 wordt de cliëntondersteuning van mensen met een beperking naar gemeenten overgeheveld. Via de samenwerkingsovereenkomst met MEE wordt hiernaar toegevoerd.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Wmo-loket VIA Houten: a. Totaal aantal contacten	Sociaal Loket Houten	a. 2.100	a. 1.606	a. 1.317	a. 1.800 ⁽¹⁾	a/b. 3.296

	b. Zwaarte van de contacten - informatie - adviezen - doorverwijzingen/bemiddelingen		b. - 1.134 - 714 - 252	b. - 562 - 626 - 418	b. - 356 - 540 - 421	b. - 630 - 720 - 450	
3	Aantal huisbezoeken i.h.k.v. de nieuwe klantbenadering	Sociaal Loket	n.v.t.	n.v.t.	215	180	-

1. In een overgangperiode naar een nieuwe situatie, namelijk de integratie van de Wmo-unit en het Wmo-loket VIA Houten in 2013, is de verwachting dat er dubblures zullen zijn in de contacten met beide organisatieonderdelen. Dit is de reden dat de raming voor 2013 enigszins voorzichtig op 1.800 wordt gesteld.

Nr.	Verklaring van afwijking
3	Met de komst van het Sociaal Loket werd per 1 mei 2013 de subsidierelatie met Wmo loket VIA Houten beëindigd. Er zijn geen cijfers beschikbaar over de periode tot 1 mei 2013. Het aantal van 3.296 contacten heeft betrekking op het Sociaal Loket Houten, een telling vanaf 1 mei tot en met 31 december 2013. Deze klantcontacten worden niet nader gespecificeerd. Uit het grote aantal klantcontacten blijkt dat het Sociaal Loket in een grote behoefte voorziet.
3.	Aantal huisbezoeken i.h.k.v. de nieuwe klantbenadering is niet bijgehouden.

Doelstelling 4

Toename van de deelname aan het vrijwilligerswerk en het verlichten van de druk op mantelzorgers. (Prestatieveld 4 van de Wmo: Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.)

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	% inwoners dat vrijwilligerswerk verricht	Leefbaarheidsmonitor	38%	-	42%	-	-
4	% mantelzorgers dat aangeeft te weten waar ze ondersteuning kunnen krijgen	Leefbaarheidsmonitor	44%	-	49%	-	-
4	% mantelzorgers dat tevreden is over de ontvangen ondersteuning	Leefbaarheidsmonitor	79%	-	85%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Het bieden van een goede infrastructuur ten bate van ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
4	in 2011 en 2012 is het project 'Preventieve ondersteuning mantelzorgers' (pom) gericht op het opsporen van (o.a. jonge) mantelzorgers en het versterken van de mantelzorgondersteuning. In 2013 zullen de resultaten van dit project worden omgezet naar een structureel beleid bij organisaties met betrekking tot mantelzorg. Het doel hiervan is een optimale ondersteuning voor mantelzorgers en het voorkomen van overbelasting bij mantelzorgers. Hierbij zal expliciet aandacht worden besteed aan de sociale netwerken van de mantelzorger.		
4	De vrijwilliger anno 2013 zoekt kortdurend en projectmatig vrijwilligerswerk en is minder gebonden aan één organisatie. De vrijwilligerscentrale zet zich in 2013 in voor het begeleiden en binden van deze vrijwilligers en het ondersteunen van de vrijwilligersorganisatie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van digitale mogelijkheden zoals een website en de sociale media, De talentenbank wordt nadrukkelijk gepositioneerd en vrijwilligersorganisaties worden op maat ondersteund.		

4	Het verder ontwikkelen van een effectieve bemiddelings- en ondersteuningsinfrastructuur met betrekking tot vrijwilligerswerk, maatschappelijke stages en mantelzorg. De vrijwilligerscoördinator gaat extra aandacht besteden aan: - het doorontwikkelen van de vrijwilligers centrale tot een kenniscentrum op het gebied van vrijwilligerswerk. - het ontwikkelen van concepten waarbinnen specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld mensen met een verstandelijke beperking) vrijwilligerswerk kunnen uitvoeren. De makelaar maatschappelijke stages ⁽¹⁾ zal naast de reguliere werkzaamheden, aan de volgende onderwerpen extra aandacht besteden: - het begeleiden van vrijwilligersorganisaties bij het creëren van stageplaatsen - het bedenken van stage-concepten - het uitbouwen/optimaliseren van een netwerk met het onderwijs en de gemeente		
---	---	--	--

1. Vanaf schooljaar 2011-2012 is de maatschappelijke stage (MaS) wettelijk verplicht voor alle leerlingen die op de middelbare school zitten. De MaS is een vorm van buitenschools leren, waarbij jongeren kennis maken met de maatschappij. Ze doen iets voor de samenleving, komen op plaatsen waar ze normaal niet snel zouden komen en ontwikkelen zichzelf. De Makelaar Maatschappelijke stages is in dienst bij 'van Houten&co' en is de intermediair tussen school, maatschappelijke organisaties en leerlingen. De stagemakelaar is verantwoordelijk voor voldoende interessante vacatures, voor de ondersteuning van organisaties bij de invoering of uitvoering van MaS en onderhoud contact met scholen, organisaties en leerlingen.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	Aantal vacatures Vrijwilligerscentrale	Van Houten & co	111	117	100	160	NNB
4	Aantal nieuw geworven vrijwilligers Vrijwilligerscentrale	Van Houten & co	200	206	233	200	264
4	Aantal mantelzorgers, dat ondersteuning gekregen heeft van van Houten&co: a. intensief b. kort	Van Houten & co	a. 40 b. 300	a. 50 b. 300	a. 53 b.300	a. 50 b. 300	a.NNB b.NNB

Nr.	Verklaring van afwijking
4	Aantal nieuw geworven vrijwilligers is hoger dan verwacht. Van Houten&co heeft extra inzet gepleegd om vrijwilligers aan te trekken.

Doelstelling 5

Verhogen van de deelname aan de Houtense samenleving door inwoners met een minimum inkomen en inburgeringsplichtige inwoners.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	Aantal huishoudens met een WWB- of aanverwante uitkering (WIJ, IOAW, IOAZ, BBZ starters levensonderhoud) 31-12: Relatieve groei c.q. daling (2009=100)	GWS/Wisz (WIL)	332 0,6%	336 1,8%	354 7 %	350 6,1%	416 26%
5	Aantal aanvragen levensonderhoud (WWB, WIJ, IOAW, IOAZ)	GWS/Wisz (WIL)	188	158	151	150	216
5	Aantal terugvallers ⁽¹⁾	GWS4All (WIL)	5	10	-	20	6

5	Aantal aanvragen bijzondere bijstand	GWS (WIL)	340	359	203	280 ⁽²⁾	323
5	Aantal deelnemers collectief contract Agis op 31-12	GWS (WIL)	555	547	520	540 ⁽²⁾	493
5	Bereik van de bijzondere bijstand onder de doelgroep (tot 110% Wettelijk Minimum loon) Grens was t/m 2011 120% (cijfers t/m 2011 op basis hiervan weergegeven in tabel)	Minimascan Stimulanz / GWS/Wisz (WIL)	48%	44%	56%	>50%	60%
5	Langdurigheidstoeslag Aantal aanvragen • Aantal aanvragen • Jaarlijkse kosten	GWS GWS (WIL)	218 € 93.200	259 € 104.400	210 € 95.600	240 ⁽²⁾ €97.000	226 € 106.363
5	<u>U-pas:</u> • Aantal pashouders op 31-12 • % U-pashouders dat aangeeft de pas te gebruiken • % U-pashouders dat activiteiten onderneemt die ze zonder pas niet ondernomen hadden	U-pasorganisatie Gemeente Utrecht (WIL)	2.024 75% 57%	1.799 Geen meting Geen meting	1.490 - -	1.110 ⁽³⁾ Geen meting Geen meting	957 - -
5	Procentuele verdeling cliënten op de participatieladder ⁽⁴⁾ per 31-12 • Trede 1: Geïsoleerd of trede 2: Sociale contacten buiten de deur • Trede 3: Deelname georganiseerde activiteiten of trede 4: Onbetaald werk • Trede 5: Betaald werk met ondersteuning of trede 6: Betaald werk	GWS / Wisz (WIL)	36% 45% 19%	34,9% 42,5% 22,6%	34,4% 43,7% 21,9%	34% 44% 22%	31% 56% 13%
5	<u>Inburgering</u> • Aantal gestarte trajecten • Waarvan met uitkering • Waarvan zonder uitkering • Aantal pardonners • Aantal geslaagden	Welzijn	61 33% 67% 5 27	27 56% 44% 1 21	27 60% 40% 0 17	0 ⁽⁵⁾ 0% 0% 0 20	- - - - 21

1. Terugval is het opnieuw afhankelijk worden van een bijstandsuitkering, nadat in de voorafgaande periode van 12 maanden de bijstandsuitkering werd beëindigd. Het jaar waarin wordt geteld, is het jaar waarin de uitkeringsafhankelijkheid opnieuw ontstond.

2. De aanvragen voor bijzondere bijstand, het Agis contract, de Langdurigheidstoeslag en de U-pas nemen vanaf 2012 af, omdat de inkomensgrens voor het minimale loon met ingang van dat jaar wettelijk is vastgesteld op 110% van het Wettelijk minimum loon. Daarvoor was er geen wettelijke grens en hanteerde Houten grenzen die veelal hoger lagen dan 110%. De eerste signalen uit 2012 zijn dat de afname lang niet zo sterk is als werd verwacht. Dat komt doordat het aantal Houtense huishoudens met een inkomen tot 110% de laatste tijd juist sterk toeneemt.

3. Voor U-pas gaat een nieuw contract gelden. De gemeente Utrecht en de gemeenten die de U-pas afnemen, verwachten een daling van 40% van het aantal uit te geven passen. Dat komt door de nieuwe inkomensgrens van 110%, die voorheen op 125% lag. De gemeente Utrecht gaat de samenstelling van het pakket en de uitgifte van de U-pas uitbesteden met ingang van 2013. Om die reden wordt er in 2012 geen klanttevredenheidsonderzoek gehouden. In het bestek voor de aanbesteding is wel een klanttevredenheidsonderzoek voor 2014 opgenomen.

4. Sinds 1 januari 2009 werken alle gemeenten met een participatiebudget voor re-integratie, inburgering en educatie. De participatieladder geeft inzicht in de daadwerkelijke participatie op deze terreinen.

5. Het aantal neemt af en is in 2014 zelfs nul, omdat de rijksbijdrage sterk wordt afgebouwd en vanaf 2014 geheel vervalt. Iedereen die moet inburgeren in Nederland is daar voortaan zelf verantwoordelijk voor. Dat geldt ook voor het betalen van een eventuele cursus (evt. via een sociaal leenstelsel). De gemeenten hebben geen rol meer. Er slagen in 2014 nog wel inwoners voor hun inburgeringsexamen die al eerder aan de cursus zijn begonnen. Een cursus duurt doorgaans 1,5 jaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering van de Wet werk en bijstand, aanverwante wetten en de Wet Inburgering. Het eerste half jaar van 2012 kenmerkte zich door de voorbereiding op de Wet werken naar Vermogen die 1 januari 2013 van kracht zou worden. Het wetsvoorstel is na het Lenteakkoord 2012 controversieel verklaard, waardoor nu niet duidelijk is in hoeverre deze wet of delen er van later alsnog worden ingevoerd. Pas na de verkiezingen van september 2012 ontstaat daarover meer helderheid. In de zomer van 2012 is

de nota Sociale Armoede vastgesteld. Sinds 2012 wordt gewerkt volgens het nieuwe wettelijk kader van de Wwb dat op 1 januari 2012 van kracht werd (o.a. Normering lokaal inkomensbeleid op 110% van het Wettelijk Minimum Loon en invoering van de huishoudinkomenstoets). Als onderdeel van het Lenteakkoord is de huishoudinkomenstoets weer afgeschaft, met als gevolg dat alle in 2012 doorgevoerde wijzigingen weer moesten worden teruggedraaid.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
5	Tijdige, rechtmatige en doelmatige verstrekking van uitkeringen aan mensen die daar recht op hebben.		
5	Integraal aanbod leveren van de dienstverlening aan klanten, vanuit de diverse invalshoeken (WWB, Wmo, Schuldhulpverlening).		
5	Doorontwikkeling van het handhavingsbeleid.		
5	Realiseren van de overgang van een belangrijk deel van de uitvoering naar de regionale sociale dienst 'Werk en Inkomen Lekstroom', nadat de vijf gemeenteraden hierover een besluit hebben genomen.		
5	Continueren van het regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	Teruggevorderde en verhaalde bijstand (in €)	GWS (WIL)	214.686	154.524	253.247	150.000 ⁽¹⁾	302.200
5	Gemiddelde doorlooptijd voor aanvragen WWB/WIJ/OAZ/OAW	GWS/Wisz (WIL)	30 dgn	30 dgn	23 dgn	31 dgn	25 dgn
5	Gemiddelde doorlooptijd voor aanvragen bijzondere bijstand	GWS/Wisz (WIL)	21 dgn	20 dgn	18 dgn	22 dgn	22 dgn
5	<u>Handhaving/controle</u> - Aantal zaken afgedaan door sociale recherche - Aantal zaken in behandeling op 31-12 - Besparing op het I-deel (Berekende opbrengst/vordering minus kosten Sociale Recherche)	Sociale Recherche Nieuwegein	4 4 €202.710	3 4 € 43.704	5 2 € 12.933	6 4 € 80.000	3 3 € 14.657
5	Aantal dossiers schuldhulpverlening	EOS (WIL)	232	312	388	460	n.v.t.
5	Aantal mensen in een traject schuldhulpverlening op 31-12	EOS (WIL)	-	154	158	160	236

1. Een sterkere inzet op terugvordering en verhaal, leidt de laatste jaren tot een aanzienlijke verhoging van het bedrag. Dit heeft mede te maken met de randvoorwaarden die aan de compensatieregelingen IAU (Incidentele Aanvullende Uitkering) en MAU (Meerjarige Aanvullende Uitkering) worden gesteld. De verwachtingen voor 2012 zijn te positief geweest. Naar nu blijkt wordt het steeds moeilijker bedragen terug te vorderen of te verhalen. Mensen moeten van een lager inkomen rondkomen, waardoor er minder ruimte is om bedragen teruggevorderd te krijgen. Ook daar laat de crisis zijn sporen duidelijk na.

Nr.	Verklaring van afwijking
5	De geraamde € 80.000 bij Handhaving/controle (besparing op het I-deel) is een bedrag dat foutief in de begroting is gekomen. Dat bedrag is nergens op gebaseerd.
5	Het aantal afgedane zaken en zaken in behandeling bij handhaving controle ligt lager dan geraamd doordat de aandacht van de sociale recherche in 2013 voor een groot deel is uitgegaan naar een aantal grote zaken die speelde in Woerden. Hierdoor is er minder inzet geweest voor Houten.

Deelprogramma Gezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Dit deelprogramma richt zich enerzijds op het ondersteunen van kwetsbare mensen, anderzijds op het voorkomen van problemen door gerichte preventie. Het deelprogramma sluit aan bij één van de hoofddoelen van de Wmo zoals dit in het visiedocument is geformuleerd: Inwoners zijn in staat, door ondersteuning en begeleiding, zo volledig mogelijk of zo zelfstandig mogelijk deel te nemen aan de maatschappij (*Wmo prestatievelden 5 t/m 9*). Het sluit ook aan bij de uitgangspunten van het Wmo Beleidskader 2012-2015. In de tweede kadernota Lokaal Gezondheidsbeleid 2010-2013 'Verleiden tot gezond gedrag' geeft de gemeente invulling aan het bestrijden van landelijk geprioriteerde gezondheidsrisico's. Op grond van de resultaten van gezondheidsonderzoeken uitgevoerd door de GGD Midden-Nederland is voor eerder genoemde beleidsperiode gekozen voor de uitwerking van drie thema's, waarop voor specifieke groepen de meeste gezondheidswinst is te behalen: psychosociale problemen, gewichtsproblemen en overmatig alcoholgebruik.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Een goede gezondheid van de Houtense inwoners.

Doelstelling 2:

Kwetsbare inwoners uit Houten, zoals mensen met een beperking, chronisch psychisch of een psychosociaal probleem, verslaafden en slachtoffers van huiselijk geweld, kunnen zo optimaal mogelijk deel (blijven) nemen aan de samenleving. In het bijzonder kunnen zij op een zelfredzame manier de regie voeren over hun eigen leven en zelfstandig dagelijkse handelingen verrichten.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Een goede gezondheid van de Houtense inwoners.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat zich gezond voelt: a. 65+ers ⁽¹⁾ b. 18-65 jaar ⁽¹⁾	GGD	a. 75% ⁽¹⁾ b. 94% ⁽¹⁾	a. - b. -	a. 65% b. 84%	a. - b. -	a. ⁽³⁾ b. ⁽³⁾
1	% Inwoners met overgewicht (BMI >25) naar: a. 65+ers b. 18-65 jaar c. 5-6 jaar ⁽²⁾ d. 9-11 jaar ⁽²⁾ e. 13-14 jaar ⁽²⁾	GGD	a. 56% ⁽¹⁾ b. 44% ⁽¹⁾ c. 7% d. 9% e. 10%	a. - b. - c. 8% d. 13% e. 7%	a. 59% b. 45% c. 10% d. 16% e. 12%	a. - b. - c. 8% d. 13% e. 7%	a. ⁽³⁾ b. ⁽³⁾ c. 8% d. 11% e. 10%

1. De laatste meting Onderzoek Volwassenen van de GGD vond plaats in het najaar van 2008. Het laatste onderzoek Senioren vond plaats in het najaar van 2006. Beide onderzoeken vinden voortaan, met ingang van 2012, gelijktijdig en eens in de 4 jaar plaats.
2. Bron: GG Atlas Midden-Nederland. Voor kinderen geldt een ander BMI met betrekking tot overgewicht.
3. Zowel de gezondheidsmonitor volwassenen als de gezondheidsmonitor senioren zijn in 2012 uitgevoerd. Deze monitoren worden eens in de 4 jaar herhaald. Dat betekent dat pas in de jaarstukken van 2016 nieuwe cijfers zijn te verwachten.

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Het percentage '% Inwoners dat zich gezond voelt' 2012 is niet volledig te vergelijken met het percentage uit 2010. Deze indicator wordt noch in de gezondheidsmonitor volwassenen, noch in de gezondheidsmonitor senioren als indicator meegenomen. Wél wordt onderzocht welk percentage een matige tot (zeer) slechte gezondheid ervaart. Omdat dit ook een meting betreft van de eigen ervaring is dit percentage van de 100% afgetrokken om te komen tot het % inwoners dat zich gezond voelt.
1	Het percentage van kinderen (13-14 jaar) met overgewicht is het laatste jaar gestegen. In eerdere jaren waren de percentages voor overgewicht ver onder het gemiddelde in Midden Nederland. In de meting van 2012 is het % overgewicht nog steeds onder het gemiddelde in Midden Nederland maar het verschil is nog maar minimaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het bevorderen van een goede gezondheid van de Houtense inwoners en het verder ontwikkelen van beleid voor een goede algemene gezondheidszorg.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Uitvoering geven aan de besluitvorming, die in 2012 plaatsvindt, i.h.k.v. het scenario-onderzoek jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Dit in samenhang met regiogemeenten en betrokken aanbieders (GGD MN en Vitras/CMD). Hier ligt ook een relatie met doelstelling 2 (AMW).		Begin 2014 vindt besluitvorming plaats over het onafhankelijk positioneren van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Uitgangspunt is dat op grond van dit besluit de JGZ 0-4 jaar met ingang van 1 januari 2016 wordt overgedragen van Vitras/CMD naar de GGD regio Utrecht. Het college neemt hierover nog een besluit.
1	Ontwikkelingen die voortkomen uit de stelselwijziging Jeugdzorg (scenario onderzoek JGZ) betrekken bij de rol en de positie van de jeugdgezondheidszorg in Houten. Dit is de regiogemeenten en de GGD.		
1	Evaluëren van de 2 ^e kadernota lokaal gezondheidsbeleid 'Verleiden tot Gezond Gedrag' 2010-2013.		
1	Opstellen 3 ^e nota lokaal gezondheidsbeleid.		
1	Invulling geven aan het jaarplan voor 'Houten Mentaal Vitaal' dat gericht is op een gecombineerde aanpak van eenzaamheid en depressiepreventie en waarbij het aanbieden van interventies gericht op de verandering van denken en gedrag centraal staat. Van belang hierbij zijn: vroeg-signalering, een integrale aanpak vanuit publieke- en eerstelijnsgezondheidszorg en het versterken van persoonlijke competenties (zie ook doelstelling 2, kwalitatieve prestatie-indicator 2.1.)		
1	Realisatie van het 5 ^e en laatste eerstelijns medisch centrum (EMC) in Houten, in samenhang met de bouw van een nieuw transmuraal centrum ⁽¹⁾ . De bouw van het 5 ^e EMC is uitgesteld tot 2013.		
1	Een goede samenwerking tussen de eerstelijnszorg en welzijn door vaker te verwijzen naar welzijn in plaats van naar de apotheek.		
1	Monitoring van het effect van de ombuigingen per 2013 AMW/Vitras. Voorbereiding van de aanvullende ombuigingen voor 2014 die tot hervorming van de werksoort AMW zullen leiden.		

1. In een transmuraal centrum bieden zorgaanbieders uit de eerste lijn (zoals huisartsen) en de tweede lijn (ziekenhuizen) gezamenlijk zorg aan.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal EMC's	Afdeling Welzijn	4	4	4	5	4
1	% Houtenaren dat tevreden is over zorgvoorzieningen	Leefbaarheidsmonitor	75%	-	71%	-	-
1	% Houtenaren dat tevreden is over de gezondheidsvoorzieningen in het algemeen	Leefbaarheidsmonitor/	84%	-	84%	-	-

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Het 5 ^e EMC wordt geopend in 2014.

Doelstelling 2

Kwetsbare inwoners uit Houten, zoals mensen met een beperking, chronisch psychisch of een psychosociaal probleem, verslaafden en slachtoffers van huiselijk geweld, kunnen zo optimaal mogelijk deel (blijven) nemen aan de samenleving. In het bijzonder kunnen zij op een zelfredzame manier de regie voeren over hun eigen leven en zelfstandig dagelijkse handelingen verrichten.

(Prestatievelden 5 t/m 9 van de Wmo).

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% 65+ ers dat zich (zeer) eenzaam voelt	GGD senio-renonderzoek ⁽¹⁾	-	-	6%	-	⁽¹⁾ -
2	Rapportcijfer dat Vitras CMD krijgt van AMW cliën-ten	Jaarverslag Vitras AMW	8,4	7,7	7,7	8,4	7,8
2	Aantal aanvragen voorzie-ningen: • Rolstoelen • Vervoersvoor-zieningen ⁽²⁾ • Woonvoorzieningen • Parkeerplaats/-kaart	GWS	148 266 221 185	158 195 203 152	149 620 115 159	140 250 175 140	120 91 97 101
2	Hulp bij het huishouden (zorg in natura en per-soonsgebonden budget): • Aantal aanvragen zorg in natura (inclu-sief verleningen) • Aantal aanvragen PGB • Aantal zorguren	GWS	373 66 93.400	348 24 96.230	293 15 100.275	400 25 ⁽³⁾ 100.000	250 10 80.000
2	Rapportcijfers klanten over: a. huishoudelijke hulp b. toegekende voorzie-ningen	Wmo bench-mark ⁽⁴⁾	a. - b. -	a. - b. -	a. 7,7 - b. 7,0.-	a. 7,9 b. 6,8	a. 7,9 b. 7,5
2	Klanttevredenheid over toegang tot de ondersteu-ning (doorlooptijd) a. Behandeling bij aan-vraag b. Wachtijd	Wmo bench-mark	a. - b. -	a. - b. -	a. 7,3 b. 83%	a. 7,3 b. 82%	a. 6,8 b. 83%
2	Aantal Houtense meldin-gen Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld	ASHG	22	24	21 (103 meldin-gen)	30	26 (146 meldingen)
2	Aantal meldingen Meldpunt Zorg en Overlast (van het Vangnet Lekstroom)	Verantwoor-ding GGD Midden Neder-land	23	55 ⁽⁵⁾	53	50	69

1. Het laatste onderzoek Senioren van de Geneeskundige en gezondheidsdienst (GGD) vond plaats in het najaar van 2006. Voortaan wordt met ingang van 2012 eens in de 4 jaar gemeten.

2. Hieronder vallen o.a. scootmobielen en de Wmo-vervoersplassen. Er zijn minder vervoersvoorzieningen aangevraagd. In 2012 is de 65+pas voor de Regiotaxi afgeschaft. Dat heeft in dat jaar geleid tot een grote toename van het aantal aanvragen voor een Wmo-vervoerspas. De toename van het aantal aanvragen voor een vervoerspas in 2012 heeft zich niet voortgezet in 2013. Vanaf 2012 is een eigenbijdrage regeling van toepassing voor de vervoersvoorzieningen, die zeer waarschijnlijk een dempend effect heeft op het aantal aanvragen.

3. Er is sinds de laatste aanbesteding veel meer keus in aanbieders van hulp bij het huishouden. Vanwege de verschillende mogelijkheden die zij bieden, neemt de interesse voor een Persoons Gebonden Budget af.

4. In 2013 werd een klantonderzoek uitgevoerd onder inwoners die een aanvraag hebben gedaan voor een Wmo-voorziening in 2012.

5. In 2010 is door het Meldpunt geïnvesteerd in het verder bekendmaken van het bestaan van het Meldpunt. Dit heeft tot gevolg dat meer organisaties zijn gaan melden en dat het Meldpunt voor de politie een onmisbare schakel is geworden.

Nr.	Verklaring van afwijking
2.	Er zijn minder rolstoelen aangevraagd. Er worden minder rolstoelen voor incidenteel gebruik verstrekt.
2.	De daling in het aantal vervoersvoorzieningen is sterker dan geraamd, waarschijnlijk door een hogere eigen bijdrage.
2.	Er zijn minder woonvoorzieningen aangevraagd. Ook hier geldt de eigen bijdrage regeling, die waarschijnlijk dempend heeft gewerkt.
2.	Er zijn minder parkeerkaarten en – plaatsen aangevraagd. De oorzaak hiervan is onduidelijk.
2.	Enerzijds werden er minder aanvragen voor hulp bij het huishouden ontvangen, mogelijk ook t.g.v. de eigen bijdrage regeling, die in 2012 is verhoogd. Anderzijds kiezen inwoners na een gesprek vaak voor eigen oplos-singen (De Kanteling). De belangstelling voor een Persoonsgebonden Budget is in 2013 verder afgenomen t.o.v. voorgaande jaren.
2.	Het aantal meldingen Zorg en Overlast is door grotere bekendheid bij organisaties en politie nog groter dan verwacht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het bieden van ondersteuning en begeleiding aan kwetsbare inwoners gericht op participatie en zelfredzaamheid door:

- 2.1 Het bevorderen van de deelname aan de maatschappij door mensen met een beperking. (*Prestatieveld 5 van de Wmo: Zorgen dat mensen met een beperking mee kunnen doen.*)
- 2.2 Verstrekking van adequate voorzieningen aan mensen met een chronische, psychische of psychosociale beperking. (*Prestatieveld 6 van de Wmo: Voorzieningen voor mensen met beperkingen.*)
- 2.3 Het zorg dragen voor een goede maatschappelijke opvang waaronder vrouwenopvang. (*Prestatieveld 7 van de Wmo: Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en huiselijk geweld.*)
- 2.4 Het bevorderen van de openbare geestelijk gezondheidszorg (*Prestatieveld 8 van de Wmo: Openbare geestelijke gezondheidszorg.*)
- 2.5 Het uitvoeren van het verslavingsbeleid gericht op preventie. (*Prestatieveld 9 van de Wmo: Verslavingszorg.*)

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2.1	In opdrachten aan instellingen wordt de kanteling verankerd, in die zin dat partijen adequaat en flexibel inspelen op de vraag bij de programmering van hun activiteiten. Hierbij is goed zicht op de vraag en de draagkracht van de burger en participeert de burger zelfredzaam.		
2.1	Bijdragen aan de uitvoering van de Regie-agenda WonenZorgWelzijn door middel van: - Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Zorgvriendelijke wijken. - Projectmatig en gebiedsgericht versterken van de samenhang tussen informele en formele zorg. Dit gebeurt door middel van het doorontwikkelen van collectieve activiteiten die aansluiten op de vraag van burgers (zie ook bovenstaande prestatie). - Uitvoeren van het uitvoeringsplan Eenzaamheid en Depressiepreventie met behulp van het project "Houten Mentaal Vitaal". - In het Lenteakkoord wordt de extramuralisering versterkt doorgezet en wordt het scheiden van wonen en zorg versneld ingezet. In 2013 is daarom extra aandacht nodig voor de integrale woonprogramma's voor senioren en bijzondere doelgroepen. (<i>Prestatieveld 5 van de Wmo</i>).		
2.1	Overleg met de regiogemeenten over de hervorming van het AMW en de relatie met de JGZ. Dit in het kader van de contractvorming vanaf 2014 welke bedoeld is om een aanvullende taakstelling te kunnen realiseren.		
2.1	Voortzetten van de activiteiten "Onbeperkt Meedoen" voor jongeren en volwassenen met een beperking door van Houten&co en De Wilg (participatie van mensen met een verstandelijke beperking). (<i>Prestatieveld 5 van de Wmo</i>).		
2.1	Vorbereiden transitie begeleiding van de AWBZ naar de Wmo vanaf 1 januari 2014. (<i>Prestatieveld 5 van de Wmo</i>)		
2.1	Ontwikkelen van een participatietraject voor mensen met een verstandelijke beperking en/of psychiatrische beperking (van Houten&co). (<i>Prestatieveld 5 en 6 van de Wmo</i>)		
2.2	Het verstrekken van doelmatige individuele hulp bij het huishouden, adequate woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en		

	rolstoelen aan mensen met een functionele beperking. (<i>Prestatieveld 6 van de Wmo</i>)		
2.2	Door breder te kijken naar de omstandigheden bij de klant, in staat zijn maatwerk te leveren, waarbij de aanvraag op zichzelf minder leidend is dan het te bereiken resultaat. Met andere woorden: door een klantgerichte benadering meer maatwerk leveren. (<i>Prestatieveld 6 van de Wmo</i>)		
2.3	Voortzetten van de inzet van outreachende hulpverlening huiselijk geweld en de ontwikkelingen blijven volgen. Regionaal is er een toename van het aantal meldingen (dit schijnt onder andere te komen doordat er minder taboe is op het onderwerp en mensen meer dan voorheen meldingen doorgeven aan de stichting huiselijk geweld). (<i>Prestatieveld 7 van de Wmo</i>)		
2.3 + 2.4	Versterken van de samenwerking met de Centrumgemeente Utrecht (<i>Prestatieveld 7 en 8 van de Wmo</i>).		Het blijft een punt van aandacht om in regioverband gecoördineerd vanuit centrumgemeente Utrecht samen te werken m.b.t. deze prestatievelden.
2.4	Evaluatie van het meldpunt Zorg en Overlast en eind 2012 een voorstel aan het college voorleggen in verband met de keuze over de inzet van het Meldpunt Nieuwe Stijl vanaf 2013. (<i>Prestatieveld 8 van de Wmo</i>)		
2.5	Uitvoering geven aan het projectplan 'Helder Houten 2011 – 2014', waarbij een integrale aanpak van alcohol- en drugsgebruik centraal staat. (<i>Prestatieveld 9 van de Wmo</i>)		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2.3	Aantal afgesloten trajecten AMW	Vitras	530 ⁽¹⁾	469	495	465	417
2.4	Aantal interventies trajecten outreachende hulpverlening OGGZ naar aanleiding van meldingen Meldpunt Zorg en Overlast	Vitras	10	18	13	18 ⁽²⁾	21
2.5	Voorlichting preventie genotmiddelen a. bereik 'groepen 8' basisscholen b. bereik klassen 1 en 2 voortgezet onderwijs De Heemlanden c. bereik klas 1 en 2 Het Houtens en Wellant	GGD Midden Nederland/Stichting Voorkom	a. 95%	a. 90%	a. 85%	a. 80%	a. 81%.
			b. 100%	b. 100%	b. 80%	b. 50%	48%
			c. –	c. –	c. 50%	c. 50%	c. 52%

1. Stichting Vitras heeft in 2010 14% meer cliënten bediend. Financiering was er voor 465 trajecten. 530 trajecten zijn uitgevoerd. Gezien de ombuigingen is het realistisch om voor 2011 t/m 2013 uit te gaan van een lager aantal trajecten.

2. Het aantal meldingen bij het meldpunt Zorg en Overlast is de afgelopen jaren gestegen. Dit heeft tot gevolg dat daaropvolgend ook het aantal hulpverleningstrajecten stijgt. (Er wordt melding gedaan bij het Meldpunt. Het Meldpunt onderzoekt de melding en schakelt bijvoorbeeld Vitras in om een hulpverleningstraject in te zetten). Vandaar ook een hogere raming voor 2013. 2012 was dus te laag geraamd.

Nr.	Verklaring van afwijking
2.3	Het aantal afgesloten trajecten AMW is afgenomen omdat Vitras geconfronteerd is met een bezuiniging waardoor er minder trajecten zijn geweest in 2013.
2.4	Het aantal interventies trajecten outreachende hulpverlening OGGZ naar aanleiding van meldingen Meldpunt Zorg en Overlast is hoger dan verwacht doordat het aantal meldingen bij het meldpunt zorg en overlast de laatste jaren is gestegen. Een toename was verwacht maar niet in deze mate.

Deelprogramma Werkgelegenheid

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Behoud en groei van een gedifferentieerd aanbod van de werkgelegenheid.

Doelstelling 2:

Grotere arbeidsparticipatie van de klanten van Sociale Zaken.

Doelstelling 3:

Goede afstemming naar vraag en aanbod van de werkgelegenheid.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Behoud en groei van een gedifferentieerd aanbod van de werkgelegenheid.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal arbeidsplaatsen in Houten per 31-12	PAR/CWI	22.557	23.703	23.519	23.500	23.516

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen voor het behoud en groei van de werkgelegenheid.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Creëren van een goed vestigingsmilieu door goede bereikbaarheid, voldoende verzorgde bedrijventerreinen, aanwezige voorzieningen en effectief relatiebeheer.		
1	Promotie en marketing van de gemeente Houten als vestigingslocatie voor bedrijven. Bijvoorbeeld door het bedrijfsleven nader te betrekken bij evenementen die in Houten plaatsvinden. Evenementen die Houten meer nationale bekendheid kunnen geven. Daarnaast worden samen met het bedrijfsleven tweejaarlijks de Houtense ondernemersdagen georganiseerd.		
1	Continueren van bestaande relaties met het bedrijfsleven. Bijvoorbeeld door regelmatige deelname van gemeente aan bijeenkomsten georganiseerd door bedrijven en bedrijfsorganisaties.		
1	Bewaken van de kwaliteit van het ondernemersklimaat door verbetering van de dienstverlening voor het bedrijfsleven, door duidelijke regelgeving, uitbouw van één loketfunctie, verbetering van communicatie over procedures.		
1	Door het continueren van "Houten Onderneemt in 3D" (Duurzaam, Durven, Doen) worden duurzame initiatieven geboren die bedrijfsactiviteiten met zich mee brengen vanuit de lokale markt, gericht op lokale productiefactoren en dus de inzet van arbeidskrachten uit Houten. Ook wordt getracht de lokale afzet van streekproducten te bevorderen.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Uitgifte bedrijfsgrond	Afdeling POW	1,2 ha	2,6 ha	1,0 ha	0,5ha	1,0 ha
1	Regulier overleg met bedrijfskringen	Afdeling RBL	2	2	3	2	3
1	Reguliere bedrijfsbezoeken	Afdeling RBL	3	3	3	4	4
1	Advertenties in vakbladen	Afdeling RBL	3	2	0	2 ⁽¹⁾	3

1. Vanwege ombuigingen is er minder geld beschikbaar voor advertenties in vakbladen.

Nr.	Verklaring van afwijking
1.	Als gevolg van de crisis is de uitgifte bewust voorzichtig geraamd. Door goede onderhandelingen te voeren is het gelukt om meer bedrijven aan te trekken dan vooraf werd verwacht.

Doelstelling 2

Grotere arbeidsparticipatie van de klanten van Sociale Zaken.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2 ⁽²⁾	Afgesloten trajecten Vakwerk ⁽¹⁾ - Inzet gemeente niet langer zinvol - Wegens ziekte of geen motivatie - Succesvol beëindigd - Uitstroom naar werk - Andere reden (o.a. overlijden)	GWS/WiSZ WIL		27		10	(3)
				25	-	25	(3)
				25		30	(3)
				36	-	35	(3)
			NB	28	-	20	(3)

1. Met ingang van 2012 is de registratie van Vakwerk in het GWS opgenomen. De afzonderlijke registratie van Vakwerk is vanwege de sterk gekrompen bezetting stopgezet. Om die reden is nu een andere indicator opgenomen dan voorheen.

2. Omdat het budget voor re-integratie in 2012 met 58% is verlaagd, neemt het aantal klanten dat een traject volgt bij Vakwerk duidelijk af. Gevolg daarvan is dat mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt minder snel een aanbod krijgen, al worden ze daar nog wel regelmatig op beoordeeld. Toen nog hogere re-integratiebudgetten beschikbaar waren, werd toch geprobeerd resultaten te boeken, maar vaak draaide dat uit op vroegtijdige stopzetting van het traject met als reden "inzet gemeente niet langer zinvol". Met afnemende aantallen bij de instroom zal die uitstroomreden (uit het traject, niet uit de uitkering) ook minder vaak voorkomen.

3. Vakwerk bestaat niet meer. Informatie over re-integratie voortaan alleen op totaalniveau van de WIL, dus niet meer Houten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voorkomen dat een relatief groter deel van de potentiële doelgroep, als gevolg van de economische crisis, afhankelijk wordt van een inkomensvoorziening via Sociale Zaken.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Optimale inzet van beschikbare middelen door vergaande samenwerking in de Lekstroomregio en bundeling van budgetten.		
2	Doorontwikkeling van het bovenregionaal werkgeversservicepunt.		
2	Intensivering van de samenwerking met het Midden- en Kleinbedrijf.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Totaal aantal klanten dat uitstroomt uit de uitkering (WWB, WIJ, IOAW, IOAZ en BBZ starters) naar a. Werk/dienstbetrekking b. Zelfstandig beroep/bedrijf	GWS/WiSZ WIL	62 9	36 ⁽¹⁾ 12	34 15	30 8	11 3
2	Totaal aantal klanten in re-integratietraject op 31-12	GWS/WiSZ WIL	144	114	77	75 ⁽²⁾	176
2	Aantal WSW-geïndiceerden dat per 31-12: a. Werkt b. Op de wachtlijst staat	UW Holding	108 13	110 7	107 9	110 10	103 11

2	Resultaten Vakwerk: - Aantal voorstellen van kandidaten bij werkgevers - Aantal verschillende werkgevers - Aantal verschillende kandidaten - Aantal kandidaten werkelijk gestart	GWS/WiSZ WIL		867	-	750	(3)
				325	-	325	
				167	-	175	
			NB	64	-	75	

1. Vanwege de economische situatie is het erg moeilijk voor mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt om aan werk te komen.
2. Het aantal begrote klanten in een re-integratietraject neemt sterk af. De belangrijkste oorzaak hiervoor is het fors verlaagde budget dat het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. Ten opzichte van 2011 is de rijksbijdrage 2012 met 58% gedaald. Door de inzet van de WIL van het totale participatiebudgetten vijf WIL-gemeenten is het aantal werkelijke klanten veel hoger.
3. Deze gegevens worden op deze wijze niet meer bijgehouden door de WIL.

Doelstelling 3

Goede afstemming naar vraag en aanbod van de werkgelegenheid.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Woonwerkbalans ⁽¹⁾	PAR	90%	93%	90%	91%	93%

1. Verhouding tussen de beroepsbevolking en het aantal beschikbare arbeidsplaatsen. Het percentage geeft aan dat tegenover iedere 100 leden van de beroepsbevolking ongeveer 90 arbeidsplaatsen staan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen om te komen tot een betere afstemming naar vraag en aanbod van de werkgelegenheid.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Ontwikkelen van een "dashboard" waarbij aansluiting van vraag en aanbod van werkgelegenheid inzichtelijk wordt gemaakt.		Tot nu toe ontbrak de capaciteit om dit op te pakken, ook na uitvragen bij Matchpoint of een stageopdracht. In 2014 wordt verder gekeken.

Deelprogramma Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Voldoende aanbod van onderwijsvoorzieningen op verschillende niveaus.

Doelstelling 2:

Jongeren en volwassenen zijn in staat een passende opleiding te volgen die hun kansen op financiële onafhankelijkheid en zelfredzaamheid vergroot.

Doelstelling 3:

Samenwerking en afstemming tussen scholen en andere voorzieningen in de wijk waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Voldoende aanbod van onderwijsvoorzieningen op verschillende niveaus.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat tevreden is over de voorziening basis-onderwijs in hun buurt	Leefbaarheidsmonitor / Waar staat je gemeente	91%	-	83%	-	-

1	% Inwoners dat tevreden is over de voorziening voortgezet onderwijs in Houten	Leefbaarheidsmonitor	62%	-	67%	-	-
---	---	----------------------	-----	---	-----	---	---

Wat gaan we daarvoor doen?

Het verzorgen van adequate onderwijshuisvesting.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Uitwerking van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2012-2021 inclusief de meerjarenonderhoudsplanning schoolgebouwen.		
1	Realiseren van de nieuwbouw Bogermanschool (geplande oplevering 2014) in een energiezuinig en duurzaam gebouw.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal scholen voor basis onderwijs	Afdeling Welzijn	23	23	23	23	21
1	Aantal scholen voor speciaal basisonderwijs	Afdeling Welzijn	1	1	1	1	1
1	Aantal scholen voor voortgezet onderwijs	Afdeling Welzijn	3	3	3	3	3
1	Aantal scholen voor speciaal voortgezet onderwijs	Afdeling Welzijn	1	1	1	1	1

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Samenvoeging van scholen heeft geleid tot een afname van het aantal scholen.

Doelstelling 2

Jongeren en volwassenen zijn in staat een passende opleiding te volgen die hun kansen op financiële onafhankelijkheid en zelfredzaamheid vergroot.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Leerlingen dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat (= uitval) ⁽¹⁾	Cfi	2,6%	2,3% ⁽²⁾	2,4%	2,4%	2,3%

1. Het ministerie rapporteert per schooljaar over de behaalde resultaten. De meest recente beschikbare cijfers zijn die van het schooljaar 2010/2011. Het betreft voorlopige cijfers.

2. Cijfer regionaal is 3,5% / Cijfer landelijk is 3,0%.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.1 Uitvoeren lokaal educatieve agenda 2012-2015.

2.2 Sterk inzetten op het behoud van het VAVO (Voortgezet Onderwijs Volwassenen). De overige (beperkte) educatiemiddelen worden ingezet voor alfabetisering.

2.3 Bevorderen naleving leerplichtwet door een combinatie van stimulerende maatregelen en repressieve maatregelen.

2.4 Uitvoering van de wet op het leerlingenvervoer.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2.1	De lokaal educatieve agenda 2013 bevat activiteiten die bijdragen aan het bestrijden van onderwijsachterstanden en het bevorderen van een succesvolle onderwijsloopbaan. In 2013 zullen de decentralisatie van de jeugdzorg en de ontwikkeling van het passend onderwijs verder worden voorbereid.		
2.2	Aanvullend vanuit de resterende Educatiemiddelen, het aanbod doen van taalonderwijs aan mensen met een taalachterstand.		

2.2	Behoud van Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs gericht op VMBO, HAVO of VWO Diploma.		
2.3	Investeren in het verbeteren van meldingen van dreigend schoolverlaten en ongeoorloofd schoolverlaten door de school, zodat zo snel mogelijk actie ondernomen kan worden en schooluitval wordt voorkomen. Leerplichtambtenaren zoeken in voorkomende gevallen contact met school, ouders en leerling. Soms is het nodig een vorm van hulpverlening in te schakelen en soms wordt er een proces verbaal opgemaakt.		
2.4	Contractbeheer wordt gerealiseerd met betrekking tot de nieuw afgesloten contracten met zes vervoerders. Klachten van gebruikers worden geregistreerd ten behoeve van eventuele handhaving en er vinden evaluatiegesprekken plaats met de vervoerders. Met het project 'MEE op weg' stimuleert en faciliteert de gemeente leerlingen om zelfstandig gebruik te gaan maken van het openbaar vervoer.		
2.4	Monitoring kosten leerlingenvervoer op basis van de aanbestedingsafspraken 2012.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2.1	Aantal deelnemers aan sociale vaardigheidstraining	Jaarverslag SOVA (sociale vaardigheid)	64	33	16	32	0
2.1	Aantal leerlingen in regulier basisonderwijs dat voor maatschappelijk werk is aangemeld	Jaarverslag schoolmaatschappelijk werk	49	35	55	45	NNB
2.1	Aantal geïndiceerde peuters voor- en vroegschoolse educatie	Jaarverslag Jeugdgezondheidszorg 0-4	20	22	29	25	NNB
2.1	Aantal herplaatste vroegtijdige schoolverlaters naar een opleiding	RMC/ Effectrapportage	49	37	19	40	30
2.2	Aantal cursisten VAVO (volwassenenonderwijs gericht op VMBO, HAVO of VWO diploma)	Jaarverslag ROC sector educatie	52	45	38	50 ⁽¹⁾	38
2.2	Aantal cursisten educatie gericht op bijvoorbeeld maatschappelijke redzaamheid of Nederlandse taal (NT1) ⁽²⁾	Jaarverslag ROC sector educatie	72	14	12	8-16	3
2.2	Aantal cursisten NT2 (Nederlandse taal voor midden en hoog opgeleide anders-taligen)	Jaarverslag ROC sector educatie	35	11	7	p.m. ⁽²⁾	16
2.2	In het jaar ingezette percentage van het beschikbare budget (sinds 2009 onderdeel van het Participatiebudget)	GWS	92%	100%	94%	100% ⁽³⁾	100%

1. Het aantal VAVO cursisten wordt voor 2012 en 2013 niet lager geraamd. De middelen die door het rijk beschikbaar worden gesteld zijn de afgelopen jaren weliswaar zeer sterk gedaald. Vanwege het belang van het VAVO, wordt het merendeel van de rijksbijdrage sinds 2011 aan het VAVO besteed, op grond van regionale afspraken met het ROC. Het is wettelijk verplicht de educatiegelden bij een ROC te besteden. Voor het VAVO gaat mogelijk met ingang van 2013 een andere financiering gelden. De gemeente speelt daar dan geen rol meer in. De nu opgenomen aantallen gaan uit van de huidige financieringswijze.

2. De sterk gereduceerde rijksbijdrage wordt vrijwel uitsluitend ingezet voor het VAVO en alfabetisering (NT1).

3. Doel is maximale inzet van de beschikbare middelen met het oog op vergroting van de participatiemogelijkheden van de inwoners.

Nr.	Verklaring van afwijking
2.1	De SoVA is niet gegeven omdat de scholen de organisatie niet rond hebben kunnen krijgen. Te weinig leer-

	krachten waren voorhanden om de SOVA te kunnen geven.
2.1	Door goede preventieve voorlichting vanuit zowel gemeente als scholen zijn er minder vroegtijdige schoolverlaters.

Doelstelling 3

Samenwerking en afstemming tussen scholen en andere voorzieningen in de wijk waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Aantal kwadranten waarin scholen een samenwerkingsverband kennen met overige voorzieningen in de wijk.	Jaarverslag brede school	2	4	4	4	4

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking tussen de scholen en andere voorzieningen in de wijken stimuleren.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	In 2012 wordt het gemeentelijke project om de Brede School-ontwikkeling ⁽¹⁾ te stimuleren en mede vorm te geven afgerond. Vanaf 2013 zullen de kernpartners (Kind & Co, Openbaar Onderwijs Houten, Protestants Christelijk Onderwijs Fluanta en van Houten&co) op eigen kracht verder gaan (over de evaluatie en voortgang zal nog in 2012 besluitvorming plaatsvinden).		
3	Realiseren nieuwbouw MFA-Hofstad, een brede school met kinderopvang, BSO, Montessorionderwijs en Katholiek onderwijs in een multifunctioneel gebouw in Houten Zuid-Oost. Het gebouw wordt energiezuinig en duurzaam. De geplande oplevering is augustus 2013.		

1. Het brede school-concept betreft de samenwerking en afstemming tussen organisaties die met kinderen en jongeren werken en waarbij de ontplooiing en ontwikkeling van het kind centraal staat.

Deelprogramma Kunst, cultuur en sport

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Een divers cultureel aanbod en verenigingsleven in Houten.

Doelstelling 2:

Het zichtbaar en tastbaar maken van de historische structuren, het cultureel erfgoed en de archeologie ter versterking van de identiteit van Houten.

Doelstelling 3:

Het bevorderen van de sportdeelname van Houtenaren in zowel georganiseerd als ongeorganiseerd verband.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Een divers cultureel aanbod en verenigingsleven in Houten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat tevreden is over het aanbod van culturele voorzieningen	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	73%	-	70%	-	-
1	% Inwoners dat tevreden is over het aanbod van verenigingen, clubs, cursussen en dergelijke	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	87%	-	82%	-	-
1	% Inwoners dat tevreden is over bibliotheekvoorziening	Leefbaarheids-monitor	88%	-	80%	-	-
1	Leden bibliotheek.	Bibliotheek Houten	12.384	12.343	12.065	< 12.300	11.493
1	Aantal leerlingen dat muziekonderwijs volgt.	HMC	1.250	1.250	1.194	<1.250	1.192
1	Procentuele leeftijdsopbouw ledenbestand culturele verenigingen. 4 – 12 jaar 13 – 18 jaar 19 – 65 jaar 65 +	Culturele verenigingen		32,3% 14,4% 34,3% 15,1%		32,3% 14,4% 34,3% 15,1%	- - - -

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Procentuele leeftijdsopbouw wordt niet mee gemeten sinds juni 2013 op grond van de vorming van het cultuurfonds. Er is geen directe subsidierelatie meer tussen de gemeente en de culturele verenigingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatieafspraken maken met gesubsidieerde culturele instellingen en cultureel verenigingsleven over het culturele aanbod.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Concreet uitwerken van het cultuurfonds. Het gaat hierbij om het inrichten van het fonds, vastleggen van randvoorwaarden en spelregels, onderbrengen van het fonds bij een beherende partij op afstand.		
1	De provinciale bijdrage aan cultuureducatie is 40% gekort. Dat betekent dat in overleg met Kunst Centraal, gemeenten en onderwijs, de cultuureducatie duurzaam vernieuwd moet worden.		
1	Concreet uitwerken van de budgetovereenkomst en de prestaties voor het kunstencentrum. In het jaar 2012 wordt ingezet op de fusie van lokale professionele culturele instellingen. Gestreefd wordt naar een budgetovereenkomst van 4 jaar omwille van de efficiency voor de gemeentelijke subsidie-administratie.		
1	Implementeren ombuiging op de bibliotheek naar aanleiding van de keuzes die worden gemaakt in 2012.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Bezettingsgraad theater met betrekking tot Professionele podiumpresentaties	Jaarverslag Theater	67%	68%	65%	65%	69%
1	Aantal culturele instellingen en verenigingen waarmee prestatieafspraken zijn gemaakt	Afdeling Welzijn	25	25	25	6 ⁽¹⁾	6

1	Aantal voorzieningen bibliotheek in kleine kernen	Afdeling Welzijn	3	1	1	1	1
---	---	------------------	---	---	---	---	---

1. Als gevolg van de herstructurering van het subsidiebeleid cultuur van individuele subsidiëring van instellingen naar een cultuurfonds wordt het aantal subsidierelaties gereduceerd van 25 naar 6.

Nr.	Verklaring van afwijking
1.	Een effectieve programmering en goed cultureel ondernemerschap heeft geleid tot een hogere bezettingsgraad. Dit in tegenstelling tot de landelijke trend.

Doelstelling 2

Het zichtbaar en tastbaar maken van de historische structuren, het cultureel erfgoed en de archeologie ter versterking van de identiteit van Houten. Hierbij is een crossverband met het programma duurzaam, deelprogramma cultuurhistorie en archeologie.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 2 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkeling en beheer van kunst en cultuur in de openbare ruimte.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Fundraising kunstwerk Castellum.		In de 2e helft van 2013 zijn er subsidie aanvragen bij het Cultuurfonds Bouwfonds en het Mondriaanfonds gedaan. Het Mondriaanfonds heeft negatief gereageerd en het Bouwfonds heeft een toezegging gedaan van € 10.000,00. Dat is te weinig. In januari 2014 wordt in overleg met de portefeuillehouder Cultuur bekeken of wordt doorgegaan met dit project.
2	Inventarisatie eventuele knelpunten als gevolg van het intrekken van subsidieverordening monumenten.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Inwoners dat vindt dat de gemeente Houten zich inzet om de geschiedenis van Houten (zichtbaar) te behouden	Leefbaarheidsmonitor	64%	-	45%	-	-
2	Aantal kunstobjecten in de openbare ruimte	Afdeling Welzijn	57	58	57	59	59

Doelstelling 3

Het bevorderen van de sportdeelname van Houtenaren in zowel georganiseerd als ongeorganiseerd verband.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Sportdeelname volwassenen	Leefbaarheidsmonitor	85%	-	84%	-	-
3	Sportdeelname bovenbouwleerlingen basisschool (lid van een vereniging) ⁽¹⁾	GGD	-	-	85% (9-10 jarigen)	-	-
3	Aantal deelnemers jeugd-sportpas	Afdeling Welzijn	494	528	810	500	530
3	% Inwoners dat tevreden is over sportvoorzieningen	Leefbaarheidsmonitor/waar staat je gemeente	90%	-	87%	-	-

1. Betreft een meerjarlijks onderzoek.

Nr.	Verklaring van afwijking
3	Sportdeelname bovenbouwleerlingen; GGD heeft in 2013 geen onderzoek uitgevoerd, waarschijnlijk weer in 2015.
3	Jeugdsportpas: er zijn 1001 aanmeldingen binnen gekomen, er zijn er in totaal 859 geplaatst (geplaatst Minisportpas 329 + Jeugdsportpas 530).

Wat gaan we daarvoor doen?

- 3.1 Ondersteunen van sportverenigingen en scholen bij het aanbieden van sport- en bewegingsactiviteiten op zowel financieel als organisatorisch gebied.
- 3.2 Sport- en beweegaanbod voor de verschillende doelgroepen in Houten bevorderen. (Specifiek voor senioren en mensen met een beperking.)
- 3.3 Bevorderen van sport en beweging, met name bij niet sportende jongeren (14+).

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3.1 / 3.3	Uitvoering brede impuls combinatiefuncties 2013-2016 conform (toekomstige) besluitvorming in afstemming met de betrokken partners. ⁽¹⁾		
3.1	Tussenrapportage stand van zaken uitvoering Sportnota 2008-2015 vaststellen en daarbij ambities in licht van landelijke ontwikkelingen (regeling combinatiefuncties en ombuigingen) bijstellen.		
3.1 / 3.2 / 3.3	Fonds Sportstimulering instellen in samenwerking met Sportpunt en Sportplatform.		
3.1	Gefaseerd afbouwen subsidierelaties met sportverenigingen en de financiële ondersteuning van sportactiviteiten overhevelen naar het Sportfonds.		
3.1	Nadat in 2012 de Hockeyvelden bespeelbaar zijn en het clubgebouw gereed is, zullen in 2013 de overige velden gereed zijn op de multifunctionele sportaccommodatie op sport- en werkland Meerpaa.		
3.1	Nadat in 2012 de gemeentelijke accommodaties voorzien zijn van een "slimme" energiemeter wordt in 2013 het verbruik van energie actief gemonitord. Dit om eventuele energiebesparende maatregelen te kunnen treffen.		
3.1	Vergroten van de economische zelfstandigheid van de sportverenigingen door het bieden van ruimere exploitatiemogelijkheden.		
3.1	In 2012 wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om te komen tot een structurele besparing op het zwembad met als inzet de ombuigingstaakstelling te realiseren. In 2013 zullen de maatregelen, voortvloeiend uit de keuzes die in 2012 worden gemaakt, worden geëffectueerd.		

1. Om het werken met combinatiefuncties in het onderwijs te stimuleren, startte in 2008 het project Combifuncties onderwijs. Nu zet het kabinet extra geld in om op buurniveau het sport- en beweegaanbod te verbreden. Dit programma heet Sport en Bewegen in de buurt. De buurtsportcoach is in dit programma de combifunctionaris. Gemeente, scholen, zorg- en welzijnsinstellingen, kinderopvang en (commerciële) sport- en beweegaanbieders gaan samenwerken op buurniveau om de diverse doelgroepen te ondersteunen bij sport- en bewegen.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3.1	Aantal organisaties dat ondersteund wordt door het Sportpunt	Afdeling Welzijn	26	26	26	26	26

Nr.	Verklaring van afwijking
	Niet van toepassing

Verschillenanalyse Vitaal

	Deelprogramma's	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil begroting na wijziging vs rekening
		2012	2013	2013	2013	2013
Programma 01. Vitaal						
lasten						
01.01	Sociale participatie	13.844.492	12.659.082	15.125.203	15.036.303	88.900
01.02	(Gezondheids)zorg	5.559.278	6.095.686	5.710.887	5.456.883	254.004
01.03	Werkgelegenheid	4.384.368	4.717.319	4.094.574	4.003.181	91.393
01.04	Onderwijs	6.817.547	6.518.989	6.748.746	6.646.908	101.838
01.05	Kunst, cultuur en sport	6.045.547	6.743.942	6.885.661	6.807.079	78.582
01.99	Programma-brede kosten	-336.620	378.519	-1.381.887	-1.397.207	15.320
Totaal lasten		36.314.613	37.113.537	37.183.184	36.553.148	630.036
baten						
01.01	Sociale participatie	5.335.478	4.592.289	5.558.525	5.507.489	-51.036
01.02	(Gezondheids)zorg	798.177	664.183	716.289	695.772	-20.517
01.03	Werkgelegenheid	3.346.367	3.790.978	3.062.659	3.049.458	-13.201
01.04	Onderwijs	188.706	76.654	252.358	250.080	-2.278
01.05	Kunst, cultuur en sport	319.613	122.229	108.826	42.186	-66.640
01.99	Programma-brede kosten	113.657	29.375	239.442	258.214	18.772
Totaal baten		10.101.999	9.275.708	9.938.099	9.803.199	-134.900
Saldo 01. Vitaal		26.212.614	27.837.829	27.245.085	26.749.949	495.136

Deelprogramma Sociale participatie

Producten	Lasten	Baten
1. WMO-beleid	€ 418.365 V	€ 210.000 N
2. Wmo-pv 1: sociale samenhang en leefbaarheid	€ 60.272 V	€ 0
3. Wmo-pv 2: ondersteuning bij opgroeien en opvoeden	€ 151.206 V	€ 1.515 V
4. WWB-algemeen	€ 234.639 N	€ 0
5. WWB-inkomensdeel	€ 484.583 N	€ 152.911 V
6. Minimabeleid	€ 162.347 V	€ 4.537 V
7. Saldo diverse overige producten	€ 15.932 V	€ 0
TOTAAL	€ 88.900 V	€ 51.036 N
SALDO		€ 37.864 V

Wmo-beleid

Conform het uitvoeringsplan programma transities in samenhang voor het jaar 2013 zou een onttrekking uit de bestemmingsreserve "Programma Transities in Samenhang" van € 210.000 nodig zijn. Echter aan de voorbereidingen op de transities is in 2013 minder uitgegeven dan begroot. Per saldo bedraagt het positief rekeningresultaat van het programma transities in 2013 € 205.000. In lijn met het beslispunt 2 van het raadsbesluit Sociale agenda 2012-2015 wordt een eventueel positief rekeningresultaat van het programma transities gestort in de reserve "Programma Transities in Samenhang".

Wmo-pv1: sociale samenhang en leefbaarheid.

Het voordeel van € 60.272 is het saldo van kleine bedragen verdeeld over zeven producten.

Wmo-pv 2: ondersteuning bij opgroeien en opvoeden.

De begroting voor digitaal dossier jeugdgezondheidszorg bedroeg zowel in 2012 als in 2013 € 98.000. In 2012 is dat bedrag uitgekeerd. In 2013 kwam daarover een restitutie van € 20.000. In 2013 is voor het digitaal dossier € 54.500 betaald. Bij een begroting van € 98.000 betekent dit een extra onderschrijving in 2013 van € 43.500. Het totale voordeel in 2013 komt hiermee uit op € 63.500.

Doordat de doorontwikkeling van het CJG in 2013 heeft plaatsgevonden door middel van pilots / experimenten vanuit de provincie in het kader van de transities, is een gedeelte van het CJG-budget vrijgevalen.

WWB-algemeen

Het nadeel van € 234.639 ontstaat voornamelijk door de hogere uitvoeringskosten van Werk en inkomen Lekstroom (WIL) voor de uitgevoerde regelingen (WWB inkomens- en werkdeel, minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhelpverlening). Door de economisch slechte tijd is er extra aanspraak gemaakt op bijstandsuitkeringen. Hierdoor is er ook extra personeel ingezet om de grotere toestroom te kunnen verwerken. Naast deze hogere personeelskosten zijn er nog andere hogere personeelskosten gemaakt door onder meer een uitvloeisel van afspraken in het sociaal plan. Deze bestaan uit meerkosten door de overbezetting door de plaatsing van personeel, meerkosten door garantietoelagen van salarissen boven de functiewaardering van WIL en meerkosten voor woon-werkverkeer en dienstreizen. Deze laatste hogere kosten zijn niet via de normale verdeelsleutel (21% van de totale uitvoeringskosten) in rekening gebracht, maar specifiek per gemeente naar veroorzaker.

WWB-inkomensdeel

Het nadeel van € 484.583 op de lasten van dit product worden grotendeels veroorzaakt door een forse toename van het aantal bijstandsuitkeringen van 354 (31-12-2012) naar 403, waardoor de uitkeringslasten fors toenemen. Dit wordt slechts voor een klein gedeelte gecompenseerd door een hoger toegerekend BUIG budget van het Rijk voor 2013.

Het voordeel van € 152.911 op de baten van dit product wordt grotendeels veroorzaakt door hogere inkomsten als gevolg van de hoger vastgestelde rijksbijdrage 2013 en hogere inkomsten voor terugvordering en verhaal op leenbijstand. Tenslotte is ook een voordeel ontstaan door de afwikkeling van het debiteurensaldo per 31-12-2013.

Minimabeleid

Het voordeel van € 162.347 op de lasten van dit product wordt veroorzaakt door een overschot op de Bijzondere bijstand (minimabeleid). Voor de aanvragen bijzondere bijstand is de verkorte procedure niet meer toepasbaar, omdat nu specifiek op de bijzondere situatie van de klant moet worden ingegaan. Bovendien worden meerdere zaken die via de verkorte procedure werden verstrekt, nu primair terug geleid naar de zorgverzekeraar. Ook dit jaar moet eerst de eventueel uitgekeerde langdurigheidstoeslag worden aangewend, voordat bijzondere bijstand wordt verstrekt. Dat heeft een reducerend effect. Uiteindelijk vallen de kosten nog meer mee dan werd verwacht, omdat ook de gebruikelijke toename van aanvragen en kosten in het laatste kwartaal achterwege is gebleven.

Deelprogramma (Gezondheids)zorg

Producten	Lasten	Baten
1. Wmo-pv 6: voorzieningen voor mensen met beperking, chronisch psychisch of psychosociaal	€ 230.964 V	€ 20.517 N
2. Wmo-pv 8: bevorderen openbare geestelijke gezondheidszorg	€ 22.920 V	0
3. Saldo diverse overige producten	€ 120 V	€ 0
TOTAAL	€ 254.004 V	€ 20.517 N
SALDO		€ 233.487 V

Wmo-pv6: voorzieningen voor mensen met beperking, chronisch psychisch of psychosociaal

De Wmo-voorzieningen zijn openeinde regelingen waar vooraf niet zeker is welke aanspraak er op het budget gemaakt zal worden:

- Wmo vervoersvoorzieningen (€ 183.000 voordeel). In 2013 was de aanspraak lager dan begroot. De lagere uitgaven worden deels veroorzaakt doordat er in 2013 een nieuwe leverancier is en lagere prijzen (voor aanschaf en contracten voor onderhoud) hanteert dan de leveranciers daarvoor.
- Wmo rolstoelen (€ 57.000 nadeel). In het laatste kwartaal 2013 zijn er nog een aantal dure rolstoelvoorzieningen verstrekt.
- Woonvoorzieningen (€ 98.000 voordeel).
- Hulp bij huishouden (HH, € 85.000 nadeel). In het kader van ombuigingen is het budget verlaagd. De veronderstelde verschuiving van HH 2 naar HH 1 is iets kleiner dan verwacht.
- Persoonsgebonden budget HH (€ 119.000 voordeel). Er is niet een direct aanwijsbare reden waarom de aanspraak op dit budget afneemt.
- Eigen bijdrage HH (€ 66.000 nadeel). Door minder afspraken op een aantal voorzieningen is er ook sprake minder eigen bijdrage. Daarnaast is er in 2013 een nieuwe leverancier die lagere prijzen hanteert voor aanschaf en onderhoudscontracten dan de leveranciers daarvoor.

Hierdoor is de eigen bijdrage lager. Dit heeft ook invloed op de uitgaven (zijn lager) bij vooral vervoersvoorzieningen. Met ingang van 2013 wordt er geen eigen bijdrage meer berekend over voorzieningen die economisch zijn afgeschreven. Ook dit levert minder eigen bijdragen op.

Deelprogramma Werkgelegenheid

Producten		Lasten		Baten
1. Werk en participatie	€	93.002 V	€	16.192 N
2. Marketing en acquisitie	€	1.609 N		2.991 V
TOTAAL	€	91.393 V	€	13.201 N
		SALDO	€	78.192 V

Werk en participatie

Het voordeel van € 93.002 op de lasten van dit product wordt grotendeels veroorzaakt door de vrijval van de gereserveerde extra exploitatiebijdrage voor UW holding 2011 en 2012. Deze is door UW-holding nooit geclaimd.

Deelprogramma Onderwijs

Producten		Lasten		Baten
1. Leerlingenvervoer	€	63.322 V	€	508 N
2. Lokaal onderwijsbeleid	€	27.288 V	€	4.038 N
3. Saldo diverse overige producten	€	11.228 V	€	2.268 V
TOTAAL	€	101.838 V	€	2.278 N
		SALDO	€	99.560 V

Leerlingenvervoer

In 2011 is het leerlingenvervoer aanbesteed voor de periode 2012-2017. Om kosten te besparen is samenwerking met de regio gezocht en is het vervoer in regio's verdeeld. Het resultaat is dat Houten samenwerkt met zes vervoerbedrijven in plaats van één. Omdat in 2012 nog tot juli de oude situatie van toepassing was, en in de tweede helft van 2012 de cijfers zich nog moesten bewijzen, is in de praktijk 2013 het eerste jaar dat een volledig resultaat laat zien van de nieuwe samenwerking.

Deelprogramma Kunst, cultuur en sport

Producten		Lasten		Baten
1. Kunst en cultuur	€	7.608 V	€	4.800 V
2. Sport	€	70.974 V	€	71.440 N
TOTAAL	€	78.582 V	€	66.640 N
		SALDO	€	11.942 V

Sport

Het voordeel op de lasten en het nadeel op de baten van het product sport hebben betrekking op de combinatiefuncties inclusief buurtsportcoaches. De niet-bestede middelen vanuit het rijk voor deze regeling zijn gereserveerd voor 2014.

Programma Duurzaam

Programma Duurzaam

Programma in vogelvlucht

In 2015 zal Houten aan circa 50.000 inwoners huisvesting bieden.

In de ontwikkeling daarnaartoe koestert Houten zijn dorpse karakter en stadse kwaliteiten.

Houten biedt een omgeving waar bewoners en mensen die elders vandaan komen, kunnen wonen, werken, leren en ontspannen. Uiteenlopende uitgangspunten leveren hieraan een bijdrage: de zorg voor het milieu, de aanwezigheid van groen in het buitengebied en binnen de Rondweg, een woon-omgeving die schoon, heel en veilig is, bewustzijn van de rijke cultuurhistorie van Houten, levensloopbestendig kunnen wonen en een goed voorzieningenniveau aan winkels, horeca en markt. Dit alles met beperkte financiële middelen.

Een majeure inzet heeft geleid tot het volledig up to date zijn van onze planologisch instrumentarium in de vorm van gemeentedeekkende bestemmingsplannen en beheersverordeningen. Deze actualiseringslag is afgerond binnen de wettelijke termijnen en binnen het beschikbare budget. Kanttekening is dat enkele plannen in 2014 zullen worden vastgesteld.

Voor het buitengebied 't Goy en omgeving en Eiland van Schalkwijk zijn verder bestemmingsplannen in voorbereiding ter vervanging van de huidige beheersverordening Buitengebied.

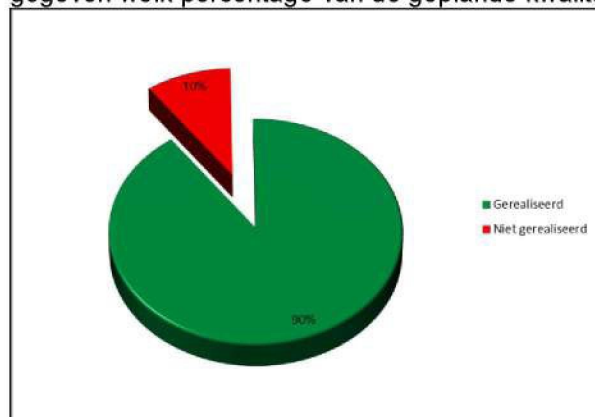
In het organiseren van de omgeving heeft de overheid een belangrijke rol. Via regievoering met betrekking tot gebiedsinrichting krijgen ruimtelijke plannen beslag in de stedelijke en landelijke omgeving. Maar daarnaast wordt steeds meer ook de burger betrokken bij ontwikkeling en onderhoud. Zelfredzaamheid en het zelf-organiserend vermogen van de burgers is steeds belangrijker in het behouden van kwaliteit van de leefomgeving. Doel is om bij hen een grotere verantwoordelijkheid neer te leggen. Ook op het Eiland van Schalkwijk komen bewoners en bedrijven meer zelf aan het roer. Zij zijn uitgedaagd om zélf met ontwikkelingsinitiatieven te komen voor recreatie en landbouw.

De tevredenheid van bewoners over het leefklimaat in Houten wordt verder bepaald door de aanwezigheid van een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig buitengebied. Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden staan hierin centraal, maar ook het tastbaar en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed zijn hierin belangrijk. Dankzij inventarisaties is nu voor de hele gemeente duidelijk welke cultuurhistorische elementen aanwezig zijn. Last but not least streven we naar een gezonde leefomgeving waarin schoon en veilig de kernwaarden zijn. Ook op dit punt levert de Houtense samenleving een belangrijke bijdrage, zowel bewoners als bedrijven. We maken Houten met elkaar zo duurzaam mogelijk. De spuitzoneproblematiek illustreert goed hoe lastig het is alle belangen, waaronder gezondheid, met elkaar te verenigen.

Er is hard gewerkt aan het ontwikkelen van het programma ruimte. Belangrijk onderdeel hierin is een vernieuwde werkwijze in gebiedsontwikkeling, waarin de rol van de overheid in verandering is. In Houten-Noord heeft die nieuwe rol van de overheid vorm gekregen in de samenwerking met de 'Houtense helden' op de Slinger. Ook in andere projecten hebben we onszelf ontwikkeld als een meer faciliterende overheid (Ecowijk, locatie Bogermanschool).

Onder de verschillende deelprogramma's wordt een nadere toelichting gegeven op de indicatoren.

In de begroting zijn diverse prestatie indicatoren opgenomen. Onderstaand wordt schematisch weergegeven welk percentage van de geplande kwalitatieve prestatie indicatoren zijn gerealiseerd.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, is 90% gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht

In 2013 is een vervolg gegeven aan een flink aantal ruimtelijke projecten. In Houten-Zuid is in 2013 via samenwerking met de provincie het fundament gelegd voor het afronden van Castellum Oost. Met overige plannen in Houten-Zuid (Rietplas, Leebrug II) en de planvorming voor veranderlocaties in Houten-Noord (Steenen Poort, locatie Bogermanschool) is de diversiteit in het woonaanbod vergroot. Daarnaast is gewerkt aan de uitvoering van het programma Linieland, aan de integrale gebiedsontwikkeling van het Eiland van Schalkwijk en de uitvoeringsprojecten in het kader van recreatie, landschap en leefomgeving.

De ontwikkeling van duurzaam opgewekte energie heeft in 2013 een grote sprong voorwaarts gemaakt met de ingebruikname van windpark Houten. Daarnaast is het aantal zonnepanelen ook weer sterk doorgroeid. Met het Duurzaamheidsfonds Houten, waaraan de gemeente een financiële bijdrage levert heeft Houten weer een stimuleringsinstrument om nieuwe initiatieven vanuit de samenleving aan te jagen.

In een buitengewoon lastig tijdsgewricht voor fysieke ontwikkeling zijn we niet de aandacht voor kwaliteit uit het oog verloren. Aandacht voor cultuurhistorische aspecten, zoals in de Steenen Poort, Castellum, Hofstad IVb en het Oude dorp zijn nog steeds belangrijk. De gemeente heeft recentelijk de intentie om de Romeinse Limes tot Unesco werelderfgoed te maken onderschreven. Het uitgevoerd onderzoek naar flora en fauna aspecten op het Eiland van Schalkwijk gaat het handvat bieden voor zorgvuldig afwegingen over nieuwe ontwikkelingen aldaar.

Deelprogramma Woningen

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Een goed en gedifferentieerd woningaanbod met voldoende doorstroming, dat voorziet in de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte van de verschillende doelgroepen met bijzondere aandacht voor jongerenhuisvesting, ouderenhuisvesting, starterswoningen en bijzondere woonvormen. Het betreft zowel de koop- als de (sociale) huursector.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Een goed en gedifferentieerd woningaanbod, dat voorziet in de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte van de verschillende doelgroepen met bijzondere aandacht voor jongerenhuisvesting, ouderenhuisvesting, starterswoningen en bijzondere woonvormen. Het betreft zowel de koop- als de (sociale) huursector.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Waardering woning door Inwoners ⁽¹⁾	Leefbaarheids-monitor	8,0	-	8,1	-	-
1	% sociale huurwoningen ten opzichte van totaal aantal woningen per 31-12	Afdeling Ruimtelijk beleid en BRU-monitor	26%	27%	26,5	27%	26%

1. Dit is een indicatorwaarde (schaal: 0-10, 10 = hoogst) voor de waardering van burgers voor hun woning en is gebaseerd op een viertal stellingen betreffende de tevredenheid met grootte, sfeer, indeling en onderhoud van de woning.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Inbreng van volkshuisvestelijke doelen in projecten voor stedelijke ontwikkeling:
Gericht op het verbeteren van de huisvestingsmogelijkheden voor verschillende doelgroepen (jongeren, starters en ouderen).
- Monitoren van beleid en regelgeving.
- Monitoring van urgentiebeleid voor de verdeling van sociale huurwoningen:
Er is een Europese richtlijn in werking per 1-1-11 om maximaal 10% van de sociale huurwoningen te kunnen gebruiken voor huisvesting van huishoudens met hogere inkomens (boven € 33.000 bruto). Dit vraagt om een strakke en consequente uitvoering van het urgentiebeleid.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Vaststelling van de Nota Wonen in een aantal modules.		
1	Doen van subsidieaanvragen voor woningbouw (afhankelijk van de kansen die zich in provinciaal of rijksbeleid voordoen).		
1	Dossiers ten aanzien van woningomzetting aanpakken.		
1	Experimenteren met inpassing van thematisch collectief particulier opdrachtgeverschap (bijvoorbeeld zoals bij ecowijk) in de planontwikkeling Leebrug II en Steenen Poort.		
1	Faciliteren en stimuleren dat in nieuwbouw en bestaande bouw meer aanbod komt voor doelgroepen die een duurzame, energiezuinige woning zoeken.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal deelplannen dat bouw/woonrijp gemaakt wordt	Afdeling POW	4	4	2	5	
1	Jaarlijks totaal aantal gerealiseerde woningen	Afdeling RBL	101	487	158	337	181
1	Jaarlijks aantal gerealiseerde sociale huurwoningen	Afdeling RBL	39	201	35	28	4
1	Jaarlijks aantal gerealiseerde koopstarters woningen < € 200.000	Afdeling RBL	31	102	30	53	0
1	Jaarlijkse behandeling aantal urgentieaanvragen sociale huur	Afdeling RBL	80	71	70	90	59

Nr.	Verklaring van afwijking
1	T.a.v. aantal gerealiseerde woningen: door moeilijke marktomstandigheden is stagnatie opgetreden in de afbouw van met name Castellum-West, maar ook Castellum-Oost, Schalkwijk (De Wiese) en Tull en 't Waal.
1	T.a.v. aantal sociale huurwoningen: vertraging in ontwikkeling Castellum-West (oplevering wordt nu voorjaar 2014).
1	T.a.v. koopstarterswoningen: moeilijke marktomstandigheden zorgen voor vertraging in de afzet van koopwoningen; verscherping van hypotheeknormen zorgt eveneens voor vertraging; boekhoudkundige regels doen Viveste afzien van ontwikkeling van nieuwe koopstarterswoningen met Koopgarant.
1	T.a.v. urgentieaanvragen: strakke (met name telefonische) advisering in het voortraject zorgen voor een geringer aantal formele aanvragen.

Deelprogramma Commerciële Voorzieningen en Horeca

Wat willen we bereiken?

Evenwichtige structuur voor commerciële voorzieningen en horeca, die voorziet in de behoefte van de inwoners, met extra aandacht voor jongerenvoorzieningen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Goedlopend winkelgebied in het centrum en Castellum met weinig leegstand.

Doelstelling 2:

Horecaprofiel van Houten aantrekkelijker maken (in het bijzonder voor jongeren) met een uitgebreider aanbod en meer diversiteit.

Doelstelling 3:

Aantrekkelijke weekmarkt met een maximale bezetting en een grote diversiteit aan branches.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Goedlopend winkelgebied in het centrum en Castellum met weinig leegstand.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat tevreden is over het totale winkelaanbod	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	76%	-	79%	-	
1	Leegstandspercentage winkelruimte Centrum	RBL	-	0,8%	1%	4%	3,1%
1	Leegstandspercentage winkelruimte Castellum	RBL	-	Ca. 3%	2,8%	4%	8,8%

Nr.	Verklaring van afwijking
1	De leefbaarheidsmonitor wordt om het jaar gehouden en geeft voor 2013 geen nieuwe resultaten.
1	De leegstand in Castellum is opgelopen doordat enkele minder gunstig gelegen pandjes lastig verhuurd worden en er zijn enkele grotere ruimten leeg gekomen als gevolg van een faillissement (bijvoorbeeld Henk ten Hoor Textiel). Moeilijk te verkrijgen financiering, het slechte economische tij, vertraging in de afbouw van Castellum zijn mogelijke redenen. Gelukkig meldt de beheerder van de winkelpanden nog steeds veel interesse voor winkels in Castellum. Recent is de huurovereenkomst getekend voor het pand waar Brouwers Mode in gevestigd was. Ook andere panden zijn al van huurder gewisseld.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het bewaken van een goed evenwicht tussen winkel- en horecagebieden;
- Het opbouwen en onderhouden van een goede band met de ondernemersverenigingen en projectontwikkelaars;
- Duurzame (milieubewuste) exploitatie van winkels en horeca bevorderen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Het starten van een discussie over 'het nieuwe winkelen' met winkeliers.		
1	Met de winkeliersvereniging van (met name) het Rond verkennen welke maatregelen mogelijk zijn om een duurzame bedrijfsvoering rond Het Rond te vergroten en daarmee de exploitatielasten te verkleinen. Te denken valt daarbij aan "deuren sluiten" in de winter, energiezuinige verlichting en slim koelen.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1,2	Regulier overleg met het Economisch Platform Houten ⁽¹⁾ en de belangenvereniging winkelcentrum Het Rond.	Afdeling RBL	3	6	6	4 + 2	4 + 2

1. Hierin zijn vertegenwoordigd het Ondernemerscontact Kleine Kernen (OKK) en het Industrieel Contact Houten (IKH), Koninklijke Horeca NL, winkeliers Centrum, Castellum en Oude Dorp, Kamer van Koophandel en MKB Midden-NL. Daarnaast vindt er tweemaal per jaar regulier overleg plaats met de belangenvereniging winkelcentrum Het Rond. Verder wordt er in wisselende vertegenwoordigingen met ondernemers gesproken.

Doelstelling 2

Horecaprofiel van Houten aantrekkelijker maken (in het bijzonder voor jongeren) met een uitgebreider aanbod en meer diversiteit.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Inwoners dat tevreden is over uitgaansmogelijkheden, horeca en dergelijke	Leefbaarheidsmonitor	44%	-	46%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het bewaken van een goed evenwicht tussen winkel- en horecagebieden;
- Het opbouwen en onderhouden van een goede band met de horecasector en projectontwikkelaars.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Stimuleren van ondernemersinitiatieven in de horecasector voor het centrum van Houten.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1,2	Regulier overleg met het Economisch Platform Houten ⁽¹⁾ en de belangenvereniging winkelcentrum Het Rond.	Afdeling RBL	3	6	6	4 + 2	4 + 2

1. Hierin zijn vertegenwoordigd het Ondernemerscontact Kleine Kernen (OKK) en het Industrieel Contact Houten (IKH), Koninklijke Horeca NL, winkeliers Centrum, Castellum en Oude Dorp, Kamer van Koophandel en MKB Midden-NL. Daarnaast vindt er tweemaal per jaar regulier overleg plaats met de belangenvereniging winkelcentrum Het Rond. Verder wordt er in wisselende vertegenwoordigingen met ondernemers gesproken.

Doelstelling 3

Aantrekkelijke weekmarkt met een maximale bezetting en een grote diversiteit aan branches.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	% Inwoners dat tevreden is over de weekmarkt	Leefbaarheidsmonitor	68%	-	66%	-	-
3	Bezettingsgraad weekmarkt	Afdeling OW	97%	100%	94%	100%	83%

Nr.	Verklaring van afwijking
3	Door de economische omstandigheden is het voor marktkoopliden moeilijk het hoofd boven water te houden. Als gevolg hiervan staat de bezettingsgraad onder druk.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Actief standplaatshouders werven voor de weekmarkt indien nodig.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Bij leegkomende plaatsen op de weekmarkt actief nieuwe standplaatshouders werven in niet vertegenwoordigde subbranches.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Aantal bezette standplaatsen op de markt	Afdeling OW	35	36	34	36	30

Nr.	Verklaring van afwijking
3	Door onder meer de evenementen Stadsstrand en het Winterplein en de als gevolg daarvan te verplaatsen weekmarkt is de procedure tot werven van nieuwe marktstandplaatshouders nog niet in gang gezet.
3	Het concept markt op afstand is nog volop in ontwikkeling. Deze ontwikkeling heeft voorlopig nog geen directe gevolgen voor de huidige organisatie van de markt.

Deelprogramma Leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Om de leefbaarheid in stand te houden en te bevorderen, is een openbare ruimte nodig die schoon, goed verzorgd, veilig en aantrekkelijk is. Het uitgangspunt voor het beheer van de openbare ruimte is een sober en doelmatig kwaliteitsniveau.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Voldoende goede speelruimte aan kinderen in verschillende leeftijdsgroepen bieden.

Doelstelling 2:

Aantrekkelijk en goed onderhouden groen en water, waarbij de recreatieve functie gewaarborgd wordt.

Doelstelling 3:

Goede verlichting ter verbetering van de veiligheid.

Doelstelling 4:

Goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte, w.o. beperkte overlast van zwerfvuil, graffiti, onkruid en hondenpoep. Goed onderhoud en beheer van riolering, straatmeubilair en begraafplaatsen.

Doelstelling 5:

Zelfredzaamheid en zelforganiserend vermogen van de samenleving vergroten.

Doelstelling 6:

Betere naleving (vergunnings-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van Bouwen.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Voldoende goede speelruimte aan kinderen in verschillende leeftijdsgroepen bieden.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat vindt dat er in de buurt goede speelplekken zijn voor kinderen	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	77%	-	71%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Regulier onderhoud aan en vervanging van speeltoestellen en vergroting van de speelmogelijkheden.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Regulier onderhoud (driemaal per jaar inspecties en reparaties waar nodig) en de uitvoering van diverse speciale projecten met betrekking tot de vervanging van speeltoestellen volgens de planning en methodiek van "BOR Verlengde Horizon". Jaarlijks wordt aan de hand van een inspectie/schouw een plan gemaakt welke speeltoestellen aan vervanging toe zijn.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal nieuwe of vervangen speeltoestellen ⁽¹⁾	Afdeling OW	25	43	27	50	16

1. Aantal is afhankelijk van resultaten van de veiligheidsinspecties en het daarvoor beschikbare budget in de BOR.

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Uit bezuinigingsoverwegingen gaan wij minder snel over tot vervanging. Waar wel vervangen wordt proberen wij de toestellen beter af te stemmen op de behoefte in de buurt en de bevolkingssamenstelling om zodoende de gebruiksmogelijkheden te vergroten. Wij hebben niet de indruk dat er te weinig toestellen zouden staan in Houten. We hebben er nu 942. In 2014 komt er nieuw speelbeleid.

Doelstelling 2

Aantrekkelijk en goed onderhouden groen en water, waarbij de recreatieve functie gewaarborgd wordt.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Inwoners dat tevreden is over de hoeveelheid openbaar groen in de buurt.	Leefbaarheidsmonitor	86%	-	83%	-	-
2	% inwoners dat vindt dat perken, plantsoenen en parken goed zijn onderhouden	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	68%	-	70%	-	-
2	% inwoners dat tevreden is over onderhoud van grachten en sloten	Leefbaarheidsmonitor	64%	-	61%	-	-
2	Zwemwater dat na controle voldoet aan veiligheidseisen	Provincie	100%	100%	95%	100% ⁽¹⁾	100%

1. Aannemelijk is dat de bezuinigingen op de groenvoorzieningen zullen leiden tot een lagere tevredenheid bij inwoners. Vooralsnog is het op dit moment lastig in te schatten wat de effecten precies zullen zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheer en onderhoud van de groenvoorzieningen conform de kwaliteitsnormen van het BOR 2004-2010. Alle wateren met een recreatieve (zwemwater) functie worden door de Provincie tweewekelijks gecontroleerd.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Binnen de context van het wijkgericht werken en de heroriëntatie daarop, zal worden onderzocht of door samenwerking met organisaties als de milieuwerkgroep Houten, de bijenvereniging en Transitiontown Houten, een deel van de openbare ruimte naast onderhoudsruimte ook ecologisch kan worden ingericht ter bevordering van de biodiversiteit.		
2	Verdere uitvoering van het project ter realisatie van een structureel doorgangs-depot voor baggerspecie.		Door gewijzigde wetgeving is het inmiddels goedkoper om met steeds wisselende weilanddepots te werken. Waarschijnlijk is pas in 2014/2015 voor het eerst een weilanddepot nodig.
2	Efficiënter beheer en onderhoud van over te dragen groenvoorzieningen (Vinex) gebieden.		
2	Uitvoeren van alternatieve experimenten voor duurzaam groenonderhoud.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Oppervlakte groenvoorziening (in ha van totaal Houten) ⁽¹⁾	Afdeling OW	319	353	409	450	422

1. De oppervlakte is afhankelijk van de feitelijke overdrachten binnen Vinexgebied. Het gaat om het totaal aan oppervlakte t/m het betreffende jaar (= cumulatief).

Nr.	Verklaring van afwijking
2	Beide aantallen (raming + realisatie) zijn een schatting. Wij kunnen pas precies aangeven hoeveel hectare we in beheer hebben als het nieuwe beheersysteem GBI in productie is. We moeten ons nu behelpen met een verouderde grafische kaart met de nodige witte plekken en een oud beheersysteem dat niet meer up-to-date is. Park west is wel overgedragen.

Doelstelling 3

Goede verlichting ter verbetering van de veiligheid.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	% inwoners dat vindt dat het buiten goed is verlicht in de buurt	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	76%	-	80%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Zorg dragen voor voldoende openbare verlichting.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Bij vervanging van of nieuwe verlichting wordt zoveel mogelijk ingezet op duurzame verlichting. Waar mogelijk worden er pilots uitgevoerd (mits met subsidie) van duurzame projecten (LED verlichting). In de wijken het Hof en de Poort wordt daar waar mogelijk traditionele verlichting vervangen door LED verlichting.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Aantal meldingen van lampstoringen	Afdeling OW	1.257	484 ⁽¹⁾	645	750	779
3	Responsetijd enkelvoudige lampstoringen	Afdeling OW	90% < 5 werkdagen	96% < 5 werkdagen	95% < 5 werkdagen	95% < 5 werkdagen	96% < 5 werkdagen
3	Responsetijd meervoudige lampstoringen	Afdeling OW	80% < 5 werkdagen	90% < 5 werkdagen	95% < 5 werkdagen	95% < 5 werkdagen	95% < 5 werkdagen

Doelstelling 4

Goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte, waar onder: zwerfvuil, graffiti, onkruid, hondenpoep, riolering, straatmeubilair en begraafplaatsen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	% Inwoners dat vindt dat de wegen, paden en pleintjes goed zijn onderhouden in de buurt	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	71%	-	77%	-	-
4	Indicator voor de mate van verloederings in de buurt ⁽¹⁾	Leefbaarheids-monitor	2,6	-	2,6	-	-
4	% Inwoners dat tevreden is over het schoonhouden van de eigen buurt	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	73%	-	71%	-	-
4	% Inwoners dat tevreden is over de wijze waarop afval wordt ingezameld	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	86%	-	90%	-	-
4	% Bewoners dat vindt dat hondenpoep op straat vaak voorkomt in de buurt	Leefbaarheids-monitor	19%	-	18%	-	-
4	(Maximum) aantal storingsmeldingen riolering. ⁽²⁾	Afdeling OW	1.387	1.469	840	1.450	1.397
4	Aantal urgente storingen riolering ⁽³⁾	Afdeling OW	251	177	108	220	248

1. Dit is een indicatorwaarde (schaal: 10-0, een lage score staat voor de meest gunstige situatie) voor verloederings in de buurt en is gebaseerd op een aantal voorvallen (zoals graffiti, zwerfafval en vernielingen van straatmeubilair) die volgens bewoners vaak, soms, of niet voorkomen.

2. Het betreft hier alle (automatische) meldingen van gemalen, stuwten, pompen etc., als indicator voor de betrouwbaarheid van de installaties.

3. Bij een urgente storing gaat het om meldingen waarvoor er direct storingsonderhoud nodig is. Voor het overige zie 4.

Nr.	Verklaring van afwijking
4	Als gevolg van het verouderde beheerssysteem zijn meer storingen ontstaan dan eerder voorzien. Met de afronding van de implementatie van het nieuwe systeem zal het aantal storingen sterk afnemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- 4a. Uitvoering geven aan het Meldpunt Openbare Orde
- 4b. Straatreiniging
- 4c. Hondenbeleid en uitvoering van het dierenwelzijnsbeleid
- 4d. Beheer en onderhoud riolering
- 4e. (Gescheiden) afvalinzameling
- 4f. Beheer en onderhoud begraafplaatsen
- 4g. Meer duurzame manieren van beheer Openbare Ruimte.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
4a	Promoten van het Meldpunt Openbare Ruimte en zorg dragen voor een goede bereikbaarheid voor het doen van meldingen.		
4c	Maken van prestatieafspraken met de Dierenbescherming, Dierenambulance Houten en Dierenasiel Zeist. Dit is een proces dat al enige tijd loopt. Vanwege het feit dat wij hier te maken hebben met vrijwilligers, kan de gemeente niet altijd zelf het tempo bepalen waarin dit kan worden gerealiseerd.		
4c	In samenwerking met de Dierenbescherming en enkele Utrechtse gemeenten onderzoek doen naar mogelijkheden van een regionale aanpak en afstemming en zo mogelijk afspraken maken met dierenopvangorganisaties.		Er is in de regio geen draagvlak voor samenwerking.
4d	Reparatiebestek hoofdriolering 2013. Het gaat om schades boven de ingrijpmaatstaf die zijn vastgesteld bij inspectie en moeten worden gerepareerd om het stelsel adequaat te houden.		
4d	Intensiveren samenwerking in de afvalwater-keten Winnet; besluitvorming regionaal kenniscentrum.		
4e	Voortzetting van in 2011 gestarte tweewekelijkse inzameling van plastic verpakkingsafval (ook bij sportverenigingen).		
4e	Scheiden van herbruikbare goederen op het afvalscheidingsstation t.b.v. de kringloopwinkel.		
4f	Verrichten van onderzoek naar mogelijkheden uitbreiden begraafplaats.		
4g	Starten pilot legen van afvalbakken met behulp van electrocar.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4a	Aantal zwerfvuilacties	Afdeling OW	15	48 ⁽¹⁾	67	25	50
4d	Aantal hondenlosloopgebieden	Afdeling OW	15	15	15	11	15
4f	Aantal begrafenissen	Afdeling OW	47	41	28	45	55

1. In 2010 is om organisatorische redenen het aantal activiteiten beperkt gebleven, waarna een inhaalslag volgde in 2011 in de vorm van extra aandacht, stimulatie en burgerparticipatie.

2. Vanaf 2012 wordt zwerfvuil weer planmatig aangepakt op het niveau van 25 zwerfvuilactiviteiten per jaar.

Nr.	Verklaring van afwijking
4a	Meer kleine acties op buurtniveau door komst van buurtambassadeurs – actieve bewoners die in hun eigen buurt zwerfvuilacties initiëren.
4d	Vanaf 2009 is er niets veranderd in het aantal hondenlosloopgebieden. Onduidelijk is waarom er voor 2013 een afname werd verwacht.

Doelstelling 5

Zelfredzaamheid en zelf-organiserend vermogen van de samenleving vergroten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	% inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt	Leefbaarheidsmonitor	92%	-	93%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleren en ondersteunen van bewonersinitiatieven.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
5	Gestreefd wordt naar het vergroten van het zelfbeheer van groen in de openbare ruimte.		
5	Publiciteitsactie om initiatieven te stimuleren en vragen en klachten over onderhoudsniveau zoveel mogelijk te voorkomen.		
5	Onderzoek naar inzet middelen op initiatieven.		
5	Nieuw beleid is dat de gemeente de inwoners van Houten de mogelijkheid biedt om op bestaande te handhaven speellocaties extra speeltoestellen te laten plaatsen. Uitgangspunt is dat de inwoners zelf voor budget zorgen. Per jaar kunnen 3 locaties zo worden uitgebreid.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5a	Aantal ondersteunde initiatieven	Afdeling OW	12	15	13	10	20
5b	Aantal nieuwe groenadoptielocaties	Afdeling OW	10	12	104	25	18
5c	Aantal publicaties	Afdeling OW	3	2	9	3 ⁽¹⁾	2

1. Dit zijn de publicaties van de gemeente Houten ter promotie van groenadoptie. Daarnaast worden er artikelen gepubliceerd over groenadoptie van bewoners zelf.

Nr.	Verklaring van afwijking
5a	Wijkcoördinatie heeft dit jaar actief genetwerkt, ook bij andere afdelingen.
5b	Het aantal aanvragen voor groenadoptie is altijd onvoorspelbaar. In 2012 waren er juist veel aanvragen, omdat de gemeente toen geen hoge scheidingshagen meer wilde onderhouden i.v.m. de hoge kosten. Wij ondersteunen initiatieven van bewoners, maar gaan hier niet actief mee aan de slag. Groenadoptie vergt veel ambtelijke ondersteuning. Inmiddels is een collegevoorstel in de maak om meer aan werving te gaan doen (waarbij duidelijk grenzen worden gesteld).
5c	Wijkt af i.v.m. prioriteitstelling. Het betreft slechts 1 publicatie minder.

Doelstelling 6

Betere naleving (vergunnings-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van Bouwen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
6	Naleefpercentage wet- en regelgeving Bouwen ⁽¹⁾	Afdeling VTH	76%	73%	76%	75%	--

1. Uit Jaarverslag/plan Integrale handhaving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergunningen verlenen (indien niet mogelijk weigeren), toezicht uitvoeren op naleving algemene regels en (vergunning)voorschriften. Toepassen van het 3-stappenplan voor handhaving:

- Bestuurlijke waarschuwing
- Voornemen dwangsom / bestuursdwang
- Opleggen dwangsom / bestuursdwang

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
6	Aantal in behandeling genomen aanvragen bouwen ⁽¹⁾	Afdeling VTH		Vervallen	Vervallen	Vervallen	-
6	Aantal in behandeling genomen aanvragen omgevingsvergunning	Afdeling VTH	(1)	(1)	334	500	276
6	Aantal controles bouwen	Afdeling VTH	800	760	634	750	531
6	Aantal bestuurlijke waarschuwingen	Afdeling VTH	189	208	191	188	155
6	Aantal voornemens dwangsommen bouwen	Afdeling VTH	27	38	53	40	34
6	Aantal besluiten dwangsom/bestuursdwang	Afdeling VTH	12	27	34	20	21

1. Dit aantal is niet aan te geven, aangezien vanaf 1 oktober 2010 is overgegaan op het verlenen van omgevingsvergunningen (samenvoeging van 25 vergunningen, waaronder Milieu en Bouw). De volgsystemen waren daar nog niet op aangepast.

Nr.	Verklaring van afwijking
6	Minder bestuurlijke waarschuwingen vanwege minder FTE (i.v.m. ziekte, vertrek medewerker via Matchpoint, project Windmolens). Dit heeft ook gevolgen gehad voor de aantallen voornemen dwangsom en besluit dwangsom/bestuursdwang.
6	Dit betreffen alle bouwcontroles samen ongeacht deze leiden tot handhavingsacties.
6	Het naleefpercentage is niet te bepalen omdat er slechts gehandhaafd wordt op gebleken/gemelde overtredingen.

Deregulering

De implementatie van het project Deregulering is in 2013 afgerond. Deze implementatie had vooral betrekking op de bouwregelgeving, integrale dienstverlening conform de Wabo en het afschaffen van het preventief welstandstoezicht. In 2013 is gebleken dat de gemeenschappelijke regeling Welstand en monumenten Midden-Nederland door verminderde dienstverlening en verdergaande deregulering van de bouwregelgeving in deelnemende gemeenten, geen toekomst meer heeft. Alhoewel de besluitvorming in Houten pas begin 2014 heeft plaatsgevonden is de regeling geliquideerd per 1 januari 2014 en zijn de financiële consequenties daarvan vertaald in de jaarrekening 2013.

Verder is in 2013 duidelijk geworden dat in de regeling Drank- en Horecawet en APV op het gebied van deregulering verdergaande maatregelen mogelijk en gewenst zijn. Voorstellen daarover worden in 2014 aan de raad voorgelegd.

Deelprogramma Gebiedsinrichting

Wat willen we bereiken?

De ontwikkeling van de gemeente is gericht op het zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige inrichting van het gemeentelijk grondgebied, rekening houdend met de regionale setting waarvan Houten deel uitmaakt. De gebiedsgerichte opgaven laten zich onderscheiden in drie clusters:

- Houten stedelijk
- Houten landelijk
- Eiland van Schalkwijk

Ontwikkeling van Houten, zowel stedelijk als landelijk, vindt plaats onder moeilijke economische omstandigheden. Rol van de gemeente is vooral om optimaal in te spelen op (markt)kansen, gebruik te maken van aanvullende regelgeving (crisis- en herstelwet) en om mogelijkheden en omstandigheden te creëren voor anderen om realisatie van gewenste ontwikkeling te bespoedigen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Voor het stedelijk gebied streven we naar een afronding van vastgestelde ruimtelijke plannen en planvorming voor nieuwe veranderingslocaties, waarbij de kwalitatieve behoefte een belangrijk uitgangspunt is.

Doelstelling 2:

Voor het landelijk gebied zetten we in op een vitaal platteland met leefbare kernen.

Doelstelling 3:

Het groene, open karakter van het Eiland van Schalkwijk willen we duurzaam behouden en versterken, met ruimte voor landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie.

Doelstelling 4:

Bij de gebiedsinrichting houden we zoveel mogelijk rekening met de functie en positie van Houten binnen de regio en de ontwikkelingen die er in omliggende regiogemeenten gaande zijn.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Voor het stedelijk gebied streven we naar een afronding van vastgestelde ruimtelijke plannen en planvorming voor nieuwe veranderingslocaties, waarbij de kwalitatieve behoefte een belangrijk uitgangspunt is.

Ontwikkelingen en stand van zaken per deelplan

Doel	Omschrijving	Bron	Deelplan	Voortgang	Realisatie in 2013
1	Stedelijk	Afdeling POW	Centrum/Slinger		Selectie marktpartijen en opstellen proefverkaveling locatie De Regenboog.
1		Afdeling POW	Kruisboog/Weteringhoek		Start bouw politiebureau en opleveren van de Bogermanschool.
1		Afdeling POW	Sport- en werkland-schap Meerpaal		Oplevering van het clubgebouw en het honk- en softbalveld. Bouwrijp maken van het werkgebied.
1		Afdeling POW	Castellum		Het inrichten van de woonomgeving inclusief Carre. Start bouw en deels oplevering van de westzijde. De geplande oplevering van de woningen oostzijde loopt nagenoeg volgens planning.
1		Afdeling POW	Oosterlaakplas		Afhankelijk van uitspraak Raad van State start bouw.
1		Afdeling POW	Loerik 3		Start bouwrijp maken en aansluitend start bouw van de in totaal 32 woningen. Geplande oplevering is in 2013 en deels in 2014.
1		Afdeling POW	De Stenen Poort		Verplaatsing van de handbal en honk-/softbal naar de nieuwe locatie. Selectie marktpartij en vaststellen proefverkaveling en aanpassen bestemmingsplan
1		Afdeling POW	Oude Dorp		Slopen van de school en het vaststellen van de proefverkaveling locatie Bogermanschool.
1		Afdeling POW	Leebrug 2 fase 2		Bouwrijp maken en start bouw van de vrije sector woningen aan de westzijde, afhankelijk van de verkoop.
1		Afdeling POW	Loerik VI		Bouwrijp maken en start bouw EMC/TMC ⁽¹⁾
1		Afdeling POW	Hofstad IV B		Start bouw multifunctionele accommodatie (MFA)
1		Afdeling POW	De Hoon III B		Start bouw (herontwikkellocatie De Waterkroon).

1. Realisatie van het 5^e en laatste eerstelijns medisch centrum (EMC) in Houten, in samenhang met de bouw van een nieuw transmuraal centrum. In een transmuraal centrum bieden zorgaanbieders uit de eerste lijn (zoals huisartsen) en de tweede lijn (ziekenhuizen) gezamenlijk zorg aan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afbouw en herontwikkeling Houten: verkenning, planvorming en regie op realisatie.
- Actief in ontwikkeling brengen van veranderlocaties conform kwaliteitsleidraad.
- Starten met realisatie van het derde voorzieningsgebied in samenwerking met betrokken partijen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Actualisatie bestemmingsplannen conform wettelijke bepalingen.		
1	Vernieuwende vormen van wonen, opdrachtgeverschap en duurzaamheid toepassen binnen de reguliere planvorming.		
1	Vervolg geven aan onderzoek accommodaties Houten-Noord. Dit wordt meegenomen in de bestuursopdracht Sociaal Culturele Accommodaties. In 2013 zal een keuze worden gemaakt welke sociaal-culturele centra gesloten moeten worden en welke open kunnen blijven.		
1	Uitwerken van mogelijkheden om bij nieuwe gebiedsontwikkelingen een hoger dan wettelijk duurzaamheidsniveau (milieutechnische maatregelen volgens bouwbesluit) te realiseren.		
1	Binnen de bestaande grondexploitaties moet de gemeente, meer dan voorheen, scherp sturen op risico's en kansen. ⁽¹⁾ Hiertoe is per deelproject een risico- en kansanalyse opgesteld. Meer inhoudelijk wordt op dit onderwerp ingegaan in de paragraaf Grondbeleid		

1. We komen uit de situatie waarin de ruimtelijke agenda bestond uit het realiseren van een grote woningbouwproductie in het uitleggegebied Houten-Zuid. We gaan naar een situatie die een veel gedifferentieerder en rijker geschakeerd beeld laat zien. In financieel opzicht kenmerkt deze nieuwe opgave zich door een beperkt financieel draagvermogen, dat bij de eerdere groeitaken wel aanwezig was. Daarbij komt nog het feit, dat in de voorliggende jaren de gevolgen van de economische crisis sterk voelbaar zullen zijn. De crisis maakt dat de afbouw van de Vinex bouw taak zwaar onder druk komt te staan: het duurt langer, er moeten meer plankosten worden gemaakt, meer tijdelijke voorzieningen worden getroffen en de grondopbrengsten zijn lager en/of komen later binnen.

Doelstelling 2

Voor het landelijk gebied zetten we in op een vitaal platteland met leefbare kernen.

Ontwikkelingen en stand van zaken per deelplan

Doel	Omschrijving	Bron	Deelplan	Voortgang	Realisatie in 2013
2	Landelijk	Afdeling POW	Schonauwenseweg		Opstellen visie
2		Afdeling POW	Fietspad Beusichemseweg		Aanleg is gestart in 2012 en de oplevering is 2013

Wat gaan we daarvoor doen?

(Her)ontwikkeling Houten landelijk: verkenning, planvorming en regie op realisatie.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2,3	Opstellen herziening bestemmingsplan buitengebied.		Vooruitlopend op de vaststelling van de bestemmingsplannen voor het buitengebied is op 23 mei 2013 de beheersverordening buitengebied vastgesteld. Hierdoor zijn de legesinkomsten voor bouwplannen in het buitengebied veilig gesteld. De bestemmingsplannen Eiland van Schalkwijk en 't Goy en omgeving worden in 2014 vastgesteld.

Doelstelling 3

Het groene, open karakter van het Eiland van Schalkwijk willen we duurzaam behouden en versterken, met ruimte voor landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie.

Ontwikkelingen en stand van zaken per deelplan

Doel	Omschrijving	Bron	Deelplan	Voortgang	Realisatie in 2013
3	Eiland van Schalkwijk	Afdeling RBL	Gebiedsontwikkeling		Uitvoering particuliere initiatieven i.h.k.v. gebiedsontwikkeling
3		Afdeling POW	De Groes		Oplevering van fase 1A
3		Afdeling RBL	Linieland		De meeste projecten in het kader van Linieland komen in 2013 in uitvoering. Financiering is ook voor het grootste gedeelte zeker gesteld.
3		Afdeling POW	Tull en 't Waal 2 ^e en 3 ^e fase		Start bouw van de 2 ^e fase is reeds gestart in 2012 (22 woningen) en start verkoop van 3 ^e fase (20 woningen). Situatie ligt voor bij de Raad van State.

Wat gaan we daarvoor doen?

(Her)ontwikkeling Eiland van Schalkwijk door middel van integrale gebiedsontwikkeling.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2,3	Opstellen herziening bestemmingsplan buitengebied.		Vooruitlopend op de vaststelling van de bestemmingsplannen voor het buitengebied is op 23 mei 2013 de beheersverordening buitengebied vastgesteld. Hierdoor zijn de legesinkomsten voor bouwplannen in het buitengebied veilig gesteld. De bestemmingsplannen Eiland van Schalkwijk en 't Goy en omgeving worden in 2014 vastgesteld.
3	Beeoordeling en faciliteren particuliere business cases ten bate van realisatie ontwikkeling Eiland van Schalkwijk.		
3	Faciliteren en voeren regie over de projecten Linieland.		
3	Uitwerken van mogelijkheden om bij nieuwe gebiedsontwikkelingen een hoger dan wettelijk duurzaamheidsniveau (milieutechnische maatregelen volgens bouwbesluit) te realiseren.		

Doelstelling 4

Bij de gebiedsinrichting houden we zoveel mogelijk rekening met de functie en positie van Houten binnen de regio en de ontwikkelingen die er in omliggende regiogemeenten gaande zijn.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 4 is geen effectindicator voorhanden.

A12 tot 2025: Om de huidige dynamiek in het gebied in het licht van de ambitie te kunnen sturen, wordt er in deze fase actief rentmeesterschap gevoerd. Dat wil zeggen dat daar waar zich kansen of risico's voordoen die passen bij dan wel strijdig zijn met de ontwikkelde visie, deze zoveel mogelijk actief worden benut (kansen) dan wel niet worden gefaciliteerd (risico's). De Intentieverklaring 2012-2020 A12 Centraal zal uitvoering kunnen geven aan dit uitgangspunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Deelnemen aan regionale samenwerkingsverbanden en -projecten.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
4	Deelnemen aan sectorale en strategische overleggen BRU en provincie en het behartigen van de Houtense belangen.		
4	Deelnemen aan project- en stuurgroep A12 Centraal.		
4	Het mogelijk maken van een duurzame stedelijke ontwikkeling in de A12 zone, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de ambities en plannen van		

	Houten. De uitvoering van de ambities voor het gebied zou in de periode 2025-2040 moeten plaatsvinden.		
4	Deelnemen en invulling geven aan samenwerkingsverband Kromme Rijn.		
4	Deelname aan visie Laagraven.		
4	Start uitvoering Rijsbruggerwegtracé inclusief fietstunnel Binnenweg.		

Deelprogramma Klimaat & Milieu(zorg)

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

De bewoners van Houten wonen in een schone(re), gezonde(re) en veilige(re) leefomgeving.

Doelstelling 2:

Bewoners en organisaties in Houten gedragen zich/ handelen duurzamer.

Doelstelling 3:

Bedrijven in Houten voldoen aan de milieunormen.

Doelstelling 4:

Houten blijft een gemeente met veel natuur, groen en water.

Deze doelstelling wordt verder uitgewerkt in het deelprogramma Landschap en recreatie (doelstelling 1 en 2).

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

De bewoners van Houten wonen in een schone(re), gezonde(re) en veilige(re) leefomgeving.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% inwoners dat aangeeft vaak geluidsoverlast te ondervinden van het verkeer	Leefbaarheids-monitor	8%	-	10%	-(1)	-(1)

1. In het kader van deregulering (Nota Deregulering VTH) heeft de gemeente besloten geen prioriteit toe te kennen aan geluidsvraagstukken, die niet uitstijgen boven de wettelijk maximaal toegestane belasting. Uitgaande van gelijkblijvende omstandigheden zal het percentage geluidshinder derhalve niet afnemen. Voorlopig wordt daarom vooral gestuurd op het voldoen aan de wettelijk toegestane minimum normen. Flankerend zullen wel activiteiten worden ontplooid rond het terugbrengen van het gebruik van met name auto's en brommers, hetgeen op langere termijn (na 2014) moet resulteren in een beperking van de beleefde geluidshinder.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van deregulering (Nota Deregulering VTH) heeft de gemeente besloten geen prioriteit toe te kennen aan geluidsvraagstukken, die niet uitstijgen boven de wettelijk maximaal toegestane belasting. De inzet van de gemeente is daarom gericht op het door voorlichting verminderen van geluid en emissies aan de bron.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voorgang	Toelichting
1	Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2012-2013.		
1	Duurzame kaders stellen: presenteren van een vernieuwd Actieplan Geluid waarin een goed afwegingskader staat tussen enerzijds gezondheid en leef kwaliteit en anderzijds maatregelen tegen geluidhinder en de daarbij behorende financiële consequenties.		
1	Duurzaam informeren, stimuleren & ontzorgen		

	gen: Bevorderen van elektrische auto's, -scooters en -fietsen om zowel de geluids-overlast te verminderen als de luchtkwaliteit te verbeteren.		
1	Duurzaam doen: Afronden van enkele geluidsdossiers waarin de gemeente (mede) verantwoordelijk is voor de overschrijding van de toegestane geluidsbelasting.		

Doelstelling 2

Bewoners en organisaties in Houten gedragen zich/handelen duurzamer.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Gemiddeld elektriciteitsgebruik per huishouden (KWh)	Nibud ⁽¹⁾	-	-	-	3.483 KWh ⁽¹⁾	3.440 KWh
3	Gemiddeld gasgebruik per huishouden (m ³)	Nibud	1.450 m ³	-	-	1.310 m ³	1.440 m ³
2	% Huishoudelijk energiegebruik dat lokaal duurzaam wordt opgewekt	Diverse bronnen	0%	-	-	3% ⁽²⁾	NNB

1. Gegevens worden niet op regelmatige basis verstrekt, overleg hierover met netbeheerders is gaande.

2. Gebaseerd op windpark Veerwagenweg en gestage toename zonne-stroom.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bevorderen duurzaamheidbewustzijn en gedragsverandering.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voorgang	Toelichting
2	Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2012-2013.		
2	Duurzaam Samenwerken: Ondersteunen en faciliteren van het project Energiesprong Houten, gericht op het (wijkgericht) energiezuinig maken van bestaande woningen ouder dan ca. 25 jaar.		In 2013 is geen nieuwe actie rond energiebesparing in de bestaande bouw gestart. Er zijn wel contacten met marktpartijen om in 2014 projectmatig met energiebesparing aan de slag te gaan.
2	Duurzaam informeren, stimuleren & ontzorgen: We organiseren met, voor, door het Houtense bedrijfsleven de 2 ^e editie van Houten Onderneemt in 3D "Duurzaam, durven, doen".		De lijn is omgedraaid, waarbij de gemeente het initiatief aan de bedrijven laat om ergens mee te komen. Dit is tot op heden niet of nauwelijks gebeurd. Er is wel een initiatief in voorbereiding die hopelijk in 2014 wordt uitgevoerd.
2	Duurzaam informeren, stimuleren & ontzorgen: We bieden - via Buitenwijs ⁽¹⁾ - met een vernieuwd assortiment aan lesmethoden aan alle leerlingen van het basisonderwijs de gelegenheid om kennis te maken met natuur en duurzaamheid.		
2	Duurzaam informeren, stimuleren & ontzorgen: Samen met Fairtrade werkgroep, wereldwinkel en andere lokale organisaties brengen we fairtrade en de millenniumdoelen onder de aandacht van de Houtense bevolking.		
2	Duurzame kaders stellen: invoering uniform meetinstrument om het duurzame karakter van nieuwe ontwikkelingen in beeld te brengen.		Voor het Eiland van Schalkwijk wordt een verfijnder beoordelingskader uitgewerkt. Dit zal echter pas in 2014 gereed zijn.
2	Duurzaam integreren: binnen de marktkaders van dit moment proberen we bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een toekomstgerichte, duurzame invulling te realiseren (qua energieverbruik, materiaal gebruik, gebruiks-flexibiliteit, leefomgeving en gezondheid).		
2	Duurzaam doen: (voorbereiden van) een stimuleringsfonds voor duurzaamheidsinvesteringen door maatschappelijke organi-		

	saties en de gemeente zelf.		
2	Duurzaam doen: voorbereiden en implementeren van een verduurzaming van de gemeentelijke energievoorziening.		Het is niet mogelijk gebleken om een haalbare businesscase voor zonnepanelen op de 3 grote sporthallen te maken. De focus dit najaar zal daarom liggen op energiebesparende maatregelen in het gemeentehuis. Dit zal pas in 2014 vorm krijgen.
2	Duurzaam doen: Versterken van het aspect duurzaamheid in de uitvoering van het gemeentelijk inkoopbeleid (ambitie 75% duurzaam inkopen in 2015) en commitment aan het zijn van Fair Trade Gemeente en Millenniumgemeente.		

1. Buitenwjs is het samenwerkingsverband van de gemeenten Houten, Nieuwegein, Lopik en IJsselstein op het gebied van natuur- en milieueducatie (NME).

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Aantal woningen dat via Energiesprong energiezuiniger is gemaakt	Afdeling RBL	-	-	-	150	50
2	Aantal 'actieve' bedrijfsnetwerken rond duurzaamheid w.o. "Houten onderneemt in 3D" ⁽¹⁾	Afdeling RBL	-	1	1	3	1
2	% Basisscholen dat gebruik maakt van NME ⁽²⁾ lesaanbod	Afdeling RBL	93%	89%	86%	80%	80%
2	% Schoolkinderen dat gebruik maakt van een NME activiteit	Afdeling RBL	55%	49%	86%	80%	80%
2	Door de gemeente zelf geproduceerde duurzame energie (in KWh)	Afdeling PBA	0	0	-	50.000	8.000
2	% duurzaam inkopen door gemeente	Afdeling BCJ	38%	-	-	75%	Ca. 50%

1. Houten onderneemt in 3D: Duurzaam, durven, doen": Netwerk van Houtense bedrijven, die verduurzaming een actief onderdeel van haar bedrijfsfilosofie wil maken.

2. Natuur en Milieu Educatie

Nr.	Verklaring van afwijking
2	In 2013 is onderzocht of er rendabel zonnepanelen op 3 sporthallen konden worden gelegd. Dit bleek niet het geval.
2	Gerealiseerd percentage duurzaam inkopen is gebaseerd op een globaal beleid van de inkooptrajecten waarbij de inkoopcoördinator betrokken is geweest. Hierbij is duurzaamheid altijd een thema geweest in de aanbesteding, maar is uit financiële of kwalitatieve overwegingen soms toch voor een mindere duurzame variant gekozen.

Onze bewoners en bedrijven maken verantwoord gebruik van natuurlijke grondstoffen, met daarbij aandacht voor afvalpreventie, hergebruik van afval/grondstoffen en de (sociale) omstandigheden in de gebieden waar de grondstoffen vandaan komen en waar de afvalstromen heengaan. Dus: beter scheiden en hergebruiken van afval, in het bijzonder plastic en kringloopmaterialen. Ook aandacht voor duurzaam inkopen en kansen voor Fair Trade producten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	% Gescheiden huishoudelijk afval	Afdeling OW	60%	60%	59%	62%	59%

Wat gaan we daarvoor doen?

- Bevorderen gescheiden afvalinzameling en hergebruik.
- Bevorderen duurzaam inkopen, waaronder Fair Trade producten

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voorgang	Toelichting
4	De gemeente gaat proberen in de wijk Castellum voorzieningen te maken (binnen de daarvoor beperkte beschikbare ruimte), die het mogelijk maken om afval in deze wijk te scheiden.		
4	Met behulp van het CO ₂ MPAS ⁽¹⁾ gaat de gemeente de milieuwinst (CO ₂ besparing) die gescheiden afvalinzameling oplevert, inzichtelijk maken. De uitkomsten kan de gemeente gebruiken in voorlichting aan onze inwoners om hun afval nog beter te scheiden. Daarnaast wordt daarmee duidelijk met welke afvalstromen de meeste milieuwinst te behalen valt. Dat kan leiden tot extra voorzieningen om die stromen te scheiden.		Het rekenprogramma bevat een fout waardoor het terug gehaald is door de ontwikkelaar. De verwachting is dat het verbeterde programma pas in 2014 weer ter beschikking wordt gesteld aan gemeenten.

1. CO₂MPAS is een rekenprogramma om de CO₂-besparing van het afvalbeheer te bepalen.

Doelstelling 3

Bedrijven in Houten voldoen aan de milieunormen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	Bedrijven dat milieuvergunningen op adequaat niveau heeft	Afdeling VTH	95%	77%	77%	77%	76%
5	Naleefpercentage wet- en regelgeving Milieu	Afdeling VTH	75%	69%	86%	68%	89%

Nr.	Verklaring van afwijking
5	Door een aantal ingevoerde wijzigingen van het Activiteitenbesluit is een aantal bedrijven niet meer vergunningsplichtig. Doorgaans betreffen dit bedrijven (inrichtingen) met vergunningen die wel op een adequaat niveau zijn/waren. Van het aantal overblijvende vergunningen is een relatief groter aantal op een niet adequaat niveau.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergunningen verlenen (indien niet mogelijk weigeren), toezicht uitvoeren op naleving algemene regels en (vergunning)voorschriften. Toepassen van het 3-stappenplan voor handhaving:

- Bestuurlijke waarschuwing
- Voornemen dwangsom / bestuursdwang
- Opleggen dwangsom / bestuursdwang

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voorgang	Toelichting
5	Controleren op naleving van milieuvergunningen.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	Aantal in behandeling genomen aanvragen milieu ⁽¹⁾	Afdeling VTH		Vervallen ⁽¹⁾	Vervallen	Vervallen	--
5	Aantal in behandeling genomen aanvragen omgevingsvergunning	Afdeling VTH	(2)	(2)	334	500	276
5	Aantal controles milieu	Afdeling VTH	342	760	348	291 ⁽³⁾	299
5	Aantal bestuurlijke waarschuwingen milieu	Afdeling VTH	87	208	50	93 ⁽³⁾	33
5	Aantal voornemens bestuursdwang/dwangsommen milieu	Afdeling VTH	24	38	5	15 ⁽³⁾	2

5	Aantal besluiten bestuursdwang/ dwangsom milieu	Afdeling VTH	10	27	5	12 ⁽³⁾	0
---	---	--------------	----	----	---	-------------------	---

1. In 2011 worden alleen nog omgevingsvergunningen verleend/geregistreerd.

2. Dit aantal is niet aan te geven, aangezien vanaf 1 oktober 2010 is overgegaan op het verlenen van omgevingsvergunningen (samenvoeging van 25 vergunningen, waaronder Milieu en Bouw).

3. In de begroting 2013 waren per abuis andere getallen opgenomen. De hier vermelde cijfers komen overeen met de oorspronkelijke raming voor de begroting 2013.

Nr.	Verklaring van afwijking
5	Door een effectievere werkwijze met een grotere nadruk op 'de voorkant' van het proces, nemen de cijfers voor het aantal bestuurlijke waarschuwingen, voornemens en besluiten bestuursdwang/dwangsommen milieu af (n.a.v. evaluatie risicomatrix milieu). De raming van milieucontroles van 2011 is niet correct weergegeven in bovenstaande tabel. Deze cijfers komen uit de tabel van 'bouwen'. De raming van 2013 is in overeenstemming gebracht met de begroting 2014 en is nu correct weergegeven. Het aantal milieucontroles is afgenomen door de invoering van het bonussysteem (n.a.v. evaluatie risicomatrix 2011). Op basis van het naleefgedrag is de controlefrequentie bij een aantal inrichtingen verlaagd. Dit is nu in 2013 voor het eerst zichtbaar in de realisatie.

Doelstelling 4

Houten blijft een gemeente met veel natuur, groen en water. Deze doelstelling wordt verder uitgewerkt in het deelprogramma Landschap en recreatie (doelstelling 1 en 2).

Deelprogramma Landschap en recreatie

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelstellingen bereiken:

Doelstelling 1:

Ecologisch, landschappelijk en recreatief aantrekkelijk, gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig buitengebied.^{*)}

Doelstelling 2:

Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden.^{*)}

Doelstelling 3:

Betere recreatieve ontsluiting van het buitengebied vanuit stedelijk gebied, maar ook binnen het buitengebied zelf en in de stadsrandzone.

Doelstelling 4:

Behoud, verbetering en/of ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve voorzieningen in de gemeente.

Doelstelling 5:

Goed geïnformeerde inwoners en andere doelgroepen over mogelijkheden van recreatie en toerisme in Houten en de Kromme Rijnstreek.

^{*)} Afgeleid van de lange termijn ambities uit het Milieubeleidsplan 2010-2015 en samengevat als doelstelling 4 bij deelprogramma Klimaat & Milieu(zorg).

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Ecologisch, landschappelijk en recreatief aantrekkelijk, gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig buitengebied.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 1 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verder vormgeven van de landschapsontwikkeling.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Adviseren/ondersteunen van particulieren bij aanleg, herstel en onderhoud landschapselementen. Het gaat daarbij om groenbeleid, landschappelijke inpassing, afweging natuur belangen. Als gevolg van ombuigingen wordt de financiële ondersteuning voor maatregelen wel teruggebracht en daarmee het volume van de maatregelen.		
1	Uitvoering geven aan diverse projecten Landschapsonwikkelingsplan (LOP): o.a. wegbepantingen, knotbomen en hoogstamfruitbrigade (vrijwilligers). Continueren diverse soortbescherming activiteiten (ringslangen, padden, oeverwaluwen).		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal adviesbezoeken aan particuliere grondeigenaren over hoe de landschappelijke kwaliteit verhoogd kan worden	Afdeling RBL	50	59	42	30 ⁽¹⁾	28
1	Aantal adressen 'aanplant'	Afdeling RBL	15	12	10	8	7
1	(participatie) projecten LOP	Afdeling RBL	-	2	3	1	2

1. Als gevolg van de ombuigingen neemt het aantal adviesbezoeken af.

Doelstelling 2

Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 2 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realiseren van diverse programma's en projecten ten behoeve van de natuurontwikkeling.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Monitoring van de na de ombuigingen nog resterende ecologisch beheerde wegbermen. Dit met als doel om binnen de geldende financiële kaders de beheereffectiviteit te optimaliseren.		
2	Monitoring/gegevens verzamelen: Indien financieel haalbaar sluit Gemeente Houten zich aan bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).		
2	In samenwerking met belangenorganisaties opstarten van activiteiten ter verbetering van biodiversiteit.		
2	Realiseren weidevogelcompensatie (max. 45 hectare) voor broedgebied dat verloren gaat door ontwikkeling sport en werkland-schap De Meerpaal.		

Doelstelling 3

Betere recreatieve ontsluiting van het buitengebied vanuit stedelijk gebied, maar ook binnen het buitengebied zelf en in de stadsrandzone.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 3 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realiseren van diverse programma's en projecten ten behoeve van de natuurontwikkeling.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Diverse projecten Linieland. Er staat bij doelstelling 4 één en ander uitgewerkt!		
3	Realiseren van vrij liggend fietspad langs de Beusichemseweg tussen de Rondweg en de bebouwde kom van 't Goy.		

Doelstelling 4

Behoud, verbetering en/of ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve voorzieningen in de gemeente.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4,5	% Inwoners dat tevreden is over de recreatievoorzieningen	Leefbaarheidsmonitor	76%	-	70%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- Faciliteren van het ontstaan van pleisterplaatsen en rustpunten ter ondersteuning van de recreatieve aantrekkelijkheid van het buitengebied.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
4	Recreatieve routes (waaronder kanoroutes, fietspaden en wandelpaden) Linieland bewerkstelligen.		
4	Als onderdeel van Linieland: • De aanleg en realisatie van het Streektransferium Linieland zal plaatsvinden vanaf medio 2013 en een jaar later worden opgeleverd. • De fiets- en voetgangersbrug nabij de Plofsluis over het A'dam Rijnkanaal wordt in 2013 gegund en met de daadwerkelijke aanleg zal worden gestart. • Voor Lunet aan de Snel zal de bestaande loods worden gesloopt en de omwalling worden geherprofileerd. • Het verkoopproces voor de Forten Honswijk en Everdingen zal plaatsvinden via Europese aanbesteding door de eigenaar, het ministerie van EL&I. • Oplevering van werk aan de Groeneweg en Waalsebos. De aanleg van recreatieve elementen in het verdrinken bos zal worden gestart. • Werk aan de Korte Uitweg komt in uitvoering. • Vaststellen van definitief routenetwerk aan wandel-, fietspaden en kanoroutes door polder Blokhoven en eerste aanleg van deze routes. • In het kader van de verbreding van het Lekkanaal zal de zone tussen de Plofsluis en de Lek via een nieuw landschappelijk inpassingsplan als volwaardig onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie worden zeker gesteld.		
4	Participeren in het traject van het Recreatieschap om met een geselecteerde ondernemer een nieuwe recreatieve trekpleister te realiseren in Laagraven (Heemstede-Noord).		
4	Participeren in het traject van het Recreatieschap waarin wordt gewerkt aan het verbeteren en verder ontwikkelen van de recreatieterreinen langs de Lek en in de nabijgelegen boomgaard.		

4	Aanleg Toeristisch recreatief overstappunt (Schalkwijk).		
4	Onderzoeken met Staatsbosbeheer de mogelijkheden van ontwikkeling van horeca andere recreatieve verdienelementen in Nieuw-Wulven.		
4	Waar dit past binnen de kaders van de recreatievisie, faciliteren van marktinitiatieven voor kleinschalige pleisterplaatsen en kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie. De gemeente neemt hierin geen eigen initiatieven.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	Aanleg fiets-en wandelpaden	Afdeling RBL	0m	0 m	300 m	10.000 m ⁽¹⁾	2,5 km

1. In 2013 wordt fietspad Beusichemseweg afgerond en wordt de eerste aanleg van de fietsroutes in het kader van Linieland gerealiseerd.

Nr.	Verklaring van afwijking
4	Linieland is nog niet zodanig ontwikkeld dat alle geplande fietsroutes zijn gerealiseerd.

Doelstelling 5

Goed geïnformeerde inwoners en andere doelgroepen over mogelijkheden van recreatie en toerisme in Houten en de Kromme Rijnstreek.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4,5	% Inwoners dat tevreden is over de recreatievoorzieningen	Leefbaarheidsmonitor	76%	-	70%	-	-
5	% Inwoners dat tevreden is over de informatievoorziening door het VVV (exakte formulering moet nog worden uitgewerkt in vragenlijst.)	Leefbaarheidsmonitor (vanaf 2012)	-	-	32%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Promotie en informatievoorziening op gebied van recreatie en toerisme.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
5	In samenwerking met de VVV Kromme Rijnstreek en het VVV Agentschap verder verbeteren van de informatievoorzieningen richting bewoners en bezoekers.		

Deelprogramma Cultuurhistorie en archeologie

Wat willen we bereiken?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Op deskundige wijze behouden en beschermen van archeologische en cultuurhistorische waardevolle objecten en structuren, waardoor deze een functie blijven vervullen én de kwaliteit van de leefomgeving verhogen. Dit door:

- Het tastbaar en zichtbaar maken van de ontwikkelingsgeschiedenis van de gemeente.
- Een goede inbedding van cultuurhistorie en archeologie in ruimtelijke planningsprocessen en het koesteren en benutten van de cultuurhistorische en archeologische waarden in de gemeente.
- Het creëren van interesse en draagvlak voor monumentenzorg en kennis over en waardering voor archeologie bij de inwoners van Houten.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Op deskundige wijze behouden en beschermen van archeologische en cultuurhistorische waardevolle objecten en structuren, waardoor deze een functie blijven vervullen én de kwaliteit van de leefomgeving verhogen. Dit door:

- Het tastbaar en zichtbaar maken van de ontwikkelingsgeschiedenis van de gemeente.
- Een goede inbedding van cultuurhistorie en archeologie in ruimtelijke planningsprocessen en het koesteren en benutten van de cultuurhistorische en archeologische waarden in de gemeente.
- Het creëren van interesse en draagvlak voor monumentenzorg en kennis over en waardering voor archeologie bij de inwoners van Houten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal bezoekers van tentoonstellingen in het Oude Station	Stichting Archeologie Houten	1.202	1.042	-	1.250	NNB
1	Aantal ontvangen schoolklassen in het Oude Station	Stichting Archeologie Houten	18	5	-	5	NNB
1	Aantal bezoekers van tentoonstellingen in Dijkmagazijn De Heul	Stichting Archeologie en Historie Schalkwijk en Tull en 't Waal	325	394	419	300	NNB
1	% Houtenaren dat de Open Monumentendag bezoekt	Leefbaarheidsmonitor	8%	-	12%	-	-

Nr.	Verklaring van afwijking
	Niet van toepassing

Wat gaan we daarvoor doen?

- Doorontwikkelen en evalueren van het cultuurhistorisch beleid. Toetsing van beleid aan wettelijke kaders.
- Uitdragen en benutten van Cultuurhistorische waarden, concretisering in communicatieplan.
- Organiseren van Open Monumenten Dag.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Aanpassen, waar nodig, van de cultuurhistoriekaart.		
1	Doorontwikkeling van het beleid ten aanzien van thema's als historische boerderijen en archeologie resulterend in een geactualiseerde gemeentelijke monumentenlijst en archeologische beleidskaart.		

1	Verankering van cultuurhistorische waarden in ruimtelijke plannen. Bijvoorbeeld bij de planontwikkeling in o.a. in het Oude Dorp, Hofstad 4, Enveloppe Linieland en het Eiland van Schalkwijk.		
1	Waar mogelijk amateurarcheologen inzetten bij voorkomende ruimtelijke ontwikkelingen (in bepaalde gevallen afhankelijk van beschikbaar budget voor ondersteuning vanuit gemeente). De rol van de amateurarcheologen wordt, onder toezicht, meer educatief en publieksgericht.		
1	Zichtbaarder maken van archeologie (historie terug laten komen in inrichting en bebouwing van gebied) en draagvlak verbreden.		
1	Opstellen van een communicatieplan voor de cultuurhistorie.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Externe communicatie cultuurhistorische onderwerpen (websites, krantenartikelen en dergelijke)	Afdeling RBL	5	4	4	3	3
1	% Inwoners dat vindt dat de gemeente Houten zich inzet de geschiedenis van Houten (zichtbaar) te behouden	Leefbaarheidsmonitor	64%	-	45%	-	-

Verschillenanalyse Duurzaam

	Deelprogramma's	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging vs rekening
		2012	2013	2013	2013	2013
Programma 02. Duurzaam						
lasten						
02.01	Woningen	1.328.535	1.352.688	950.031	920.313	29.718
02.02	Commerciële voorzieningen en horeca	622.735	646.245	669.862	659.437	10.425
02.03	Leefomgeving	8.644.491	8.647.440	9.066.168	8.868.550	197.618
02.04	Gebiedsinrichting	29.163.004	41.808.807	41.838.662	37.494.218	4.344.444
02.05	Milieuzorg	5.474.653	5.655.681	5.524.669	5.387.470	137.199
02.06	Landschap en recreatie	507.344	573.728	573.728	510.293	63.435
02.07	Cultuurhistorie en archeologie	1.062.519	1.026.318	1.022.381	1.033.113	-10.732
02.99	Programma-brede kosten	971.088	1.059.907	765.812	906.905	-141.093
Totaal lasten		47.774.369	60.770.814	60.411.313	55.780.299	4.631.014
baten						
02.01	Woningen	983.335	980.442	577.880	556.028	-21.852
02.02	Commerciële voorzieningen en horeca	235.324	249.317	245.470	247.455	1.985
02.03	Leefomgeving	3.157.792	3.427.484	3.347.984	3.413.532	65.548
02.04	Gebiedsinrichting	26.403.857	39.038.329	39.038.329	34.818.757	-4.219.572
02.05	Milieuzorg	4.039.261	4.238.532	4.088.477	3.975.626	-112.851
02.06	Landschap en recreatie	77.118	103.650	103.650	46.692	-56.958
02.07	Cultuurhistorie en archeologie	346.328	309.652	309.652	353.551	43.899
02.99	Programma-brede kosten	36.651	0	220.735	220.661	-74
Totaal baten		35.279.666	48.347.406	47.932.177	43.632.301	-4.299.876
Saldo 02. Duurzaam		12.494.704	12.423.408	12.479.136	12.147.998	331.138

Deelprogramma Leefomgeving

Het deelprogramma heeft een positief saldo van € 263.166 en wordt veroorzaakt door:

Producten	Lasten	Baten
1. Speelvoorzieningen	€ 26.162 V	€ 4.170 V
2. Verlichting	€ 30.133 V	€ 522 V
3. Straatreiniging	€ 37.973 V	26.830 V
4. Riolering	€ 71.865 V	€ 5.542 N
5. Straatmeubilair	€ 26.386 V	7.555 V
6. Saldo diverse overige producten	€ 5.099 V	€ 32.012 V
TOTAAL	€ 197.618 V	€ 65.548 V

SALDO	€ 263.166 V
--------------	--------------------

Speelvoorzieningen

Alleen noodzakelijke controles en reparaties zijn uitgevoerd maar geen vervangingen waardoor een positief saldo is ontstaan. In 2014 komt er een nieuw speelbeleidsplan met daarin richtlijnen voor het plaatsen/ vervangen van speeltoestellen in de komende jaren.

Verlichting

Doordat enige projecten nog niet konden worden afgesloten en door terughoudendheid ten aanzien van publicaties is een incidenteel voordeel gerealiseerd.

Straatreiniging

Door de recessie zagen aannemers/leveranciers zich genoodzaakt hun prijzen te verlagen om hun marktaandeel te kunnen behouden. Hierdoor konden wij als gemeente voordelig aanbesteden. Tevens hebben wij subsidie van Nedvang ontvangen. Dit was bestemd als tegemoetkoming in de kosten voor de bestrijding van zwerfafval in 2012 (verpakkingen).

Riolering

In 2013 zijn er minder reparaties nodig geweest aan pompen, riolen en gemalen. Bovendien leidde het nieuwe telemetriesysteem tot structureel lagere telefoonkosten. Daarnaast werd het maaien van watergangen gecombineerd met regulier groenonderhoud. Ook werden de maairesen lokaal verwerkt, waardoor afvoer niet meer nodig was.

Straatmeubilair

In verband met alle bezuinigingen zijn alleen de allernoodzakelijkste uitgaven gedaan.

Deelprogramma Gebiedsinrichting

Het deelprogramma heeft een positief saldo van € 124.872 en wordt veroorzaakt door:

Producten	Lasten	Baten
1. Ontwikkelingsvisie macroniveau	€ 4.386.372 V	€ 4.386.372 N
2. Toetsing en toezicht microniveau	€ 43.583 N	166.589 V
3. Saldo diverse overige producten	€ 1.655 V	€ 211 V
TOTAAL	€ 4.344.444 V	€ 4.219.572 N

SALDO	€ 124.872 V
--------------	--------------------

Ontwikkelingsvisie macroniveau

In de begroting en de jaarstukken wordt het resultaat uit de grondexploitatie budgetneutraal opgenomen. De crisis maakt dat de afbouw van de Vinex bouwtaak zwaar onder druk komt te staan: het duurt langer, er moeten meer plankosten worden gemaakt, meer tijdelijke voorzieningen worden getroffen en de grondopbrengsten zijn lager en/of komen later binnen.

Toetsing en toezicht microniveau

In 2013 zijn ondanks de economische omstandigheden toch meer leges ontvangen dan geraamd. Naast de uitbreiding van een aantal geplande grote - vooral particuliere - projecten en initiatieven zijn er ook meer legesinkomsten bij de kleine aanvragen gerealiseerd.

Deelprogramma Milieuzorg

Het deelprogramma heeft een positief saldo van € 24.348 en wordt veroorzaakt door:

Producten		Lasten		Baten
1. Afvalinzameling	€	94.674 V	€	94.674 N
2. Mobiliteit en energie	€	30.943 V		17.883 N
3. Saldo diverse overige producten	€	11.582 V	€	294 N
TOTAAL	€	137.199 V	€	112.851 N
		SALDO	€	24.348 V

Afval

Omdat de kringloopwinkel nog nieuw is, is er in het begin minder onderhoud nodig. Bij het afvalscheidingsstation waren de kosten van onderhoud en reparaties van de vloestofdichte vloeren lager dan verwacht. Aan het voordeel van deze lagere lasten is automatisch het nadeel van lagere baten gekoppeld, omdat een positief saldo effect afgewikkeld wordt via de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing.

Programmabrede kosten

De programmabrede kosten hebben een positief saldo van € 141.167 en wordt veroorzaakt door:

Producten		Lasten		Baten
1. Programma Duurzaam programmabrede kosten	€	74.298 N	€	
2. Mutaties reserves	€	66.795 N	€	74 N
TOTAAL	€	141.093 N	€	74 N
		SALDO	€	141.167 N

Programma Duurzaam programmabrede kosten

Gedurende 2013 zijn de afdelingskosten als gevolg van piketkosten en toelagen hoger uitgevallen dan begroot. Dit effect is onderdeel van de analyse van de gemeentebrede salarislasten en inhuur derden in de paragraaf bedrijfsvoering en wordt daarom niet op deze plaats nader toegelicht.

Mutaties reserves

In het kader van het gemeentelijk rioleringsplan is een aantal projecten uiteindelijk afgerekend in 2013. De hieraan verbonden extra btw-kosten leidden tot een overschrijding in 2013 die vervolgens gecompenseerd wordt door een extra vrijval vanuit de bestemmingsreserve Riolerings.

Programma Bereikbaar

Programma Bereikbaar

Programma in vogelvlucht

Het programma Bereikbaar richt zich op het in stand houden en verbeteren van de infrastructuur ten behoeve van de bereikbaarheid van Houten.

De toenemende mobiliteit maakt het noodzakelijk extra te investeren in bereikbaarheid. Niet alleen de bereikbaarheid van Houten van buitenaf, maar ook de bereikbaarheid vanuit Houten naar de regio Utrecht en omstreken. De bereikbaarheid van de gemeente wordt voor een belangrijk deel bepaald door externe infrastructuurbeheerders. Overleg met deze partners is van strategisch belang om de gemeentelijke belangen onder de aandacht te houden. We moeten de optimale balans blijven zoeken tussen mobiliteit, leefbaarheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid.

De gemeentebegroting staat al enige tijd onder druk, ook bij Openbare Werken zijn bezuinigingen doorgevoerd. Toch lukt het nog steeds om het onderhoud van wegen en fietspaden op een behoorlijk niveau te houden. Ook in 2013 is op diverse plaatsen groot onderhoud uitgevoerd. Het algemene onderhoudsbeeld is mede hierdoor nog steeds goed.

Weginfrastructuur

De bereikbaarheid van Houten per auto is nog steeds zeer goed. Zelfs in de spits is de reistijd vanaf het centrum naar de A27 slechts 9 minuten. De verbindingsweg Houten - A12 is naar verwachting begin 2015 gereed. Hiermee wordt de bereikbaarheid verder verbeterd. In 2012 hebben we subsidie gevraagd aan de provincie, voor verbetering van de carpoolplaats aan de Staart/A27. Dit voorstel is door de provincie goedgekeurd. De voorbereidingen voor de uitbreiding zijn inmiddels gestart. We zijn in overleg met omwonenden. De werkzaamheden moeten voor 1 januari 2015 gereed zijn.

Fiets

Houten is een fietsstad en dat moet zo blijven. Door de unieke stedenbouwkundige structuur is er in Houten een hoog fietsgebruik, maar ook goede autobereikbaarheid, een hoge mate van verkeersveiligheid en een duurzaam mobiliteitsbeleid. Om ons te blijven positioneren als fietsstad is het noodzakelijk om te investeren in regionale en lokale fietsvoorzieningen. Daarom is in 2013 een nieuw prioriteitsprogramma 'hoofd fietsroutes' opgesteld. Dit document geeft een overzicht van de 'missing links' van het Houtens fietsnetwerk, zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

In het afgelopen decennium is in Houten en de Utrechtse regio behoorlijk geïnvesteerd in regionale fietsinfrastructuur. Zo begint het programma Fietsfiletvrij haar eerste vruchten af te werpen. Houten ligt aan de twee Fietsfiletvrij routes van de regio: Fietsfiletvrij west (Houten - Nieuwegein - Papendorp - Leidsche Rijn Centrum - Lage Weide - Maarssen) en Fietsfiletvrij oost (Utrecht Noord - Uithof - Bunnik - Houten/Nieuwegein). De voorbereiding en uitvoering van de twee Fietsfiletvrij routes op Houtens grondgebied is gestart. Daarnaast zijn door de gemeente Houten fietsroutes naar 't Goy en Werkhoven gerealiseerd. Deze inspanning zorgt voor een grote stap voorwaarts richting de realisatie van een regionaal fietsnetwerk.

Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, het Fietsberaad (landelijke adviesgroep en denktank voor de fiets) en de Fietzersbond worden gemeentes aangespoord om het aantal barrières op fietspaden terug te dringen. Uit een landelijk onderzoek blijkt dat in Nederland meer fietsers zwaargewond raken door eenzijdige ongevallen (door o.a. paaltjes en andere obstakels), dan door aanrijdingen met auto's. In 2013 heeft de gemeente Houten op 140 locaties obstakels van de fietspaden verwijderd. Daarnaast werken we mee aan een pilot waarbij het Ministerie onderzoekt op welke wijze auto's het beste van de fietspaden geweerd kunnen worden.

De gebruikers van de fietstransferia in het Centrum en Castellum geven de transferia het rapportcijfer 8.

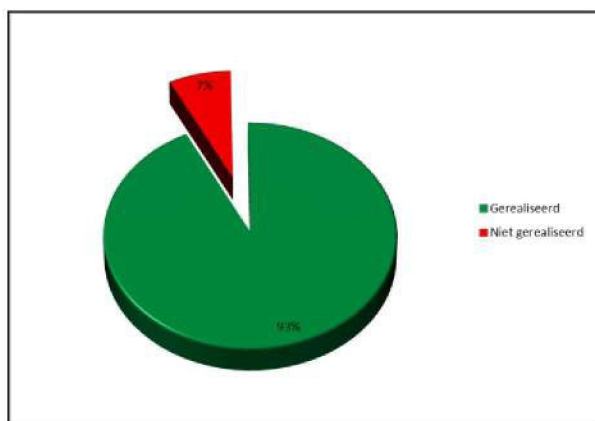
Openbaar vervoer

Houten heeft een sterke positie in het openbaar vervoer. Om deze te behouden en verder te intensiveren, moeten de Houtense wensen bekend zijn bij regionale en landelijke partners. Hierbij gaat het om zowel trein-, als bus- en andere openbaar vervoersvoorzieningen.

Naast de reguliere vormen van openbaar vervoer is Houten in mei 2012 een pilot kleinschalig vervoer gestart. De aanleiding hiervoor is dat een deel van de Houtense ouderen geen -of niet altijd- gebruik kan maken van de fiets, auto of andere vervoerswijze om zich te verplaatsen.

Onder de verschillende deelprogramma's wordt een nadere toelichting gegeven op de indicatoren.

In de begroting zijn diverse prestatie indicatoren opgenomen. Onderstaand wordt schematisch weergegeven welk percentage van de geplande kwalitatieve prestatie indicatoren zijn gerealiseerd.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, is 93% gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht

Gerealiseerde prestaties

Het klein en groot onderhoud aan de infrastructuur zoals wegen en fietspaden, is conform de nieuwe kwaliteitsnormen uitgevoerd. Doordat er BRU-subsidie beschikbaar kwam in 2013 hebben we ook de fietsstraat Lijsterhaag kunnen aanleggen.

Niet gerealiseerde prestaties

De aanpak van een aantal knelpuntlocaties (Expo, Oud Wulven en Meerpaal) kost meer tijd dan gehoopt. Er zijn in 2013 diverse gesprekken gevoerd met belanghebbenden, maar die hebben nog niet geleid tot concrete acties en maatregelen.

Deelprogramma's

Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Autoverkeer
- Fietsverkeer
- Openbaar vervoer

Deelprogramma Autoverkeer

Wat willen we bereiken?

We willen een weginfrastructuur met bijbehorende voorzieningen, die qua functionaliteit en kwaliteit voorziet in de behoefte van de autogebruikers en goederenvervoer, met oog voor de verkeersveiligheid, geluidskwaliteit en luchtkwaliteit in de gemeente Houten. Daarbij willen we zoveel mogelijk gebruik maken van duurzame materialen en bouwmethodes. De pieken in reistijd via de Rondweg (tijdens de spits) willen we verminderen om zo voor het autoverkeer een betrouwbare reistijd te garanderen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Een weginfrastructuur met bijhorende voorzieningen die voorziet in de behoefte van gebruikers.

Doelstelling 2:

Tevredenheid van inwoners over de parkeergelegenheid in hun buurt én in het centrum.

Doelstelling 3:

- Een betrouwbare reistijd op de ontsluitingswegen en de Rondweg van Houten.
- Verbetering van de aansluiting op het rijkswegennet.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Een weginfrastructuur met bijhorende voorzieningen die voorziet in de behoefte van gebruikers.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat tevreden is over het onderhoud van wegen en fietspaden in de gemeente	Leefbaarheidsmonitor/ waar staat je gemeente	71%	-	77%	<71% ⁽¹⁾	- (2)

1. Aannemelijk is dat de bezuinigingen op het onderhoud van verhardingen op termijn zullen leiden tot een lagere tevredenheid bij bewoners. Vooralsnog is het op dit moment lastig in te schatten wat het effect precies zal zijn.

2. In 2013 is er geen leefbaarheidsmonitor verschenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoeren van klein en groot onderhoud aan verhardingen, civieltechnische kunstwerken en reconstructie werkzaamheden.
- Het gebruik van duurzame auto's stimuleren.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Groot onderhoud en reconstructiewerkzaamheden voorbereiden en uitvoeren volgens de planning en methodiek van "BOR Verlengde Horizon". Door de gewijzigde kwaliteitsniveaus in het kader van de ombuigingen, zoals vastgesteld in de Perspectiefnota 2013, zal een herberekening moeten plaatsvinden van het noodzakelijk planmatig onderhoud. Op basis van inspecties met de nieuwe kwaliteitsnormen ⁽¹⁾ zal een nieuwe planning worden opgesteld. Eind 2013 zullen concrete projecten worden voorgelegd aan het college ter besluitvorming. In de eerste bestuursrapportage 2014 zullen deze projecten worden gespecificeerd.		

1. De nieuwe kwaliteitsnormen houden onder meer in: minimaal klein onderhoud aan elementenverharding, minder frequent onderhoud aan belijningen, hoeveelheid en onderhoud aan bebording terug brengen. Er gelden daarbij echter wel vooraf vastgestelde kwaliteitsnormen. Deze betreffen een combinatie van een drietal basisniveaus: functioneel, veilig en geen kapitaalvernietiging.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Groot onderhoud a. m ² groot onderhoud elementenverharding b. m ² groot onderhoud asfaltverharding c. Aantal reconstructie werkzaamheden d. Aantal groot onderhoud projecten civieltechnische kunstwerken.	Afdeling OW	a. 3.800 b. 7.000 c. 0 d. 3	a. 5.500 b. 0 c. 1 d. 4	a. 9.500 b. 44.400 c. 0 d. 4	a. 5.500 b. 1.500 ⁽¹⁾ c. 0 d. 3	a. 5.400 b. 5.200 c. 0 d. 3

1. Prognose is gebaseerd op uitvoering van diverse klein onderhoudswerkzaamheden.

Nr.	Verklaring van afwijking
1b	In 2013 kwam BRU-subsidie beschikbaar voor de aanleg van fietsstraat Lijsterhaag.

Doelstelling 2

Tevredenheid van inwoners over de parkeergelegenheid in hun buurt en in het centrum.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Inwoners dat parkeeroverlast ervaart in de buurt	Leefbaarheidsmonitor	21%	-	13%	-	- ⁽¹⁾
2	% Inwoners dat tevreden is over de parkeermogelijkheden in de gemeente	Leefbaarheidsmonitor/ waar staat je gemeente	58%	-	72%	-	- ⁽¹⁾

1. In 2013 is er geen leefbaarheidsmonitor verschenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Toepassen en handhaven regime blauwe zone en voetgangersgebied centrum.
- Monitoren effecten parkeerregulering in het Centrum en Castellum.
- Aanscherping aanpak fout parkeren.
- Belangrijkste parkeerknelpunten aanpakken.
- Communicatiestrategie parkeren.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Parkeren centrum en Castellum: aan de hand van het monitoren van de parkeerregulering wordt het regiem eventueel bijgesteld.		
2	Handhaving acties parkeeroverlast uitvoeren door waarschuwingen uit te delen en bij herhaling te bekeuren.		
2	In straten waar structureel te weinig parkeerplaatsen zijn / overlast wordt ervaren, wordt met een stappenplan samen met bewoners gewerkt aan een oplossing op maat.		
2	Daar waar structureel overlast is door fout parkeren wordt dit met fysieke maatregelen of inzet toezichthouders aangepakt.		
2	Op knelpuntlocaties wordt de parkeersituatie in beeld gebracht en wordt samen met betrokken partijen naar een structurele oplossing gezocht.		
2	Om er voor te zorgen dat bij nieuwe ontwikkelingen geen parkeerproblemen ontstaan, wordt aan de hand van de nieuwste CROW-normen ⁽¹⁾ een Nota parkeernormen voor Houten opgesteld.		
2	Aanpak knelpuntlocaties parkeren: Expo Houten, Sportcomplex Oud Wulven, Fout parkeren Meerpaal.		<u>Expo Houten:</u> In 2013 zijn drie gesprekken gevoerd met Expo Houten en de Vereniging van Eigenaren Par-

			keerterrein Doornkade/A27. Expo is belangstellend voor de koop van perceel openbaar groen voor ca. 120 extra parkeerplaatsen en voor de koop van bestaand openbaar parkeerterrein à 2000 m². De waardetaxaties van beide kanten verschillen. In 2014 proberen we de waarde gezamenlijk vast te stellen. Vereniging A27 beraadt zich op aankondiging huurverhoging parkeerterrein. <u>Sportcomplex Oud Wulven</u>: Hiervoor wordt nog verkend wat de beste oplossing is. <u>Fout parkeren Meerpaal</u>: Op diverse plekken (zoals bij KCI Medical BV op de Duikboot) wordt fout geparkeerd op de openbare weg. In groter verband gaat worden bekeken of dit een handhavingsskwestie is, danwel dat er parkeeralternatieven gevonden moeten worden.
2	Introductie aanpak 'Parkeren op maat in de straat'. De aanleg van Parkeerplaatsen gebeurt alleen nog daar waar bewoners er nadrukkelijk om vragen, er een structureel tekort aan parkeerruimte is en er voldoende draagvlak onder de bewoners is om de openbare ruimte aan te passen.		
2	De gemeente geeft in haar communicatie duidelijk aan wat het beleid is op het gebied van parkeren en draagt uit dat in de openbare ruimte geen 'eigen' parkeerplaatsen zijn (uit onderzoek blijkt dat 28% van de Houtenaren de dichtstbijzijnde openbare plaats bij het huis als 'eigen' beschouwt)		

1. CROW: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1, 2	Aantal verleende ontheffingen blauwe zone	Afdeling Publiekszaken	337	408	255	360 ⁽¹⁾	373

1. Als gevolg van de economische ontwikkelingen en de veranderingen in de contouren van het gebied voor blauwparkeren zijn de verwachtingen ten aanzien van het aantal ontheffingen neerwaarts bijgesteld. Door de uitbreiding van de blauwe zone Houten-centrum in 2009 is in de oneven jaren het aantal ontheffingen altijd wat groter dan in de even jaren.

Doelstelling 3

- Een betrouwbare reistijd op de ontsluitingswegen en de Rondweg van Houten.
- Verbetering van de aansluiting op het rijkswegennet.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Reistijd in de spits vanaf het Centrum naar de A27	Rapportage Utrecht Onderweg ⁽¹⁾	Niet bekend	9 min	9 min	9.15 min	9 min ⁽²⁾
3	% tevreden over bereikbaarheid van de buurt met de auto	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	88%	-	86%	-	- ⁽³⁾

1. Deze bron bestaat niet meer.

2. Vrij arbitrair. Bepaald aan de hand van TomTom routeplanner die ook rekening houdt met vertragingen. Vanaf 2014/2015 kunnen we als gemeente gebruik maken van het basis meetnet van de provincie in het kader van regionaal verkeersmanagement. Dit systeem monitort reistijden met hoge nauwkeurigheid.

3. De verbindingsweg Houten – A12 is pas begin 2015 gereed. Het positieve effect op de tevredenheid van bewoners zal dus ook pas in de loop van 2015 merkbaar zijn.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Druk op de provincie en regionale partijen houden door intensieve bemoeienis met de		

	planvorming.		
3	Initiatieven van derden bevorderen, daar waar het gaat om schonere en zuinigere vormen van mobiliteit. Dit ten bate van duurzaamheid. Dit krijgt een plek binnen het uitvoeringsprogramma van de Bereikbaarheidsvisie. Gestreefd wordt naar een gerichte boodschap richting alle betrokkenen.		
3	De doorstroming op de Rondweg in regionaal verband evalueren en zo nodig verkeerskundig "onderhoud" plegen. Dit alles gericht op het verminderen van de wachttijden in het regionale netwerk. Concrete oplossingsmaatregelen maken hier deel van uit (zoals de aansluiting op de A12).		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Aantal openbare parkeerplaatsen aangewezen voor deelautogebruik	Verkeersbesluiten	17	16	17	16-19	14

Nr.	Verklaring van afwijking
3	De gemeente heeft geen taak in het promoten van deelautogebruik - wij faciliteren slechts de aanvragen. Een locatie wordt opgeheven als er te weinig gebruik van de auto wordt gemaakt of indien de beheerder ermee wil stoppen en er geen vervanger kan worden gevonden

Deelprogramma Fietsverkeer

Wat willen we bereiken?

Houten is een fietsstad. De unieke stedenbouwkundige structuur koppelt een hoog fietsgebruik aan goede bereikbaarheid voor het autoverkeer, een hoge verkeersveiligheid en een duurzaam mobiliteitsbeleid in het kader van de klimaatdoelstellingen. De gemeente Houten wil graag haar koppositie van fietsvriendelijke stad blijven handhaven en zich bovendien blijven positioneren als de fietsstad van Nederland, ook internationaal. Hiervoor is het noodzakelijk om te blijven investeren in fietsvoorzieningen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Houten blijft de fietsstad van Nederland.

- Toename van het fietsgebruik in de kern van Houten en naar omliggende kernen.
- Tevredenheid inwoners over fietsnetwerk in Houten handhaven op het bestaande, hoge niveau.

Doelstelling 2:

Bereikbaarheid voor fietsverkeer, voetgangers en overig verkeer op plekken met grote bouwactiviteiten (Castellum, veranderlocaties) waarborgen.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Houten blijft de fietsstad van Nederland.

- Toename van het fietsgebruik in de kern van Houten en naar omliggende kernen.
- Tevredenheid inwoners over fietsnetwerk in Houten handhaven op het bestaande, hoge niveau.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantallen gefaciliteerde groepsbezoeken uit binnen- en buitenland	BCJ	26	26	35	<25	15
1a	% Inwoners dat minimaal enkele keren per week de fiets gebruikt	Leefbaarheidsmonitor	74%	-	77%	-	-

1a	Aantal gestalde fietsen in bewaakte fietsenstalling parkeerboerderij / fiets-transferium Centrum	Meetgegevens gemeente en exploitant	ca. 500 per dag	ca. 2.500 per dag	ca. 1.900 per dag	ca. 2.600 per dag	ca. 2.100 per dag
1a	Aantal gestalde fietsen in bewaakte fietsenstalling, fietstransferium Castellum	Meetgegevens gemeente en exploitant			ca. 1.050 per dag	1.300 per dag	ca. 800 per dag
1b	% Inwoners, dat tevreden is over fietsnetwerk in en buiten Houten	Leefbaarheidsmonitor	93%/81%	-	92%/82%	-	-
1b	% inwoners dat tevreden is over het onderhoud van wegen en fietspaden in de gemeente	Leefbaarheidsmonitor/ waar staat je gemeente	76%	-	77%	-	-
1b	% Inwoners, dat tevreden is over stallingmogelijkheden fiets bij scholen en sportvoorzieningen	Leefbaarheidsmonitor	60%	-	74%	-	-
1b	Rapportcijfer van gebruikers voor fietstransferium Centrum / Castellum	Meetgegevens gemeente en exploitant	n.v.t.	n.v.t.	8	8	Centrum 7,4 Castellum 7,8

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Het gerealiseerde aantal bezoeken in 2012 staat hier verkeerd: het waren er 16.
1a	De ramingen waren inschattingen die gemaakt zijn voordat de transferia open waren. Achteraf gezien zijn die te hoog gebleken. Wellicht dat bij Castellum ook meespeelt dat de bouw van de woningen vertraging heeft opgelopen. De cijfers zijn gebaseerd op één steekproef en kunnen dus afwijken van andere dagen van de week of van het jaar.
1b	Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaten van een burgerpanelonderzoek. Meest waarschijnlijke verklaring voor de teruglopende waardering ten opzichte van 2012 is, dat het nieuwe eraf is. Niet iedereen zal zich steeds realiseren dat het stallen van een fiets in het transferium gratis is, onder toezicht, dichtbij het perron is gelegen en mogelijk is gedurende 7 dagen per week van 15 min voor de eerste trein tot 15 minuten na de laatste trein.

Wat gaan we daarvoor doen?

Infrastructurele (onderhouds-)werkzaamheden:

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Vorbereiden van maatregelen in het kader van FietsFileVrij naar Nieuwegein/ Papendorp (de west-verbinding) en Bunnik/ Uithof/De Bilt (de oost-verbinding). Verbeteren asfaltlagen en verlichting volgend op subsidieaanvraag en het realiseren van de oost-verbinding en het realiseren van de west-verbinding.		De aanpassing van de Binnenweg is afgerond. De verbinding naar Nieuwegein/Papendorp (Heemsteedseweg) staat nu gepland voor 2014. Voor het werk moeten een aantal bomen worden gekapt door Rijkswaterstaat. Dit is mogelijk verstorend voor de vleermuizen in dit gebied. Er is nog geen kapvergunning verleend door het ministerie van ELI (jan 2014).
1	Bij uitvoering zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van duurzame materialen en bouwmethodes.		
1	Groot onderhoud op diverse fietsroutes buiten de Rondweg (precieze invulling afhankelijk van inspecties en jaarschouw 2012).		
1	Uitkomsten van enquête onder gebruikers van de transferia gebruiken om de dienstverlening zo mogelijk te verbeteren.		
1	In het kader van de ombuigingen een minimaal onderhoud aan fietspaden (maar wel voldoende in de zin van functioneel, veilig en geen kapitaalvernietiging). Onderhoud fietspaden wordt voortaan meegenomen in groot onderhoud projecten.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal gerealiseerde fietsstraten	Afdeling OW	2	2	0	0	1 ⁽²⁾
1	Aantal km aangelegde fietsroutes	Afdeling OW	0	4,8	0	0	0
1	a Aantal km groot onderhoud aan fietsroutes b Vervangen brugdekken	Afdeling OW	0,4 2	0,4 2	1,6 2	PM 2	1,2 ⁽¹⁾ 2
1	Aantal campagnes voor bevordering fietsgebruik	Afdeling RBL	3	3	3	2	0

1. De budgetsubsidie is gereserveerd bij het BRU en zal op basis van onze opgave worden toegekend.
2. Door subsidie van het BRU kon fietsstraat de Lijsterhaag worden gerealiseerd. Dit werd pas bekend nadat de raming voor 2013 had plaatsgevonden.

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Inclusief reconstructies kruising Randhoeve, Waalseweg en Binnenweg.
1	Door prioriteitstelling heeft de gemeente in 2013 geen campagnes voor bevordering fietsgebruik georganiseerd. Dit is wel gedaan door de fietsersbond.

Doelstelling 2

Bereikbaarheid voor fietsverkeer, voetgangers en overig verkeer op plekken met grote bouwactiviteiten (Castellum, veranderlocaties) waarborgen.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 2 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

BLVC-regime (*B.L.V.C. = Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid, Communicatie*) (vergunningen, overleg en toezicht) actief toepassen zodat met name bereikbaarheid en veiligheid in het centrum worden gewaarborgd.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Aantal verwijderde weesfietsen	Afdeling OW	10	151	82	100	28

Nr.	Verklaring van afwijking
2	De openbare ruimte is op orde. De meeste bouwactiviteiten in Castellum zijn beëindigd, de fietstransecten worden goed gebruikt en ongeveer 2 keer per jaar worden weesfietsen verwijderd.

Deelprogramma Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Om een alternatief te bieden voor gebruik van de auto is het van belang dat we de sterke positie van het openbaar vervoer behouden en verder intensiveren. Dit draagt bij aan het vergroten van de bereikbaarheid (autoverkeer), het borgen van de mobiliteit van mensen die minder of geen gebruik maken van auto of fiets (sociale doelstelling van het openbaar vervoer voor doelgroepen als: ouderen, jongeren, minder validen, etc.) en een duurzaam mobiliteitsbeleid in het kader van de klimaat doelstellingen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Grotere tevredenheid van inwoners over het openbaar vervoer in Houten en naar omliggende kernen en in het bijzonder een grotere tevredenheid van de inwoners van de kleine kernen.

Doelstelling 2:

Meer gebruik van het openbaar vervoer in Houten en naar omliggende kernen.

Doelstelling 3:

Grotere tevredenheid met het openbaar vervoer en Regiotaxi in relatie tot de sociale doelstelling van het openbaar vervoer.

Doelstelling 1

Grotere tevredenheid van inwoners over het openbaar vervoer in Houten en naar omliggende kernen en in het bijzonder een grotere tevredenheid van de inwoners van de kleine kernen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat tevreden is over busvervoer naar plaatsen buiten Houten a. totaal b. kleine kernen	Leefbaarheidsmonitor	a. 39% b. 20%	a. - b. -	a. 39% b. 23%	a. 42% ⁽¹⁾ b. 18% ⁽¹⁾	-
1	% Inwoners dat tevreden is over busvervoer in Houten a. totaal b. kleine kernen	Leefbaarheidsmonitor	a. 40% b. 32%	a. - b. -	a. 43% b. 31%	a. - b. -	-

1. Als gevolg van de economische ontwikkelingen en het verminderen van de service is de verwachting dat de tevredenheid onder druk staat. Verwachting is in 2013 daarom lager dan in 2012.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Overleg met concessieverlener en (beoogd) vervoerder busvervoer.
- Monitoren serviceniveau kleine kernen.
- Toegankelijkheid busvervoer verhogen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1.2	Bij de aanpassing van het vervoersplan worden wensen vanuit Houten nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij de concessieverlener en zo mogelijk kwantitatief onderbouwd.		
1.2	Intensief en constructief in overleg met BRU, buurgemeenten en belangengroepen over de voor Houten belangrijke dossiers met betrekking tot bereikbaarheid.		
1.2	Evaluatie golfkarren wordt uitgevoerd.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1,2	% Huishoudens dat binnen 500m van een bushalte ligt	Afdeling RBL	59%	59%	-	63%	_(1)
1,2	Aantal gerealiseerde toegankelijke bushaltes	Afdeling OW	0	31	1	2	2

1. Hiervoor zou een ruimtelijke analyse moeten worden uitgevoerd.

Doelstelling 2

Groter gebruik van het openbaar vervoer in Houten en naar omliggende kernen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Aantal in- en uitstappers trein per dag (beide stations).	NS Marktonderzoek en Advies	9.571	10.450	-(1)	11.500	-(1)

1. Deze gegevens zijn vanaf 2012 niet meer beschikbaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Overleg met concessieverlener en (beoogd) vervoerder busvervoer.
- Monitoren serviceniveau kleine kernen.
- (Gelegenheids)reizigers beter informeren over mogelijkheden van openbaar vervoer

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1.2	Bij de aanpassing van het vervoersplan worden wensen vanuit Houten nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij de concessieverlener en zo mogelijk kwantitatief onderbouwd.		
1.2	Intensief en constructief in overleg met BRU, buurgemeenten en belangengroepen over de voor Houten belangrijke dossiers met betrekking tot bereikbaarheid.		
1.2	Evaluatie golfkarren wordt uitgevoerd.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1,2	% Huishoudens dat binnen 500m van een bushalte ligt	Afdeling RBL	59%	59%	-	63%	-(1)
1,2	Aantal gerealiseerde toegankelijke bushaltes	Afdeling OW	0	31	1	2	2

1. Hiervoor zou een ruimtelijke analyse moeten worden uitgevoerd, aangezien deze niet heeft plaatsgevonden geen cijfer bekend.

Doelstelling 3

Grotere tevredenheid met het openbaar vervoer en Regiotaxi in relatie tot de sociale doelstelling van het openbaar vervoer.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	Klantwaardering Regiotaxi	BRU	7,6	NB	-	-(1)	7,8
3	Aantal klachten over de Regiotaxi	BRU	39	6	32	40	26 (2)

1. Het contract met de Regiotaxi loopt tot augustus 2013. Daarna zal er opnieuw worden aanbesteed. Doelstellingen rond klantwaardering zullen opnieuw worden afgesproken en vastgelegd.

2. Dit betreft het aantal klachten t/m november 2013.

Nr.	Verklaring van afwijking
3	In Houten is het aantal klachten erg laag: 0,61 per 1000 ritten. De norm is 2 klachten per 1000 ritten. 95% van de ritten wordt op tijd uitgevoerd. Mensen maken graag en frequent gebruik van de regiotaxi.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het doelgroepenvervoer krijgt een nieuwe invulling. Hiertoe wordt nader verkend en worden experimenten opgestart.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Voeren van intensief en constructief overleg met BRU, buurgemeenten en belangengroepen over de toekomst van het doelgroepenvervoer in de regio.		

3	Met betrekking tot de sociale doelstelling van het openbaar vervoer, gaat de gemeente in overleg met zowel de regionale opdrachtgever als de potentiële gebruikers van kleinschalige vraagafhankelijke oplossingen. Dit betekent een nieuwe invulling van het doelgroepenvervoer. De bedoeling is deze oplossingen in te zetten op weg en fietspad. Dit alles maakt onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma van de Houtense Bereikbaarheidsvisie. De voorstellen en concrete doelstellingen hiervoor zijn nog in ontwikkeling. De Bereikbaarheidsvisie is in november 2011 vastgesteld door de raad.		
---	---	--	--

Verschillenanalyse Bereikbaar

	Deelprogramma's	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging vs rekening
		2012	2013	2013	2013	2013
Programma 03. Bereikbaar						
lasten						
03.01	Verkeersbeleid	51.020	139.555	96.350	98.520	-2.170
03.02	Autoverkeer	3.823.372	2.114.195	2.359.764	2.318.619	41.145
03.03	Fietsverkeer	599.213	801.826	715.721	758.564	-42.843
03.04	Openbaar vervoer	30.951	10.150	15.150	13.067	2.083
03.99	Programma-brede kosten	0	0	0	0	0
Totaal lasten		4.504.556	3.065.726	3.186.985	3.188.770	-1.785
baten						
03.01	Verkeersbeleid	1.703	665	665	2.114	1.449
03.02	Autoverkeer	617.622	35.663	42.613	224.949	182.336
03.03	Fietsverkeer	328.725	468.417	435.417	504.396	68.979
03.04	Openbaar vervoer	53	0	5.000	5.017	17
03.99	Programma-brede kosten	894.731	2.750	2.750	2.750	0
Totaal baten		1.842.834	507.495	486.445	739.224	252.779
Saldo 03. Bereikbaar		2.661.722	2.558.231	2.700.540	2.449.546	250.994

Deelprogramma Autoverkeer

Het deelprogramma heeft een positief saldo van € 223.481 en wordt veroorzaakt door:

Producten	Lasten	Baten
1. Wegen	€ 1.296 N	€ 163.133 V
2. Saldo diverse overige producten	€ 42.441 V	€ 19.203 V
TOTAAL	€ 41.145 V	€ 182.336 V
SALDO		€ 223.481 V

Wegen

Het voordeel van dit product wordt vooral veroorzaakt door vergoedingen van derden voor aanpassing aan de kruising op de Molen, een afkoopsom van Prorail voor aan de openbare ruimte aangebrachte schade als gevolg van de spoorverdubbeling, subsidie van het BRU voor het verwijderen van fietsobstakels in Houten en aanpassingen aan de Waalseweg. Tevens zijn er diverse schadevergoedingen ontvangen voor het verwijderen van oliesporen na aanrijdingen.

Programma Veilig

Programma Veilig

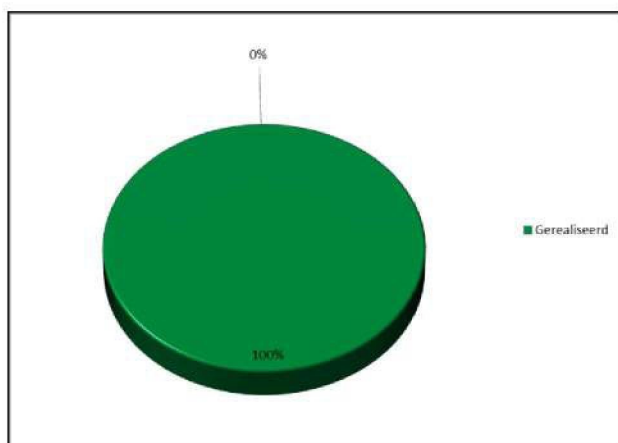
Programma in vogelvlucht

Mensen wonen en werken in een omgeving die veilig is en waarin mensen zich ook veilig voelen. Het motto van het programma luidt: 'Een veilige stad, een gezamenlijke zorg'.

Houten is een veilige gemeente. Het programma Veilig is er op gericht dat zo te houden en ervoor te zorgen dat de inwoners zich veilig blijven voelen en gedragen. Het college noemt in haar programma voor 2010-2014 als tweede speerpunt 'de kracht van Houten: een veilige, duurzame en betrokken samenleving, waarin plek is voor iedereen'. In de Leefbaarheidsmonitor 2012 blijkt opnieuw dat de inwoners van Houten zich veilig voelen. De inwoners waarderen de veiligheid in hun eigen buurt met een 7,3. Hiermee scoort Houten hoger dan vergelijkbare gemeenten. De belangrijkste problemen die de inwoners het liefst opgelost zien, hebben te maken met verkeer (parkeerverlast en hard rijden). Jongerenoverlast komt op de 3^e plaats. Binnen het programma Veilig is het afgelopen jaar opnieuw hard gewerkt om de veiligheid en veiligheidsbeleving op deze punten verder te verbeteren.

Kijkend naar de diverse indicatoren in dit programma, valt de afname van het aantal woninginbraken misschien wel het meest op. Het aantal woninginbraken is met 36% gedaald ten opzichte van vorig jaar, waardoor het weer terug is op het niveau van 2011. De extra inzet bij politie en gemeente om het aantal woninginbraken terug te brengen lijkt dus effect te hebben. Houten heeft in West-Utrecht percentageel de sterkste afname gerealiseerd op het gebied van woninginbraken.

Onder de verschillende deelprogramma's wordt een nadere toelichting gegeven op de indicatoren.

In de begroting zijn diverse prestatie-indicatoren opgenomen. Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, is 100% gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht.

Tijdens de Week van de Woninginbraken, welke regionaal is opgezet, heeft de gemeente Houten in samenwerking met de politie een viertal avonden "Veiligheid in uw Wijk" georganiseerd. Deze avonden zijn in de vier kwadranten, Noord-West, Noord-Oost, Zuid-West en Zuid-Oost gehouden met als doel de Houtense bewoner bewust te laten worden van de (on)veiligheid in de eigen omgeving. De avonden zijn goed bezocht en door de bewoners als erg waardevol beoordeeld. Het programma werd opgedeeld in 2 delen. In het eerste deel heeft de politie een presentatie verzorgd en het tweede deel is benut om onder begeleiding van politie samen met de buurtbewoners de wijk in te gaan. Zo lieten wijkagenten bijvoorbeeld zien hoe eenvoudig het inbrekers soms wordt gemaakt en gaf men tips waar nodig.

In 2011 is het project "Waaks" opgestart. Hierbij worden eigenaren van honden gevraagd om bij het uitlaten van de hond te letten op verdachte situaties. Uiteraard kunnen overige geïnteresseerde en oplettende buurtbewoners ook participeren aan Waaks. Het aantal deelnemers in 2013 is gegroeid naar ongeveer 150. Mede dankzij de vier veiligheidsavonden in de wijken, waarbij initiatieven als Waaks en Burgernet gepromoot zijn door politie en gemeente, is het aantal nieuwe deelnemers van Waaks en Burgernet behoorlijk gestegen. De politie geeft aan dat dergelijke initiatieven van groot belang zijn. Zij moeten het immers vaak hebben van meldingen van alerte bewoners. In 2013 is het een aantal keer voorgekomen dat een poging tot inbraak is voorkomen door toedoen van alerte buurtbewoners.

Begin 2012 is er gestart met het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) voor Winkelcentrum het Rond. Belangenvereniging het Rond werkt samen met winkeliers, gemeente, politie, VRU, vastgoedeigenaar Vastned, jongerenwerk van Houten&co, horecaondernemers en Viveste aan een veilig winkelgebied: niet alleen voor bezoekers, maar ook voor de winkeliers en hun personeel. Het gaat dan bijvoorbeeld om afspraken over betere verlichting, extra surveillance, extra schoonmaak of het instellen van een whatsappgroep, waarbij men elkaar op de hoogte kan houden van incidenten. De samenwerking is succesvol. Eind november 2012 heeft het centrumgebied de eerste ster behaald van het Keurmerk Veilig Ondernemen voor winkelgebieden. Dit onderzoek werd uitgevoerd door het KIWA, een onafhankelijke organisatie voor hooggekwalificeerde certificering. De samenwerking is succesvol voortgezet in 2013. Zo is er vanuit het KVO in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) een workshop "Voorkom een overval" georganiseerd. Bijna 140 deelnemers, bestaande uit ondernemers en personeel hebben deelgenomen aan de workshop. Tijdens deze avond werden tips, do's en don'ts gedeeld betreft omgang met agressie, winkeldiefstal, het voorkomen van een overval en afpersing. De reacties waren positief, de workshop is door de deelnemers beoordeeld met een 7,8.

Verder zijn er afspraken vastgelegd in het KVO over het schoonhouden van het winkelcentrum het Rond. Er is een afvalbakkenplan ontwikkeld en gerealiseerd door Vastgoedbeheer, ondernemers en de gemeente. Ook zijn er buitenasbakken geplaatst om de peukenoeverlast te verminderen en zijn er afspraken gemaakt over het schoonhouden rond de winkelpanden en het verwijderen van kauwgom.

In navolging op de lancering van de website www.houten.nl/veilig in 2012, is het afgelopen jaar verder invulling gegeven aan de uitwerking van de visie op risicocommunicatie. Hiertoe zijn diverse tools ontwikkeld en is ook de website verder ontwikkeld. Het doel is dat de risicocommunicatie beter aansluit bij de beleving, behoeften en verwachtingen van inwoners door het accent te verschuiven naar digitale communicatie (via website en social media), door de communicatiemomenten te spreiden en te laten aansluiten op actuele gebeurtenissen én door een meer integrale benadering van het begrip veiligheid. Zelfredzaamheid bij burgers staat hierin centraal. In 2014 wordt verder uitvoering gegeven aan deze wijze van communiceren.

Nadat het Algemeen Bestuur van de VRU in januari 2013 akkoord is gegaan met het projectvoorstel Gemeentelijke Crisisbeheersing (GC) 2.0 is dit project nader uitgewerkt. Met GC 2.0 wordt op een meer efficiënte, effectieve en vooral ook professionelere wijze invulling gegeven aan de gemeentelijke crisisorganisatie. De gemeentelijke activiteiten ten tijden van rampen en crises sluiten hiermee beter aan op de wensen en behoeften van de samenleving. De crisisorganisatie richt zich hierbij op drie pijlers, te weten crisiscommunicatie, publieke zorg en voorbereiding nafase. Daarnaast gaat er gewerkt worden met regionale functionarissen die intensief opgeleid, getraind en geoefend zijn om ten tijde van een crisis te worden ingezet in gehele regio. Zoals afgesproken levert ook Houten een bijdrage aan deze regionale teams die in 2014 operationeel zullen zijn.

Niet Gerealiseerd

Het opsporen van gestolen fietsen, is het afgelopen jaar helaas ver achter gebleven bij de doelstellingen. Het apparaat dat hiervoor gebruikt wordt, de tag reader, is door onderhoudswerkzaamheden een tijd lang niet in gebruik geweest. De BOA's hebben de tag reader alleen in de maand december kunnen gebruiken. Met de BOA's worden afspraken gemaakt over de frequentie van inzet op het opsporen van gestolen fietsen in 2014.

Deelprogramma's

Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Sociale veiligheid en openbare orde
- Fysieke veiligheid
- Crisisbeheersing

Deelprogramma Sociale Veiligheid en Openbare Orde

Wat willen we bereiken?

We willen een afname van de onveiligheidsgevoelens en daadwerkelijke overlast en onveiligheid in Houten bewerkstelligen. Daartoe zijn de volgende speerpunten vastgesteld in het Integraal Veiligheidsplan 2011-2015:

- Verkeersveiligheid
- Fiets en veiligheid
- Woninginbraak
- Leefbaarheid centrum
- Jongeren en veiligheid

Deze prioriteiten staan in willekeurige volgorde (dus niet in volgorde van belang). Zij kunnen in de loop van de planperiode worden aangepast en/of vervangen, al naargelang bepaalde ontwikkelingen daarom vragen. Het speerpunt verkeersveiligheid heeft een plek gekregen binnen het deelprogramma Fysieke Veiligheid. Als het gaat om jongeren, ligt het accent in Houten binnen de integrale ketenaanpak vooral op preventief beleid. Pas wanneer jongeren probleemgedrag vertonen, kunnen ook curatieve of repressieve middelen worden aangewend. Bijvoorbeeld in het geval van overlast of criminaliteit. Het onderwerp Leefbaarheid centrum is een programma overstijgend thema en zal zijn beslag krijgen in zowel de programma's Veiligheid en Vitaal (jongeren) als Duurzaam (leefomgeving, horeca).

Hieronder staan de doelstellingen van het deelprogramma Sociale Veiligheid en Openbare Orde beschreven.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Afname van onveiligheidsgevoelens in Houten.

Doelstelling 2:

Afname van vermogensdelicten.

Doelstelling 3:

Afname van georganiseerde criminaliteit.

Doelstelling 4:

Afname van huiselijk geweld.

Doelstelling 5:

Afname van jongerenoverlast.

Doelstelling 6:

Betere naleving (vergunningen-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van de Openbare orde.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Afname van onveiligheidsgevoelens in Houten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in Houten	Leefbaarheidsmonitor	17%	-	18%	-	-
1	% Inwoners dat vindt dat gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt	Leefbaarheidsmonitor/www.waarstaatjemeente.nl	18%	-	18%	-	-
1	% Bewoners dat zich wel eens onveilig voelt op het	Leefbaarheidsmonitor/www.	7%	-	-	-	-

	station/stationsgebied	waarstaatjege-meente.nl					
1	% bewoners dat zich wel eens onveilig voelt op het Rond	Leefbaarheids-monitor/www.waarstaatjege-meente.nl	10%	-	-	-	-

1. Overeenkomstig de doelstelling uit het IVP 2011-2015.

Wat gaan we daarvoor doen?

Diverse maatregelen worden genomen om de daadwerkelijke onveiligheid en overlast terug te dringen, waardoor ook het veiligheidsgevoel toeneemt, zo is de gedachte. Daartoe wordt in 2012 onder meer uitvoering gegeven aan de voor dat jaar geplande activiteiten uit het Integraal Veiligheidsplan 2011-2015. Concrete maatregelen (prestaties) staan beschreven onder de verschillende doelstellingen in dit deelprogramma.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal deelnemers Burger-net	Afdeling BCJ	3.050	3.235	3.530	3.700	4.500

Nr.	Verklaring van afwijking
1	De Burgernetcampagne is voor het eerst landelijk gevoerd. Dit heeft voor een forse toename gezorgd, zowel landelijk als lokaal.

Doelstelling 2

Afname van vermogensdelicten (fietsendiefstal, woninginbraak en bedrijven).

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Huishoudens dat slachtoffer wordt van fietsendiefstal	Leefbaarheids-monitor	13%	-	11%	-	-
2	Aantal aangiften woninginbraak	Politie	88	128	136	90	88
2	Aantal aangiften poging tot inbraak	Politie	56	59	84	55	53

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen om het aantal vermogensdelicten terug te dringen, waardoor ook het veiligheidsgevoel toeneemt. Daarbij richten we ons in het bijzonder op het voortzetten van de bestaande projectmatige aanpak van fietsdiefstal en woninginbraken in samenwerking met de politie.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	Begin 2012 is gestart met de invoering van het Keurmerk Veilig Ondernemen voor Winkelcentrum het Rond. Het keurmerk Veilig Ondernemen is een methode om voor de lange termijn de veiligheid binnen een winkelgebied te vergroten en op peil te houden. Wanneer de betrokken partijen kunnen aantonen dat ze gezamenlijk effectieve en structurele maatregelen hebben getroffen om de veiligheid te waarborgen, ontvangt men in 2013 het KVO certificaat.		
2	In overleg treden met Viveste over (versnelde) PKVW-certificering woningbestand van Viveste in Houten-Noord.		
2	Op basis van adresgegevens van de woning waar een (poging tot) inbraak heeft plaatsgevonden, worden buurtgenoten met een brief op de hoogte gebracht van het feit dat er ergens in de buurt een inbraak heeft plaatsgevonden. Hiermee wordt een preventief effect beoogd d.m.v. een verhoogde waakzaamheid in de buurt. Naast diverse		

	preventietips wordt ook gewezen op het politiekeurmerk Veilig Wonen.		
2	Pilotproject Waaks.		
2	Voetjesactie: in de zomermaanden gaat de politie regelmatig de wijken in en spreekt bewoners aan, daar waar ramen, deuren en schuren niet zijn afgesloten. De bewoner ontvangt hierbij een geel kartonnen voetje met de tekst "Deze schoenafdruk had van een inbreker kunnen zijn..."		
2	Actieve ledenwerving voor Burgernet en beter benutten van (nieuwe) mogelijkheden van Burgernet.		
2	Fietshandhavingsacties op Centrum het Rond en Castellum.		
2	Stimuleren gebruik Fietstransferia Houten Centrum en Castellum (gratis stallingen onder toezicht).		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Aantal opgespoorde gestolen fietsen mbv tag reader ⁽¹⁾	IQUE (leverancier)	90	79	3	150	11

1. De tag reader is in gebruik sinds maart 2010.

Nr.	Verklaring van afwijking
2	De tag reader is wegens onderhoud slechts 1 maand daadwerkelijk gebruikt.

Doelstelling 3

Afname van georganiseerde criminaliteit.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 3 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen om de georganiseerde criminaliteit terug te dringen, waardoor ook het veiligheidsgevoel toeneemt. Daarbij richten we ons in het bijzonder op het continueren van de versterkte geïntegreerde aanpak en bestrijding van de georganiseerde criminaliteit. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Midden Nederland (RIEC MN).

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Actief toepassen van het in 2010 afgesloten Regionaal Hennepcovenant.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	% Verleende exploitatievergunningen waarbij aan de wet Bibob is getoetst	Afdeling OW	100%	100%	100%	100%	88%
3	Aantal opgerolde hennepkwekerijen	Politie	1	5	2	8	6
3	Aantal Houtense bedrijven/personen dat door het RIEC is doorgelicht	Afdeling BCJ	4	4	8	7	8

Nr.	Verklaring van afwijking
3	Een van de verleende exploitatievergunningen betrof een sportvereniging. Sportverenigingen worden conform het beleid niet aan de wet Bibob getoetst.

Doelstelling 4

Afname van huiselijk geweld.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	Aantal aangiften/ambts-halve vervolgingen huiselijk geweld	Politie	40	57	53	60	43

1. Gemeente en partners, w.o. politie, streven naar meer aandacht voor bekendheid met en aangiftebereidheid voor huiselijk geweld. Dit om het probleem meer zichtbaar te maken, om het vervolgens ook beter aan te kunnen pakken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen om huiselijk geweld terug te dringen, waardoor ook het veiligheidsgevoel toeneemt. Daarbij richten we ons in het bijzonder op een toename van het aantal opgelegde huisverboden bij meldingen van huiselijk geweld.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	% van aangiften/ambts-halve vervolgingen huiselijk geweld dat in een huisverbod heeft geresulteerd	Khon-raad/Politie	10%	3,5% ⁽¹⁾	7,5%	10%	16%

1. In 2011 is gebleken dat er door de hulpofficieren van justitie (HOvJ's) van de politie minder vaak is overgegaan tot het opleggen van een huisverbod.

Doelstelling 5

Afname van jongerenoverlast.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	Meldingen jongerenoverlast ⁽¹⁾	Politie	-	-	-	-	250
5	% Inwoners dat vaak overlast van groepen jongeren ervaart	Leefbaarheids-monitor	11%	-	11%	-	-
5	Aantal problematische jeugdgroepen ⁽²⁾	Politie	2	1	0	1	1

1. In 2012 is de registratie van jeugdoverlast bij de meldkamer verbeterd. Daardoor is het niet mogelijk om de gegevens van 2012 te vergelijken met voorgaande jaren.

2. Problematische jeugdgroepen zijn jeugdgroepen die onder de Beke/Ferwerda methodiek vallen. Onder deze methodiek vallen Hinderlijke, Overlastgevende en Criminele jeugdgroepen.

3. Deze streefwaarde is in overeenstemming met het IVP.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen om de jongerenoverlast terug te dringen, waardoor ook het veiligheidsgevoel toeneemt. Daarbij richten we ons in het bijzonder op de aanpak van geprioriteerde jeugdgroepen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
5	Preventieve aanpak jongerenoverlast via overlegstructuur Jeugd & Veiligheid.		
5	Aanpak problematische Jeugdgroepen via shortlistmethodiek (via het Veiligheidshuis).		
5	Intensieve samenwerking volgens een samenwerkingsprotocol tussen politie, jongerenwerk en de gemeente om overlast door groepen jongeren tegen te gaan.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
5	Aantal besproken jongeren in het risico-overleg Veiligheidshuis	Veiligheidshuis	-	-	-	-	NNB

Doelstelling 6

Betere naleving (vergunning-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van de openbare orde.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
6	Naleefpercentage wet- en regelgeving openbare orde (APV)	Afdeling VTH	82%	99%	-	80%	-
6	% Inwoners dat vindt dat evenementen in Houten overlast bezorgen voor omwonenden	Leefbaarheidsmonitor	19%	-	14%	-	-

Nr.	Verklaring van afwijking
6	Na een aantal jaar gewerkt te hebben met een naleefpercentage moeten we concluderen dat het naleefpercentage geen objectief middel is om het naleefgedrag voor de handhavingsonderwerpen van OW te berekenen. In het jaarverslag Integrale Handhaving 2011 is voorgesteld om het naleefpercentage voor OW af te schaffen. Dit jaarverslag is inmiddels vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen nemen om de openbare orde te handhaven, waardoor ook het veiligheidsgevoel toeneemt. Daarbij richten we ons in het bijzonder op het verlenen van vergunningen (indien niet mogelijk het weigeren hiervan), het toezicht uitvoeren op de naleving van algemene regels en (vergunning)voorschriften. Het toepassen van het 3-stappenplan voor handhaving:

- Bestuurlijke waarschuwing
- Voornemen dwangsom / bestuursdwang
- Opleggen dwangsom / bestuursdwang

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
6	% Inwoners dat vindt dat de gemeente regels en verordeningen goed controleert en handhaaft	Leefbaarheidsmonitor /www. waarstaatjege-meente.nl	35%	-	36%	-	-
6	Aantal controles openbare orde ⁽¹⁾	Afdeling OW	2.000	1.240	2.000	1.000	NB
6	Aantal pv/transactie voorstellen (bekeuringen) uitgeschreven door BOA's	Afdeling OW	-/-	75 / 1.215	30 / 951	100 / 1.000	24 / 924
6	Aantal bestuurlijke waarschuwingen openbare orde	Afdeling OW	44	12	23	50	185
6	Aantal voornemens dwangsom openbare orde	Afdeling OW	24	6	10	25	9
6	Aantal opgelegde dwangsommen openbare orde	Afdeling OW	10	1	4	10	9

1. In 2013 gaat de bevoegdheid voor het toezicht op de Drank- en Horecawet van de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) over naar de gemeente. De verwachting is dat de invloed op de cijfers vooralsnog marginaal zal zijn. De controles op de Drank & Horecawet zullen uiteindelijk ten koste gaan van andere controles en daarom zal er eerst door het college opnieuw geprioriteerd moeten worden.

Nr.	Verklaring van afwijking
6	De toezichthouders OW hebben dagelijks meerdere controles uitgevoerd. Het is niet bekend hoeveel controles dit exact zijn geweest, omdat niet bepaald is wat gezien moet worden als één controle. In de praktijk blijkt deze prestatie-indicator dus niet hanteerbaar te zijn.
6	Het aantal bestuurlijke waarschuwingen is inclusief 174 gele kaarten voor (parkeer) overtredingen.

Deelprogramma Fysieke veiligheid

Wat willen we bereiken?

Bij fysieke veiligheid gaat het om het voorkomen, beperken en bestrijden van inbreuken op de veiligheid van de mens en zijn omgeving op het gebied van (geneeskundige) hulpverlening, brand, explosie, gevaarlijke stoffen, natuurgeweld en infrastructuur.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

De kwaliteit van brandweezorg op een hoog niveau houden.

Doelstelling 2:

Betere naleving (vergunning-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van de brandweezorg.

Doelstelling 3:

Er voor zorgen dat alle woningen en andere gevoelige objecten in de omgeving van transportroutes van gevaarlijke stoffen of in de omgeving van risicovolle bedrijven, blijven voldoen aan de externe veiligheidsnormen.

Doelstelling 4:

De verkeersveiligheid op een hoog niveau houden en waar mogelijk verder verbeteren.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

De kwaliteit van brandweezorg op een hoog niveau houden.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	2013
1	Overschrijdingspercentage spoeduitrukken brandweer ⁽¹⁾	VRU (Veiligheidsregio Utrecht)	17%	-	-	0-meting vanaf 2014 ⁽²⁾	0-meting vanaf 2014 ⁽²⁾

1. De verhouding tussen het totaal aantal overschrijdingsminuten en de totale opkomsttijd van alle spoeduitrukken.

2. In plaats van de voorheen gehanteerde 8 minuten norm, zijn in het huidige Besluit veiligheidsregio's (Bvr) verschillende opkomsttijden opgenomen, afhankelijk van de gebouwfunctie. De VRU is op dit moment bezig om de rapportages ten aanzien van de opkomsttijden in te richten op basis van de nieuwe normen uit het Bvr. Het is daarom niet meer mogelijk om op basis van de oude normen hierover te rapporteren. Het nieuwe dekkingsplan is begin 2014 gereed. Vanaf dat moment is het weer mogelijk om op een juiste wijze te rapporteren over de operationele prestaties van de brandweer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verder invulling geven aan de organisatie van de brandweezorg door de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	In 2012 en 2013 wordt er door de VRU samen met gemeenten en provincie gewerkt aan een nieuwe begroting en financieringswijze voor de VRU. Daarbij wordt onder meer gewerkt aan een verbetering van de scheiding tussen beleid en uitvoering. Ook wordt gestreefd naar een eenduidiger relatie tussen prestaties en de inzet van middelen. Doel is het vergroten van de bestuurbaarheid.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal overschrijdingen ⁽¹⁾	VRU	7	Zie voetnoot 2 effectindicator	-	Zie voetnoot 2 effectindicator	-

1. Overschrijdingen = aantal keren per jaar dat de brandweer bij een relevante brand in een gebouw > 1 minuut te laat arriveert ten opzichte van de aanbevolen opkomsttijd.

Doelstelling 2

Betere naleving (vergunning-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van de brandweerzorg.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Naleefpercentage wet- en regelgeving brandveiligheid gebouwen	VTH	62%	63%	-	64%	80%

Nr.	Verklaring van afwijking
2	Alle districten binnen de Veiligheidsregio Utrecht hanteren sinds 2013 een uniforme werkwijze. Zo vindt er bij een minimale overtredingen geen hercontrole meer plaats. Wel wordt de waarschuwingsbrief verstuurd, waarin de gebruiker gemaand wordt om de overtreding ongedaan te maken. Het gunstige nalevingspercentage ten opzichte van de raming wordt geheel verklaard door deze nieuwe werkwijze.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gebruiksvergunningen verlenen (indien niet mogelijk het weigeren hiervan), het toezicht uitvoeren op de naleving van algemene regels en (vergunning)voorschriften. Het toepassen van het 3-stappenplan voor handhaving:

- Bestuurlijke waarschuwing
- Voornemen dwangsom / bestuursdwang
- Opleggen dwangsom / bestuursdwang

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	Aantal in behandeling genomen aanvragen omgevingsvergunning	Afdeling VTH/VRU	0		334	500	276
2	Aantal controles brandveiligheid gebouwen	VRU	170		-	170	212
2	Aantal bestuurlijke waarschuwingen brandveiligheid gebouwen	VRU	38	-(1)	-	63	36
2	Aantal voornemens dwangsom brandveiligheid gebouwen	VRU	5	-(1)	-	5	0
2	Aantal dwangsommen / bestuursdwang brandveiligheid gebouwen	VRU	0		-	0	0

1. Geconstateerd moet worden dat de VRU in 2011 volop in een transformatieproces zat als gevolg van de regionalisering. Dit heeft ertoe geleid dat gegevens als bovenstaand onvoldoende lijken te zijn gemonitord. Hierdoor zijn gegevens voor 2011 en 2012 slechts zeer beperkt voorhanden. De VRU is tot op heden volop bezig om dit proces verder te verbeteren.

Doelstelling 3

Er voor zorgen dat alle woningen en andere gevoelige objecten in de omgeving van transportroutes van gevaarlijke stoffen of in de omgeving van risicovolle bedrijven, blijven voldoen aan de externe veiligheidsnormen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	% Woningen en gevoelige objecten dat voldoet aan externe veiligheidsnormen ⁽¹⁾	Afdeling VTH	100%	100%	100%	100%	100%

1. Zoals vastgesteld door het Rijk. Gevoelige objecten zijn bijvoorbeeld: elektriciteitscentrales, bedrijven, kantoren, scholen, etc.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Bij ruimtelijke ontwikkeling toetsen aan de landelijk opgestelde normen. Dat wil zeggen plaats bebouwing toetsen aan (nieuwe) risicocontouren rond spoor, snelwegen, Amsterdam Rijnkanaal (i.v.m. transport gevaarlijke stoffen).
- Verandering in wet- en regelgeving vertalen naar de Houtense situatie en waar mogelijk (voorstellen doen) met betrekking tot de te nemen maatregelen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Actueel houden risicokaart externe veiligheid (via een link binnen de website van de gemeente Houten).		

Doelstelling 4

De verkeersveiligheid op een hoog niveau houden en waar mogelijk verder verbeteren.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	% Inwoners dat vindt dat 'te hard rijden' vaak voorkomt	Leefbaarheidsmonitor	28%	-	25%	-	-
4	% inwoners dat tevreden is over de verkeersveiligheid in de gemeente	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	64%	-	64%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren van het verkeersveiligheidsplan. Op het gebied van infrastructuur en gedragsbeïnvloeding verschillende projecten uitvoeren.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
4	In 2013 wordt uitvoering gegeven aan de voor dat jaar geplande activiteiten uit het Verkeersveiligheidsplan (VVP) 2011-2015. Aandachtspunten die centraal staan, zijn met name het terugdringen van het aantal ongelukken en verkeersslachtoffers door gedragsbeïnvloeding en infrastructurele aanpassingen. Zo wordt ook bevorderd dat burgers het verkeer als meer veilig gaan ervaren. Voorbeelden van activiteiten in 2013 zijn een roodlichtcampagne en het aanleggen van een aantal vrij liggende fietspaden zoals op het Beusichemseweg en het Oostromsdijkje. Daarnaast vormt de rotonde Molenzoom samen met de komst van een nieuw busstation een belangrijke infrastructurele aanpassing. De planning is dat de werkzaamheden uiterlijk 1 november 2012 gereed zijn. De rotonde betreft één van de belangrijkste knelpunten voor bewoners als het gaat om verkeersveiligheidsbeleving.		

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
4	Aantal verkeersveiligheids-educatie projecten / activiteiten ⁽¹⁾	Afdeling OW/VVP 2011-2015	5	5	4	5	-
4	Aantal snelheidscontroles	Politie	16	59 ⁽²⁾	-	16	26
4	Aantal scholen dat deelneemt aan het UVL ⁽³⁾	Afdeling OW/VVP 2011-2015	6	7	5	5	-
4	Aantal roodlichtcontroles ⁽⁴⁾	Afdeling 4OW/VVP 2011-2015	NB	0	-	4	-

1. Vanwege bezuinigingen bij het BRU ontvangt de gemeente in 2013 geen subsidies meer voor verkeerseducatie en voor (verkeers-)gedragsbeïnvloeding. Dat betekent dat niet alle activiteiten, zoals deze waren voorzien in het meerjarig verkeersveiligheidsplan, kunnen worden uitgevoerd. De gemeente onderzoekt nog of het mogelijk is om een selectie van de activiteiten voor verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding te financieren uit het reguliere budget voor verbetering van de verkeersveiligheid.

2. Op verzoek van de gemeente zijn er snelheidscontroles uitgevoerd door het Team Subjectieve Verkeersonveiligheid van de Verkeerspolitie Utrecht. Deze controles hebben zich toegespitst op de Beusichemseweg en de Waalseweg.

3. Vanaf 2012 ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente en wordt niet meer geïnitieerd vanuit UVL.

4. De gemeente meet elke 3 maanden m.b.v. een nog aan te schaffen meetlus bij verschillende verkeerslichten steekproefsgewijs in hoeverre er sprake is van roodlichtnegatie. De rapportages worden voorgelegd aan de politie, zodat gerichte handhaving kan volgen.

Deelprogramma Crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Doelstelling 1:

We zijn adequaat voorbereid op crises, rampen, zware ongevallen of dreigingen daarvan én bieden ten tijde van een crisis aan de burger snel en effectief hulp, waardoor gevolgen beperkt blijven.

Doelstelling 2:

Burgers zijn op de hoogte van de risico's binnen de gemeente en kunnen zich zelfredzaam gedragen tijdens crises.

Doelstelling 1

We zijn adequaat voorbereid op crises, rampen, zware ongevallen of dreigingen daarvan én bieden ten tijde van een crisis aan de burger snel en effectief hulp, waardoor gevolgen beperkt blijven.

Effectindicatoren

Voor doelstelling 1 is geen effectindicator voorhanden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Kwaliteit gemeentelijke crisisorganisatie op het gewenste niveau houden.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Bijdragen aan het ontwikkelen en implementeren van (regionale) projecten ter verbetering van de regionale en lokale crisisbeheersing. Te denken valt aan de invoering van netcentrisch werken ⁽¹⁾ en de doorontwikkeling van de gemeentelijke crisisorganisatie.		

1. Bij netcentrisch werken gaat het vooral om het implementeren van een werkwijze (informatievoorziening) die het mogelijk maakt om snel te komen tot een eenduidig en over de verschillende lagen gedeeld totaalbeeld van de situatie. Dit gedeelde totaalbeeld dient als basis voor de te nemen besluiten en de in te zetten acties.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Medewerkers actie- en crisisteams dat is opgeleid. ⁽¹⁾	Rapportages crisisbeheersing	-	79%	79%	80%	85%
1	Aantal oefeningen actie- en crisisteams gemeente	Rapportages crisisbeheersing	-	8	6	8	3

1. Het betreft het aantal medewerkers dat minimaal de basisopleiding heeft afgerond.

Nr.	Verklaring van afwijking
1	Het aantal oefeningen van actie- en crisisteams is minder dan begroot omdat de focus in 2013 voornamelijk heeft gelegen in het informeren en betrekken van medewerkers over de veranderingen met de doorontwikkeling van de gemeentelijke crisisbeheersing. Daarnaast is er onder medewerkers een groot werving en selectietraject gestart ten behoeve van het leveren van functionarissen voor de regionale piketpool.

Doelstelling 2

Burgers zijn op de hoogte van de risico's binnen de gemeente en kunnen zich zelfredzaam gedragen tijdens crises.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Inwoners dat zegt op de hoogte te zijn van de risico's in de gemeente	Leefbaarheidsmonitor	48%	-	50%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Voortzetten van de risicocommunicatie met burgers, bedrijven en instellingen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	In 2012 is vanuit een nieuwe visie op risicocommunicatie een plan van aanpak opgesteld en voorbereidingen getroffen voor een nieuwe en effectievere wijze van communiceren over risico's. Het doel is beter aan te sluiten bij de beleving, behoeften en verwachtingen van inwoners door het accent te verschuiven naar digitale communicatie (via website en social media), door de communicatiemomenten te spreiden en te laten aansluiten op actuele gebeurtenissen en door een meer integrale benadering van het begrip veiligheid. In 2013 wordt verder uitvoering gegeven aan deze wijze van communiceren.		

Verschillenanalyse Veilig

	Deelprogramma's	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging vs rekening
		2012	2013	2013	2013	2013
Programma 04. Veilig						
lasten						
04.01	Sociale veiligheid en Openbare orde	2.106.213	775.213	631.412	546.565	84.847
04.02	Fysieke veiligheid	2.647.165	2.496.198	2.471.549	3.293.021	-821.472
04.03	Crisisbeheersing	24.556	24.573	24.542	3.124	21.418
04.99	Programma-brede kosten	425.228	0	0	63.720	-63.720
Totaal lasten		5.203.162	3.295.984	3.127.503	3.906.430	-778.927
baten						
04.01	Sociale veiligheid en Openbare orde	1.610.249	229.115	179.416	219.775	40.359
04.02	Fysieke veiligheid	150.009	67.961	117.009	1.035.535	918.526
04.03	Crisisbeheersing	0	0	0	0	0
04.99	Programma-brede kosten	40.000	20.000	20.000	20.000	0
Totaal baten		1.800.258	317.076	316.425	1.275.311	958.886
Saldo 04. Veilig		3.402.903	2.978.908	2.811.078	2.631.120	179.958

Deelprogramma Sociale Veiligheid en openbare orde

Het deelprogramma heeft een positief saldo van € 125.206 en wordt veroorzaakt door:

	Producten		Lasten		Baten
1.	Criminaliteitsbestrijdingen en overlastbestrijding	€	64.269 V	€	0
2.	Openbare orde	€	20.578 V	€	40.359 V
	TOTAAL	€	84.847 V	€	40.359 V
			SALDO	€	125.206 V

Criminaliteitsbestrijdingen en overlastbestrijding

Tussen het moment van starten van de extra BOA's (Buitengewone Opsporingsambtenaren) en het stoppen van de politiesurveillanten heeft enige tijd gezeten waardoor een deel van de middelen eenmalig vrij valt. Binnen het Integraal Veiligheidsplan zijn deze eenmalig extra middelen niet op andere wijze benut.

Openbare Orde

Op het gebied van Toezicht en handhaving zijn we met het oog op kostenbesparing terughoudend geweest bij het verwijderen van auto's, containers (middels bestuursdwang). Daarnaast heeft de nieuwe aanpak op het gebied van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI) en de betere handhaving van de regels daarbij gezorgd voor een grotere afgifte van graafvergunningen en daardoor meer inkomsten.

Deelprogramma Fysieke Veiligheid

Het deelprogramma heeft een positief saldo van € 97.055 en wordt veroorzaakt door:

	Producten		Lasten		Baten
1.	Verkeersveiligheid	€	11.359 V	€	19.056 V
2.	Brandweezorg	€	832.831 N	€	899.471 V
	TOTAAL	€	821.472 N	€	918.527 V
			SALDO	€	97.055 V

Verkeersveiligheid

In 2013 is alsnog de subsidie ontvangen voor de reeds in 2012 uitgevoerde verkeersveiligheidsprojecten (Lokaal maatwerk 2012).

Brandweezorg

In het kader van de brandweezorg is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de brandweezorg van de gemeenten overgegaan naar de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Praktisch betekende dit voor gemeente Houten dat reeds gecompenseerde btw van de nieuwere gebouwen alsnog verrekend zou moeten worden. Om deze extra btw-kosten te voorkomen zijn de nieuwe brandweerpost Schalkwijk en brandweerpost Houten-Oost door de VRU tegen boekwaarde overgenomen. Daarnaast is de 5% taakstelling voor gemeenschappelijke regelingen in 2013 over de gehele gemeentelijke bijdrage (dus ook over boxen 1 en 2) door de VRU structureel gerealiseerd.

Programma Betrokken

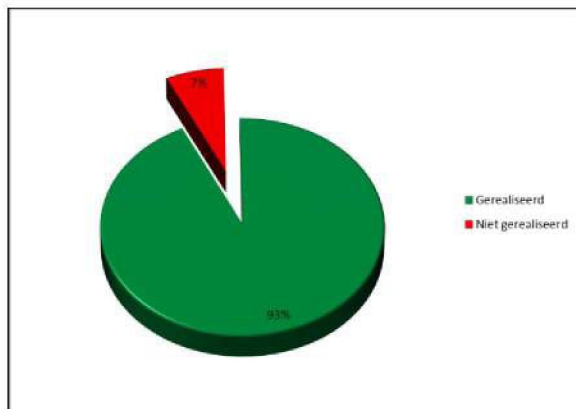
Programma Betrokken

Programma in vogelvlucht

Bestuur en organisatie signaleren, onderzoeken en vertalen de behoefte van de Houtense inwoners en organisaties in beleid en dienstverlening. Het programma Betrokken gaat in op de wijze waarop we met inwoners, instellingen en bedrijven willen omgaan. Uitgangspunten daarbij zijn een open communicatie, luisteren naar inwoners en andere belanghebbenden en hen tijdig betrekken bij ontwikkelingen. De gemeente wil een goede, verantwoorde transparante en efficiënte dienstverlening bieden. Uiteraard passend binnen de mogelijkheden en met oog voor de zelfredzaamheid van inwoners en instellingen. Het programma Betrokken bestaat uit twee deelprogramma's. Deelprogramma 'Politiek en Bestuur' en deelprogramma 'Dienstverlening'. Tweejaarlijks wordt de kwaliteit, aan de hand van de benchmark publiekszaken, gemeten. Dit gebeurt altijd in de even jaren. Om deze reden kunnen wij u vanuit de benchmark publiekszaken geen actuele resultaten presenteren.

In 2013 is o.a. bij het visietraject Houten 2025 veel geëxperimenteerd met het toepassen van social media. Hoewel de bekendheid hiermee onder inwoners nog moet groeien, is de tevredenheid onder hen die er bekend mee zijn behoorlijk hoog (het twitteraccount Houten 2025 scoort een 7). De klanttevredenheid is goed en is in 2012 voor het laatst gewaardeerd met een 7,8. De inspanning om de elektronische dienstverlening verder uit te breiden, veroorzaakt geen toename van de klanttevredenheid. Wij zien in de mate van vernieuwen dat geboden service goed aansluit bij de verwachtingen van onze klant.

In de begroting zijn diverse prestatie-indicatoren opgenomen. Onderstaand wordt schematisch weergegeven welk percentage van de geplande kwalitatieve prestatie-indicatoren zijn gerealiseerd

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, is 93% gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht

Gerealiseerde prestaties

Om beter aan te sluiten bij de leefstijlen van de Houtenaren is in 2013 druk geëxperimenteerd met meer digitale communicatie en participatie, via de website maar ook via social media. De verwachting was dat vanwege de gewenning aan de verschuiving van schriftelijke naar digitale communicatie de tevredenheid zou dalen. Dat is echter niet gebeurd. Met een cijfer 6,9 voor de website, een 7,1 voor digitale nieuwsbrieven en een 6,8 voor de lichtkranten langs de rondweg, is de beoordeling gemiddeld genomen precies gelijk gebleven. Ook is het aantal inwoners dat informatie op de website meestal of altijd vindt met 79,8% bijna gelijk aan 2011 (80%). De bekendheid met de social media die de gemeente inzet laat nog te wensen over (18,8% kent het twitteraccount @gemHouten, 18,1% kent het twitteraccount @Houten2025, 17% kent de facebookpagina Duurzaam Houten en 15,4% de facebookpagina Houten 2025. Maar de waardering van de degenen die er wel van op de hoogte zijn is ruim voldoende. Het twitteraccount @gemHouten krijgt het cijfer 6,9, het twitteraccount @Houten2025 een 7,0, de facebookpagina Duurzaam Houten een 6,2 en de facebookpagina Toekomstvisie Houten een 7,0.

Uit het communicatieonderzoek blijkt bovendien dat 91% van de Houtenaren (al dan niet afhankelijk van het onderwerp) graag bij beleid van de gemeente betrokken willen worden. Dat is 3% meer dan in 2011. De favoriete onderwerpen zijn daarbij net als in 2011 beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer en openbare orde en veiligheid. De wijze waarop zij betrokken willen worden verschilt nogal.

Ruim driekwart wil dit het liefst via burgerpanel (76,3%) en 42% via schriftelijke opiniepeilingen. De animo voor bijeenkomsten lijkt iets afgenomen; met 32,7% een daling van 7,3%. Daar staat tegenover dat meer mensen dan in 2011 open staan voor forumdiscussie via internet (20% ten opzichte van 12% in 2011) en social media als facebook en twitter (14,3% ten opzichte van 12% in 2011). De gemeentepagina Houten Actueel (59,8%) en de website (57,6%) zijn nog steeds favoriet als het gaat om het verkrijgen van informatie van de gemeente.

Verder meten wij tweejaarlijks aan de hand van de benchmark publiekszaken de dienstverlening. De benchmark publiekszaken zal in 2014 opnieuw plaatsvinden. De laatst gemeten klanttevredenheid in 2012 was onveranderd goed gewaardeerd met een 7,8. Wij zien dat de klanttevredenheid consistent is gebleven. Met de realisatie van de organisatie verandering is invulling gegeven aan het binnen één afdeling, te weten Dienstverlening, onderbrengen van alle contactkanalen. Het verder ontwikkelen van de (digitale) dienstverlening krijgt daarmee een optimale omgeving. De verwachting is dat belangrijke factoren als, klanttevredenheid, efficiency en kostenverantwoording, behorende bij een goede en verantwoorde dienstverlening, voldoende geborgd zijn. Het programma Betrokken scoort voor wat betreft de kwalitatieve prestatie-indicatoren en de beoogde realisatie daarvan hoog. Uiteraard blijft de noodzaak, gezien de veranderende omgeving, aanwezig om optimaal en blijvend te investeren in het onderhoud en door ontwikkelen van de dienstverlening in de breedste zin van het woord.

Niet gerealiseerde prestaties

Pas na dat de implementatie van de Midoffice is afgerond, kan gestart worden met de implementatie van de nieuwe producten- en dienstencatalogus. Het direct kunnen monitoren op de afhandeling van email berichten is eveneens gekoppeld aan de implementatie van de midoffice. De verwachting is dat begin 2014 hiermee kan worden aangevangen.

Deelprogramma's

Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Politiek en bestuur
- Dienstverlening

Deelprogramma Politiek en Bestuur

Wat willen we bereiken?

Vanuit een open bestuursstijl en door middel van effectieve communicatie en participatiemogelijkheden een actieve betrokkenheid van inwoners bij veranderingen in beleid en in hun leefomgeving bewerkstelligen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Grotere tevredenheid van inwoners over de mate waarin zij kunnen participeren in gemeentelijke besluitvorming.

Doelstelling 2:

Grotere tevredenheid van de inwoners over actieve houding gemeentebestuur.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Grotere tevredenheid van inwoners over de mate waarin zij kunnen participeren in gemeentelijke besluitvorming.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat vindt dat de gemeente geïnteresseerd is in de mening van haar burgers	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	50%	-	47%	-	-
1	% Inwoners dat vindt voldoende betrokken te worden bij: a. totstandkoming van gemeentelijke plannen b. uitvoering van gemeentelijke plannen	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	31%	-	30%	-	-
			27%	-	26%	-	-
1	% Inwoners dat vindt dat burgers: a. voldoende invloed hebben op datgene wat de gemeente doet b. voldoende mogelijkheden hebben tot inspraak op gemeentelijke plannen	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	21%	-	20%	-	-
			39%	-	36%	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- Onderzoek naar de mening van inwoners en daarbij zoveel mogelijk inwoners betrekken.
- Lidmaatschap burgerpanel promoten.
- Kennis en gebruik methode Factor C bevorderen.
- Wijze waarop inwoners kunnen participeren laten aansluiten bij hun leefstijl.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1b	Burgerpanel duidelijk onder aandacht brengen via media en www.houten.nl .		
1c	Trainingen Factor C aanbieden via de Houten Academie. ⁽¹⁾		
1d	Mogelijkheden om ook digitaal te participeren (via website en social media) toepassen.		

1. Factor C is een werkwijze waarbij beleid wordt gemaakt met 'oog en oor' voor wat speelt in de samenleving, in samenspraak met belanghebbenden.

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1a	Aantal deelnemers Burgerpanel	Afdeling Con-cernstaf	1.200	1.250	1.350	1.400	1.350
1a	Aantal keren dat het Burgerpanel per jaar wordt ingezet ⁽¹⁾	Afdeling Con-cernstaf	4	5	4	4	4

1. Bezuinigingen op het onderzoeksbudget CCS in combinatie met een nieuwe aanbesteding van het Burgerpanel in 2012, betekenen dat het Burgerpanel vanaf 2012 slechts vier keer per jaar kan worden ingezet. Voor 2012 óf 2013 kan daarnaast één extra meting plaatsvinden binnen het huidige contract. Meer inzet van het panel is overigens wel mogelijk indien afdelingen zelf zorg dragen voor het budget van zo'n extra meting.

Doelstelling 2

Grotere tevredenheid van de inwoners over actieve houding gemeentebestuur.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
3	% Inwoners dat vindt dat gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt ⁽¹⁾	Leefbaarheids-monitor/Waar staat je gemeente	47%	-	46%	-	-
3	% Inwoners dat vindt dat de gemeente goed wordt bestuurd ⁽¹⁾	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	46%	-	50%	-	-
3	% Inwoners dat zich vertegenwoordigd voelt door de gemeenteraad ⁽¹⁾	Leefbaarheids-monitor/ Waar staat je gemeente	26%	-	25%	-	-

1. De ombuigingsmaatregelen kunnen impact hebben op de waardering voor en de tevredenheid over het bestuur. Daarom is te verwachten dat de tevredenheid in 2012 en 2014 zeker niet zal stijgen en misschien zelfs wat zal gaan dalen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Mogelijkheden bieden om de verrichtingen van het bestuur (college en raad) op de voet te volgen.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
3	Het aanbieden van (fragmenten van) raadsvergadering via de website www.houten.nl on-demand continueren.		
3	Verzorgen van het Programma Politiek in de Klas voor 4 ^e -jaars HAVO en VWO scholieren van de Heemlanden.		
3	Aan het project "gasten van de raad" zal eveneens in 2013 invulling worden gegeven.		
3	De in 2011 opgerichte nieuwe Rekenkamercommissie zal in 2013 diverse onderzoeken verrichten.		
3	Op het onderzoeksbudget van de gemeente is met ingang van 2012 bezuinigd. Dit in het kader van de ombuigingen. Een aantal onderzoeken wordt daarom niet meer uitgevoerd. Andere onderzoeken worden voortaan minder frequent en/ of in een 'light' variant uitgevoerd.		

Deelprogramma Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft er naar om gemeentelijke informatie, producten en diensten op een eenvoudige en eenduidige wijze te verstrekken.

In een voortdurend veranderende omgeving, met een (nog steeds) toenemend aantal inwoners, de huidige kwaliteit van dienstverlening handhaven en waar nodig verantwoord doorontwikkelen en verbeteren. Dit betekent:

- De inwoners proactief en helder informeren over gemeentelijk beleid, producten en diensten.
- Het inzichtelijk en expliciet maken van deze te leveren producten en diensten. De kwaliteit daarvan en de wijze waarop de producten en diensten worden geleverd, vastleggen in een 'Houtens Kwaliteitshandvest'.
- Het daadwerkelijk waarmaken van de beloften uit het kwaliteitshandvest en deze verder doorontwikkelen.

Wij richten ons op een professionele, betrouwbare, transparante en toegankelijke dienstverlening. We werken daarbij vanuit het perspectief van onze klant: de inwoners, bedrijven en instellingen. We gebruiken daarbij de minimum branchnormen van de VNG als uitgangspunt. Onze dienstverlening is gericht op een verantwoorde prijs/ kwaliteit verhouding, met in achtneming van de wettelijke voorschriften en het Rijksbeleid.

Als gevolg van de te realiseren ombuigingen wordt er blijvend kritisch gekeken of de dienstverlening verantwoord efficiënt plaatsvindt. Van inwoners wordt verwacht dat zij zelfredzaam zijn. Daar waar nodig wordt een passend alternatief van dienstverlening aangeboden.

Publieksdienstverlening

Publieksdienstverlening is het verstrekken van gemeentelijke producten en het verlenen van diensten aan individuele burgers, bedrijven en instellingen (verder te noemen als burgers). Dit varieert van het verstrekken van informatie tot het volledig afhandelen van aanvragen. Burgers hebben door middel van diverse kanalen toegang tot de dienstverlening: het web (24 uur per dag), de telefoon, e-mail, post en de balie.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken:

Doelstelling 1:

Grotere kwaliteit van en toegankelijkheid tot gemeentelijke informatie, producten en organisatie en een toenemende transparantie van gestelde servicenormen.

Doelstelling 2:

Vereenvoudigde regelgeving met minder bureaucratische rompslomp (deregulering), waaronder een optimale afwikkeling van aanvragen omgevingsvergunningen, aanvragen vergunningen evenementen en 'behandeling schuldhelpverlening' binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Grotere kwaliteit van en toegankelijkheid tot gemeentelijke informatie, producten en organisatie. Een grotere transparantie van gestelde servicenormen (naar product en informatiekanaal).

We onderscheiden met betrekking tot het laatste:

- a) Een optimale telefonische bereikbaarheid van de gemeentelijke organisatie;
- b) Een optimale dienstverlening aan de balie in de Gemeente Ingang;
- c) Een optimale schriftelijke berichtgeving, communicatie en postafhandeling;
- d) Een optimale digitale dienstverlening: digitale communicatie en berichtgeving, website (w.o. mogelijkheden downloaden van digitale producten, digitale afspraakmodule, etc.) en e-mail afhandeling;
- e) Een optimale afwikkeling van meldingen openbare ruimte;
- f) Een optimale en (volgens wet- en regelgeving) verantwoorde klachtafhandeling.

Nota bene: in vergelijking met de overige programma's is het aantal hieronder vermelde effectindicatoren hoog. Dit is het gevolg van de overgenomen vastgestelde branchenormen gemeentelijke dienstverlening van de VNG.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	% Inwoners dat tevreden is over de informatievoorziening door de gemeente	Leefbaarheidsmonitor	84%	-	85%	-	-
1	% Inwoners dat vindt dat de gemeente over het algemeen duidelijke informatie geeft	Leefbaarheidsmonitor / Waar staat je gemeente	80%	-	77%	-	-
1	% Inwoners dat vindt gemakkelijk aan informatie van de gemeente te kunnen komen	Leefbaarheidsmonitor / Waar staat je gemeente	78%	-	76% ⁽¹⁾	-	-
1	Oordeel inwoners over Informatiebijeenkomsten	Communicatie-onderzoek via Burgerpanel	-	7,0	-	7,0	6,7
1a	Oordeel inwoners over resultaat telefonisch contact	Benchmark Publiekszaken	7,2	-	7,4	-	-
1a	% Oproepen naar telefooncentrale (611) welke daadwerkelijk binnen 20 seconden met het TIC, contact krijgt ⁽²⁾	CCM systeem	87%	88%	79% ⁽³⁺⁴⁾	90% ⁽⁴⁾	85% ⁽⁴⁾
1a	% Bij een terugbelafspraak waarbij de gemeente binnen één werkdag telefonisch contact opneemt ⁽⁵⁾	TIC	-	-	100%	100%	100%
1b	Oordeel inwoners over kwaliteit dienstverlening Gemeente InGang	Klanttevredenheidsonderzoek in benchmark Publiekszaken	7,8	-	7,8	-	-
1b	% Bezoekers dat minder dan 15 minuten voor de centrale publieksbalie <u>zonder afspraak</u> hoeft te wachten	Klant begeleiding systeem (KBS)	94%	94%	93% ⁽⁴⁾	n.v.t. ⁽⁹⁾	n.v.t. ⁽⁹⁾
1b	% Bezoekers dat minder dan 5 minuten voor de centrale publieksbalie <u>met afspraak</u> hoeft te wachten	Klant begeleiding systeem (KBS)	95%	98%	96%	95%	92%
1c	Oordeel inwoners over: a. de gemeentelijke pagina's (Houten Actueel in Houtens Nieuws) ⁽¹⁾ b. de gemeentegids c. de plattegrond van de gemeente d. folders/nieuwsbrieven e. bewonersbrieven	Communicatie-onderzoek via Burgerpanel (1x pj in on-even jaren)	a. - b. - c. - d. - e. -	a. 7,3 b. 7,4 c. 8,2 d. 7,2 e. 7,4	a. - b. - c. - d. - e. -	a. 7,2 b. 7,2 c. 8,1 d. 7,1 e. 7,3	a. 7,1 b. - ⁽¹⁾ c. - ⁽¹⁾ d. 7,2 e. 7,2
1c	% Inwoners dat de gemeentelijke informatie via de lokale kranten goed vindt	Leefbaarheidsmonitor/Waar staat je gemeente	84%	-	82% ⁽¹⁾	-	-
1c	% brieven dat inhoudelijk binnen zes weken na ontvangst wordt beantwoord (m.u.v. klachten, bezwaren en beroepsprocedures) ⁽⁵⁾	Corsa	67 %	66,5 %	90%	80% ⁽¹⁰⁾	89% ⁽¹⁰⁾
1d	Oordeel inwoners over: a. de website www.houten.nl ⁽¹⁾ b. digitale nieuwsbrieven ⁽¹⁾ c. de lichtkranten langs de Rondweg	Communicatie-onderzoek via Burgerpanel (1x pj in on-even jaren)	a. - b. - c. -	a. 6,8 b. 7,2 c. 6,6	a. - b. - c. -	a. 7,0 b. 7,2 c. 6,6	a. 6,9 b. 7,1 c. 6,8
1d	% Inwoners dat de infor-	Leefbaarheids-	61%	-	65% ⁽¹⁾		-

	matie van de gemeente op de website goed vindt	monitor/Waar staat je gemeente				-	
1d	% Inwoners dat informatie op website meestal of altijd vindt ⁽¹⁾	Communicatie-onderzoek via Burgerpanel	-	79%	-	80% ⁽¹⁾	79,8 ⁽¹⁾
1d	Aantal malen dat digitale producten aangevraagd zijn	Afdeling Publiekszaken	9.912	11.138 ⁽⁶⁾	21.733 ⁽⁷⁾	25.000 ⁽⁷⁾	22.964 ⁽⁷⁾
1d	% Centraal binnengekomen e-mail dat binnen vijf werkdagen van een inhoudelijk antwoord wordt voorzien ⁽⁵⁾	TIC	-	-	-	100%	n.v.t. ⁽¹²⁾
1e	% Meldingen waarbij binnen 2 werkdagen wordt teruggemeld wat er met een melding gebeurt	Secretariaat OW	-	-	62%	90% ⁽¹¹⁾	57% ⁽¹¹⁾
1f	% Klachten waarbij er een inhoudelijke beantwoording plaatsvindt binnen 4 weken ⁽⁵⁺⁸⁾	Klachtencoördinator/ Jaarverslagen klachtbehandeling	35%	45%	66%	80%	72%

1. De gemeente zet, mede in het kader van doelmatigheid, in op kanaalsturing. Daarbij vindt er een verschuiving van schriftelijke communicatie naar meer digitale communicatie via de website plaats. Hier zullen sommige burgers nog aan moeten wennen. Daarom werd er in 2012/2013 een kleine daling van de tevredenheid met de schriftelijke informatie en een hogere tevredenheid met de digitale informatie voorzien. De in 2012/2013 verwachte lagere gemiddelde tevredenheid met de informatievoorziening in totaliteit heeft echter niet significant doorgezet. In het communicatieonderzoek is niet gevraagd naar de gemeentegids omdat deze dit jaar voor het laatst werd uitgegeven. Ook naar de plattegrond is niet gevraagd omdat daar in 2012 geen nieuwe versie van verschenen is.

2. Definitie VNG minimum branchnorm voor bereikbaarheid: oproepen moeten binnen 20 seconden worden beantwoord en daarbij moet de telefoniste de beller direct te woord staan (dus niet in wachtstand plaatsen).

3. De afname ten opzichte van 2011 wordt veroorzaakt door personele (bezettings)problemen.

4. Het aantal bellers gedurende het jaar en bezoekers op de vrije inloop heeft een onvoorspelbaar verloop. Het is vanuit kosten/baten aspect niet mogelijk daar een continue optimale bezetting voor te realiseren. Dat maakt dat een 100% raming niet realistisch is.

5. Dit betreft per 1 oktober 2011 uitsluitend de volgende producten: omgevingsvergunning, meldingen openbare ruimten en evenementen.

6. Vanaf 2011 is dit kengetal inclusief WOZ-producten.

7. Het aantal aanvragen fluctueert mede door vereenvoudiging van procedures en wijziging van wetgeving, waardoor het digitaal aanvragen van een product niet (meer) nodig is of is toegestaan. Met name uittreksels behoeven minder vaak te worden overlegd waardoor er minder digitaal wordt aangevraagd en het bewijs van 'in leven zijn' kan niet meer digitaal worden aangevraagd.

8. Tenzij sprake is van een klachtadviesprocedure. In dat geval zal inhoudelijke beantwoording binnen 8 weken plaatsvinden. Er is sprake van een klachtadviesprocedure indien de gemeente heeft bepaald dat een persoon of commissie met de klachtafwikkeling zal worden belast. De wettelijke termijn voor klachtenbehandeling is volgens de Awb 6 weken en 10 weken indien sprake is van een klachtadviesprocedure. Hier is de minimumnorm dus ambitieuzer gesteld dan de wettelijke termijn. De realisatiecijfers voor 2010 en 2011 zijn ook berekend op basis van 4 weken. Dit terwijl tot en met april 2011 nog de termijn van 6 weken werd gehanteerd.

9. In 2013 werken we uitsluitend nog op afspraak.

10. Dit betreft alle brieven welke zijn geregistreerd in het Document management systeem. Brieven voor aanvraag van een vergunning worden geregistreerd binnen de afdeling VTH. De geplande aanschaf van een Midoffice systeem zal het tevens mogelijk maken om dit binnen één systeem te ontsluiten. Het monitoren van de afdoening van alle brieven wordt daardoor pas dan mogelijk.

11. Als gevolg van piekmeldingen is het niet in alle gevallen mogelijk binnen de gestelde termijn te reageren. Een 100% percentage is dan ook niet realistisch.

12. Rapportage van deze effectindicator kan niet eerder worden gemonitord dan na implementatie van de Midoffice.

Wat gaan we daarvoor doen?

1) Grotere kwaliteit van en toegankelijkheid tot gemeentelijke informatie, producten en organisatie bewerkstelligen. Dit door:

1a) Het realiseren van een optimale telefonische bereikbaarheid van de gemeentelijke organisatie.

1b) Het realiseren van een optimale dienstverlening aan de balie in de Gemeente Ingang.

1c) Het realiseren van een optimale schriftelijke berichtgeving, communicatie en postafhandeling.

1d) Het realiseren van een optimale digitale dienstverlening: digitale communicatie en berichtgeving, website (w.o. mogelijkheden downloaden van digitale producten, digitale afspraakmodule, etc.) en e-mail afhandeling.

1e) Het realiseren van een optimale afwikkeling van meldingen openbare ruimte.

1f) Het realiseren van een optimale klachtafhandeling waarbij tevens aan de daarvoor bestemde wet- en regelgeving wordt voldaan.

1g) Het realiseren van een Midoffice systeem.

Verstevigen projectmatige en integrale aanpak ter verbetering van de dienstverlening binnen de gemeente en het vaststellen van normen voor kwaliteit.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
1	Via de Houten Academie trainen van medewerkers op goede mondelinge en schriftelijke communicatie richting inwoners.		
1	Het kwaliteitshandvest verder doorontwikkelen tot een volwaardig transparant servicenorm document. Zowel inwoners als medewerkers kunnen daaruit de verwachtingen en te leveren servicenormen ontlelen. Bij dit handvest wordt uitgegaan van een groeimodel.		
1	Door middel van het Programma Dienstverlening op productniveau per kanaal, transparant en gecoördineerd invulling geven aan de dienstverlening van de gemeente. Voor 2013 ligt de eerste focus op een viertal producten (Omgevingsvergunningen, Meldingen Openbare Ruimte, Evenementen en Schuldhulpverlening), de vijf daarbij ondersteunende kanalen (balie, post, telefoon, e-mail en website) en de behandeling van klachten rond deze producten. Deze eerste drie specifieke producten zullen conform de daarvoor vastgestelde aangescherpte servicenormen worden behandeld. Daartoe behoort ook een zogenaamde compensatieregeling. Deze regeling is er op gericht om, bij het niet conform de servicenorm leveren van de betreffende dienst, gepast te compenseren. Excuses maken, het alsnog leveren van de gevraagde dienst, het herstellen of verbeteren van het proces, zijn daarbij zoal de uitgangspunten.		
1	Meer sturen op voorkeurskanaal. De dienstverlening zo organiseren dat klanten worden verleid om voor bepaalde diensten een kostenefficiënter kanaal te kiezen. Het digitale kanaal blijvend door ontwikkelen en daarmee als voorkeurskanaal nadrukkelijker profileren.		
1	Als gevolg van de ombuigingen wordt ingezet op het verantwoord reguleren van de fysieke klantcontacten. Het terugdringen van leegloop uren (balie-medewerkster in afwachting van klant) is daarbij noodzakelijk.		
1	Met ingang van 1 oktober 2012 wordt het werken op afspraak verder uitgebreid. Het op afspraak werken heeft voor de klant als groot voordeel dat er in principe geen wachttijd meer is. In 2013 wordt het werken op afspraak ook voor de andere afdelingen ingevoerd. Dit met uiteindelijk doel deze werkwijze toe te passen voor de gehele organisatie. Verwachte bezoekers komen daarvoor voor de gehele organisatie veelal op afspraak.		
1a	Voortzetten project "Verbetering Telefonisch Bereikbaarheid" (gestart 1 januari		

	2010). Als gevolg van de invoering van "het nieuwe werken" is het noodzakelijk daarop de telefonische bereikbaarheid af te stemmen.		
1c	Kortere berichtgeving in de gemeentelijke pagina's in Houtens Nieuws en meer verwijzingen naar de website.		
1c, 1d, 1e, 1f	Door middel van management-rapportages (gegenereerd uit o.a. document managementsysteem, maar ook door het noodzakelijk handmatig tellen door het ontbreken van een geautomatiseerde Midoffice), zal actief worden gestuurd op het sneller (binnen wettelijke termijnen en volgens de VNG minimum branchenormen) afhandelen van documenten, meldingen en klachten. Voor 2013 wordt verwacht over te gaan tot de aanschaf van een geautomatiseerde Midoffice. Dit zal bijdragen tot een verbetering van de bedrijfsvoering.		
1d	Breder aandacht geven aan voordelen en mogelijkheden digitale dienstverlening. Meer soorten producten ontsluiten en de mogelijkheden voor het digitaal kunnen maken van een afspraak uitbreiden.		
1d	Implementeren nieuwe producten- en dienstencatalogus op de website (is gekoppeld aan de invoering van een nieuw Midoffice systeem).		Met het daadwerkelijk operationeel worden van de Midoffice begin 2014 kan voor het eerst gestart worden met het implementeren van de verbeterde producten- en dienstencatalogus.
1d	Certificering drempel webberichtlijnen behouden en adequaat vernieuwingen doorvoeren om certificering te behouden.		
1d	Zoekmachine op de website blijvend doorontwikkelen om daarmee het gewenste zoekresultaat te vergroten.		
1d	Via de Houten Academie opleiden van medewerkers tot webredacteur zodat teksten beter leesbaar worden.		
1d	Experimenteren met inzet van sociale media (zoals Facebook, Twitter en LinkedIn) bij een aantal projecten.		
1d	Met ingang van 1 september 2011 komen de e-mails gericht aan gemeentehuis@houten.nl binnen bij het TIC en worden zij vervolgens daar behandeld. Dit heeft tot gevolg dat e-mails voortaan binnen 48 uur van een ontvangstbevestiging worden voorzien. De inhoudelijke beantwoording moet binnen vijf werkdagen plaatsvinden. E-mails welke niet binnen vijf werkdagen van een inhoudelijk antwoord kunnen worden voorzien, worden behandeld als brief. De behandeltermijn is daardoor langer (ontvangstbevestiging binnen 5 werkdagen, inhoudelijk antwoord binnen zes weken). In 2013 moet daarop worden geïnvesteerd. Er wordt ingezet op betere screening of e-mails daadwerkelijk als e-mail worden behandeld en niet als brief.		De betere screening door medewerkers van TIC op afhandeling als brief verloopt nu goed. Of en op welke wijze in de toekomst ontvangstbevestigingen worden verzonden zal worden bepaald bij de inrichting van de nieuwe Midoffice. De implementatie daarvan staat voor begin 2014 gepland.
1f	Meer sturen op informele, oplossingsgerichte klachtafhandeling. Daarnaast verdere verbetering realiseren van de voortgangsbewaking door klachtencoördinator met behulp van secretariaten van de afdelingen.		

1g	In 2013 wordt ten behoeve van de aanschaf Midoffice op basis van een gezamenlijke businesscase met Nieuwegein en Zeist een leverancier keuze gemaakt.		
----	---	--	--

Kwantitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
1	Aantal digitaal aan te vragen producten via www.houten.nl	Afdeling Publiekszaken	56	57	65	68	71

Doelstelling 2

Vereenvoudigde regelgeving met minder bureaucratische rompslomp (deregulering). Door gebruikmaking van de leanmethodiek een optimale afwikkeling van aanvragen omgevingsvergunningen, aanvragen vergunningen evenementen en 'behandeling schuldhelpverlening' binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen, realiseren.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2010	2011	2012	2013	
2	% Inwoners dat vindt dat de gemeente duidelijke regels, verordeningen heeft	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	60%	-	66%	-	-
2	% Inwoners dat vindt dat de gemeente tegenstrijdige gemeentelijke regels heeft	Leefbaarheidsmonitor/ Waar staat je gemeente	15%	-	17%	-	-
2	% Aanvragen omgevingsvergunningen dat binnen wettelijke termijn is afgehandeld	GISVG	-	-	98%	100%	100%
2	% Aanvragen evenementenvergunningen dat binnen 8 weken wordt behandeld, uitgezonderd de vergunningen voor grote evenementen	Afdeling Openbare Werken	-	-	100%	100%	100%

Wat gaan we daarvoor doen?

Verminderen en vereenvoudigen van regelgeving en realiseren minder bureaucratische rompslomp.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2013	Voortgang	Toelichting
2	De leanmethodiek wordt in 2013 toegepast op processen binnen de afdelingen Sociale Zaken, VTH en Schuldhelpverlening. Daarnaast wordt geïnvesteerd in het opleiden van eigen medewerkers om de leanmethodiek verder binnen de organisatie uit te rollen/ implementeren.		

Verschillenanalyse Betrokken

	Deelprogramma's	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging vs rekening
		2012	2013	2013	2013	2013
Programma 05. Betrokken						
lasten						
05.01	Politiek en bestuur	3.822.752	3.380.959	3.411.375	3.338.667	72.708
05.02	Dienstverlening	2.353.365	2.483.074	2.483.074	2.490.089	-7.015
05.99	Programma-brede kosten	-133.031	247.776	-53.499	-20.005	-33.494
Totaal lasten		6.043.086	6.111.809	5.840.950	5.808.751	32.199
baten						
05.01	Politiek en bestuur	11.219	10.530	1.574	3.256	1.682
05.02	Dienstverlening	804.654	669.776	664.088	711.215	47.127
05.99	Programma-brede kosten	0	0	0	0	0
Totaal baten		815.872	680.306	665.662	714.471	48.809
Saldo 05. Betrokken		5.227.214	5.431.503	5.175.288	5.094.280	81.008

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Naast de 5 programma's in de begroting en rekening is er een 6^e "programma".

De algemene dekkingsmiddelen betreffen vooral de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds.

Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar.

De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht en afvalstoffenheffing, en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's.

Verschillenanalyse Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Deelprogramma's	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging vs rekening
		2012	2013	2013	2013	2013
Programma A Algemene dekkingsmiddelen						
lasten						
A1	Lokale heffingen	853.888	863.910	858.035	875.961	-17.926
A2	Algemene uitkering	0	108.493	0	0	0
A3	Dividend	0	0	0	0	0
A4	Saldo financieringsfunctie	0	0	0	0	0
A6	Overige algemene dekkingsmiddelen	1.315.795	974.946	1.187.913	685.379	502.534
A7	Onvoorzien	0	60.771	40.771	0	40.771
A8	Mutaties reserves	2.387.972	0	1.313.877	1.481.177	-167.300
Totaal lasten		4.557.655	2.008.120	3.400.596	3.042.517	358.079
baten						
A1	Lokale heffingen	10.779.131	10.998.664	11.007.597	10.978.260	-29.337
A2	Algemene uitkering	36.956.902	35.983.672	35.709.746	36.561.219	851.473
A3	Dividend	7.176	10.000	10.000	9.298	-702
A4	Saldo financieringsfunctie	3.208.766	3.990.876	3.042.264	2.957.672	-84.592
A5	Saldo compensabele BTW en BTW compensatiefonds	0	0	0	0	0
A6	Overige algemene dekkingsmiddelen	817.716	1.426.587	1.794.807	2.109.266	314.459
A8	Mutaties reserves	2.787.121	828.200	2.247.309	2.243.037	-4.272
Totaal baten		54.556.812	53.237.999	53.811.723	54.858.751	1.047.028
Saldo A Algemene dekkingsmiddelen		-49.999.156	-51.229.879	-50.411.127	-51.816.234	1.405.107

Overige algemene dekkingsmiddelen

Producten	Lasten	Baten
1. Saldo kostenplaatsen algemeen	€ 520.324 V	€ 140.020 V
2. Algemene baten en lasten	€ 19.856 N	€ 174.439 V
3. Exploitatieposten Algemene dienst door Grond-bedrijf	€ 170.427 N	
4. Saldo van de rekening na bestemming	€ 93.409 V	
5. Stelpost ombuigingen	€ 79.084 V	
TOTAAL	€ 502.534 V	€ 314.459 V
SALDO		€ 816.993 V

Saldo kostenplaatsen algemeen

Gezien het verband, dat de saldi kostenplaatsen met elkaar hebben wordt de verklaring van het voordeel op de lasten van dit product (€ 520.324) in totaliteit voor alle kostenplaatsen in de paragraaf bedrijfsvoering nader toegelicht.

Algemene baten en lasten

Het nadeel op dit product van € 19.856 wordt met name veroorzaakt door een tekort op de reservering van de rijksvoorfinanciering van het Nationaal uitvoeringsplan(NUP) 2011 t/m 2014. In 2015 wordt deze kasschuif via de algemene uitkering verrekend. Het voordeel van € 140.020 ontstaat door een éénmalige teruggaaf basispremie WAO/WIA 2013 van € 94.310 en een hogere BTW-opbrengst van € 33.110 op rioolkredieten en nog een saldo van diverse kleine posten.

Exploitatieposten Algemene dienst door Grondbedrijf

Het betreft hier de doorbelasting van gemaakte uren door de afdeling Projectontwikkeling(POW) aan de algemene dienst en kapitaalkredieten(investeringen). Hierdoor zijn er hogere lasten waar hogere opbrengsten tegenover staan omdat deze uren ten laste gebracht kunnen worden aan budgetten van de algemene dienst en kapitaalkredieten(investeringen).

Stelpost ombuigingen

Het betreft hier het restant van de stelpost flankerend personeelsbeleid van € 79.084. Dit overschot wordt conform een bestendige gedragslijn gestort in de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling, zodat dit in 2014 ook voor dat doel nog aangewend kan worden.

Algemene uitkering

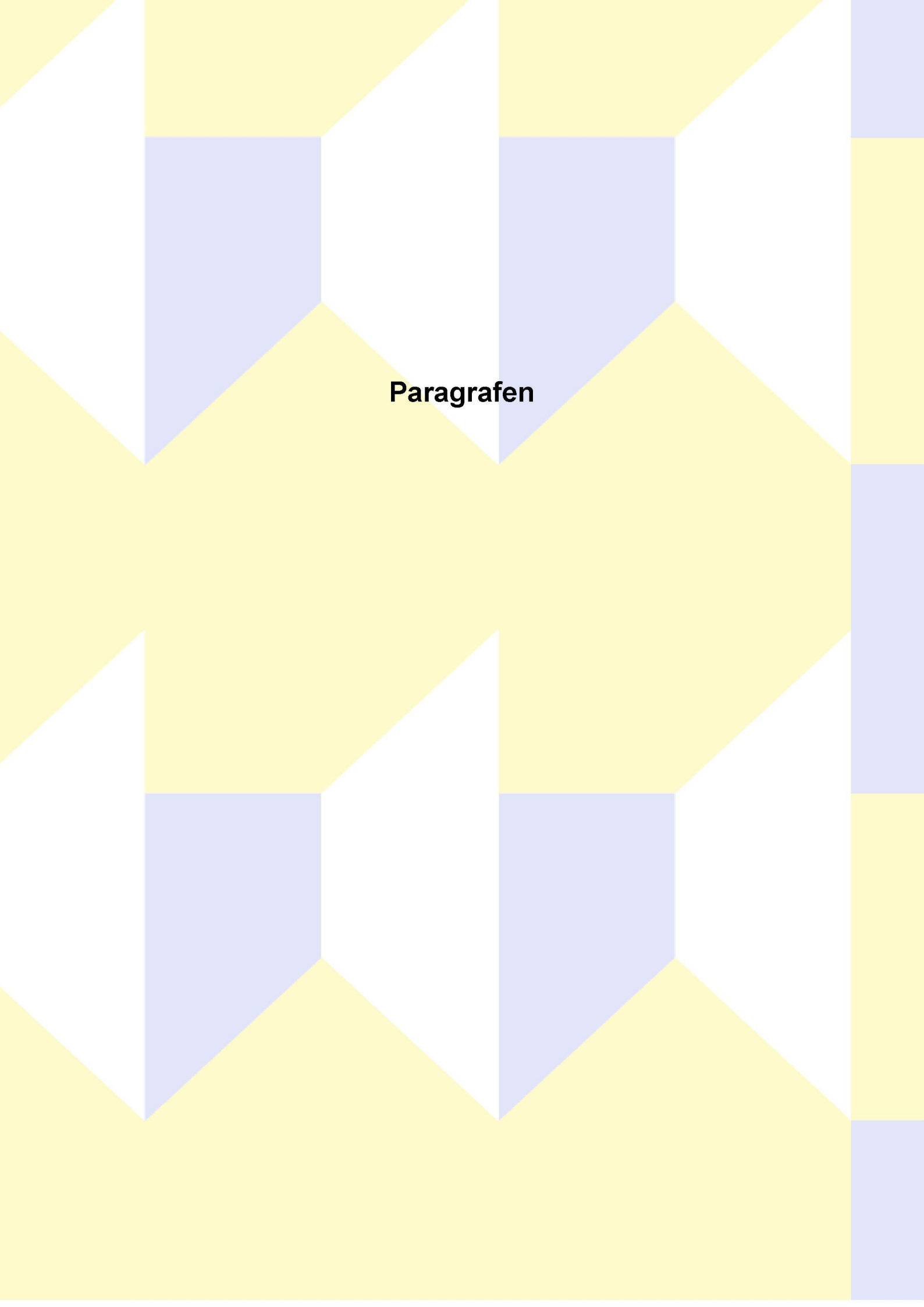
Het voordeel van € 851.473 op de algemene uitkering is een saldo van verschillende positieve bedragen als gevolg van de uitkomst van de decembercirculaire 2013. Het voordeel is een saldo van de landelijke ontwikkeling van het accres (€ 209.772), lokale ontwikkelingen door toename van het aantal bijstandontvangers (€ 224.259), extra middelen voor de ruiming van explosieven door meer nieuwbouwwoningen (€ 63.720), en middelen voor uitvoeringskosten inburgering (€ 33.572). Daarnaast is een extra voordeel ontstaan door nabetalings over 2011 en 2012 (€ 321.703).

Saldo financieringsfunctie

Het nadeel van € 84.592 is een combinatie van een negatieve correctie voor een bedrag van € 47.003 als gevolg van een dubbele aframing van de verlaagde afschrijvingslast voor het Kant 3 (verlaging van de boekwaarde van dit pand in 2012 met € 940.000) en een bedrag van € 21.146 door een hogere boekwaarde als gevolg van nieuwe activa. Daarnaast is er het negatieve resultaat van € 16.443 op betaalde rente voor korte en lange geldleningen algemene dienst en grondexploitaties -/- ontvangen rekening-courantrente.

Mutaties reserves

De hogere uitgaven van € 167.300 betreft een storting van € 79.000 restant 2013 stelpost flankerend beleid in de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling en een hogere storting van € 89.300 in de Bestemmingsreserve ICT Werk en Inkomen Lekstroom, zijnde een hoger exploitatie-overschot op de kostenplaats ICT Werk en Inkomen Lekstroom. Daarnaast is de storting in de algemene reserve van het jaarrekeningresultaat 2012 € 1.000 hoger begroot dan het in werkelijkheid het geval is.

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

In deze paragraaf behandelen wij de belangrijkste gemeentelijke belastingen en rechten. Wij geven inzicht in de uitgangspunten, de tarieven, de daarmee verband houdende opbrengsten, de lokale lastendruk als geheel en een vergelijk met de provinciale en landelijke overzichten. Gemeenten mogen diverse belastingen en heffingen heffen. In onderstaande tabel zijn de belastingen en rechten weergegeven die de gemeenten in algemene zin kennen. Ook is aangegeven welke belastingen en rechten in Houten worden geheven.

Overzicht belastingen en rechten

Soort belasting / rechten	Heffing Houten	
	Wel	Niet
Onroerendezaakbelastingen (OZB)	x	
Belasting op roerende woon- en verblijfsruimten (RWBB)		x
Baatbelasting		x
Forensenbelasting		x
Toeristenbelasting	x	
Parkeerbelasting		x
Hondenbelasting	x	
Reclamebelasting		x
Precariobelasting		x
Leges algemeen	x	
Rechten:		
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	x	
- Rioolheffing	x	
- Lijkbezorgingrechten	x	
- Marktgeldden	x	
- Brandweerrechten		x
- Vermakelijkhedenrechten		x
- Scheepvaartrechten		x
- Weg-, straat-, brug-, tol- en veergelden		x

Belangrijkste ontwikkelingen in 2013

Start nieuw taxatiebureau

Een gedeelte van WOZ-werkzaamheden wordt door een externe dienstverlener verricht. Het contract met de vorige dienstverlener, Geotax liep af op 28 februari 2013. Om de uitvoering van de werkzaamheden te borgen heeft een aanbesteding plaatsgevonden. Na het doorlopen van de aanbestedingsprocedure is op 1 maart 2013 een contract gesloten met 4Value als nieuwe dienstverlener.

Kostenvergoedingen

Al langere tijd zijn er no-cure-no-pay (NCNP) bureaus actief die namens belastingplichtigen, op NCNP basis, bezwaar indienen. Deze bezwaarschriften zijn gericht tegen de vastgestelde WOZ-waarde. Het bestaansrecht ontleen de NCNP-bureaus aan de ruime regeling met betrekking tot de uit te betalen kostenvergoeding wanneer er sprake is van een bezwaar dat geheel of gedeeltelijk gehonoreerd wordt. In 2013 heeft het aantal vergoedingen dat moest worden een behoorlijke stijging laten zien.

Deze ontwikkeling speelt landelijk en is een doorn in het oog omdat de uit te betalen kostenvergoeding aan het NCNP-bureau vaak niet in verhouding staan tot de waardeverlaging en/of de inspanning die geleverd wordt door het NCNP-bureau. Op dit moment is wetgeving in voorbereiding die het mogelijk moet maken de vaak forse kostenvergoedingen aan banden te gaan leggen.

Overzicht geraamde inkomsten per belastingsoort

In onderstaand overzicht zijn de geraamde en werkelijke opbrengsten per belastingsoort opgenomen.

Bedragen x € 1

Omschrijving	Rekening	Raming	Rekening	Verschil
	2012	2013	2013	2013
Afvalstoffenheffing	2.796.411	3.062.401	3.062.297	-104
Hondenbelasting	139.096	155.000	162.129	7.129
Leges algemeen	1.312.517	1.089.850	1.335.713	245.863
Lijkbezorgingsrechten	98.247	87.554	139.742	52.188
Marktgelden	39.855	38.531	37.220	-1.311
Onroerend zaakbelasting	10.517.006	10.747.762	10.710.414	-37.348
Rioolheffing	2.179.201	2.468.838	2.453.780	-15.058
Toeristenbelasting	122.663	104.510	105.230	720
Totaal opbrengst	17.204.995	17.754.446	18.006.525	252.079

Toelichting op afwijkingen

Leges algemeen

De legesopbrengsten zijn een optelsom vanuit de realisatie op een verscheidenheid aan geleverde producten. De individuele aanvragen zijn bepalend voor de legesopbrengsten. Deze zijn niet altijd even goed in te schatten en vaak gebaseerd op een trend. In 2013 zijn er zowel producten waarop meer is gerealiseerd dan geraamd en omgekeerd. De meeropbrengst wordt vooral veroorzaakt vanuit de producten rij- en reisdocumenten en de baten vanuit de bouwvergunningen. Voor de eerste geldt dat er vooral meer rijbewijzen, identiteitskaarten en jeugdidentiteitskaarten zijn afgegeven dan geraamd. Voor de tweede geldt dat er meer vergunningen zijn afgegeven voor zowel kleine als grote particuliere projecten. Daarnaast is ook het aantal vergunningen met betrekking tot grote niet-particuliere projecten meer geweest dan geraamd.

Lijkbezorgingsrechten

In 2013 hebben er meer verlengingen van grafrechten plaatsgevonden en is het aantal begravingen en asbestemmingen meer geweest dan geraamd.

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is de lastendruk in Houten in 2013 weergegeven, voor zowel eigenaar-gebruikers als huurders. Zoals gebruikelijk in woonlastenoverzichten worden hierbij de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing betrokken. Het uitgangspunt is een meerpersoonshuishouden. Als peildatum voor de WOZ-waarde 2013 geldt 1 januari 2012. Deze waarde is alleen van toepassing op het belastingjaar 2013.

Bedragen x € 1

Omschrijving	Rekening 2010	Rekening 2011	Rekening 2012	Begroting 2013	Realisatie 2013
Afvalstoffenheffing	272,52	208,92	166,92	⁽¹⁾ 181,56	181,56
Rioolrechten	83,88	95,28	107,88	⁽²⁾ 119,76	119,76
Totaal gebruiker	356,40	304,20	274,80	301,32	301,32
OZB eigenaar	294,39	299,33	339,95	345,62	344,15
Totaal eigenaar/gebruiker	650,79	603,53	614,75	646,94	645,47

1. Bij de tariefstelling voor 2013 is opnieuw sprake van een incidentele teruggave als gevolg van een gunstige aanbesteding en lagere lasten. Dit voordeel is echter minder groot dan in 2012 (€ 400.000 in plaats van € 600.000) waardoor de tariefstijging hoger is dan de inflatiecorrectie.
2. De tariefstijging is een effect vanuit de ingroeivariant waarvoor bij de vaststelling van het nieuwe GRP inclusief gewijzigde heffingssystematiek is gekozen.

Bij de beoordeling van de belastingdruk per huishouden (bruto-woonlasten) in onze gemeente, in relatie tot de provinciale en landelijke overzichten, komt het volgende naar voren: de gemeente Houten neemt op het overzicht van de provincie Utrecht voor 2013 de achtste plaats in (voor 2012 was dit ook positie acht). De eerste positie is voor de goedkoopste gemeente. Het totaal aantal gemeenten in de provincie Utrecht is 26.

De calculatie voor de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens (mphh) die Coelo hanteert, resulteert voor Houten in een bedrag van € 647,- en een 92^e plaats (in 2012 positie 65). In onderstaande tabel zijn enkele vergelijkende cijfers uit 2013 opgenomen.

Omschrijving	Woonlasten mphh Coelo	Procentuele vergelijking	Positie ranglijst
Landelijk goedkoopste gemeente (Bunschoten)	508	78,5%	1
Gemeente Houten	647	100,0%	92
Landelijk duurste gemeente (Wassenaar)	1.149	177,6%	430
Provinciaal goedkoopste gemeente (Bunschoten)	508	78,5%	1
Gemeente Houten	647	100,0%	8
Provinciaal duurste gemeente (Bunnik)	871	134,6%	26

Kwijtscheldingsbeleid

Bij kwijtschelding van belasting wordt de 100% norm van de relevante bijstandsnorm gehanteerd. Voor de overige regels wordt het rijksbeleid gevolgd. Op grond van de belastingverordeningen kan kwijtschelding worden verleend voor de afvalstoffenheffing, hondenbelasting (alleen de eerste hond), rioolheffing en in zéér uitzonderlijke gevallen de onroerendezaakbelasting. Voor de overige belastingen en heffingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Kwijtscheldingsbeleid

Bedragen x € 1

Soort belasting	2010	2011	2012	2013
Afvalstoffenheffing	85.339	69.815	60.850	63.667
Hondenbelasting	2.468	3.075	2.811	3.116
Onroerend zaakbelastingen	0	0	0	710
Rioolheffing	26.236	31.777	39.122	42.005
Totaal	114.043	104.667	102.784	109.498

Paragraaf Weerstandsvermogen

De paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarstukken 2013 kijkt terug naar datgene wat in de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting 2013 is vastgelegd.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel van middelen waaruit tegenvallers kunnen worden bekostigd zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast hoeven te worden.

Omvang weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel is de omvang van de weerstandscapaciteit weergegeven, waarbij is gerekend met het vrije deel van de algemene reserve. Het positieve jaarrekeningresultaat over 2012 is niet opgenomen in de stand per 1 januari 2013, omdat deze pas in 2013, na besluitvorming door de raad over de jaarstukken, is toegevoegd aan de reserve. De doorrekening naar latere jaren is in de begroting 2014 achterwege gelaten omdat er voor de komende jaren veel onzekerheid is ten aanzien van het verloop van een aantal relevante factoren. Bijvoorbeeld de effecten van de bezuinigingen van het Rijk op het gemeentefonds, de onbenutte belastingcapaciteit en de uitwerking van de aanvullende ombuigingen op basis van de Toekomstvisie Houten 2025. Deze doorrekening naar latere jaren wordt hier dus ook niet gepresenteerd.

Ook het positieve rekeningresultaat van deze Jaarstukken 2013 is niet in de stand van ultimo 2013 opgenomen, maar wordt pas in de loop van 2014 aan de reserve toegevoegd.

Ultimo 2013 is geen sprake meer van een onbenutte belastingcapaciteit omdat aanpassing van tarieven niet meer mogelijk is voor dat jaar.

Weerstandscapaciteit	1-1-2013	31-12-2013
Vrij deel algemene reserve		
- Provinciale norm	2.420	2.445
- Boven provinciale norm	-643	205
Stand reserve per 1 januari	1.778	2.650
Onbenutte belastingcapaciteit	1020 *)	0
Stille reserves	0	0
Stelpost onvoorzien	61 *)	0
Totaal	2.859	2.650

*) o.b.v. begroting 2013

Vrij deel algemene reserve

Het vrij besteedbare deel van de algemene reserve bedraagt op 31 december 2013 € 2,650 miljoen. De provinciale minimumnorm voor de algemene reserve bedraagt € 2,445 miljoen (€ 50 gebaseerd op 48.904 inwoners). Voor dynamische gemeenten geldt een hogere norm. In Houten is de dynamiek vooral bij de grondexploitatie aanwezig. Binnen de grondexploitatie wordt daarvoor eigen weerstandscapaciteit aangehouden.

Beklemde algemene reserves

Naast de vrije algemene reserve is er dus nog de beklemd algemene reserve van totaal € 40,275 miljoen. Deze reserve is door de raad bestemd ten behoeve van het genereren van renteopbrengsten die structureel kunnen worden ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Deze reserve is daarom niet vrij besteedbaar, maar beklemd en wordt daarom niet meegerekend in de omvang van de weerstandscapaciteit. Deze reserve vormt dus een belangrijk "spaarpotje" van de gemeente Houten. In december 2011 heeft de raad als onderdeel van de tweede fase ombuigingen een gedeelte (€ 10 miljoen) van de beklemd reserve "rentevrij" gemaakt ter versterking van het het vrij besteedbare gedeelte van de reserves. Op basis van de perspectiefnota 2014 is de € 10 miljoen vanaf 2016 (2015 € 5 miljoen) volledig rentevrij en daarmee direct inzetbaar ter versterking van het weerstandsvermogen grondexploitaties en/of de algemene dienst zonder dat hieraan structurele kosten zijn verbonden.

Op basis van de criteria die door de raad zijn vastgesteld voor onttrekkingen aan de beklemd reserves én ondanks de economische situatie is het in aan het eind van de bestuursperiode 2010-2014 niet nodig geweest een beroep te doen op dit concernweerstandsvermogen.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij leges en heffingen met kostendekkendheid als uitgangspunt, is er geen sprake van financiële ruimte die kan functioneren als weerstandscapaciteit. Voor de OZB echter wordt wel rekening gehouden met de onbenutte belastingcapaciteit. Deze wordt berekend als het verschil tussen het OZB-tarief in Houten (als het gewogen gemiddelde voor woningen en niet-woningen) en het normtarief om een beroep te kunnen doen op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Ultimo 2013 is hiervan dus geen sprake meer.

In de begroting 2014 is de onbenutte belastingcapaciteit berekend op ca. € 1,1 miljoen. De vastgestelde OZB-tarieven 2014 zijn echter hoger dan de tarieven waarmee bij het opstellen van de begroting 2014 rekening is gehouden doordat naast de indexering van de opbrengst OZB, ook de leegstand bij bedrijven in het tarief OZB niet-woningen verwerkt is. Dit betekent dat bij gelijkblijvende woningwaarden de onbenutte belastingcapaciteit daalt. Een geactualiseerde berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt in de loop van 2014 gemaakt bij het opstellen van de begroting 2015.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als er een verschil bestaat tussen de boekwaarden van activa en de feitelijk (hogere) waarde van die activa als ze te gelde zouden worden gemaakt. Op dit moment is er van stille reserves geen sprake.

Stelposten

In de begroting 2013 waren meerdere stelposten opgenomen om financiële ruimte vast te leggen voor gewijzigd of voorgenomen beleid. Alle stelposten zijn in 2013 ingezet of vrijgevallen, waaronder ook de stelpost onvoorzien waarvoor in de begroting 2013 een bedrag van circa € 63.000 (dat is € 1,25 per inwoner) was opgenomen. Een bedrag van € 20.000 is ingezet ter dekking van de kosten voor de externe procesbegeleiding van het traject Toekomstvisie Houten 2025. Het restant is vrijgevallen ten gunste van het jaarrekeningsaldo.

Risico's

In de begroting 2013 is een tabel opgenomen met risico's die vooral financieel economisch van aard zijn. Daarnaast is een aantal ontwikkelingen genoemd die niet direct als risico te kwantificeren was. Ook in de tweede bestuursrapportage 2013 is een aantal risico's genoemd. In deze jaarstukken wordt nu kort teruggeblikt op deze genoemde risico's en ontwikkelingen.

Decentralisatie van de Jeugdzorg en extramurale begeleiding uit de AWBZ

Voor beide ontwikkelingen op rijksniveau is in de begroting 2013 aangegeven dat er onzekerheden en risico's bestaan met betrekking tot de financiering vanuit het Rijk en de eisen die er aan de gemeentelijke taken worden gesteld. Het risico heeft zich in 2013 niet voorgedaan. Het is nog niet zeker of er voldoende middelen op tijd beschikbaar zijn voor de voorbereiding en de implementatie.

Werken naar vermogen (hervorming WWB/WIJ, WSW en Wajong)/Participatiewet

Om de risico's te beperken is de WIL opgericht. Daarbij is in 2013 het Re-integratiebudget op het niveau van de Lekstroom in solidariteit ingezet door de WIL. Voor het WWB-Werkdeel heeft dit niet geleid tot een financiële tegenvaller. Het negatieve financiële effect heeft zich voorgedaan bij het WWB I-deel en de uitvoeringskosten. Het risico loopt door in 2014 en maakt onderdeel uit van de Transitie Werk. Het is nog niet zeker of er voldoende middelen op tijd beschikbaar zijn voor de voorbereiding en de implementatie.

Invoering van i-NUP

Het risico op de vertraging van de invoering heeft zich voorgedaan, maar er was geen sprake van een financieel effect. Voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Personen (BRP), die beide onderdeel zijn van het i-NUP en nog doorlopen tot 2016, is nog niet bekend op welk moment eventuele financiële risico's zich voordoen. Voor de overige onderdelen van het i-NUP worden in 2014 geen financiële risico's verwacht.

Invoering Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Het risico heeft zich in 2013 niet voorgedaan. Het risico loopt door in 2014 tot het moment dat de gevolgen van de wet zijn ingevoerd.

Toezicht en handhaving op de kinderopvang

Het risico heeft zich in 2013 in beperkte omvang voorgedaan en is voor het grootste gedeelte opgevangen binnen de beschikbare budgetten. Het risico loopt echter ook door in 2014, omdat van tevoren nooit is in te schatten hoeveel inspecties er nodig zijn.

Herverdelingssystematiek van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De aangekondigde herverdelingssystematiek van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is uitgesteld tot 2014. Er is in 2013 geen duidelijkheid gekomen over de hoogte van de uitkering voor de gemeente Houten.

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

De BGT vervangt de GBKN (Grootchalige BasisKaart Nederland, onze huidige basiskaart) en dient 1 januari 2016 landelijk gereed te zijn. In 2013 zijn er geen werkzaamheden uitgevoerd aan de invoering van de BGT. Het risico heeft zich dus in 2013 niet voorgedaan. In 2014 wordt actief aan de slag gegaan met het project voor de opbouw van de BGT. Er is in de circulaire van het Rijk nog geen zekerheid over de verdeling van de bijdrage van het Rijk over de gemeenten via de algemene uitkering. Daarnaast is ook nog onduidelijkheid over de te maken kosten en welke keuzes de gemeente daarin heeft.

Wet Houdbaarheid overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Wet Hof is respectievelijk in september en december door de Tweede en Eerste Kamer aangenomen. Hoe deze wet in 2013 beoordeeld wordt is niet duidelijk, omdat de uitkomst pas in de loop van 2014 duidelijk wordt. Ook is nog onduidelijk welke sancties er zijn in 2013 als niet wordt voldaan aan de eisen voor het overschrijden van het tekort op gemeentelijk niveau. Of het risico zich heeft voorgedaan en in welke mate is dus nu nog niet te zeggen. Het risico blijft voor de komende jaren bestaan, zolang de wet van toepassing is.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is vanaf 15 december 2013 in werking getreden. Doordat Houten niet een gemeente is met veel overvloedige liquide middelen, maar juist vaak financiering moet aantrekken, doet zich het risico niet voor. Gezien de huidige financiële positie is de kans klein dat zich het risico in 2014 voordoet.

Openeinde regelingen

- De kosten verbonden aan het faciliteren van leerlingenvervoer is in 2013 binnen de beschikbare budgetten gebleven. Er was zelfs sprake van een forse onderschrijding, omdat als gevolg van de nieuwe aanbesteding sprake is van 6 vervoerders, in plaats van 1. Het risico op overschrijding van de geraamde kosten blijft gezien het karakter van de regeling voor 2014 bestaan.
- Het risico op een door de gemeente te betalen bijdrage in het exploitatietekort van van Houten&co voor sociaal cultureel centrum Schoneveld heeft zich in 2013 niet voorgedaan. Het risico is voor 2014 niet meer van toepassing.
- De kosten voor trajecten outreachende hulpverlening voor huiselijk geweld zijn in 2013 binnen de beschikbare middelen gebleven. Het risico heeft zich dus niet voorgedaan. Het risico op een tekort aan trajecten blijft in 2014 bestaan.
- In 2013 is er 38 keer gestrooid, terwijl jaarlijks met 40 strooibeurten rekening wordt gehouden. De kosten van de gladheidsbestrijding zijn binnen de budgetten gebleven, er was zelfs sprake van een onderschrijding. De weersomstandigheden in de eerste maanden van 2014 hebben geen aanleiding gegeven voor intensieve strooironden. Toch blijft het risico voor 2014 bestaan, omdat winters zich niet laten voorspellen.
- De kosten voor schade aan schoolgebouwen en kunstobjecten zijn in 2014 gemeentebreed binnen de budgetten gebleven. Voor 2014 blijft het risico bestaan.
- Het risico op kosten als gevolg van de compensatieregeling voor Optisport heeft zich in zeer beperkte omvang voorgedaan (€ 1.500). Voor 2014 blijft het risico bestaan.

Bestuur

In 2013 heeft het risico op extra kosten als gevolg van de regeling voor arbeidsongeschiktheid van wethouders en die van nabestaandenpensioenen wethouders zich niet voorgedaan. Het risico loopt door naar 2014.

Het niet aflossen van de door Houten verstrekte leningen aan verenigingen, stichtingen of organisaties met een publiek belang

De rente en aflossingen van verstrekte leningen zijn in 2013 allemaal gerealiseerd en dus heeft het risico zich niet voorgedaan. Gezien de aard van het risico zal dit zich elk jaar opnieuw voordoen. De verwachte omvang van de benodigde weerstandscapaciteit wordt eind 2013 becijferd op € 810.000. Dit is gebaseerd op een lening totaal van € 7,8 miljoen (excl. garantie Heemstede). Mede door de economische crisis blijft het regelmatig monitoren van de betreffende instellingen een belangrijke zaak. Met sommige instanties wordt middels bestuursvergaderingen naar mogelijke oplossingen gezocht om de financiële positie te verbeteren.

Eventuele betaling rentederving door Houten ten behoeve van gelimiteerde achtervang WSW (Wet Sociale Woningbouw)

In 2013 heeft dit risico zich niet voorgedaan. Het risico loopt door naar 2014, waarbij de kans en de omvang van het risico vergelijkbaar zijn aan die van 2013. Wel hebben diverse rijksmaatregelen een verslechtering van de financiële situatie van woningcorporaties tot gevolg. Dit lijkt vooralsnog geen verhoogd risico op te leveren voor de achtervangpositie van Houten, maar kan wel volkshuisvestelijke gevolgen hebben.

Gebruik recht van uitwinning gegarandeerde geldlening door faillissement

Het risico heeft zich in 2013 niet voorgedaan. De situatie rond een door ons gegarandeerde geldlening voor de restauratie van een monumentaal pand is in 2013 onveranderd gebleven. De eigenaar is failliet verklaard en de curator voert in overleg met de geldverstrekker Nationaal Restauratiefonds het beheer. Omdat er een recht van eerste hypotheek is gevestigd, heeft de geldgever het recht van uitwinning. Dat houdt in dat het pand verkocht kan worden om de schuld van de lening af te lossen. Dit risico lijkt echter te overzien. Het risico voor de betalingsachterstand van de rente en aflossing echter is groter en loopt per maand met ca. € 25.000 op. De omvang daarvan wordt geschat op ca. € 800.000. De kans dat het risico zich voor gaat doen, wordt ook hoog ingeschat. Wij zijn in overleg met de geldgever en de bewindvoerder/curator om tot een zo gewenst mogelijk scenario te komen, maar ook omdat de gemeente Houten een positie heeft in het gebruik van opstallen en landgoed.

Stichting Station op Wielen

Het risico is in 2013 onverkort aanwezig gebleven, toch heeft het voor de gemeente uiteindelijk niet tot financiële consequenties geleid. Het risico loopt in 2014 door met gelijke omvang. In de loop van 2014 zal duidelijkheid komen over welke structurele oplossing kan worden gevonden en wat hiervan de consequenties zijn.

Toename proceskosten als gevolg van de stijgende trend van bezwaarschriften vooral door no-cure-no-pay bureaus

In 2013 is ca. € 30.000 uitgekeerd aan kostenvergoedingen, terwijl hiervoor slechts € 10.000 was begroot. Het restant is ten laste van het saldo gekomen. In 2014 doet het risico zich opnieuw voor, maar de omvang van het risico is moeilijk in te schatten. Er is wetgeving in voorbereiding die voorziet in een beperking voor wat betreft het moeten vergoeden van de kosten. Het is echter nog de vraag of deze wetgeving het gaat halen en per wanneer deze dan in werking treedt.

Eventuele exploitatiebijdragen van Houten aan sw-bedrijven

Het risico heeft zich in 2013 niet voorgedaan. Omdat dit risico eigenlijk beschouwd kan worden als een op te heffen regeling doet het risico zich opnieuw voor in 2014.

Geschied Houten en WMMN over welstandsadviezen

Het risico heeft zich in 2013 voorgedaan. Er is een bedrag van ca. € 30.400 betaald. Het risico is daarmee vervallen.

Trajecten outreachende hulpverlening OGGZ

Het risico op overschrijding van het aantal trajecten outreachende hulpverlening OGGZ heeft zich in 2013 niet voorgedaan. Het risico doet zich in 2014 opnieuw voor. Het CIZ indiceert minder begeleiding waardoor zorgmijders sneller voor overlast kunnen zorgen en eerder in een traject outreachende hulpverlening OGGZ terecht komen.

Meldingen huiselijk geweld

Door stijging van het aantal meldingen huiselijk geweld bestaat het risico dat de kosten hiervan niet meer kunnen worden opgevangen in de daarvoor beschikbare budgetten. In 2013 heeft dit risico zich niet voorgedaan. Voor 2014 bestaat dit risico echter opnieuw. Door grotere mediabekendheid en de bekendheid bij de politie is er een stijgende trend van het aantal meldingen huiselijk geweld.

Onderzoeken voor vrijstelling leerplicht

Dit risico betreft de kosten die gepaard gaan met de wettelijke verplichting tot een onafhankelijk onderzoek door een arts of psychiater bij jongeren die een beroep doen op artikel 5a van de leerplichtwet tot vrijstelling van de leerplicht. Het risico is eigenlijk een op te heffen regeling omdat van tevoren niet is in te schatten hoeveel verzoeken er worden gedaan.

Risico grondexploitatie

Zie paragraaf grondbeleid.

Conclusie Weerstandsvermogen

In 2013 is er vanuit het zich manifesteren van de genoemde risico's geen beroep gedaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Marktontwikkelingen

In Houten zijn we in staat gebleken de productie en afzet van woningen redelijk op peil te houden. Houten blijft in trek als ontwikkelingslocatie, ook voor de komende jaren. Voor veel investeerders blijft het 'product Houten' aantrekkelijk genoeg om hier actief te zijn. Wél constateren we dat er andere spelers actief worden in het proces van gebiedsontwikkeling. Veel meer zien we kleinere ontwikkelaars, gericht op specifieke niches in de markt, maar ook bewoners die zich organiseren en actief opstellen als toekomstige bewoners of betrokken bureaus. Deze verandering vraagt om een andere houding en rol van de overheid. Daarnaast ligt het afronden van de Vinex locaties in Houten Zuid voor een belangrijk deel nog bij de bekende partijen, met wie afspraken zijn gemaakt over planvorming en realisatie.

Met de provincie is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan gericht op het stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen. Deze ondersteuning heeft al resultaat gehad bij de projecten op de Slinger en Castellum. Ook bij projecten Leebrug II fase 2 en Stenen Poort is voortgang te melden. In Leebrug 2 is op 26 februari 2014 gestart met de bouw van de eerste 15 woningen. Op 6 maart 2014 is het verkoopcontract getekend voor de locatie Stenen Poort.

Gedurende het jaar is er meer belangstelling getoond voor bedrijfskavels in Houten. Hiermee lijkt een voorzichtig optimisme voor de komende tijd op zijn plaats. Echter gedurende de contacten blijkt wel dat er goed onderhandeld moet worden om bedrijven over de streep te kunnen trekken. Daarmee is in 2013 uiteindelijk een goed resultaat behaald en is er meer bedrijfsterrein uitgegeven dan vooraf verwacht.

In de regio leidt een overaanbod aan kantoormetragage tot een ongezonde marktsituatie. Mede onder druk van de provincie Utrecht is bekeken in hoeverre sanering, door het schrappen van planvoorraad nodig is. Houten erkent de problematiek en ondersteunt de beweging om tot een beperking van de kantoorvoorraad te komen. In 2013 is geen kantoormetragage gerealiseerd en plannen voor bijvoorbeeld nieuwe kantoren op Loerik VI staan ter discussie. Voor 2014 worden de kantoorterreinen, met name Koppeling-De Schaft op de beurs Provada gepromoot, in samenwerking met de regio.

De druk op de gemeentelijke grondexploitatie is ondanks gerealiseerde opbrengsten nog steeds groot. De strategie die al in 2012 is ingezet is in 2013 daarom verder uitgebouwd. Zoveel mogelijk wordt ingezet op het stimuleren en faciliteren van kansrijke ontwikkelingen op de woningbouw- en de bedrijfsterreinenmarkt. Anderzijds is in het kantorensegment gekozen voor een ingreep die de risico's in de grondexploitatie tot aanvaardbare en realistische proporties terugbrengt. Tegelijkertijd zijn stappen gezet om tot een beter risicomanagement te komen.

In 2013 is gesproken over de "Verspreide Percelen" inclusief de ligging en de waarderingsgrondslag. Daarnaast is er uitvoerig overleg geweest met de accountant over de waardering van de "Verspreide percelen". De conclusie is dat de gemeente gezien de ligging van deze percelen dit als één complex aanmerkt en bepaald heeft dat de gehanteerde prijs in overeenstemming is met de waarderingsgrondslag. De accountant kan zich hierin verenigen.

Sturingsinstrumentarium

In 2011 en 2012 heeft de gemeente geïnvesteerd in risicomanagement, maar wat (nog) gemist werd, waren kaders en richtlijnen voor een integrale toepassing van risicomanagement die deze activiteiten adequaat dienen te borgen en transparant te maken. In 2013 is daartoe de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen Grondexploitaties 2013 opgesteld, waarin de benodigde kaders zijn vastgelegd voor het risicomanagement en het weerstandsvermogen. Belangrijke kaders zijn o.a. (objectieve) H'IFLO-norm, bestanddelen beschikbare weerstandscapaciteit, ratio weerstandsvermogen en risico-inventarisatie. Deze Nota is op 12 november 2013 door uw raad vastgesteld.

In 2013 zijn drie bijpraatavonden geweest waarbij geïnformeerd is over ontwikkelingen in de Ruimtelijke Agenda en de gevolgen daarvan voor het samenhangend grondexploitatie-instrumentarium. Dit bestaat uit de geconsolideerde, geactualiseerde grondexploitaties, de daarbij behorende integrale risicoanalyse en de confrontatie van het risicoprofiel met de voor de grondexploitatie beschikbare risicobuffer. Het betrof de stand van zaken per januari, juli en november 2013. Door deze rapportagecyclus wordt de raad in staat gesteld een vinger aan de pols houden. Tegelijkertijd wordt hiermee de noodzakelijke besluitvorming ten tijde van de jaarrekening voorbereid. Dat wat ten tijde van de jaarrekening wordt voorgesteld, is een weerslag van de informatie die tijdens de bijpraatmomenten met de raad is gedeeld.

Zo ontstaat een control-cyclus op de grondexploitatie, die aansluit bij de reguliere Planning- en Controlcyclus en die ons in staat stelt een zorgvuldige en financieel goed beheersbare ontwikkelstrategie te voeren, waarmee we ook in tijden van recessie, ambities in de Houtense Ruimtelijke Agenda kunnen blijven waarmaken en waarborgen.

De actieve grondexploitatie

Algemeen

De integrale grondexploitatie van Houten bestaat uit een aantal actieve deelexploitaties met een gezamenlijk saldo.

In het Reglement Grondzaken is vastgelegd, dat er pas een nieuwe grondexploitatie mag worden geopend, als deze naar verwachting minimaal neutraal is, waarbij instemming van de gemeenteraad vereist is. Voor wat betreft eventueel nog in exploitatie te nemen veranderlocaties waar de gemeente thans grondeigenaar is, bijvoorbeeld na samenvoeging van scholen, geldt dat de verwachting van een sluitende grondexploitatie na herontwikkeling realistisch is.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2013 is een aantal exploitaties afgesloten. Dit zijn Centrum-Openbare ruimte; Centrum-Spoorzone; Centrum- Fietstransferium; Centrum-Busstation; Centrum-Woningbouwlocaties Rabobank en De Fuik; Veranderlocaties (algemeen); Visie Oude Dorp; Parklandgoed Wulven en Gebiedsvisie Schonauwenseweg. De nog actieve deelexploitaties maken allen deel uit van de Exploitatie Stedelijk. In de exploitaties Landelijk en Eiland van Schalkwijk bevinden zich geen deelexploitaties meer.

Projectspecifieke interventies

De strategie ten aanzien van eventuele interventies in de grondexploitatie is om zoveel mogelijk beweging en dynamiek mogelijk te maken en tegelijkertijd door een goed risicomanagement de risico's te controleren en zo mogelijk beperken. Met dit uitgangspunt is een aantal interventies gerechtvaardigd.

- Het niet uitvoeren van de deelexploitatie Centrum woningbouwlocaties Rabobank-De Fuik. Het te realiseren woningbouwprogramma van appartementen op de genoemde locaties is in de huidige markt, zowel financieel als binnen de gestelde planperiode, niet realiseerbaar. In de eerdere raadsinfoavonden is in het kader van het risicomanagement deze locatie genoemd in de top 3 van te nemen maatregelen bij de jaarrekening 2013. Het voorstel is dan ook om de woningbouwlocaties Rabobank-De Fuik voorlopig niet te realiseren en het geprognosticeerde resultaat van € 1,4 mln. te schrappen uit de grondexploitatie. Hierbij neemt het risicoprofiel met € 0,9 mln. af.
- Loerik VI is een locatie waar nog ruim 28.000 m² aan kantoren uitgeefbaar is en waar nog nauwelijks is geïnvesteerd in bouw- en woonrijp maken. Naar aanleiding van verkennende studies is naar voren gekomen dat herprogrammering mogelijk is. Er is belangstelling vanuit diverse marktpartijen. Keuzes liggen er nog ten aanzien van ontwikkelingsstrategie en – model. In 2014 moeten er beslissingen genomen worden over de mogelijke, nieuwe invulling van deze locatie. De resultaatverlaging is een tweede stap in de richting van het nemen van de inkomstendering die (mogelijk) het gevolg is van herontwikkeling. Naast de genoemde resultaatverlaging hebben enkele verkopen in 2013 ertoe geleid dat het risicoprofiel afneemt met € 1,5 mln.

Generieke maatregelen

- Plankosten: inventarisatie binnen de bestaande en nog te verwachten actieve grondexploitaties levert een neerwaartse bijstelling van de benodigde plankostenbudgetten op rekening houdend met een afbouw van de formatie van het cluster Realisatie.
- Rente: gezien de markt is het verantwoord het renteniveau in de grondexploitatie op 3% te handhaven. Op dit moment wordt 50% van de boekwaarde gefinancierd met kasgeld dit levert een incidenteel voordeel op.
- Acquisitie & maatwerk grondprijsaanbieding: door middel van het inzetten van het beschikbare acquisitiebudget moeten we de aandacht vestigen op Houten. Vervolgens moet er ruimte zijn om op onze kantoorlocaties, indien zich een aantrekkelijke klant meldt, de grondprijs nog met extra 'maatwerk' aan te kunnen passen om de klant te kunnen binnenhalen. Dit heeft in 2013 geresulteerd in een de verkoop van twee bedrijfspavels.
- Taakstelling aanbestedingen: 50% van de taakstelling van € 1,2 mln. op aanbestedingsresultaten voor bouw- en woonrijpmaken voor de hele looptijd van de grondexploitatie is in 2013 gerealiseerd.

Het risicoprofiel

Op basis van het bovenstaande keuzes en interventies wijzigt het risicoprofiel als volgt:

- Door het vervallen van de deelexploitatie Centrum woningbouwlocaties Rabobank-De Fuik vervalt het risico dat bij het behalen van de geprognosticeerde opbrengsten hoort.
- De resultaatverlaging (en de verkopen 2013) in Loerik VI zorgt voor een verbetering van het risicoprofiel.

De risicobuffer

Opbouw en inzet

De beschikbare weerstandscapaciteit om de risico's in de grondexploitaties af te dekken (hierna: risicobuffer) bestaat uit, de post onvoorzien binnen de grondexploitatie, het Volkshuisvestingsfonds, de bestemmingsreserve Linieland en het voor de grondexploitatie geormerkte deel van de bekleemde reserve. Dit deel van de bekleemde reserve bedraagt € 7,5 mln. en is beschikbaar en inzetbaar voor de (crisis gerelateerde) risico's die voortvloeien uit de Ruimtelijke Agenda. Het inzetten daarvan is een bevoegdheid van de raad. Insteek daarbij is, om deze reserve pas aan te spreken indien echt noodzakelijk met als criterium zoveel mogelijk een meervoudig effect: zowel in de grondexploitatie als in de algemene dienst (leges, OZB). Dit betekent concreet, dat risico's allereerst genomen worden binnen de grondexploitatie, en pas in de laatste instantie door het aanspreken van de bekleemde reserve. De bestemmingsreserve Linieland heeft betrekking op de uitgestelde bijdrage van Houten aan Linieland, waarbij de raad tot 2015 de tijd heeft om die bijdrage te heroverwegen. Aanvankelijk was dit bedrag geormerkt binnen de grondexploitatie. Met het oog op rentevoordeel, is het bedrag vanuit de grondexploitatie overgeheveld naar de Algemene Dienst in de vorm van een bestemmingsreserve.

Ontwikkeling risicobuffer 2013

De financiële effecten van de hierboven beschreven interventies en maatregelen hebben niet geleid tot het (moeten) inzetten van de risicobuffer. De risicobuffer is daarmee van gelijke omvang gebleven.

Risico Herz. GREX November 2013 Herz. GREX Maart 2014

Jaar	Bedrag in €	Bedrag in €
2014	-100.000	-100.000
2015	-180.000	-
2016	-3.053.000	-42.000
2017	-1.797.500	-1.797.500
2018	-2.197.500	-1.621.220
2019		-1.080.000
Totaal	-7.328.000	-4.640.720

Dekking Herz. GREX November 2013 Herz. GREX Maart 2014

	Bedrag in €	Bedrag in €
WSTV binnen GREX (onvoorzien)	700.000	700.000
VH-fonds (nog inzetbaar)	800.000	800.000
Linieland (reservering bij Alg.Dienst)	1.000.000	1.000.000
Weerstandsvermogen buiten GREX	7.500.000	7.500.000
Totaal	10.000.000	10.000.000

	A Saldo grex	B Risiko inven- tarisatie	C Benodigd weerstand- vermogen op basis van H'IFLO norm	D Risicobuffer c.q. Beschikba- re weer- stands- capaciteit	D : C Ratio weer- standver- mogen op basis van H'IFLO	D : B Ratio weer- standsver- mogen op basis van risi- co inventarisatie
Stavaza nov 2013	0,8 mln.	-7,3 mln.	13,1 mln.	10,0 mln.	0,8 - matig	1,5 - vol- doende
Stavaza Maart 2014	0,3 mln.	-4,7 mln.	11,2 mln.	10,0 mln.	0,9 - matig	2,4 - uitstekend

Conform de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen Grondexploitaties 2013, is het uitgangspunt bij beoordeling en kwalificatie van het weerstandsvermogen op grond van de H'IFLO een ratio met een bandbreedte tussen 0,8 en 1,2. Deze ratio is licht gestegen c.q. verbeterd. De ratio op basis van de werkelijk geïnventariseerde risico's is sterk verbeterd. Deze verbetering komt door de gedane ingrepen op de complexen Loerik VI en Centrum Rabobank-De Fuik.

Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de cijfermatige ontwikkeling in de verschillende instrumenten aan, op basis van de hierboven beschreven inhoudelijke keuzes, maatregelen en ingrepen

Ontwikkeling financiële instrumenten grondexploitatie 2013

	saldo grex	risico profiel	risico buffer
Stand per maart 2013 (jaarrekening)	0,5	-6,8	9,8
Inhoudelijke wijzigingen per juli 2013 • Niet realiseren 2^e lift station • Afsluiten bestekken/projecten • Fasering Castellum/Hofstad III Wijziging risicobuffer: Het saldo GREX mag niet in de buffer worden meegenomen, wel de post onvoorzien in de GREX.			
Stand per juli 2013	0,8	-6,8	10,1
Inhoudelijke wijzigingen per november 2013 • Renteveroordeel afgesloten geldleningen • Geluidsmaatregelen • Fasering De Meerpaal/SWL Meerpaal en Loerik VI • Reservering Castellum • Div.mutaties op basis van actualisatie			
Stand per november 2013	0,8	-7,3	10,0
Inhoudelijke wijzigingen per maart 2014 • Renteveroordeel op basis van jaarrekening • Extra vrije kavels in grex (Blauwgras (3) en Kademuur (1)) • Plankosten • Schrappen Centrumlocaties Rabobank en De Fuik • Resultaatverlaging Loerik VI • De Slinger West • Div.mutaties op basis van actualisatie			
Stand per maart 2014 (jaarrekening)	0,3	-4,7	10,0

Conclusie

In de loop van 2013 zijn de risico's in de grondexploitatie afgenomen, als gevolg van intensieve sturing op inhoud, risico's en kosten. Dat leidt tot een aanzienlijk betere ratio van de Houtense risicomatrix (van voldoende naar uitstekend) en een geringe verbetering van de H'IFLO met 0,1. Tegelijkertijd is de risicobuffer nog altijd intact. Dit laat onverlet dat er nog wel wat te doen is de aankomende jaren op het gebied van de totale grondexploitatie. Ook in 2014 moet getrokken worden aan de realisatie van projecten binnen de GREX en initiatieven buiten de GREX. Daarnaast moet blijvend gewerkt worden aan kostenbeheersing en risicoreductie. In 2014 staan in ieder geval de volgende projecten op de ruimtelijke agenda: ontwikkeling van Loerik VI, verkoop op de Meerpaal en de Koppeling, de afbouw van het Castellum en de ontwikkeling van De Slinger-Oost.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen in de begroting worden de beleidsuitgangspunten voor het onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen weergegeven. Het beleid hierover ligt vast in de beleidsplannen die voor de verschillende onderdelen zijn opgesteld. De beleidsplannen bevatten de kaders voor het kwaliteitsniveau van deze onderdelen. Hieronder wordt per onderdeel weergegeven welke opmerkelijke en relevante zaken zich in het afgelopen jaar hebben afgespeeld.

Openbare Ruimte

Onderdeel 1: Bovengrondse Infrastructuur (inclusief wegen)

Bij alle disciplines binnen *bovengrondse infrastructuur* zijn dagelijks onderhoud, groot onderhoud, reconstructies en vervangingsprojecten volgens plan uitgevoerd. Ook het klein onderhoud is op projectmatige wijze uitgevoerd. Hierbij is ook aandacht besteed aan de *ondergrondse infrastructuur* en het *groen en water*. Deze werkzaamheden concentreerde zich in delen van de buurten De Gilden en De Akkers.

Daarnaast is de Lijsterhaag gereconstrueerd tot fietsstraat en zijn duurzame aanpassingen aan de openbare verlichting en voor het waterbeheer uitgevoerd. In het kader van Fietsfilevrij is de Binnenweg voorzien van een nieuwe deklaag en suggestiestroken. Tevens is de kruising naar de tunnel richting Kooikerspad verbeterd en voorzien van duurzame openbare verlichting. In overleg met onder andere de Fietserbond is een groot aantal fietsobstakels verwijderd. Ook de kruising Lobbendijk - Randhoeve is gereconstrueerd en van duurzame openbare verlichting voorzien. Hierdoor is de verkeersveiligheid verbeterd.

Op diverse plaatsen is groot onderhoud aan het asfalt uitgevoerd. Dit betreft: Waalseweg, Odijsseweg, Oude Mereveldseweg (laatste gedeelte), Beusichemseweg en diverse voetpaden Noord-Oost. Deze voetpaden zijn opgebroken en gedeeltelijk vervangen voor andere, duurzamere materialen. In de buurten de Hoven en de Gaarden is de openbare verlichting (gedeeltelijk) 1 op 1 vervangen. Hierbij zijn de conventionele materialen vervangen door aluminium lichtmasten met een LED oplossing. Ook zijn we begonnen met kleinschalige vervangingen in de dorpskernen.

Onderdeel 2: Civieltechnische kunstwerken

In 2013 zijn de geplande groot onderhoudswerkzaamheden aan de civieltechnische kunstwerken bijna allemaal uitgevoerd. Van twee projecten, de herinrichting steiger Kooikersplas en de vervanging van brug door duiker in de Lagedijk in Schalkwijk, hebben wij de voorbereidingen in 2013 helemaal afgerond.

Bruggen: De houten bruggen blijven een bron van zorg door de vele reparaties. Dit is nodig om de bruggen te laten voldoen aan de eisen op het gebied van veiligheid en functionaliteit. Een houten brugdek is vervangen door een kunststof brugdek. In de hoofdfietsroute Kooikerspad hebben wij een houten brug volledig gerenoveerd. Daarnaast zijn de beschoeiingen onder de twee houten bruggen hersteld. Nu is het talud weer veilig. Op de bekende lange brug in de Rietplas is de volledige slijtlaag op het wandelgedeelte vervangen.

Tunnels: Op het gebied van tunnels zijn in de Noordelijke Rondwegtunnel de voegovergangen vervangen en is het asfalt gereconstrueerd. De levensduur van de nieuwe voegen is ongeveer 30 jaar. Ook is in diverse tunnels grootschalig kitwerk uitgevoerd aan de wegdekken en de wanden. Tenslotte is grootschalig schilderwerk uitgevoerd aan de leuningen bij ongeveer de helft van de tunnels. Dit betreft de afscheidingen met de rijbaan van de Rondweg en trapeuningen.

Keermuren: De vele kenmerkende keermuren op bedrijventerrein Rondeel zijn allemaal opnieuw volledig gereinigd, gevoegd en geïmpregneerd.

Duikers: Door het grote aantal natte periodes in 2013 zijn onverwachts veel gebreken aan duikers aan het licht gekomen. In totaal is aan 12 duikers groot onderhoud verricht.

Onderdeel 3: Groen en Water

Het beheer en onderhoud van het groen in Houten is uitgevoerd op de wijze zoals dat is afgesproken met de raad wegens de bezuinigingsrondes. Groenonderhoudswerkzaamheden zijn daarom uitgevoerd op basis van de vastgestelde beeldkwaliteitsbestekken. Bij de reconstructie de Gilde/Akkers (Noord-Oost) hebben wij veel bomen gerooid omdat er onvoldoende boven- of ondergrondse groei-ruimte is. Op de plaatsen waar bomen in de verharding zijn herplant, is er door toepassing van bomengranulaat toch voldoende ondergrondse groei-ruimte. Er is ook onderhoud uitgevoerd aan particu-

liere Bomen met Bijzondere Waarde (BBW). Dit gebeurde op basis van de subsidieregeling uit het beleidsplan BBW. Maar, door de kastanjeziekte hebben we weer een fors aantal kastanjes moeten rooien. De levensverwachting van de overgebleven kastanjes blijft zorgelijk. Op de plekken waar wij veel aantasting door/overlast van rupsen en luizen verwachtten, hebben we preventief een biologisch bestrijdingsmiddel gebruikt. Bovendien, hebben we de eikenprocessierupsnesten, die in bomen van de gemeente of een gemeenteplantsoen zaten, laten opzuigen en afvoeren naar een erkend verwerkingsbedrijf.

Er is extra geïnvesteerd in het voorkomen van wortelopdruk door het plaatsen van wortelschermen. Ook hebben we gebaggerd in de Houtense sloten en is er wegens de grote waterplantengroei extra onderhoud aan de watergangen uitgevoerd. De exotische waterplant *Ongelijkbladig Vederkruid* hebben we namelijk moeten bestrijden in de plassen Rondeel en in een gedeelte van de Rondwegsloot. Het regulier onderhoud van de watergangen (heder of maaiboot) was niet afdoende met één onderhoudsronde per jaar. We hebben daarom overlegd met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). De HDSR heeft gezien de eigen watergangen ook belang bij het bestrijden van deze exotische waterplant. We hebben daarom op innovatieve wijze, 'Hydroventuri', de bestrijding gezamenlijk opgepakt. Dit gebeurt met een speciale boot.

Onderdeel 4: Spelen, reinigen en begraven

We moeten 945 speeltoestellen elk jaar driemaal inspecteren. Het onderhoud vindt plaats op basis van deze inspectie. In 2013 hebben we 104 speeltoestellen moeten onderhouden. Daarbij zijn, voor het grootste gedeelte, kleine reparaties (vervanging van een plank of onderdeel) uitgevoerd. Bij zes toestellen is groot onderhoud uitgevoerd. Dit zijn werkzaamheden waarbij een groot onderdeel van het toestel vervangen moest worden. Voorbeelden hiervan zijn: (start-)bordes van een kabelbaan of een dak van een speelhuisje. Ook hebben we levensduur verlengend onderhoud uit laten voeren bij drie toestellen. In sommige gevallen was het beter de toestellen helemaal te vervangen (te hoge kosten voor onderhoud). Voorbeelden hiervan zijn: 3 doelen op trapvelden, 4 speeltoestellen en 1 zandbak. Het aantal geheel nieuw geplaatste toestellen is beperkt gebleven.

In 2013 hebben we zes veeggronden op contractbasis laten uitvoeren door firma Van Doorn. Dit betrof alle hoofd- en zijwegen binnen de gemeente Houten. De vrijkomende materialen worden verzameld op de gemeentewerf in een speciaal ingerichte veegvuilbak. Deze bak is uitgevoerd als een filter waarbij het water geloosd wordt op de riolering. Het residu wordt als gevolg van de nieuwe overeenkomst uit 2013 verwerkt door firma Pouw. Er is ongeveer 800 ton veegvuil afgevoerd. Onze eigen twee veegwagens en borstelmaschine zetten we vooral in om de fietspaden, tunnelbakken en de winkelcentra schoon te houden.

Om de historische graven te behouden, hebben wij in 2013 een project gestart voor de algemene begraafplaats Prinses Ireneweg (464 graven). Het project loopt door tot in 2014. Op de tweede, de algemene, begraafplaats Oud Wulven (729 graven) is in 2013 het derde grafveld ingericht. In 2013 zijn er 55 graven bijgekomen.

Onderdeel 5: Ondergrondse infrastructuur (inclusief riolering)

In 2013 zijn projecten uit het GRP 2010-2013 (operationele plan) uitgevoerd. Dit waren: 1) het afkoppelen van verhard oppervlak van de gemengde riolering in de wijk De Gilden in combinatie met het grootschalig onderhoud aan verharding en groenvoorzieningen. 2) het kleinschalig afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering in de wijken De Polders, De Waters en De Meren. 3) het verbeteren van de doorstroming van de Geersloot door aanleg van een persleiding met gemaal. 4) het vervangen van het telemetriesysteem. 5) het aanpassen van 378 mechanisch elektrische installaties voor het nieuwe telemetriesysteem. 6) het vervangen van 4 elektrisch mechanische installaties.

Onderdeel 6: Kunstobjecten in het openbare gebied

Er zijn 55 kunstwerken in de gemeente Houten. Na een schouw van de kunstobjecten hebben we 24 bronzen beelden onderhouden. De onderhoudswerkzaamheden bestonden uit het in de was zetten en uit het onderhoud van het groen rondom de kunstwerken. Daarnaast is ook groot onderhoud uitgevoerd aan 2 grote kunstwerken: rondom Terrein 14 (pixelkunstwerk nabij de firma Hoogendoorn) is een hekwerk geplaatst om schade aan het kunstwerk te voorkomen. Bovendien is de Ufo-landingsplaats schoon gemaakt en geïmpregneerd.

Gemeentelijke gebouwen

Onderdeel 7: Welzijns- en sportaccommodaties

De welzijns- en sportaccommodaties zijn onderhouden op basis van de door de gemeenteraad eind 2011 vastgestelde meerjarenonderhoudsplannen. Uitgangspunt is gehanteerd dat in Houten Noord; Houten Zuid en voor de gezamenlijke kleine kernen nog voor ieder één centrum behouden zal blijven. In de loop van 2013 is in het kader van de 2e tranche ombuigingen gestart met het afstoten van de sociaal culturele centra Nieuwoord en de Grote Geer. Verwacht wordt dat beide panden in 2014 afge-stoten kunnen worden.

Onderdeel 8: Onderwijshuisvesting

Het nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Houten (IHP) 2013-2022 vraagt aandacht voor de veranderende omgeving waarbinnen het onderwijs en de gemeente zich bevinden. Zowel het onderwijs als de gemeente ziet zich geconfronteerd met vele veranderingen. Dat zijn de afnemende leerlingaantallen op enig moment, de verouderende gebouwen en de verandering in wetgeving die vooral invloed heeft op de onderwijshuisvesting. De beleidskaders van het IHP maken onderdeel uit van de begroting en daarnaast bestaat er een (geactualiseerde) voorziening voor groot onderhoud.

Het IHP 2013-2022 zorgde voor:

- een beleidsmatig kader en randvoorwaarden voor de huisvesting van onderwijsvoorzieningen;
- inzicht in de beschikbare voorzieningen;
- de omvang van de in de komende jaren noodzakelijke huisvestingsvoorzieningen;
- zicht op het meerjarig onderhoud.

In 2013 zijn de onderhoudswerkzaamheden aan de schoolgebouwen conform jaarplan uit de meerjarenonderhoudsplanning 2013-2022 uitgevoerd. Tevens is gestart met de voorbereiding voor de uitbreiding van de fusiescholen Het Mozaïek en Wereldwijs.

Onderdeel 9: Gemeentelijke gebouwen

We hebben gemeentelijke gebouwen onderhouden volgens de door de gemeenteraad in december 2011 vastgestelde meerjarenonderhoudsplannen. Dit waren: het gemeentehuis, het Kant 3, de gemeentewerf, wijkposten, brandweergebouwen, de kerktorens van de Nederlands Hervormde kerk aan het Plein (Oude Dorp), de kerk aan de Waalseweg in Tull en 't Waal en de kerk aan de Brink in Schalkwijk.

In het kader van de ombuigingsoperatie is gestart met het sluiten van de wijkposten en voor deze panden wordt een andere bestemming gezocht. Brandweerpost Schalkwijk is in 2013 volledig gerenoveerd. Eind december 2013 zijn de brandweerposten Oost en Schalkwijk overgedragen aan de VRU. Met de VRU is afgesproken dat wij voorlopig het onderhoud blijven uitvoeren.

Financieel kader kapitaalgoederen

De mate van onderhoud bepaalt de kwaliteit en de levensduur van de kapitaalgoederen. Onderscheid wordt gemaakt tussen aan de ene kant de reguliere beheer-/exploitatiekosten en aan de andere kant de groot onderhoudskosten. De verhouding *tussen* en de omvang *van* beide kostensoorten geeft een beeld van de financiële inspanningen die noodzakelijk waren. De actuele staat van onderhoud en het gekozen beeldkwaliteitsniveau (Het Nieuw Houtens Niveau) zorgen er voor dat steeds nieuwe afwegingen gemaakt moeten worden. De huidige financiële realiteit maakt dat we te maken hebben met drie fasen van ombuigingen. Deze hebben effect of zullen effect hebben op het niveau van onderhoud.

Hieronder volgt een tabel met de omvang van het onderhoud kapitaalgoederen, onderverdeeld in regulier en groot onderhoud.

2013 (incl. mutaties)	Regulier Onderhoud (O)	Groot Onderhoud (GO)	O : GO	Totaal
Begroot	€ 3.433.008	€ 2.980.431	54 : 46	€ 6.413.439
Gerealiseerd	€ 3.325.523	€ 2.224.562	60 : 40	€ 5.555.085
	Onderschrijding	Onderschrijding	Totale onderschrijding	
Saldi	€ 107.485	€ 755.869		€ 863.354

De gerealiseerde kosten waren in totaliteit veel lager dan eerder voorzien was. Dit heeft te maken met de grote terughoudendheid binnen de gemeentelijke organisatie om, gezien alle noodzakelijke bezuinigingen, kosten te maken.

Toereikendheid onderhoudsvoorzieningen

Nr. toelichting balans	Omschrijving voorziening	Toereikend saldo 31-12-2013	Toelichting
1.	Groot onderhoud welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra: Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het onderhoud van welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra. Met de inzet van deze voorziening wordt ongewenste piekbelasting van de exploitatie voorkomen.	€1.080.863	
3.	Huisvesting onderwijs: Is bedoeld voor de uitbreiding/aanpassing/verbouwing van bestaande schoolgebouwen op basis van het Integraal Huisvestingsplan.	-€ 42.467	Conform het raadsvoorstel zou deze voorziening eind 2013 éénmalig negatief staan om vanaf 2014 weer meerjarig positief en toereikend te zijn. Dit is omdat het een éénmalig feit betreft toegestaan volgens de accountant.
4.	Gemeentelijke huisvesting: Deze voorziening is bestemd voor de verbouwing van het gemeentehuis, het achterstallig onderhoud (jaarplan) en het egaliseren van de onderhoudskosten gedurende de komende jaren.	€1.000.395	
5.	Beheer Openbare Ruimte(BOR): Het Beheer Openbare Ruimte is nog volop in ontwikkeling en daarom heeft het "Beheerplan Openbare Ruimte" de subtitel meegenomen "groeien in beheer 2004-2010. Fluctuaties in jaarlijkse onderhouds- en grootonderhoudskosten en tevens de meerjarige beheerisico's worden middels deze gemeenschappelijke voorziening (en het beheerplan) opgevangen.	€1.853.346	
6.	Brandweergebouwen: Deze voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het grootonderhoud van de brandweergebouwen.	€ 109.027	
7.	Overig gemeentelijk vastgoed: Deze voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het groot onderhoud van de gemeente torens.	€ 122.313	
10.	Groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen: Op 13 november 2013 heeft de raad met de vaststelling van de tweede bestuursrapportage 2013 besloten om een voorziening groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen in te stellen waarin jaarlijks een bedrag voor groot onderhoud gestort kan worden. Inmiddels is er een planning t/m 2061 gemaakt, hoe dit groot onderhoud moet plaatsvinden.	€ 58.709	
	Totaal	€4.182.186	

	Voorziening toereikend
	Voorziening in 2013 negatief, meerjarig toereikend.

Paragraaf Financiering

1. Uitvoering treasuryfunctie

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) geeft een kader voor het (financierings-) risicomanagement. Het betreft het raamwerk voor het financieringsbeleid. Dit is verder uitgewerkt in de gemeentelijke Regeling treasury. Deze regeling geeft een uiteenzetting van de kaders, waarbinnen het treasurybeleid van de gemeente Houten wordt vormgegeven en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie worden beschreven.

Om een goede balans te krijgen in korte en lange financiering, hebben wij in 2013 een periodieke treasuryscan laten uitvoeren door een onafhankelijk treasury-adviesbureau. Er is binnen de gemeente Houten uitvoering gegeven aan de aanbevelingen.

Ontwikkelingen

Doorverstrekte leningen

De omvang van de aangetrokken en verstrekte leningen is in vergelijking tot een jaar geleden flink afgenomen. Belangrijkste reden hiervoor is, dat de BNG in 2013 vier doorverstrekte leningen aan Vivate heeft overgenomen voor een bedrag van bijna € 20 miljoen. Hierdoor treedt Houten voor deze leningen niet meer op als directe financier. Dit heeft geen financiële consequenties aangezien de leningen tegen dezelfde rentepercentages werden doorverstrekt.

Wet Hof

In december 2013 is de wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) door de Eerste Kamer aangenomen. De wet bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels teneinde te kunnen voldoen aan het EMU-saldo van 3%. De wet is iets versoepeld: het maximale begrotingstekort geldt niet voor elke gemeente apart, maar voor alle gemeenten samen. Dat betekent dat een gemeente die in een jaar fors investeert in een infrastructuur of natuur dat gewoon kan doen als alle gemeenten samen maar binnen de norm blijven. Daarbij is toegezegd dat, bij overschrijding van de norm, de komende jaren geen nationale sanctie zal worden toegepast. Uitleg over het EMU-saldo en het EMU-saldo van de gemeente Houten in 2013, wordt besproken in paragraaf 5.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is vanaf 15 december 2013 in werking getreden. Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun liquide middelen aan te houden bij de schatkist van het Rijk en vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld. Daarnaast moet het bijdragen aan het terugdringen van risico's van bijvoorbeeld beleggingen van decentrale overheden. Voor Houten betekent dit in ieder geval dat er een intensievere cashmanagement gevoerd moet worden om dagelijks te bepalen of er geld naar de schatkist moet vloeien. Per begrotingsjaar 2014 geldt een rapportageverplichting in de paragraaf financiering. Hierbij wordt getoetst of een gemeente de gemiddelde drempelwaarde per kwartaal niet heeft overschreden. Voor Houten ligt de drempelwaarde op ongeveer € 0,8 miljoen. In december 2013 zijn we onder dit drempelbedrag gebleven.

2. Rentevisie

Voor de financieringsbehoefte (korte en lange termijn) is een visie op de renteontwikkeling onontbeerlijk. Daarom wordt gebruik gemaakt van diverse renteverwachtingen van kredietwaardige instellingen. Op basis daarvan wordt de gemeentelijke rentevisie geformuleerd.

Ontwikkeling rente

In de begroting 2013 werd de verwachting uitgesproken dat de korte rente zou uitkomen op 0,85% en de 10-jaars rente zich rond de 2,4% zou bewegen. Het verloop van de korte termijn rente (geldmarktrente) en de lange termijn rente (kapitaalmarktrente) liet de afgelopen twaalf maanden het volgende beeld zien. De 3-maands Euribor (Euro Interbank Offered Rate; het rentetarief voor leningen tussen de Europese banken) steeg licht van 0,2% eind 2012 naar 0,29% eind 2013. De 10-jaars swaprente, de maatstaf voor de kapitaalmarktrente, steeg in die periode van 1,7% naar 2,2%. De lichte stijging komt voort uit het feit dat de Federal Reserve (FED) heeft aangekondigd de steunmaatregelen in te willen perken. In 2013 is zoveel mogelijk met kasgeld gefinancierd aangezien het kasgeldtarief schommelde tussen de 0,02% en de 0,18%.

In onderstaande grafiek zijn de renteontwikkelingen over de periode 2004 tot en met 2013 weergegeven.

Grafiek: Renteontwikkeling 2004-2013 (bron: Thésor)

De verwachting is dat de Europese Centrale Bank (ECB) in 2014 een ruim monetair beleid blijft voeren. De lange termijn rentetarieven zullen onder invloed van het gematigde economisch herstel waarschijnlijk gaan oplopen.

3. Renterisicobeheer

Voor het renterisico worden twee normen gehanteerd namelijk de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Er dient binnen deze normen geopereerd te worden.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. Deze norm is op 20% van de lastenkant van de begroting gesteld.

Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2013
Basisgegevens renterisiconorm	
1 Renteherziening op vaste schuld o/g	0
2 Betaalde aflossingen	29.132
3 Renterisiconorm (1+2)	29.132
4 Begrotingstotaal jaar T	112.196
5 a Het bij Min regeling vastgesteld %	20%
5 b Regeling	
5 Renterisiconorm (5a+5b/100)	22.439
Toets renterisiconorm	
6 Ruimte onder renterisiconorm	
Overschrijding renterisiconorm	-6.692

Afgezet tegen de risiconorm 2013 van € 22 miljoen, blijkt uit bovenstaand overzicht dat de norm is overschreden. Als gevolg van de lage kapitaalrente, hebben we in 2013 echter geen renterisico gelopen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de bovengrens aan van het bedrag aan kortlopende financieringsmiddelen, waarmee de gemeente de (kapitaal)uitgaven mag financieren (de zogenaamde vlottende schuld). Wet fido bepaalt dat indien drie achtereenvolgende kwartaalrapportages de kasgeldlimiet wordt overschreden, de toezichthouder daarvan op de hoogte wordt gesteld. In overleg met de toezichthouder kan door het bestuur eventueel een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet worden vastgesteld. Bij structurele overschrijding van de kasgeldlimiet moet in de financieringsbehoefte worden voorzien door het aantrekken van langlopende geldleningen.

De kasgeldlimiet is afgeleid van de omvang van de begroting.

Bedragen x € 1.000				
Kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting 2013 per 1/1	112.196	112.196	112.196	112.196
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	9.537	9.537	9.537	9.537
2. Omvang vlottende korte schuld	35.333	45.002	46.001	8.680
Opgenomen gelden < 1 jaar	35.333	45.002	46.001	8.680
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden	0	0	0	0
Overige geldleningen (niet vast)	0	0	0	0
3. Vlottende middelen	824	2.029	1.993	995
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	824	2.029	1.993	995
Overige uitstaande gelden (niet vast)	0	0	0	0
4. Totaal netto vlottende schuld	34.509	42.973	44.008	7.685
Ruimte				1.852
Overschrijding	24.972	33.436	34.471	

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat wij in het eerste, tweede en derde kwartaal van 2013 de kasgeldlimiet van € 9,5 miljoen hebben overschreden. De belangrijkste reden van deze overschrijding, is het vervallen van leningen ten behoeve van het grondbedrijf (€ 27 miljoen) en het achterblijven van de grondverkoop als gevolg van de economische crisis. Daarnaast waren er grote investeringen in onder andere de brede school Hofstad en de Bogermanschool. We hebben ervoor gekozen de financieringsbehoefte in 2013 kort te financieren vanwege het lage kasgeldtarief, dit leidde tot een overschrijding op de kasgeldlimiet.

In het kader van risicovermindering op lange termijn, hebben we eind september voor € 40 miljoen aan vaste leningen aangetrokken. Door te consolideren zaten we in het vierde kwartaal weer onder de kasgeldlimiet.

4. Liquiditeitenplanning en financieringsbehoefte

In 2013 hebben wij voor in totaal € 40 miljoen aan vaste leningen afgesloten:

Datum aantrekken	Omvang van de	Type	Ten behoeve van	Jaar van	Rente
geldlening	geldlening	Lening	AD/Grex	(laatste) aflossing	%
26-09-2013	€ 5.000.000	Lineair	AD	26-09-2033	2,96%
26-09-2013	€ 10.000.000	Lineair	AD	26-09-2028	2,60%
26-09-2013	€ 10.000.000	Fixe	GreX	26-09-2016	0,99%
26-09-2013	€ 10.000.000	Fixe	GreX	26-09-2017	1,32%
15-10-2013	€ 5.000.000	Lineair	AD	15-10-2038	3,10%

De vaste schulden bedragen eind 2013 ruim € 107 miljoen, waarvan € 79 miljoen ten behoeve van de Algemene Dienst, € 20 miljoen ten behoeve van het Grondbedrijf en bijna € 8 miljoen aan doorverstrekte leningen.

Meerjarig verwachten we een dalende financieringsbehoefte vanuit de prognose dat de grondverkoop weer zullen aantrekken en het investeringsniveau binnen de Algemene Dienst afneemt.

5. EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Op grond van het bestuurlijk akkoord 'beheersen EMU-saldo lokale overheid' wordt kritisch gekeken naar de uitkomsten van het EMU-saldo van de lokale overheden en de kwaliteit van de informatievoorziening daarover.

Het EMU-saldo van de totale overheid komt voor 2013 naar verwachting op -2,9% van het bruto binnenlands product te liggen. Dit is een verbetering ten opzichte van 2012, toen bedroeg het EMU-saldo -4,0%. Daarmee is het landelijke begrotingstekort eind 2013 beneden de 3% teruggebracht en voldoet deze aan de Europese EMU-norm.

In onderstaande tabel wordt het EMU-saldo van Houten over 2013 berekend. De conclusie die daaruit kan worden getrokken is dat Houten over 2013 in negatieve zin heeft bijgedragen aan het EMU-saldo maar wel een flinke verbetering laat zien ten opzichte van 2012. Het negatieve EMU-saldo wordt veroorzaakt door de ontwikkelingsfase waarin Houten zich bevindt en de verslechterde grondverkoop. Daarnaast worden investeringen bij het EMU-saldo in één keer opgevoerd volgens het kasstelsel terwijl wij binnen onze exploitatie jaarlijks afschrijven op investeringen.

EMU-Saldo					
				Bedragen x € 1.000	
Gegevens EMU		Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Begroting 2014
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.021	-832	1.670	906
2	+ Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	6.581	5.561	6.501	5.217
3	+ Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.306	2.270	2.221	2.224
4	- Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	12.480	9.459	12.921	5.000
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	501	0	3.160	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:				
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	956	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	25.742	17.156	30.534	18.562
8	Baten bouwgrondexploitatie:				
	+ Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	19.200	11.414	30.058	25.092
9	- Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	3.266	1.814	2.118	1.924
10	- Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten:				
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)		nee	nee	nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-11.879	-10.016	-1.007	7.953

Paragraaf Bedrijfsvoering

De omgeving van de gemeentelijke organisatie verandert voortdurend onder invloed van maatschappelijke, economische en bestuurlijke ontwikkelingen. Deze veranderende omgeving vraagt om een doorontwikkeling van de organisatie. Aan deze doorontwikkeling is vanaf 2012 op planmatige wijze gewerkt, langs de doelstelling en onder de titel van Focus op Houten:

“Houten is in 2014 een stevige, solide en flexibele organisatie, die op een effectieve en efficiënte manier blijvend toegevoegde waarde levert aan een steeds veranderende omgeving.”

De veranderingen hebben ook consequenties voor de manier van werken én voor de structuur en het sturingsconcept van de nieuwe flexibele organisatie. Bij de inrichting van de organisatie is extra aandacht besteed aan de vormgeving van de Informatie- en Financiële functie. Dit zijn twee belangrijke pijlers waarop de bedrijfsvoering van de organisatie is gebaseerd. Op 1 januari 2014 is de nieuwe organisatie van start gegaan.

In de steeds veranderende omgeving dienen zich veel vraagstukken aan. Daarom is het belangrijk scherp te focussen op de majeure opgaven voor de komende jaren.

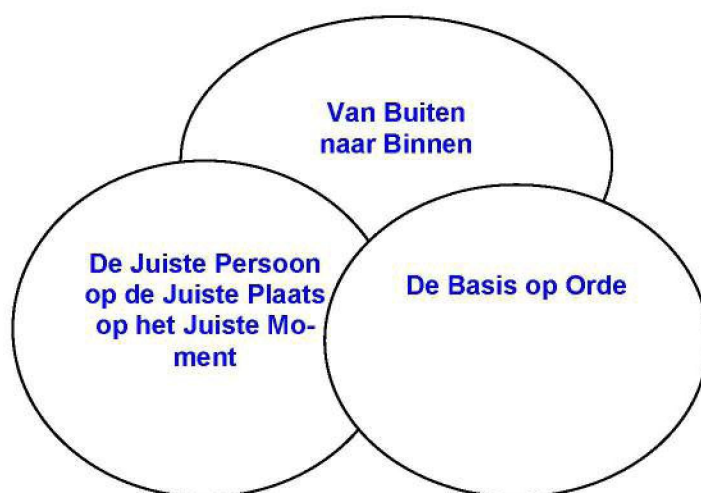
De jaren 2012 en 2013 zijn belangrijke transitiejaren geweest: in deze periode moest de omslag gemaakt worden naar een flexibele en efficiënte organisatie die met aanzienlijk minder middelen de noodzakelijke kwaliteit en kwantiteit kan leveren. In deze jaren moesten zowel de veranderende rol van de overheid ('zorgen dat' in plaats van 'zorgen voor'), de taakverschuivingen binnen de overheid ('taakmutaties'), als de ombuigingen worden gerealiseerd. Dit vergt een ander besturingsconcept, een andere inrichting van de organisatie en vooral een andere manier van werken (het Houtens Nieuwe Werken). In 2013 zijn belangrijke stappen gezet in dit traject. Hieronder gaan we hierop in.

Beleid en strategie

Focus op Houten is geen plan voor een nieuwe organisatieverandering, maar bouwt voort op de organisatieontwikkeling die al sinds 2005 expliciet en planmatig in gang is gezet. De ontwikkeling is in een stroomversnelling geraakt vanwege de sterk veranderde omstandigheden. De verschillende elementen van de doorontwikkeling van de organisatie zijn, op hoofdlijnen, nader beschouwd en de raad is in 2012 en 2013 periodiek over dit veranderingsproces bijgepraat.

De ontwikkelingen spelen zich af in drie onderling verbonden domeinen, die zich als volgt verhouden:

Figuur: drie onderling verbonden domeinen

De drie domeinen hebben elk hun eigen doelstelling. Ze kennen weliswaar een eigen dynamiek, maar moeten in samenhang worden ontwikkeld omdat ze elkaar over en weer beïnvloeden. De inhoudelijke argumenten, beweegredenen, van ons handelen liggen buiten het gemeentehuis. Die inhoud moet

verder ontwikkeld worden door Van Buiten naar Binnen te kijken en te werken. Maar binnen, in de andere twee domeinen – Basis op Orde en Juiste Persoon op de Juiste Plaats op het Juiste Moment – moet die inhoud mogelijk worden gemaakt. Die twee domeinen beheersen de condities van ons werk. Vanuit Basis op Orde en Juiste Persoon op Juiste Plaats op het Juiste Moment wordt het werken Van Buiten naar Binnen gefaciliteerd. Kortgezegd; de inhoud bepaalt wat er moet gebeuren (buiten naar binnen), het zijn de mensen in de organisatie die dat mee helpen tot stand te brengen (juiste persoon...) en dit alles moet worden ondersteund door instrumenten, structuren en systemen (basis).

In 2013 zijn op alle drie de hierboven genoemde domeinen de eerder ingang gezette programma's en projecten verder ontwikkeld en geïmplementeerd. Onderdeel van het programma Juiste Persoon op de Juiste Plaats op het Juiste Moment was een taakstelling van circa € 1,5 miljoen op de formatie. In 2012 en 2013 zijn er voldoende maatregelen getroffen waardoor de taakstelling met ingang van 2014 structureel is gerealiseerd. In de periode 2011-2013 is de raad periodiek over de verschillende ontwikkelingen geïnformeerd die hebben bijgedragen aan deze realisatie. Inhoudelijk is de belangrijkste basis hiervoor geweest de voortzetting van het in 2011 vastgestelde vacature- en aannamebeleid. Om toe te groeien naar een situatie waarin werk, mensen en structuur op de doelen van de organisatie zijn afgestemd zijn vacatures vanaf medio 2011 zoveel mogelijk intern opgelost. Bovendien zijn er regelingen vastgesteld voor oudere medewerkers en het stimuleren van deeltijd.

De directie heeft in de afgelopen jaren integraal gestuurd op de voortgang van het totaaltraject Focus op Houten. Dit heeft er in geresulteerd dat er vanaf 1 januari 2014 een raamwerk staat voor een stevige, solide en flexibele organisatie, die de komende jaren op een effectieve en efficiënte manier blijvend toegevoegde waarde levert aan een steeds veranderende omgeving. Nu is het van belang dat deze organisatie zich ook verder goed gaat ontwikkelen om ook daadwerkelijk de doelstelling van Focus op Houten te kunnen realiseren. Daarnaast heeft de raad bij de perspectiefnota 2014 een nieuwe aanvullende taakstelling van € 1,2 miljoen voor de organisatie vastgesteld. Deze taakstelling moet worden gerealiseerd binnen de domeinen organisatie, bedrijfsvoering en huisvesting. De uitdaging hierbij is te investeren in de kwaliteit van de organisatie onder de conditie van minder middelen. De directie blijft dan ook in 2014 integraal op deze ontwikkeling sturen en bewaakt de voortgang van het totaaltraject Focus op Houten (inclusief de taakstelling). College en raad worden van de voortgang op de hoogte gehouden.

Management en medewerkers

In de afgelopen jaren, en nog steeds, wordt er veel van het verandervermogen van de medewerkers verwacht. Met minder mensen, tijd en geld moeten we op een andere manier toegevoegde waarde blijven leveren. De essentie van de andere manier van werken is dat er meer met buiten wordt gewerkt. Het gaat om werken op vraagontwikkeling buiten en daar van binnenuit op faciliteren. Van medewerkers vraagt deze nieuwe manier van werken een essentieel andere oriëntatie. Het is namelijk fundamenteel anders dan wat we jarenlang gewend zijn geweest. De gemeente Houten heeft immers, als gevolg van de VINEX opgave, jarenlang 'in opdracht van' zelf bepaald wat er buiten moest gebeuren. Het gaat nu meer dan ooit om het leggen van de juiste verbindingen, het actief zoeken naar waar je waarde toe kunt voegen. Dit betekent voor medewerkers een verandering in denken van het primair uitoefenen van een vak en een functie naar het breder kijken en inzetbaar zijn. Alleen dan kun je doelbewust een bijdrage leveren waar dat nodig is.

In 2013 zijn stappen gezet, om deze ontwikkeling verder vorm te geven of ondersteunend daaraan werking te hebben. Het traject van organisatieontwikkeling heeft zich langs twee lijnen afgespeeld:

1. Het Houtens Nieuwe Werken,

Dit bestaat uit twee onderdelen, nl. leren / ontwikkelen en flexibel werken, waaronder een flexibele inzet van medewerkers. Beide zijn essentieel voor de nieuwe manier van werken, die ook na 2014 moet worden doorgezet en doorontwikkeld.

▪ Leren/ontwikkelen

Met behulp van de 3hoeksmethodiek (Focussen, Verbinden, Communiceren) is/wordt gewerkt aan de vaardigheden voor de nieuwe manier van werken in Houten. In verschillende leertrajecten is geïnvesteerd in directie, management en medewerkers zodat zij zich deze methode van denken en werken meer eigen hebben gemaakt. Dit zal ook in 2014 nog verder zijn beslag moeten krijgen. Het Focussen, Verbinden en Communiceren helpt bij het beter in beeld krijgen wat nu het echte vraagstuk is en wat daarbij belangrijk is. Van daaruit ben je beter in staat om met de juiste mensen te verbinden om ook echt dingen tot stand te kunnen brengen. Verbindend werken gaat ervan uit dat jij en anderen met wie je werkt, combineren wat je samen wil en kan. En als je daar goed in slaagt, bereik je allemaal wat je wil. Deze methode helpt ons dus in juiste netwerkrelaties te werken (binnen én buiten) aan de juiste

dingen. Zo leveren we allemaal gericht bijdragen aan de doelen van de organisatie en de gemeente Houten als totaliteit.

In het kader van het leren en ontwikkelen heeft ook de Houten Academie verder gestalte gekregen in 2013. De interne academie waarin iedereen workshops, cursussen en bijeenkomsten kan volgen die voor, door en met medewerkers van de gemeente Houten worden gegeven, zorgt voor kennisdeling en bredere inzet van medewerkers.

- **Flexibel werken**

Via de inzet van Matchpoint zijn we er ook in 2013 in geslaagd om capaciteitsvragen (projecten, tijdelijke klussen, pieken in het werk, vervanging tijdens ziekte, leveren van bijzondere expertise e.d.) veelal intern op te lossen, door vraag en aanbod aan elkaar te matchen. Dit is een belangrijke voorwaarde geweest voor het kunnen invullen van de taakstelling van €1,5 miljoen op de formatie. Daarbij komt dat deze beweging van flexibele inzet ook belangrijk is voor het toegroeien naar een flexibele organisatie, waarin medewerkers niet zozeer een functie vervullen, maar een bijdrage leveren aan de opgave/de doelen van Houten.

Een andere belangrijke onderlegger hiervoor is de overgang naar een nieuw generiek systeem van functiewaardering, HR-21. In dit systeem is sprake van aanzienlijk minder (en meer algemene) functies. Een dergelijk systeem past beter bij een flexibele organisatie, omdat het de mobiliteit en flexibele inzet van medewerkers vergemakkelijkt. De invoering hiervan heeft in 2013 plaatsgevonden.

In 2012 al waren de voorbereidingen getroffen voor de invoering van het flexwerken. Het gaat hierbij om het werken onafhankelijk van tijd en plaats, de daarvoor noodzakelijke infrastructuur en beschikbaarheid van informatie. In 2013 is de gehele organisatie volgens dit concept gaan werken.

2. *Het ontwerp van de nieuwe organisatie*

Het inslijpen en 'eigen maken' van een andere manier van werken had ook met de bestaande structuur gekund. Maar de taakstelling op de formatie van €1,5 miljoen maakte dat er moest worden ingekrompen. En dat had betekenis voor de opbouw/structuur van onze organisatie. De structuur is daarbij wel ondersteunend gemaakt aan de manier waarop we willen werken. Zo zijn alle afdelingen ingericht volgens het principe van buiten naar binnen en krijgt het management in de nieuwe organisatie een ondersteunende, verbindende en faciliterende rol ten opzichte van de medewerkers. De medewerkers die het werk met buiten daadwerkelijk vorm moeten geven.

Voor de inrichting is gebruik gemaakt van het in 2011 ontwikkelde 'denkmodel' voor de inrichting en de sturing van de organisatie (besturingsmodel). De vraag hierbij gesteld, is: "Hoe kan de gemeente vanuit haar eigen publieke verantwoordelijkheid invloed en control blijven uitoefenen op de realisering van diensten, ook als die zijn ondergebracht bij regionale samenwerkingsorganen, verzelfstandigde diensten of bij private ondernemingen en burgers zelf?" Met behulp van dit model kunnen taken worden ingedeeld in een kern en een vaste schil (wat moeten we in huis organiseren) en een flexibele schil (wat zouden we op een andere manier kunnen organiseren). Afwegingen op grond van kwaliteit, kosten en kwetsbaarheid (continuïteit) en de mate en wijze van sturing spelen daarbij een rol. Het gaat hierbij om een proces dat zich over jaren zal afspelen en waarop we voorbereid zijn door taken nu al op deze manier te beschouwen.

Voor de nieuwe afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling, Beheer Openbare Ruimte, Samenleving, Dienstverlening en Staf zijn inrichtingsplannen opgesteld. In deze inrichtingsplannen is ook aandacht besteed aan de indeling van taken in flexibele en vaste schil. Per 1 januari 2014 zijn alle medewerkers weer geplaatst in de slankere organisatie.

Structuren leveren echter geen andere manier van werken op, dat doen mensen. En die ontwikkeling strekt zich uit over meerdere jaren.

Processen

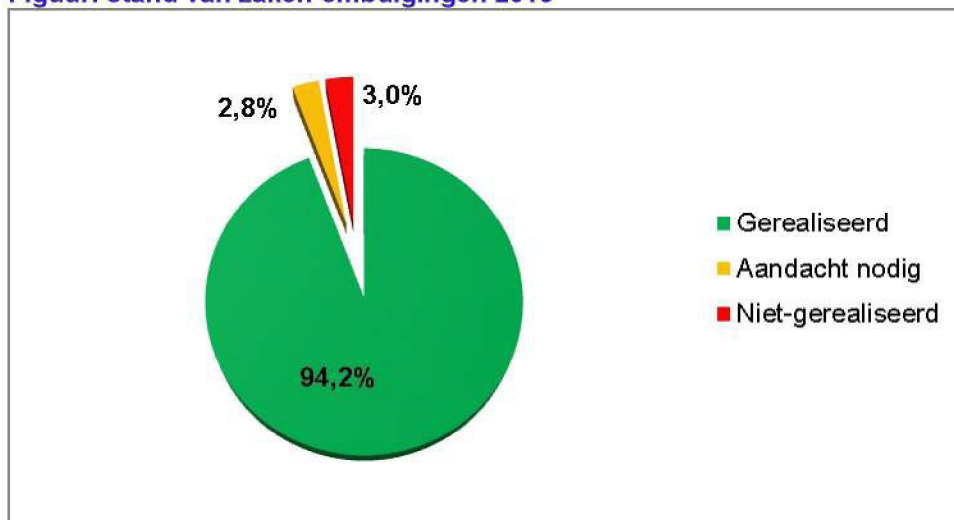
In 2013 is verder gewerkt met de Leanmethode: het systematisch analyseren en beschrijven van processen. Enkele processen zijn afgerond en de nieuwe werkwijze is geïmplementeerd. Vanuit de opgedane ervaring, krijgt vooral de implementatie van de nieuwe werkwijze prioriteiten. Met analyse alleen zijn we er niet en wordt niet altijd het gewenste resultaat behaald.

De Leanmethode levert ons enerzijds kwaliteitsverbetering op. En anderzijds levert het efficiency op die hard nodig is om te kunnen voldoen aan de taakstelling op de formatie. Minder capaciteit noodzaakt tot procesverbetering en kan voorkomen dat er grote effecten ontstaan op onze prestaties naar onze burgers. Nog sterker; de kwaliteitsverbetering heeft er al toe geleid dat producten/besluiten eerder worden genomen en burgers dus sneller bediend zijn.

Financiën

In 2013 zijn de laatste maatregelen genomen waardoor het totale pakket (€ 9,2 miljoen) aan ombuigingsmaatregelen uit de eerste en tweede fase ombuigingen nagenoeg helemaal is gerealiseerd.

Figuur: stand van zaken ombuigingen 2015

Voor 2015 (het jaar waarin het totale pakket moet zijn gerealiseerd) staat 94,2% op groen (= € 8,7 miljoen). Van het resterende gedeelte van 5,8% moet op dit moment 2,6% (= € 0,2 miljoen) als niet te realiseren worden beschouwd. Voor de overige 3,2% (= € 0,3 miljoen) moeten nog beleidsmaatregelen worden genomen alvorens daadwerkelijk sprake is van realisatie van de ombuiging. Het niet-gerealiseerde gedeelte van € 271.500 is een saldo van meer/minder gerealiseerde ombuigingen.

In 2013 is de raad periodiek tijdens bijpraatavonden én middels de reguliere planning en control instrumenten over de voortgang van de realisatie van de ombuigingen geïnformeerd. Over de realisatie van het laatste gedeelte (€ 261.000) wordt de raad door middel van de bestuursrapportages in 2014 geïnformeerd. Aangezien de werking van dit dashboard zich in 2012 en 2013 heeft bewezen zullen we ook de raad ook over de voortgang van de derde fase ombuigingen (circa € 2,3 miljoen) op deze wijze periodiek informeren.

In 2013 is verder vorm gegeven aan de doorontwikkeling van de financiële functie. Een financiële functie die continu in beweging is om enerzijds de kwaliteit van de producten te verbeteren en anderzijds in te spelen op de veranderende informatiebehoefte. Ook een financiële functie waarbij taken en verantwoordelijkheden helder zijn. Het gaat hierbij om de taken van de afdelingen, de bedrijfsbureaus, maar ook van de centrale financiële functie en van directie en college. De financiële functie kan zo stevig gepositioneerd worden in een tijd waarin de financiële middelen steeds knapper worden.

Met de Audit- en Rekeningcommissie (ARC) is in 2012 afgesproken de P&C cyclus efficiënter en actueler te maken. In 2013 zijn hier stappen in gezet, waarbij de ARC als klankbord heeft gefungeerd. Als concrete resultaten zijn te noemen de invoering van de maandelijkse begrotingswijziging en het opstellen van de bestuursrapportage in presentatievorm. Binnen de organisatie zijn de processen / werkwijzen voor de begroting en bestuursrapportages aangepast. Hierdoor zijn de doorlooptijden aanzienlijk verkort en is er sprake van compactere en actuelere informatie en wordt de raad echt op hoofdlijnen geïnformeerd. In 2014 wordt verder onderzocht of er meer P&C producten zijn die voor deze aanpak geschikt zijn.

In 2013 is gebleken dat als gevolg van de permanent financieel veranderende omgeving de financiële kaders continu wijzigen. Ook nu vertoonden de circulaires van het Rijk (mei, september en december) substantiële afwijkingen. De circulaires zijn in 2013 zo snel mogelijk geanalyseerd op effecten voor Houten, zodat het college en raad konden worden geïnformeerd over de effecten, waarna zo nodig nog bijgestuurd kan worden in het lopende jaar. Steeds vaker zien we dus dat we daarbij ook buiten reguliere P&C-producten moeten bijsturen op onze financiële positie. Dit vergt snel schakelen op basis van actuele informatie. In 2014 wordt deze lijn voortgezet.

Deze ontwikkeling maakt het extra van belang dat in tijden van nog steeds afnemende middelen, maar ook extra taken (transities) sturen op de concernfinanciën (algemene dienst en grondexploitaties) van groot belang blijft in de komende bestuursperiode. Hiervoor ontwikkelen we een dashboard "concernfinanciën" waarin we in staat zijn om de juiste keuzes (inhoud en financiën) in samenhang te maken.

Informatie

In de begroting 2013 zijn diverse strategische prioriteiten geformuleerd met als doel om het informatiemanagement (beleid en uitvoering) binnen de gemeente Houten af te stemmen op landelijke en lokale ontwikkelingen. Daarnaast moet de gemeentelijke ICT-infrastructuur en de applicaties zo ingericht zijn dat de medewerkers optimaal ondersteund worden. Op basis van deze prioriteiten zijn onderstaande speerpunten benoemd, waarover nu de voortgang wordt gerapporteerd.

1. Het aansluiten van interne processen en systemen op de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en het nemen van voorbereidende stappen om de gemeente vanaf 2014 op de Basisregistratie grootschalige Topografie (BGT) aan de sluiten

De koppeling tussen de BAG en de Wet Onroerende zaken (WOZ) is halverwege 2013 gerealiseerd. Het interne BAG-proces is m.b.v. een "Lean"-traject herontworpen, aan de daadwerkelijke implementatie ervan wordt gewerkt,

Er is een plan van aanpak voor de invoering van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) opgesteld. Nu de implementatie van de Beheersystemen Openbare Werken de afronding nadert, kan er begonnen worden met het realiseren van de aansluiting met de BGT.

Veel aandacht is besteed aan het inrichten van een nieuwe versie van de GIS-viewer, waarmee de beleidsinformatie beter kan worden ontsloten voor de primaire afdelingen. Tevens is een applicatie aangeschaft voor het maken van GIS-analyses in het kader van de ruimtelijke agenda.

2. Ontwikkelen van zaakgericht werken, inrichten van het gegevensmagazijn en digitale afhandeling van dossiers en stukken, zodat medewerkers plaats en tijd onafhankelijk beschikken over de juiste informatie waardoor burgers en bedrijven optimaal geïnformeerd kunnen worden over status en doorlooptijd van hun zaken.

Eind 2012 is besloten dat de invoering van zaakgericht werken en de implementatie van zaakstelsel (midoffice) samen wordt opgepakt met de gemeenten Nieuwegein en Zeist. Begin 2013 is de applicatie aangeschaft en wordt er gewerkt aan de implementatie ervan. Enerzijds door het technisch inrichten, anderzijds door diverse groepen medewerkers te betrekken bij functionele inrichting ervan. Doordat de gemeente Zeist vanwege de verhuizing naar een nieuw gemeentehuis voorrang kreeg, wordt de technische oplevering van de midoffice applicatie in Houten in de eerste helft 2014 verwacht. Parallel hieraan wordt ingezet op de introductie van zaakgericht werken en de selectie van de processen die via de nieuwe applicatie worden gedigitaliseerd.

Het nieuwe Bestuurlijke Informatiesysteem dat in 2012 geïntroduceerd werd, is inmiddels een stabiel platform op basis waarvan volledige digitalisering van de raadstukken in 2014 wordt voorbereid.

Er is een businesscase opgesteld betreffende de kosten en baten van het volledig digitaliseren van de bestaande en nieuwe bouwdoSSIers. Het vervolg wordt mede beïnvloed door beschikbare middelen, waarbij de inzet van eigen mensen een belangrijk onderdeel zal zijn.

3. Het ver(der)gaand digitaliseren van inkomende en uitgaande post- en documentstromen, inclusief voortgangsbewaking.

In 2013 is voor alle afdelingen de "fysieke" poststroom vervangen door digitale. Het aantal postrondes is sterk verminderd. De archiefprocessen zijn opnieuw vormgegeven, waardoor het ontstaan van achterstanden wordt voorkomen en de bestaande werkvoorraad langzamerhand wordt weggewerkt. Door de gemeentebrede introductie van Het Nieuwe Werken hebben afdelingen hun werkarchieven (deels) geschoond en overgedragen aan het Archief, waardoor nieuwe werkvoorraad is ontstaan. Steeds meer medewerkers werken met moderne mobiele devices zoals tablets (vooral iPads) en laptops. Het beleid hiervoor is herijkt en wordt begin 2014 uitgerold.

Ook is de introductie van het nieuwe IBAN-nummer in voorbereiding.

Begin mei 2013 is de nieuwe regionale sociale dienst (WIL) van start gegaan. Vanaf die datum levert de cluster ICT-beheer alle ICT-voorzieningen. Er waren nauwelijks aanloopproblemen en de dienstverlening verloopt vrijwel probleemloos. Er is regelmatig overleg op basis van het overeengekomen SLA en nieuwe/veranderende wensen vanuit de WIL worden opgepakt, waar nodig met aanvullende financiële afspraken. Er is door Houten extra geïnvesteerd in de toegang tot de glasvezelverbinding vanuit Nieuwegein om verdergaande ICT-samenwerking mogelijk te maken.

De bijdrage aan het programma Basis op Orde is halverwege 2013 afgerond en ingebed in de staande organisatie. Vanaf het voorjaar participeert Houten in een werkgroep van de landelijke organisatie KING (Kwaliteitsinstituut van Nederlandse gemeenten) om te adviseren over de vormgeving van gegevensmanagement in gemeenten.

Tot slot zijn eind 2013 de vanuit de IBD (Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten) verplichte audits op Digid uitgevoerd. Er zijn geen majeure veiligheidsissues gevonden.

Personeelslasten algemene dienst

De inspanningen om de inhuur terug te dringen hebben de afgelopen jaren in samenhang met de reductie op formatie een groot effect gehad. In 2013 is deze trend doorgezet. De gevolgen hiervan zijn duidelijk merkbaar. Vacatures worden niet ingevuld en stimuleringsmaatregelen hebben daarnaast ook tot formatiereductie geleid. Gevolg is wel dat de capaciteit binnen de organisatie beperkter is. Door middel van interne mobiliteit en regionale samenwerking worden capaciteitsproblemen opgelost. Daar waar het niet anders kon is incidenteel besloten tot inhuur over te gaan. Dit was in veel gevallen voordeliger dan een tijdelijk dienstverband aanbieden, omdat daar ook aanspraken op een uitkering uit voort konden komen.

Meer doen met eigen mensen

De afgelopen jaren zijn er diverse maatregelen genomen om de inhuurkosten te beperken. Deze hebben ook in 2013 weer effect gehad. De belangrijkste zijn:

- langdurig ingehuurde medewerkers zijn in dienst genomen;
- procedures voor inhuur zijn aangescherpt;
- contractbeheer is aangescherpt;
- zowel inhuur onder schaal 9 als boven salarisschaal 9 is aanbesteed;
- leidinggevenden worden begeleid bij het zoeken naar alternatieven.

In 2013 zijn interne capaciteitsvragen primair via Matchpoint opgelost. Medewerkers vervullen tijdelijk andere taken binnen de organisatie.

De organisatie is bij het streven naar minder inhuur natuurlijk afhankelijk van diverse omstandigheden zoals verloop, incidenten, beleidskeuzes en arbeidsmarkt.

Inhuur derden

Onderscheiden worden drie categorieën voor de inhuur van externe krachten.

- a. Vinex en andere ruimtelijke projecten. De financiering vindt plaats uit de grondexploitatie en speciaal ter beschikking gestelde kredieten.
- b. Incidentele taken/projecten, die eenmalige specifieke deskundigheid vragen, zoals ICT, WABO, WMO. Financiering vindt plaats uit speciaal daarvoor ter beschikking gestelde budgetten.
- c. Fictie in de reguliere bezetting. Financiering vindt plaats uit salarisbudget of daarvoor aanvullend beschikbaar gestelde budgetten.

De verantwoording per categorie is opgenomen in tabel bij de meerjarige inhuurkosten.

Kosten inhuur derden meerjarig

In onderstaand overzicht zijn de kosten voor inhuur van derden voor de jaren 2010 tot en met 2013 opgenomen. De inhuur voor de grondexploitatie is niet opgenomen binnen de algemene dienst en de bedragen hiervan komen slechts voor een totaaloverzicht voor in onderstaand overzicht. Omdat de dekking van deze kosten plaatsvindt vanuit de grondexploitatie en speciaal ter beschikking gestelde kredieten blijven deze in de rest van deze analyse buiten beschouwing.

Bedragen x € 1

Omschrijving	Jaarrekening 2010	Jaarrekening 2011	Jaarrekening 2012	Jaarrekening 2013
Grondexploitatie	312.385	243.351	285.739	211.384
Specifieke projecten algemene dienst	390.218	378.846	92.075	112.202
Fictie algemene dienst	2.067.481	255.528	275.446	452.037
Totaal	2.770.084	877.725	653.260	775.623

De kosten voor inhuur op specifieke projecten zijn in 2013 licht gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit houdt met name verband met het programma Transitie in samenhang.

De fictiekosten voor de algemene dienst laten wel een duidelijk stijging zien in 2013 ten opzichte van de twee voorgaande jaren. De incidentele inhuur is gerelateerd aan de omslag die in de jaren 2012 en 2013 gemaakt moest worden om naar een flexibele en efficiënte organisatie te groeien die met aanzienlijk minder middelen de noodzakelijke kwaliteit en kwantiteit kan blijven leveren. Overigens blijkt uit het resultaat van de personeelslasten en -baten voor de algemene dienst dat er ook incidentele dekking voor deze inhuur is gerealiseerd in de vorm van UWV-gelden en vergoedingen voor gedetacheerd personeel.

Resultaat

Personeelslasten algemene dienst

Bedragen x € 1

Omschrijving	Begroting 2013	Werkelijk 2013	Resultaat
Salarissen	20.429.431	20.314.898	114.533
Vergoedingen UWV-gelden niet ingezet en gedetacheerd personeel	-189.791	-304.772	114.981
Inhuur	491.775	452.037	39.738
Af: afdeling Projectontwikkeling*	-1.497.890	-1.351.003	-146.887
Resultaat algemene dienst	19.233.525	19.111.160	122.365

* Dit bedrag wordt via de producten doorbelast aan de grondexploitatie

Het resultaat op de personeelslasten binnen de algemene dienst bedraagt € 122.365 positief (0,6%). Dit resultaat is vooral bereikt door een strakke centrale sturing op de budgetten.

De werkelijke salarislasteren zijn nagenoeg gedekt uit de beschikbare budgetten. Dit is mede het gevolg van de begrotingssystematiek die vanaf 2012 is gebaseerd op 1 periodiek onder het maximum van de salarisschaal. Het verloop van personeel is nog steeds minimaal waardoor de werkelijke salarislasteren nog steeds stijgen vanwege de doorgroei naar de eindschaal. In 2013 hebben wij deze extra kosten kunnen dekken uit extra inkomsten die zijn gerealiseerd door detachering van medewerkers en UWV inkomsten als gevolg van uitkeringen voor bevallingsverlof. Deze incidentele inkomsten hebben ook gediend ter dekking van inhuur.

Saldo kostenplaatsen algemene dienst

Bedragen x € 1

Omschrijving	Begroting 2013	Werkelijk 2013	Resultaat
Personeelslasten algemene dienst	19.233.525	19.111.160	122.365
Concernbrede kostenplaatsen	1.153.423	1.050.373	103.050
Kostenplaats ICT Werk en Inkomen Lekstroom*	114.868	25.568	89.300
Kostenplaats informatie (automatiseringskosten en overige werkzaamh.)	277.039	205.040	71.999
Saldo kostenplaatsen overig	8.195.540	8.186.292	9.248
Resultaat kostenplaatsen	28.974.395	28.578.433	395.962

* Het exploitatieoverschot wordt gestort in de bestemmingsreserve ICT Werk en Inkomen Lekstroom

Het saldo op de kostenplaatsen van de algemene dienst is € 395.962 positief. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van een strakke sturing van de uitgaven waarbij nut en noodzaak een belangrijk criterium is geweest.

Op de concernbrede kostenplaatsen is een voordeel van € 103.050 gerealiseerd. Dit is onder meer het gevolg van het krimpende personeelsbestand waardoor wij minder hebben uitgegeven aan kerstpakketten, Arbo- en loopbaanbeleid. Deels wordt dit automatisch gecorrigeerd omdat een aantal budgetten is gerelateerd aan de totale loonsom of aan het aantal medewerkers. Desondanks is op de budgetten voor representatiekosten, kerstpakketten, Arbo- en loopbaanbeleid minder uitgegeven dan begroot. Dit wordt ook veroorzaakt door een strakkere sturing. Zo is er bijvoorbeeld een nieuwe regeling voor computerbrillen van kracht geworden waardoor het arbobudget niet volledig is besteed. Daarnaast zijn de kosten voor het UWV lager dan wij bij de tweede bestuursrapportage hadden ingeschat doordat ex-medewerkers weer aan het werk zijn. Tevens is er kritischer gekeken naar nut en noodzaak van voorzieningen, opleidingen en trainingen. Zo is een deel van de externe opleidingen vervangen door de Houten Academie en is er een nieuw (goedkoper) contract voor bedrijfsfitness afgesloten na aanbesteding.

De kostenplaats ICT Werk en inkomen Lekstroom laat een positief exploitatieresultaat van € 89.300 zien dat conform eerdere besluitvorming gereserveerd wordt in de bestemmingsreserve ICT Werk en inkomen Lekstroom.

Het positief resultaat van € 71.999 op de kostenplaats van informatie is onder meer het gevolg van een vertraging van werkzaamheden op diverse onderdelen (Digikoppeling, Kofax en Beheerderstraining). Ook is de geplande investering voor de koppeling van BAG en WOZ uitgesteld in afwachting van de resultaten van een onderzoek naar samenwerking op het gebied van gemeentelijke belastingen, waterschapsbelasting en de WOZ. Hierdoor zijn ook de onderhoudskosten in 2013 lager geweest.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Deze paragraaf gaat over verbonden partijen. De gemeente kan in principe zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld door uitvoering in eigen hand of de uitvoering met een aantal andere gemeenten of partijen gezamenlijk in o.a. Gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft én waarin zij een financieel belang heeft (art. 1 BBV). Het gaat dus om derde partijen, waarin de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur en/of stemrecht en waaraan voor de gemeente een financieel risico is verbonden, als die partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Het ontstaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang.

Het is voor de raad van belang dat de relatie tussen de verbonden partij en het publieke belang, zoals weergegeven in de programma's, op hoofdlijnen wordt aangegeven. Daaruit moet blijken dat de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden of kunnen worden. Daarbij hoort ook het inzichtelijk maken en houden van het budgettaire beslag en de financiële risico's voor de gemeente die voortvloeien uit de participatie met de verbonden partij. Het beleid is gericht op een volledige en tijdige informatievoorziening en beheersing met betrekking tot de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen bij verbonden partijen.

Deze paragraaf geeft inzicht in:

De visie op verbonden partijen, in relatie tot de doelstellingen van de gemeente Houten;

De ontwikkelingen en beleidsvoornemens over de verbonden partij;

Het bestuurlijk en financieel belang in de verbonden partij.

De aan de gemeente Houten verbonden partijen zijn te onderscheiden in drie hoofdvormen:

- Gemeenschappelijke regelingen.
- Vennootschap (BV, NV).

Gemeenschappelijke Regelingen

GGD

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	De GGDrU is belast met de uitvoering van de wettelijke taken op het terrein van de openbare gezondheidszorg voor 26 gemeenten in Midden Nederland. De zorg is gebaseerd op de Wet publieke gezondheid (Wpg). Bij de laatste wijziging van de Wpg per 1 januari 2012 heeft het Rijk bepaald dat de regionale gezondheidsdiensten moeten aansluiten op de veiligheidsregio's. In Midden Nederland was dat niet het geval. In 2012 en 2013 is gewerkt aan een nieuw arrangement door de twee bestaande GGD-en. Met ingang van januari 2014 is dit arrangement een feit. De belangrijkste taak van de regionale gezondheidsdienst is het voorkomen van ziekten en bevorderen van gezond gedrag en een gezonde leefomgeving. De GGDrU voert taken uit op het gebied van epidemiologie (verwerven van inzicht in de gezondheidssituatie), gezondheidsbevordering, medische milieukunde, technische hygiënezorg, infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg (o.a. het rijksvaccinatieprogramma). Daarnaast wordt de GGDrU ingeschakeld voor controle van de kindercentra in verband met de handhavingstaak van de gemeente.
Programma	Vitaal
Deelnemende partijen	26 gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Soest, Stichtse Vecht, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein, Utrechtse Heuvelrug, Zeist en vanaf 2014 ook Utrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	De GGDrU levert een bijdrage aan het deelprogramma gezondheidszorg uit de begroting. Dit deelprogramma richt zich enerzijds op het ondersteunen van kwetsbare mensen, anderzijds op het voorkomen van problemen door gerichte preventie. Het deelprogramma sluit aan bij één van de hoofddoelen van de Wmo zoals dit in het visiedocument is geformuleerd: Inwoners zijn in staat, door ondersteuning en begeleiding, zo volledig mogelijk of zo zelfstandig mogelijk deel te nemen aan de maatschappij (<i>Wmo prestatievelden 5 t/m 9</i>). Het sluit ook aan bij de uitgangspunten van het Wmo Beleidskader 2012-2015. In de tweede kadernota Lokaal Gezondheidsbeleid 2010-2013 'Verleiden tot gezond gedrag' geeft de gemeente invulling aan het bestrijden van landelijk geprioriteerde gezondheidsrisico's. Op grond van de resultaten van gezondheidsonderzoeken uitgevoerd door de GGD Midden-Nederland is voor eerder genoemde beleidsperiode gekozen voor de uitwerking van drie thema's, waarop voor specifieke groepen de meeste gezondheidswinst is te behalen: psychosociale problemen, gewichtsproblemen en overmatig alcoholgebruik. Een andere belangrijke taak van de GGDrU is het verzamelen van epidemiologische gegevens waarmee de gemeente haar beleid kan richten. Veel informatie is te vinden in de gezondheidsatlas te vinden op www.ggdatlas.nl.
Ontwikkelingen	Vanaf 2013 is een bezuiniging van 5% gerealiseerd. Met deze bezuiniging worden de wettelijke taken gerealiseerd, maar wel op een minimaal niveau. De stelselwijziging jeugdzorg is een belangrijke ontwikkeling voor de gemeente en betekent een herbezinning op de rol en de positie van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). In 2014 zal nader onderzoek moeten uitwijzen op welke manier de JGZ 0-4 jaar en JGZ 5-19 integraal georganiseerd gaat worden.
Beleidsverantwoording	De GGD verricht basistaken, collectieve taken en lokale keuze taken. Bij de totstandkoming van de GGDrU is een onderscheid gemaakt in cluster A, cluster B en cluster C taken. Alleen de cluster A taken – de wettelijke, regio-

	naal te beleggen taken, is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de GGDrU. Als een gemeente een lokale taak niet langer wenst af te nemen, wordt een opzegtermijn van tenminste 1 jaar gehanteerd, is de ingangsdatum 1 januari van een bepaald jaar en is, teneinde tegemoet te komen in de wegvallende dekking van organisatiekosten en mogelijke frictiekosten, een vergoeding van 25% van de (integrale) jaarkosten van de wegvallende taak van toepassing (conform besluit Algemeen Bestuur van 21 maart 2013).
Bestuurlijk belang	De gemeente Houten is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur met 1 zetel en 3 stemmen. Deze wordt ingevuld door de portefeuillehouder Welzijn. De gemeente Houten is tot 31 januari 2014 vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur van de GGD. Door de samenvoeging van taken van de GGD MN en de GGD Utrecht tot de GGDrU zijn regionale adviescommissies ingericht. De verwachting is dat de meeste ontwikkelingen regionaal kunnen worden afgestemd waardoor op termijn het AB nog slechts 2 tot 3 maal per jaar bijeen komt.
Financieel belang	De gemeente Houten draagt bij in de kosten van de GGDrU op basis van een bedrag per inwoner. Het bedrag per inwoner is bepaald op basis van de door het algemeen bestuur vastgestelde meerjarenraming. In 2013 bedroeg de Houtense bijdrage aan de GGD Midden Nederland: Inwonersbijdrage: € 554.028 (48.195 inwoners á € 11,44) Lokale taken: 12.936+5.004+14.173+5.000 = € 37.113 Inspecties kinderopvang: € 85.844
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 3.281.058 Einde boekjaar: € 1.945.396
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 10.211.222 Einde boekjaar: € 11.260.171
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	- € 1.080.728
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € 0 2014: € 0
Risico's	
Overige relevante gegevens	

Bestuur Regio Utrecht (BRU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het BRU behartigt de belangen met een regionaal karakter, met als doel een evenwichtige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. De belangrijkste taken van het BRU zijn: - Vaststellen en uitvoeren van het Regionaal structuurplan (RSP). - Vaststellen en uitvoeren van het Regionaal verkeers- en vervoerplan. - Vaststellen van de Huisvestingsverordening. - Vaststellen van een woningbouwprogramma. - Beheren van het Budget gebundelde doeluitkering (volgens de Wet infrastructuurfonds). - Verlenen van een vergunning voor lokaal en interlokaal openbaar vervoer en het vaststellen van de dienstregelingen. - Vaststellen van een regionaal-economische ontwikkelingsstrategie. - Vaststellen van bedrijfsterreinen, kantoorlocaties en detailhandelsvoorzieningen die van regionaal belang zijn. - Bevorderen van regionaal-economisch onderzoek. - Vaststellen van de hoofdlijnen van een regionaal promotie- en acquisitiebeleid, gericht op bedrijfsvestiging en toerisme.
Programma	Duurzaam Bereikbaar
Deelnemende partijen	De gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen en Zeist
Openbaar belang dat wordt behartigd	Houten wil graag samenwerken met andere gemeenten, maar opteert niet voor eenzijdige oriëntatie. Houten richt de samenwerking niet eenzijdig op één partner maar zoekt samenwerking binnen allerlei verbanden indien de doelstellingen van de gemeenten daarmee gediend zijn. Voor de samenwerking met betrekking tot het BRU geldt dat Houten door zijn ligging gebonden is aan regionale samenwerking met gemeenten rondom de stad Utrecht, inclusief de stad zelf. Onder meer het RSP, het regionale verkeers- en vervoersplan en de voorstellen rondom woonruimteverdeling tonen aan dat Houten verbonden is aan de grootstedelijke taken van het BRU. De BRU richt zich de afgelopen jaren steeds meer op communicatie en betrokkenheid van gemeenten en de raden bij belangrijke beleidsontwikkelingen. Dit past bij een BRU van en voor gemeenten.
Ontwikkelingen	De bestuurlijke herindeling (opheffing van de WGR+) die voor 2013 werd aangekondigd, is nog steeds niet doorgevoerd. Ook is nog geen nieuwe datum gesteld. Daarmee is nog steeds onduidelijk of en hoe de activiteiten van het BRU in de nabije toekomst zullen worden voortgezet. In U10 verband zijn 9 BRU gemeenten + Woerden met elkaar in gesprek om de regionale samenwerking vorm te geven. Vooralsnog heeft één en ander nog geen gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage aan het BRU.
Beleidsverantwoording 2013	- Er is een Regionale OV-visie op- en vastgesteld. - Met Qbuzz is overeenstemming bereikt over de uitvoering van de concessie OV- regio Utrecht. - In de projecten Grootchalige Vervanging Infrastructuur (GVI) is GVI-b gerealiseerd. - Afdeling OV-Infrastructuur is verzelfstandigd. - Het businessplan Regiotram Utrecht is vastgesteld. - Het algemeen Bestuur heeft het uitvoeringsbesluit genomen voor de aanleg van de Uithoflijn.
Bestuurlijk belang	De gemeente Houten heeft drie leden in het Algemeen Bestuur waarvan één lid ook lid is van het Dagelijks Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage aan de BRU voor de gemeenten is op basis van de berekening van de Regiobijdrage. Deze regiobijdrage wordt jaarlijks door het Algemeen Bestuur van het BRU vastgesteld. Dit betreft een bedrag per inwoner. Bij de berekening van de regiobijdrage voor de gemeente Houten wordt gerekend met het inwoneraantal van een vooraf aangegeven peildatum. De totale bijdrage van Houten in 2013 bedraagt - € 163.820.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 14.292.665 Einde boekjaar: € 16.860.692

Vreemd vermogen begin en einde boek- jaar 2012	Begin boekjaar: € 346.206.859 Einde boekjaar: € 285.211.565
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	€ 2.568.000
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € -/- 6.785.000* 2014: € 584.000 * Betreft besluit inzet beschikbare BLS/BWS middelen uit de reserves.
Risico's	geen
Overige relevante gegevens	geen

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Soest
Doel	De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten aan de verbetering van het milieu met betrekking tot huishoudelijk afval. Daarbij wordt gestreefd naar het bereiken van een zo gunstig mogelijk effect, tegen zo laag mogelijke kosten. Namens de gemeenten zorgt de AVU voor de regie van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval (dus geen afval van bedrijven). De AVU doet dit door de organisatie en de regeling van transport, overslag, bewerking en verwerking van het afval.
Programma	Duurzaam
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, de Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Openbaar belang dat wordt behartigd	De AVU bundelt de deskundigheid van de aangesloten gemeenten waardoor er voor beleid en uitvoering een platform met veel (plaatselijke) kennis beschikbaar is. De AVU werkt ten dienste van gemeenten.
Ontwikkelingen	De AVU adviseert de aangesloten Utrechtse gemeenten onder andere over gescheiden afvalinzameling en -verwerking. Daarnaast worden (Europese) aanbestedingen uitgevoerd zoals aanbestedingen voor de overslag en verwerking van restafval, voor de inzameling van huishoudelijk afval, voor sorteertanalyses en voor de inzameling en verwerking van papier.
Beleidsverantwoording 2013	Omdat de belangrijkste afvalcontracten (inzameling en verwerking) een lange looptijd hebben, stonden er voor 2013 geen grote (aanbestedings)projecten op stapel. In 2013 werd duidelijk dat gemeenten vanaf 2015 zelf het ingezamelde plastic moeten gaan sorteren. De AVU heeft in 2013 de eerste voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke Europese aanbesteding voor deze nieuwe taak. De aanbesteding zal in 2014 plaatsvinden.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden, te benoemen door provinciale staten, twee leden uit de gem. Utrecht, te benoemen door de gemeenteraad en één deelnemer per overige gemeente. De portefeuillehouder Duurzaamheid is namens de gemeente lid van het algemeen bestuur van de AVU.
Financieel belang	De bijdrage wordt voornamelijk bepaald door het aantal tonnages afval dat de gemeente via de AVU aanbiedt ter verwerking. De bijdrage voor 2013 was geraamd op € 820.908 bij 48.617 inwoners ofwel € 16,89 per inwoner. De definitieve afrekening over 2013 vindt plaats in het voorjaar 2014 op basis van de daadwerkelijk afgevoerde hoeveelheden afval.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 529.090 * Einde boekjaar: € 332.478 * Het vermogen aan het begin van het boekjaar wijkt af van hetgeen vorig jaar gerapporteerd is. Dit komt omdat de N.V. AVU op 31 december 2011 is beëindigd (na het vaststellen van de jaarrekening 2011) en de activiteiten en financiën van de NV zijn opgegaan in de gemeenschappelijke regeling.
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 11.807.731 * Einde boekjaar: € 8.472.334 * Het vermogen aan het begin van het boekjaar wijkt af van hetgeen vorig jaar gerapporteerd is. Dit komt omdat de N.V. AVU op 31 december 2011 is beëindigd (na het vaststellen van de jaarrekening 2011) en de activiteiten en financiën van de NV zijn opgegaan in de gemeenschappelijke regeling.
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	€ 132.478
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € 0 2014: € 0
Risico's	De AVU heeft beperkte financiële reserves om eventuele tegenvallers op te vangen. De deelnemende gemeenten vinden dat deze verantwoordelijkheid bij de gemeenten zelf ligt. Zij willen hiervoor geen grote reserves bij de AVU.
Overige relevante gegevens	geen

Welstand en Monumenten Midden Nederland (WMMN)

Vestigingsplaats	Bunnik
Doel	Welstand en Monumenten Midden Nederland (WMMN) adviseert over de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon waaronder de monumentenzorg, evenals de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit.
Programma	Duurzaam
Deelnemende partijen	De gemeenten: Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Het belang is direct het doel, dat onze (openbare) ruimte van goede kwaliteit blijft en mogelijk verbeterd wordt.
Ontwikkelingen	Omdat de raad van de gemeente Houten eerder heeft besloten de preventieve welstandstoets te laten vervallen en toetsing te beperken tot excessen en toetsing in de ontwikkelingsfase is in 2014 met terugwerkende kracht naar 31 december 2013 besloten uit te treden uit de WMMN. De kosten die dit eenmalig met zich meebrengen zijn € 59.500. Met ingang van 1 januari 2014 is de gemeente Houten geen lid meer van de WMMN.
Beleidsverantwoording 2013	Bij vaststelling van de nota deregulering heeft de raad ingestemd om alleen de excessen aan WMMN voor te leggen.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door één lid. Daartoe is de portefeuillehouder Financiën aangewezen.
Financieel belang	De verrekening van de kosten vindt plaats op basis van het aantal ingediende adviezen.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 526.562 Einde boekjaar: € 421.736
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 334.510 Einde boekjaar: € 340.829
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	- € 104.917
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € 80.000 2014: € 92.028
Risico's	
Overige relevante gegevens	

Recreatieschap De Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is verantwoordelijk voor ontwikkeling, beheer en onderhoud van diverse dagrecreatieterreinen en recreatieve routestructuren (wandelen, fietsen en paardrijden).
Programma	Programma Duurzaam
Deelnemende partijen	Gemeenten Houten, Utrecht, Lopik, De Bilt, Nieuwegein, Woerden, IJsselstein, Stichtse Vecht, en de provincie Utrecht.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Het toegankelijk maken en houden van aantrekkelijke recreatieve voorzieningen voor de eigen inwoners en bezoekers van de regio.
Ontwikkelingen	- De inrichting van het gebied Heemstede-Noord (onderdeel Laagraven) is nog steeds in voorbereiding. Een ondernemer is al in 2011 geselecteerd, maar het opstarten van de volgende fase is in afwachting van besluitvorming over doorlevering van de grond. - Gestart is met het traject dat moet leiden tot het verbeteren van bestaande terreinen en de inrichting van een nieuw terrein in een boomgaard in 't Tull en 't Waal. De aanleg van de nieuwe recreatieplas 't Waal is bijna gereed (opening voorjaar 2014).
Beleidsverantwoording	Het provinciebrede traject "Toekomst van de recreatieschappen" is afgerond. Dit traject heeft geresulteerd in een provinciale recreatievisie, inzicht in alternatieve financieringsconstructies en wordt komende jaren verder uitgewerkt.
Bestuurlijk belang	Het ontwikkelen en beheren van recreatievoorzieningen draagt bij aan het gebruik en de belevingswaarde van Houten voor alle inwoners en recreatieve bezoekers van onze gemeente
Financieel belang	Het recreatieschap wordt gefinancierd door middel van gemeentelijke bijdragen per inwoner en een provinciale bijdrage. In 2013 was de bijdrage per inwoner € 3,30 (ongewijzigd).
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 5.754.369 Einde boekjaar: € 5.886.174
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 4.822.206 Einde boekjaar: € 4.447.996
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	€ 120.604 (batig saldo)
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € 349.900 (nadelig saldo) 2014: € 293.900 (nadelig saldo)
Risico's	n.v.t.
Overige relevante gegevens	n.v.t.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. De wet veiligheidsregio's beoogt een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. De wet bepaalt dat veiligheidsregio's als gemeenschappelijke regeling moeten worden vormgegeven op de schaal van de politieregio's. Met de realisatie van de Wet veiligheidsregio's is het fundament gelegd voor de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing met het beoogde doel: de burgers beter te beschermen tegen risico's. De gemeentebesturen zijn primair verantwoordelijk voor de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De VRU fungeert als samenwerkingsverband van en voor de gemeenten. Voor de uitvoering van haar wettelijke taken dient de VRU, als onderdeel van een cyclisch proces iedere vier jaar de volgende documenten vast te stellen: • Regionaal risicoprofiel: bevat een analyse van de risicovolle situaties en daarvan afgeleid de belangrijkste soorten branden, rampen en crises in de regio. Het regionaal risicoprofiel is afgestemd met de risicoprofielen van de buurregio's en de netwerkpartners. Het risicoprofiel vormt de grondslag voor het beleidsplan. • Beleidsplan: vormt het (strategisch) beleidskader voor de meerjarige beleidsperiode. In dit plan is richting gegeven aan de ambities van de VRU op het terrein van risicobeheersing, crisisbeheersing en brandweezorg. • Een regionaal crisisplan: het crisisplan is in de plaats gekomen van de gemeentelijke rampenplannen. Het crisisplan beschrijft de algemene organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing in de veiligheidsregio. In het crisisplan zijn de taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en afspraken over de randvoorwaarden, melding en alarmering, opschaling, gezag en informatievoorziening opgenomen.
Programma	Veilig
Deelnemende partijen	De 26 Utrechtse gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Houten wil, door middel van haar inspanningen op het terrein van de crisisbeheersing, (zoveel mogelijk) grootschalige incidenten en crises voorkomen. Daarnaast streeft zij naar een adequaat voorbereide crisisbeheersingsorganisatie, die in staat is ten tijde van crisis snel en effectief hulp te bieden, waardoor de gevolgen beperkt zullen blijven. De realisatie van deze doelstellingen vraagt naast lokale inspanning ook om afstemming en samenwerking in de regio. Deze samenwerking krijgt gestalte door middel van participatie in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht. Er wordt gestreefd naar regionale afstemming en de realisatie van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau op het gebied van de (voorbereiding op) crisisbeheersing in de regio Utrecht.
Ontwikkelingen	Hoewel de VRU al enkele jaren actief is, zit zij als gevolg van de regionalisering nog steeds in een transformatieproces. Belangrijke ontwikkelingen in dat kader zijn de zogenaamde majeure projecten, te weten: 1. Veiligheidszorg op maat (dekkingsplan) 2. Decentrale huisvesting (uitruklocaties) 3. Financieringssystematiek 4. Onderzoek/taakstelling aantal districten 5. Onderzoek preventie 6. Bezuinigingen 7. Regionaal Crisisplan 8. Wijziging gemeenschappelijke regeling.

	De eerstgenoemde vijf projecten/onderzoeken staan in nauw verband met elkaar, omdat deze bezuinigingsopties genereren en gerelateerd zijn aan de financieringswijze van de VRU. Definitieve besluitvorming over de projecten/onderzoeken één tot en met zes en acht zal in 2014 plaatsvinden. Besluitvorming over het Regionaal Crisisplan heeft in december 2013 plaatsgevonden.
Beleidsverantwoording 2013	Naast de algemene werkzaamheden op het gebied van brandweerborg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing is in 2013 hard gewerkt ten aanzien van bovengenoemde majeure projecten. Om het proces ten aanzien van besluitvorming en consultatie zo zorgvuldig mogelijk te laten verlopen, zal besluitvorming ten aanzien van deze projecten, exclusief het regionaal crisisplan, in 2014 plaatsvinden. Ook is in 2013 verder invulling gegeven aan het project Gemeentelijke Crisisbeheersing 2.0 (doorontwikkeling gemeentelijke crisisbeheersing). Doel van dit project is om de gemeentelijke crisisbeheersing effectiever en efficiënter in te richten en deze beter te laten aansluiten op de eisen die vanuit de Wet veiligheidsregio's worden gesteld. Ook zal deze nieuwe organisatie beter ingericht zijn om te voldoen aan de eisen die vanuit de samenleving worden gesteld in geval van rampen en crises. Per 1 mei 2014 zal de nieuwe gemeentelijke crisisorganisatie operationeel zijn.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht bestaat uit de burgemeesters van de 26 Utrechtse gemeenten.
Financieel belang	De bijdrage voor 2013 bedraagt € 1.846.128 (inclusief MKA) ³ .
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 2.494.119 (incl. MKA) Einde boekjaar: € 2.583.644 (incl. MKA)
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar € 60.593.938 (incl. MKA) Einde boekjaar: € 54.358.172 (incl. MKA)
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	€ 89.523 (Jaarverslag 2012) (incl. MKA)
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € 0 (begrotingsbasis) 2014: € 0 (begrotingsbasis)
Risico's	Het is nog onduidelijk wat de (financiële) gevolgen binnen de majeure projecten zijn voor de gemeente Houten. Afgesproken is echter dat de kosten voor het regionale veiligheidszorgniveau gezamenlijk worden gedragen en dat geen enkele gemeente (fors) meer zal moeten bijdragen.
Overige relevante gegevens	Niet van toepassing.

³ MKA betreft de Meldkamer Ambulance

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)

Vestigingsplaats	Nieuwegein
Doel	Uitvoering geven aan de Wet werk en bijstand en aanverwante regelgeving op terrein van sociale zekerheid.
Programma	Programma Vitaal
Deelnemende partijen	Lekstroomgemeenten: Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein en Vianen
Openbaar belang dat wordt behartigd	Werk en Inkomen Lekstroom verleent met ingang van 1 mei 2013 dienstverlening op het terrein van de Wet werk en bijstand en bijstand, re-integratie, werkgeversservicepunt en inkomensondersteuning middels minimabeleid en schuldhulpverlening. WIL heeft een belangrijke rol als het gaat om de beleidsvoorbereiding en de implementatie van de Participatiewet.
Ontwikkelingen	De Participatiewet treedt naar verwachting op 1 januari 2015 in werking. Het is één van de drie decentralisaties in het sociale domein. WIL heeft de opdracht om de Participatiewet voor te bereiden en uit te voeren voor zover het niet Wsw en Beschut werk betreft. Die laatste twee onderwerpen zijn gemeentelijke thema's. Houten heeft als enige Lekstroomgemeente een opdracht-opdrachtnemersrelatie voor de uitvoering van de Wsw met UW-bedrijven.
Beleidsverantwoording 2013	Door kwartaal rapportages aan de deelnemende gemeenten.
Bestuurlijk belang	Op een efficiënte en rechtmatige wijze een uitkering wordt verstrekt en de uitkeringsgerechtigde weer aan werk wordt geholpen.
Financieel belang	De wettelijke taak tegen zo laag mogelijke kosten wordt uitgevoerd.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	N.V.T.
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	N.V.T.
Financieel resultaat 2013	€ 770.408
Verwacht financieel resultaat 2014 vóór bestemming	€ 0
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2013	Begin boekjaar(1-5-2013): € 0 Einde boekjaar: € 0
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2013	Begin boekjaar(1-5-2013): € 0 Einde boekjaar: € 4.969.728
Risico's	Door een oplopend aantal uitkeringsgerechtigden en aanvragen voor schuldhulpverlening wordt het risico gelopen dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om de wettelijke taak uit te voeren. Het betreft een open-einde regeling en dat er financiële middelen moet worden overgemaakt aan de WIL.
Overige relevante gegevens	

Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht (RHC)

Vestigingsplaats	Wijk bij Duurstede
Doel	Het <u>doel</u> van het RHC Zuidoost Utrecht wordt in de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht omschreven als: • Uitvoering geven aan de Archiefwet 1995; • Het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek. De <u>taken</u> van het RHC zijn: • De zorg voor en het beheer van de naar de archiefbewaarplaats overgebrachte (oudere) archiefbescheiden van de deelnemers; • Het toezicht op het beheer van de nog niet overgebrachte (jongere) archiefbescheiden van de deelnemers; • Het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het verwerven, beheren en beschikbaar stellen van een representatieve bronnencollectie.
Programma	Programma Duurzaam
Deelnemende partijen	Bunnik, Houten, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede.
Openbaar belang dat wordt behartigd	De taken vloeien voort uit de Archiefwet 1995. Deze wet verplicht overheidsinstellingen de archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te bewaren. Daarnaast verplicht de Archiefwet overheidsinstellingen om archieven, die ouder zijn dan 20 jaar en voor blijvende bewaring in aanmerking komen, toegankelijk te maken voor het publiek. De activiteiten van dit samenwerkingsverband op archiefgebied zijn in drie <u>programma's</u> ondergebracht: • Beheer en behoud van de oudere archieven en collecties van de aangesloten gemeenten en van particulieren; • Toezicht en advisering m.b.t. de jongere gemeentelijke archieven; • Publieke dienstverlening en activiteiten op cultuurhistorisch gebied. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de eigen archieven berustte tot 2010 bij de afzonderlijke gemeenten. Sindsdien ligt die verantwoordelijkheid bij het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling RHC Zuidoost Utrecht en worden de wettelijke archieftaken door het RHC uitgevoerd.
Ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkeling in 2013 betrof de voorgenomen toetreding van de gemeente Vianen tot het RHC vanaf 2014. Bovendien is vanwege de bezuinigingen op de personeelsformatie besloten om de studiezaal vanaf april 2014 op maandag en dinsdag alleen nog op afspraak open te stellen. Steeds meer informatie zal digitaal beschikbaar worden gesteld.
Beleidsverantwoording 2013	De algemene en de specifiek voor Houten geplande activiteiten voor 2013 zijn grotendeels gerealiseerd: - Het <i>Acquisitieplan 2014-2018</i> en het <i>Inspectieplan 2014-2018</i> zijn vastgesteld; - De inventarisatie van het archief Gemeentebestuur Houten 1982-2002 is na zeven jaar voltooid. Hiermee is aan deze inzet van het RHC een einde gekomen; - Het beheer en de toegankelijkheid van de collectie afbeeldingen van de gemeente Houten (de Topografisch Historische Atlas) - die eind 2012 samen met de Houtense beheerder bij het RHC zijn ondergebracht - zijn in dit eerste jaar belangrijk verbeterd; - Met de sanering en herordening van de Houtense bibliotheek is een goed begin gemaakt.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt namens Houten deel aan het Algemeen en Dagelijks bestuur van het RHC.
Financieel belang	De totale kosten van de gemeenschappelijke regeling zijn voor 2013 begroot op € 502.948 exclusief BTW). De bijdrage van Houten hieraan is op € 148.922. Dit is € 4367 meer dan begroot. Omdat er in 2012 door het RHC iets te weinig in rekening was gebracht, is dit eind 2013 door middel van een naheffing rechtgezet.

	Er was € 156.173 begroot voor 2013. Dit bedrag kwam tot stand door inflatiecorrectie van de oorspronkelijke bijdrage ten tijde van de instelling van het RHC.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 803.000 Einde boekjaar: € 693.000
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 417.000 Einde boekjaar: € 250.000
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	€ 110.344 negatief
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: € 136.553 negatief 2014: € 138.004 negatief
Risico's	• Alle personeelsleden van het RHC zijn in vaste dienst van de gemeente Houten en worden langdurig gedetacheerd bij het RHC. De salariskosten worden volledig door het RHC betaald, behalve voor één medewerkster, waarvan de gemeente Bunnik de helft betaalt. Deze medewerkers kunnen "normale" problemen krijgen als langdurige ziekte, niet functioneren etc. Het risico van bijvoorbeeld afkeuring of inzet van hulpverleners ligt dan bij de gemeente Houten. De inzet van de Houtense afdeling Personeel & Organisatie zou incidenteel meer kunnen kosten dan de bijdrage die Houten hiervoor jaarlijks van het RHC ontvangt; • Omdat alle historische archieven van de deelnemende gemeenten op één plaats geconcentreerd zijn, is bij een grote calamiteit ook de schade navenant groot. Gezien de strenge veiligheidseisen waaraan de nieuwe archiefbewaarplaats voldoet, wordt dit risico echter zeer laag ingeschat. Om die reden (en de hoge kosten) is in 2013 ook besloten om de collectie in de archiefbewaarplaats niet te verzekeren; • Met name het beschrijven van de afbeeldingen in de Topografisch-Historische Atlas Houten voor de digitale beeldbank - waarmee nog jaren gemoeid zullen zijn - is sterk afhankelijk van de inzet en kennis van één medewerker. Geen van bovenstaande risico's heeft zich in 2013 voorgedaan.
Overige relevante gegevens	

Vennootschap (BV, NV)

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	Het aanbieden van financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang, tegen zo laag mogelijke kosten. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid. Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen	Alle gemeenten en provincies
Openbaar belang dat wordt behartigd	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Alleen overheden, namelijk het Rijk (50%), gemeenten, waterschappen en provincie mogen aandeelhouder zijn van de BNG. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Ontwikkelingen	- De financiële crisis leidt tot een verscherpt liquiditeitsrisicobeheer en verhoogde risico-opslagen voor het uitzetten van lange termijn middelen. - Veel klanten van de bank worden geconfronteerd met bezuinigingen, financiële tegenvallers en negatieve ontwikkelingen in de lopende projecten. Dit leidt tot voorzichtigheid bij het starten van nieuwe activiteiten en kan van invloed zijn op het resultaat van de BNG. - De nieuwe Basel III regelgeving schrijft voor dat vanaf 2018 alle banken, ongeacht het risico dat ze lopen, een eigen vermogen van drie procent van de balanswaarde moeten aanhouden. Aangezien deze ratio op dit moment twee procent bedraagt, zal BNG het eigen vermogen met één miljard moeten verhogen. Om dit te bereiken is de dividenduitkering verlaagd van 50% naar 25% zodat het eigen vermogen vanuit de winst versterkt wordt. - Eind 2013 heeft Standard & Poor's (S&P) de lange-termijn rating van de Staat der Nederlanden gewijzigd naar 'AA+' met als outlook 'stabiel'. Als gevolg hiervan zijn de rating en outlook van BNG Bank op dezelfde manier aangepast. Naast de rating AA+ van S&P heeft BNG Bank een rating AAA van Moody's en een rating AAA van Fitch. Daarmee blijft BNG Bank behoren tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.
Beleidsverantwoording 2013	Bij het opstellen van dit jaarverslag heeft de BNG haar eigen jaarverslag nog niet gepubliceerd. In het halfjaarbericht 2013 van de BNG is nog geen beleidsverantwoording opgenomen.
Bestuurlijk belang	De gemeente Houten heeft in de aandeelhoudersvergadering één portefeuillehouder als vertegenwoordiger.
Financieel belang	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen (één stem per aandeel van € 2,50). Houten bezit 6.240 van de 55,69 miljoen aandelen. Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd. De dividenduitkering bedroeg voor Houten in 2013 € 9.297 op basis van het behaalde resultaat in 2012.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 1.897 miljoen Einde boekjaar: € 2.752 miljoen
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 134.563 miljoen Einde boekjaar: € 139.476 miljoen
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	€ 332 miljoen

Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	Bij het opstellen van dit jaarverslag heeft de BNG haar eigen jaarverslag 2013 nog niet gepubliceerd. Over het eerste halfjaar 2013 was de nettowinst van de BNG € 36 miljoen lager dan over dezelfde periode 2012 (€ 159 miljoen). Gegeven de onzekerheden op de financiële markten en het voorsnog uitblijven van economisch herstel, kan de bank geen verantwoorde uitspraak doen over het verwachte resultaat 2013 en 2014.
Risico's	De onzekerheden in de markt en de invoer van het schatkistbankieren kunnen van invloed zijn op de activiteiten van de BNG. Dit kan een negatief effect hebben op de winst met als gevolg een lagere dividenduitkering. Voor Houten is het maximale risico € 10.000 per jaar.
Overige relevante gegevens	Niet van toepassing

Vitens

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Vitens NV is een publiek (drink)waterbedrijf, waaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Programma	Duurzaam
Deelnemende partijen	Vitens NV, gemeenten, Amersfoort, Baarn, De Bilt, Bunnik, Bunschoten, Eemnes, Hilversum, Houten, Leusden, Wijdmeren, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Scherpenzeel, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein, Zeist, Almere, Lelystad, Dronten Zeewolde en de Provincie Utrecht.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Vitens is een publiek bedrijf. De aandeelhouders van Vitens – gemeenten en provincies – ondersteunen de maatschappelijke doelstellingen van Vitens, met (mede)verantwoordelijkheid voor gezondheid (door veilig en betrouwbaar drinkwater) en een duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu. Voor de aandeelhouders wil Vitens een financieel krachtig bedrijf zijn en een marktconform dividend uitkeren bij een gezonde solvabiliteit.
Ontwikkelingen	Op 1 mei 2012 was de kanteling van de organisatie een feit. Vitens ging toen definitief over van een regionaal georiënteerde naar een meer procesgerichte structuur. Ook de managementstructuur is aangepast. Vanaf 2012 werkt Vitens met een tweehoofdige directie en managementcomités. Om hiervan de vruchten volledig te plukken, moet Vitens de processen verder uniformeren en optimaliseren en tegelijkertijd een culturomslag maken. Dit leidt tot focus en geeft de stakeholders meer duidelijkheid.
Beleidsverantwoording 2013	onbekend
Bestuurlijk belang	De gemeente Houten is via een afgevaardigde namens de oude Hydron Midden Nederland gemeenten vertegenwoordigd in de aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	38.490 gewone aandelen, dividend per aandeel over 2012 bedroeg € 2,57
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 398,3 miljoen Einde boekjaar: € 386,1 miljoen
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2012	Begin boekjaar: € 1282 miljoen Einde boekjaar: € 1297 miljoen
Financieel resultaat 2012 vóór bestemming	Bedrijfsopbrengst: € 386 miljoen Bedrijfskosten: € 311,9 miljoen Resultaat na belasting: € 29,6 miljoen
Verwacht financieel resultaat 2013 en 2014 vóór bestemming	2013: onbekend 2014: onbekend
Risico's	De interne wijziging van de bedrijfsvoering kan leiden tot minder efficiënte bedrijfsvoering en daarmee hogere kosten. Vooralsnog zijn hier geen tekenen voor.
Overige relevante gegevens	

Verbonden partijen in rekening en begroting

In onderstaand overzicht zijn de bedragen opgenomen die voor de diverse verbonden partijen in de jaarrekening en de begroting van de gemeente Houten zijn verantwoord.

Verbonden partijen in rekening en begroting (lasten)

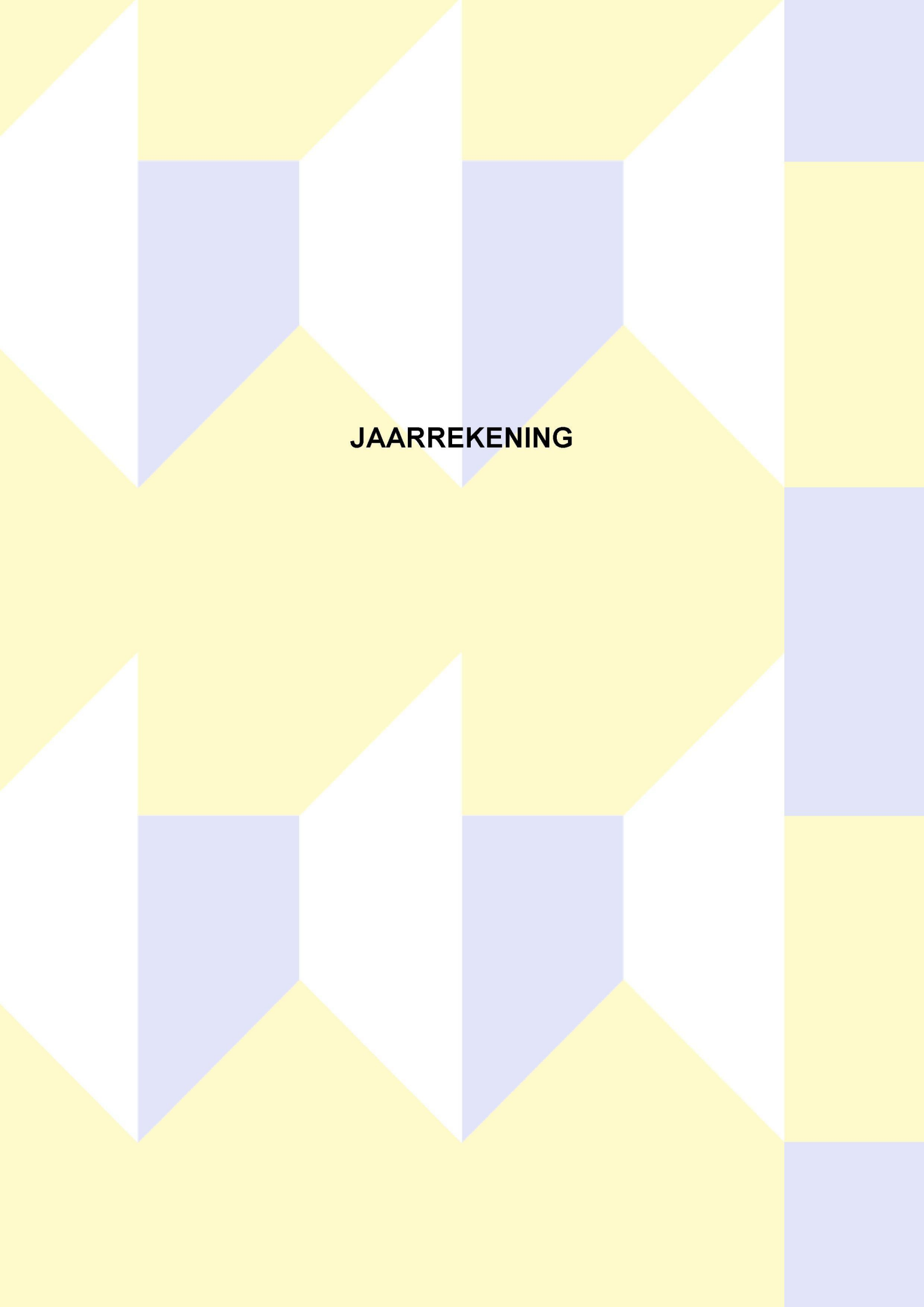
bedragen x € 1

Verbonden partij	Rekening 2012	Rekening 2013	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Bestuur Regio Utrecht	160.486	163.820	166.282	149.758	152.768	153.915
Veiligheidsregio Utrecht	1.823.100	1.846.128	1.919.014	1.968.330	1.989.583	1.995.429
GGD Midden-Nederland	678.376	676.747	676.373	675.998	683.845	693.624
Afval Verwijdering Utrecht	783.763	820.908	765.779	816.546	816.546	816.546
Welstand en Monumenten Midden Nederland	78.509	91.856	84.000	54.957	54.957	54.957
Recreatieschap De Stichtse Groenlanden	157.347	157.347	166.573	160.494	166.074	167.321
Regionaal Historisch Cen- trum Zuidoost Utrecht	144.555	149.672	156.992	160.193	160.193	160.193
Werk en Inkomen Lekstroom	0	1.714.617	1.467.230	2.141.261	2.140.301	2.203.228

Dividend uitkering deelnemingen (baten)

bedragen x € 1

Verbonden partij	Rekening 2012	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
NV Bank Nederlandse Gemeenten	7.176	9.297	10.000	10.000	10.000	10.000
Vitens NV	103.153	98.919	90.000	90.000	90.000	90.000

JAARREKENING

Uitgangspunten financiële verslaglegging

Wettelijke bepalingen

De jaarrekening is samengesteld met inachtneming van de betreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Waarderingsgrondslagen balans

Algemeen

In de Financiële verordening (ex. Art 212 Gemeentewet) die in de raad van 24 mei 2011 is vastgesteld zijn de uitgangspunten voor het financiële beleid opgenomen.

Bij het samenstellen van de balans is een bestendige gedragslijn in acht genomen.

Vaste activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Alle activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging- of vervaardigingsprijs.

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt voorts een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Daarnaast wordt een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling.

Materiële vaste activa

1. Materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven. Uitzondering hierop zijn de activa ten behoeve van de producten riolering en afvalinzameling. Op deze activa wordt annuïtair afgeschreven.
2. De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:
 - a) gronden en terreinen: niet, en 10-40 jaar
 - b) gebouwen: 15-50 jaar (schoolgebouwen en overige gebouwen per 1-1-2011 ouder dan 10 jaar: 40 jaar en nieuw en jonger dan 10 jaar: 50 jaar)
 - c) Grond-, weg en waterbouwkundige werken: 8-70 jaar
 - d) vervoermiddelen : 6-11 jaar
 - e) machines, apparaten en installaties (incl. theatertechniek): 5-30 jaar
 - f) Automatisering: 4-11 jaar
3. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatste genoemden worden altijd geactiveerd.
4. Aankoop en vervaardiging van activa met een maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Financieel technische gronden kunnen de oorzaak zijn om bij raadsbesluit hiervan af te wijken. Dan wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de ontvangen aflossingen. De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Onderhanden werk aangaande investeringen

De post onderhanden werk aangaande investeringen ontstaat als uitvloeisel van de Notitie Investerings-, Waardering en Afschrijving 2011. Het betreft investeringen die nog niet in het verslagjaar zijn opgeleverd en waarvan de restantkredieten worden overgebracht naar het volgende boekjaar. Na oplevering van de investering zal feitelijke activering plaatsvinden en zal een aanvang worden genomen met het afschrijven conform de richtlijnen.

De onderhanden werk aangaande investeringen worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs en opgenomen onder de activaposten, zoals hierboven genoemd.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden

De verschillende voorraadcomponenten zijn als volgt gewaardeerd:

- De verspreide percelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, vermeerderd met de bijgeschreven rente en exploitatiekosten. Indien deze waarde hoger is dan de intern getaxeerde waarde, wordt voor het verschil een voorziening gevormd.
- De gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met rente en exploitatiekosten.
- De onderhanden werken zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings-/vervaardigingsprijs, vermeerderd met de bijgeschreven rente en exploitatiekosten en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen. Indien wordt verwacht dat de geactiveerde kosten niet door verkopen van grond kunnen worden terugverdiend, is ter grootte van het geraamde tekort een voorziening gevormd.
- De voorraad brandstof is gewaardeerd tegen de gemiddelde inkoopprijs.
- De voorraad burgerzaken zijn gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn opgenomen tegen de nominale waarde. De voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde verrekend.

De voorzieningen wegens oninbaarheid betreffen:

- Algemene debiteuren
Alle vorderingen worden per stuk beoordeeld op inbaarheid. Dat is vervolgens het uitgangspunt om een minimale stand van de voorziening te bepalen. Als de voorziening onder de minimale stand komt wordt er een bedrag aan toegevoegd vanuit de algemene dekkingsmiddelen.
- Debiteuren op het gebied van gemeentelijke belastingen
Hier wordt dezelfde werkwijze toegepast als bij de algemene debiteuren.
- Vorderingen bijstandsverlening
Ook de vorderingen bijstandsverlening worden per vordering beoordeeld op oninbaarheid en dienovereenkomstig opgenomen in de voorziening.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen (reserves en het rekeningresultaat), de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

De vaste passiva, met uitzondering van de voorzieningen, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Reserves en Voorzieningen

Het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen is vastgelegd in de Notitie Reserves en Voorzieningen 2013. Genoemde Notitie is door het college vastgesteld in de vergadering van 27 augustus 2013.

Op 24 mei 2011 is de Financiële Verordening (ex. art. 212 Gemeentewet) vastgesteld. Deze is met terugwerkende kracht in werking getreden per 1 januari 2011.

Reserves

Reserves zijn het eigen vermogen van de organisatie en dienen om tegenvallers in de exploitatie op te vangen en om investeringen te kunnen financieren. Algemene reserves en bestemmingsreserves vormen samen met het saldo van de exploitatierekening het eigen vermogen.

De algemene reserves (niet zijnde bestemmingsreserves) zijn bestemd voor opvang van tekorten, als buffer voor risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen en voor onvoorziene, onuitstelbare en onvermijdbare (drie O's) uitgaven.

Bestemmingsreserves zijn van de algemene reserves afgezonderde bestanddelen waaraan de politiek een bepaalde bestemming heeft gegeven of door een geldgever bijzondere voorwaarden zijn gesteld (geoomerkt).

Vermeerderingen en verminderingen vinden plaats op basis van:

- de in de begroting vastgestelde bedragen;
- resultaatbestemming;
- aanvullende besluitvorming.

Aan bovengenoemde vermeerderingen en verminderingen liggen raadsbesluiten ten grondslag. Zij maken daarom deel uit van de resultaatbepaling.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gerekend tot het vreemd vermogen en worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in het volgende boekjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Dotaties en onttrekking aan voorzieningen vinden plaats op basis van:

- de in de begroting vastgestelde bedragen;
- verkregen subsidiegelden;
- aanvullende besluitvorming.

Aan bovengenoemde dotaties en onttrekkingen liggen raadsbesluiten ten grondslag. Zij maken daarom deel uit van de resultaatbepaling.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen baten en lasten

Baten en lasten

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij het bepalen van het resultaat is een bestendige gedragslijn in acht genomen.

Als bedrijfsresultaat van de grondexploitatie wordt aangemerkt de resultaten van de afgewikkelde complexen Niet-Vinex. Voordelen op financieel afgewikkelde deelcomplexen Vinex worden niet als winst verantwoord. Eventuele voordelen worden ingezet om tekorten van andere deelcomplexen binnen Vinex te dekken. De baten en lasten die betrekking hebben op de verspreide percelen, de nog niet in exploitatie genomen gronden en de onderhanden werken, worden verrekend met de boekwaarde van deze gronden.

Afschrijvingen

Het afschrijven op een investering vangt aan per 1 januari van het verslagjaar volgend op het jaar waarin de investering is opgeleverd.

Investerings worden lineair afgeschreven, met uitzondering van investeringen waarvan de kapitaallasten gedekt worden uit de afvalstoffenheffing of rioolrecht.

De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar (met uitzondering van specifieke besluiten ten aanzien van investeringen met een maatschappelijk nut).

Op gronden wordt niet afgeschreven. Daarnaast wordt ook niet afgeschreven op de investering met betrekking tot het politiebureau. Dit is conform de met de Rijksgebouwendienst overeengekomen financieringswijze.

Rente

De rentelasten betreffen het saldo van:

- aan geldverstrekkers werkelijk betaalde rente;
- werkelijk ontvangen rente op uitgezette gelden;
- aan de grondexploitatie en de vaste activa toegerekende rente.

De rentelasten worden door middel van een omslagpercentage over de rekening van baten en lasten verdeeld.

Kostenplaatsen

De op de kostenplaatsen verantwoorde lasten en baten zijn in 2013 verdeeld op basis van de begrote sleutels. Er zijn voorcalculatorische tarieven gehanteerd. De begrote kostenverdeling is daarvoor ook in de realisatie geboekt. Een eventueel saldo op de kostenplaats kan daarom alleen ontstaan door een verschil tussen begrote en gerealiseerde uitgaven of inkomsten en niet als gevolg van de doorbelastingen. Het (eventuele) saldo van de kostenplaatsen is doorgeboekt naar Saldo kostenplaatsen.

De doorbelasting van de uren van eigen personeel die zijn gemaakt ten behoeve van de grondexploitatie zijn in de realisatie doorbelast op basis van werkelijke uren en voorcalculatorisch tarief. Het (eventuele) verschil in de dekking kan dan alleen worden verklaard in een verschil tussen begrote bestede uren en gerealiseerde bestede uren. Dit verschil komt eveneens tot uitdrukking op Saldo kostenplaatsen.

Balans per 31 december 2013

ACTIVA	31-12-2013	31-12-2012
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-	-
Materiële vaste activa		
- investeringen met een economisch nut	127.807.194	126.596.928
- investeringen met een maatschappelijk nut	6.176.867	4.127.600
- erfpachtsgronden	0	0
	<u>133.984.062</u>	<u>130.724.528</u>
Financiële vaste activa		
- leningen aan woningbouwcorporaties	672.802	18.487.003
- overige langlopende leningen	7.084.464	8.921.335
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemin- gen	18.323	18.323
	<u>7.775.589</u>	<u>27.426.661</u>
Totaal vaste activa	141.759.651	158.151.188
Vlottende activa		
Voorraden		
- grond- en hulpstoffen: verspreide percelen	4.670.779	5.635.655
- onderhanden werk: bouwgronden in exploitatie	34.351.730	35.682.783
- gereed product en handelsgoederen	21.115	22.913
	<u>39.043.624</u>	<u>41.341.350</u>
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
- vorderingen op openbare lichamen	3.065.628	3.281.062
- overige vorderingen	5.688.328	3.943.757
	<u>8.753.957</u>	<u>7.224.819</u>
Overlopende activa	5.428.784	1.177.399
Totaal vlottende activa	53.226.366	49.743.568
Totaal generaal	194.986.016	207.894.757

PASSIVA	31-12-2013	31-12-2012
---------	------------	------------

Vaste passiva

Eigen vermogen		
- algemene reserves	42.925.726	42.052.845
- bestemmingsreserves	7.269.383	7.358.102
	50.195.109	49.410.947
- nog te bestemmen resultaat jaarrekening	2.743.341	1.077.909
	52.938.450	50.488.856
Voorzieningen	7.279.814	9.487.531
Vaste schulden met een rentetypische looptijd $\geq$ 1 jaar		
- onderhandse leningen van binnenlandse banken	107.190.160	114.135.712
- waarborgsommen	5.672	5.672
	107.195.832	114.141.384
Totaal vaste passiva	167.414.096	174.117.772

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd $<$ 1 jaar		
- liquide middelen	13.444.206	679.674-
- overige schulden	9.238.095	27.709.171
	22.682.301	27.029.497
Overlopende passiva	4.889.618	6.747.487
Totaal vlottende passiva	27.571.920	33.776.984
Totaal generaal	194.986.016	207.894.757
Borg- en Garantstellingen	137.628.069	166.178.622

Toelichting op de balans

Afschrijvingsmethoden

Voor de waarderingsgrondslagen en de methoden van afschrijven wordt verwezen naar het hoofdstuk "Uitgangspunten financiële verslaglegging".

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa	31-12-2013	31-12-2012
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-
Totaal immateriële vaste activa	-	-

De in vesteringen van onderzoek en ontwikkeling bestaan uit:

Investeringskosten van onderzoek en ontwikkeling	Bedrag
Professionalisering vastgoed PBA	78.786
Totaal	78.786

Bijdragen van derden: Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Bedrag
Professionalisering vastgoed PBA	78.786
Totaal	78.786

Materiële vaste activa	31-12-2013	31-12-2012
Investeringskosten met een economisch nut	127.807.194	126.596.928
Investeringskosten met een maatschappelijk nut	6.176.867	4.127.600
Erfpachtgronden	0	0
Totaal materiële vaste activa	133.984.062	130.724.528

Totaal materiële vaste activa	133.984.062	130.724.528
--------------------------------------	--------------------	--------------------

De investeringen in materiële vaste activa met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld in de verschillende categorieën:

Investeringskosten met een economisch nut

	31-12-2013	31-12-2012
Gronden en terreinen	20.951.266	23.595.481
Bedrijfsgebouwen	92.609.871	88.456.140
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.143.997	5.302.406
Vervoermiddelen	245.107	331.693
Machines, apparaten en installaties	1.017.628	929.787
Overige materiële vaste activa	7.839.325	7.981.421
Erfpacht gronden	0	0
Totaal investeringen met een economisch nut	127.807.194	126.596.928

Totaal materiële vaste activa met een economisch nut	127.807.194	126.596.928
---	--------------------	--------------------

Het overzicht van het verloop van de materiële vaste activa met een economisch nut over 2013 ziet er als volgt uit:

Verloop van de materiële vaste activa met economisch nut	Gronden en terreinen	Bedrijfs-gebouwen	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Vervoer-middelen
Boekwaarde per 01-01-2013	23.595.481	88.456.140	5.302.406	331.693
	23.595.481	88.456.140	5.302.406	331.693
Investeringskosten	911.314	8.152.549	583.537	-
Desinvesteringen	-	173.938	437.090	-
	24.506.796	96.434.751	5.448.853	331.693
Afschrijvingen:				
- normale afschrijving	1.137.484	3.657.380	304.857	86.585
- inhaalafschrijving	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-
Bijdragen van derden	2.418.046	167.500	-	-
Boekwaarde per 31-12-2013	20.951.266	92.609.871	5.143.997	245.107

Verloop van de materiële vaste activa met economisch nut	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Erfpacht-gronden	Totaal
Boekwaarde per 01-01-2013	929.787	7.981.421	0	126.596.929
	929.787	7.981.421	0	126.596.929
Investerings	-	1.570.323		11.217.723
Desinvesteringen	271.680	849.016		1.188.363
	1.201.467	8.702.728	0	136.626.288
Afschrijvingen:				
- normale afschrijving	183.839	863.403		6.233.548
- inhaalafschrijving	-	-		-
Desinvesteringen		-		
Bijdragen van derden	-			2.585.546
Boekwaarde per 31-12-2013	1.017.628	7.839.325	0	127.807.195

Desinvesteringen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met economisch nut en investeringen met maatschappelijk nut. Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven (bijvoorbeeld door de kosten ervan in tarieven te verwerken (denk bijvoorbeeld aan het rioolrecht)) en/of die verhandelbaar zijn. Alle investeringen die niet aangemerkt worden als investeringen met economisch nut zijn investeringen met maatschappelijk nut. In de loop van het jaar heeft er een controle plaatsgevonden in de activa module waaruit bleek dat er een aantal investeringen niet juist zijn geactiveerd. E.e.a. heeft geresulteerd in een aantal verschuivingen binnen de activa (desinvesteringen).

Gronden en terreinen met een economisch nut

De investeringen in de gronden en terreinen met een economisch nut bestaan uit:

Investerings: Gronden en terreinen met een economisch nut	Bedrag
Nieuwbouw Bogermanschool (grond)	-
MFA Hofstad IV, grond school	64.740
MFA Hofstad 4 / gym grondaankoop	-121.192
Sportveld op fietsenstalling Heemlanden	16.262
Herstraten schoolplein Heemlanden	9.270
Aanleg honk -en softbalvelden Meerpaal	112.637
Aanleg zandveld handbal Meerpaal	6.140
Aanleg 2 waterkunstgrasvelden Meerpaal	238.001
Aanleg 3 zandkunstgrasvelden Meerpaal	142.565
MFA Hofstad IV, grond BSO + KDV	70.551
Vervanging sportveld Deltasport	30.040
Vervanging sportveld Blokhoven	28.883
Uitbreiding Houtens (grond) 2013	313.418
Totaal	911.314

Bijdragen van derden: Gronden en terreinen met een economisch nut	Bedrag
Nieuwbouw Bogermanschool (grond)	423.706
Aanleg honk -en softbalvelden Meerpaal	595.400
Aanleg zandveld handbal Meerpaal	49.420
Aanleg 2 waterkunstgrasvelden Meerpaal	843.281
Aanleg 3 zandkunstgrasvelden Meerpaal	506.239
Totaal	2.418.046

Bedrijfsgebouwen met een economisch nut

De investeringen in de bedrijfsgebouwen met een economisch nut bestaan uit:

Investerings: Bedrijfsgebouwen met een economisch nut	Bedrag
Dorpshuis Schalkwijk (bouw)	1.494
Nieuwbouw Bogermanschool	1.579.802
Bouw VMBO	30.661
Kringloopwinkel (bouw)	63.786
MFA Hofstad IV, bouw school	3.969.717
MFA Hofstad 4 / bouw gymzaal	589.511
Bouw clubgebouw incl.kleedgebouw Meerpaal	244.935
Schoolwoningen De Zonnewijzer (bouw)	82.976
Vernieuwbouw brandweerpost Schalkwijk	433.386
MFA Hofstad IV, bouw BSO + KDV	1.005.746
10e Lokaal St.Michielschool Schalkwijk	27.000
Brandscheiding Heemlanden	45.000
Uitbreiding Vlaswiek 2013	30.179
Uitbreiding Mozaiek, Gilde 2013	48.356
Totaal	8.152.549

Bijdragen van derden: Bedrijfsgebouwen met een economisch nut	Bedrag
Dorpshuis Schalkwijk (bouw)	157.500
Bouw clubgebouw incl.kleedgebouw Meerpaal	10.000
Totaal	167.500

Grond- weg- en waterbouwkundige werken met een economisch nut

De investeringen in de grond- weg- en waterbouwkundige werken met een economisch nut bestaan uit:

Investerings: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een economisch nut	Bedrag
Vervangen technisch rioolbeheersysteem	16.670
Vervangen mechanische elektr. installaties 2012	8.905
Afkoppelen regenwater Houten Noord en Zuid 2012	158.199
Vervangen telemetriesysteem gemalen 2013	20.352
Verv.mechanische elektrische installaties 2013	11.324
Afkoppelen hemelwater van riolering 2013	33.681
Vervangen voegovergangen spoortunnel Rondweg Noord	334.405
Totaal	583.537

Overige materiële vaste activa met een economisch nut

De investeringen in de overige materiële vaste activa met een economisch nut bestaan uit:

Investerings: Overige materiële vast activa met een economisch nut	Bedrag
Beheersmodule speelruimteplan	884
Vastgoed informatie plan 2008 e.v.	14.214
Inventaris VMBO	100.000
Implementatie WABO	24.567
Gedeelte 2010 Covert-WAWO/Microstation	5.064
Vastgoedinfo uitvoering beleidsplan (GIS internet)	47.987
MFA Hofstad IV, inrichting school	227.517
LIAS upgrade Enterprise	6.168
Beheersystemen OW	65.865
Schoolwoningen De Zonnewijzer (inventaris)	16.271
Topdesk 2011	3.299
ICT aanbesteding (restant 2012)	46.959
Bestuurlijk informatie systeem	9.246
Touchscreen welkomszuil Gemeente Ingang	2.324
MFA Hofstad 4 / inrichting gymzaal	22.122
Toegangscontrole (KABA) Kant/Werf	6.106
Kliko's 2013	22.020
Aanschaf ICT Werk en Inkomen Lekstroom	639.468
Verlichting velden De Meerpaal	200.270
Uitbreiding Houtens (inventaris) 2013	6.776
PerfectView	103.195
Totaal	1.570.323

De investeringen in materiële vaste activa met maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld in de verschillende categorieën:

Investeringen met een maatschappelijk nut

	31-12-2013	31-12-2012
Gronden en terreinen	425.246	0-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.589.167	4.118.601
Overige materiële vaste activa	162.455	9.000
Totaal investeringen met een maatschappelijk nut	6.176.867	4.127.600

Totaal materiële vaste activa met een maatschappelijk nut per categorie	6.176.867	4.127.600
---	-----------	-----------

Het overzicht van het verloop van de materiële vaste activa met een maatschappelijk nut over 2013 ziet er als volgt uit:

Verloop van de materiële vaste activa met een maatschappelijk nut	Gronden en terreinen	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 01-01-2013	0-	4.118.601	9.000	4.127.601
	0-	4.118.601	9.000	4.127.601
Investeringen	-	1.552.633	150.636	1.703.270
Desinvesteringen	457.955	437.090	293.319	1.188.363
	457.954	6.108.325	452.955	7.019.234
Afschrijvingen:				
- normale afschrijving	32.709	194.526	40.500	267.735
- inhaalafschrijving	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-
Bijdragen van derden	-	324.632	250.000	574.632
Boekwaarde per 31-12-2013	425.246	5.589.167	162.455	6.751.499

Grond- weg- en waterbouwkundige werken met een maatschappelijk nut

De investeringen in de grond- weg- en waterbouwkundige werken met een maatschappelijk nut bestaan uit:

Investeringen: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een maatschappelijk nut	Bedrag
Fietspad Beusichemseweg	1.064.201
Uitbr.straatverl.2010 (masten+uitleggers)	13.308
Uitbr.straatverlichting 2010 (armaturen)	29.488
Uitbr.straatverl.2011 (masten+uitleggers)	70.509
Uitbr.straatverlichting 2011 (armaturen)	70.509
Verv.openb.verlichting 2012 (masten en demontage)	83.906
Verv.openb.verlichting 2012 (armaturen)	60.165
Carpoolplaats bij A27	8.423
Binnenweg aanleg fietssuggestie aanpassen OV	96.934
Masten niet-vinex 2013	12.686
Masten vinex 2013	14.910
Armaturen niet-vinex 2013	12.686
Armaturen vinex 2013	14.910
Totaal	1.552.633

Bijdragen van derden: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een maatschappelijk nut	Bedrag
Fietspad Beusichemseweg	15.316
Carpoolplaats bij A27	199.800
Binnenweg aanleg fietssuggestie aanpassen OV	109.516
Totaal	324.632

Overige materiële vaste activa met een maatschappelijk nut

De investeringen in de overige materiële vaste activa met een maatschappelijk nut bestaan uit:

Investeringen: Overige materiële vast activa met een maatschappelijk nut	Bedrag
Het Nieuwe Werken	-36.331
Inhaalslag bestemmingsplannen	95.692
PVA Ontwikkeling zakelijk toerisme	15
Het Nieuwe Werken (2e fase)	91.260
Totaal	150.636

Bijdragen van derden: Overige materiële vast activa met een maatschappelijk nut	Bedrag
Inhaalslag bestemmingsplannen	250.000
Totaal	250.000

Financiële vaste activa	31-12-2013	31-12-2012
Leningen aan woningbouwcorporaties	672.802	18.487.003
Overige langlopende leningen	7.084.464	8.921.335
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18.323	18.323
Totaal	7.775.588	27.426.661

Het overzicht van het verloop van de financiële activa in 2013 ziet er als volgt uit:

Verloop van de financiële vaste activa	Leningen aan woningbouwcorporaties	Overige langlopende leningen	Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	Totaal
Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2012	18.487.003	8.921.335	18.323	27.426.661
Correctie i.v.m. volledige aflossing	-	-	-	-
Cumulatieve aflossingen en overige waardeverminderingen per 31-12-2012	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12-2012	18.487.003	8.921.335	18.323	27.426.661
Correctie i.v.m. wisseling activasoort	-	-	-	-
Boekwaarde per 01-01-2013	18.487.003	8.921.335	18.323	27.426.661
Investeringen	-	25.000	-	25.000
	18.487.003	8.946.335	18.323	27.451.661
Aflossingen	17.814.201	1.861.871	-	19.676.072
Overige verminderingen	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12-2013	672.802	7.084.464	18.323	7.775.588

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden	31-12-2013	31-12-2012
Grond- en hulpstoffen		
- Verspreide percelen	4.670.779	5.635.655
Onderhanden werken		
- Bouwgronden in exploitatie	34.351.730	35.682.783
Gereed product en handelsgoederen		
- Documenten burgerzaken	12.544	18.689
- Voorraad brandstof	8.570	4.224
Totaal	39.043.624	41.341.350

Grond- en hulpstoffen: Verspreide percelen

De boekwaarde van de verspreide percelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specificatie: Grond- en hulpstoffen, verspreide percelen	31-12-2013	31-12-2012
Investeringen:		
Gronden buiten Houten Zuid	623.492 m2	8.696.004
Grond Schalkwijk II (Sporlaan)	-	56.894
	8.696.004	9.717.774
Af: voorziening herwaardering:		
Gronden buiten Houten Zuid	4.025.225	4.025.225
Grond Schalkwijk II (Sporlaan)	-	56.894
	4.025.225	4.082.119

Per saldo	4.670.779	5.635.655
-----------	-----------	-----------

Onderhanden werk: bouwgrond in exploitatie

De bouwgronden in exploitatie betreffen:

Specificatie: Onderhanden werken, bouwgrond in exploitatie	31-12-2013	31-12-2012
<u>Exploitatie stedelijk</u>		
Centrumplannen	4.708.008	8.418.887
Houten-Zuid	50.704.607	52.946.928
Bedrijventerrein de Meerpaal	4.977.851-	3.258.366-
GBH	3.880.619	550.691
Sport en werklandschap de Meerpaal	3.874.415	1.733.736
<u>Exploitatie landelijk</u>		
Parklandgoed Wulven	-	249.484
Gebiedsvisie Schonauwenseweg	0-	117.487-
<u>Exploitatie Eiland van Schalkwijk</u>		
Linieland	4.618.002-	2.050.332-
Tull en 't Waal 2e fase	124.161	111.196
Financieel afgewikkelde deelcomplexen	19.344.228-	22.901.955-
Totaal	34.351.730	35.682.783

Het verloop van de boekwaarde is als volgt:

Verloop van de boekwaarde "Bouwgronden in exploitatie"	31-12-2013	31-12-2012
Boekwaarde per 1 januari 2013	35.682.783	31.596.340
In mindering gebrachte fondsen conform BBV	2.734.480	1.256.167
Boekwaarde per 1 januari exclusief in mindering gebrachte voorzieningen	38.417.263	32.852.507
Af. boekwaarden naar financieel afgewikkelde complexen	-	1.000.000-
	38.417.263	31.852.507
Bij: investeringen en dotaties aan fondsen en voorzieningen	8.481.842	14.003.141
	46.899.105	45.855.648
Af. inkomsten	11.035.310-	7.438.385-
	35.863.794	38.417.263
Af. vrijval voorziening stedelijk en bovenwijks: Vinex	-	-
	35.863.794	38.417.263
Af. fondsen conform BBV	1.512.064-	2.734.480-
Boekwaarde per 31 december 2013	34.351.730	35.682.783

<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>	31-12-2013	31-12-2012
Vorderingen op openbare lichamen	3.065.628	3.281.062
Overige vorderingen		
- Algemene debiteuren	4.160.855	2.443.467
- Debiteuren inzake gemeentelijke belastingen	81.126	70.660
- Bijstandsverlening	1.370.011	1.408.469
- Voorschotten	76.336	21.162
Totaal	8.753.957	7.224.819

Vorderingen op openbare lichamen

Onder de vorderingen op Openbare lichamen is de vordering op de Belastingdienst opgenomen in het kader van de BTW-aangiften 2013 en de opgaaf BTW-Compensatiefonds 2013.

Overige vorderingen: Algemene debiteuren

Het saldo van de algemene debiteuren is opgebouwd uit de volgende componenten:

Overige vorderingen: Algemene debiteuren	Bedrag
- Algemene debiteuren	4.201.606
- Voorziening dubieuze algemene debiteuren	40.750-
	4.160.855

De grondslag voor de berekening van de voorziening dubieuze algemene debiteuren is weergegeven in het hoofdstuk "Uitgangspunten financiële verslaglegging".

Overige vorderingen: Debiteuren inzake gemeentelijke belastingen

Debiteuren inzake gemeentelijke belastingen	Bedrag
- Debiteuren inzake gemeentelijke belastingen	213.503
- Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	-132.377
	<u>81.126</u>

De grondslag voor de berekening van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren is weergegeven in het hoofdstuk "Uitgangspunten financiële verslaglegging".

Overige vorderingen: Bijstandsverlening

De vorderingen in het kader van bijstandsverlening hebben met name betrekking op verhaal van onterecht verstrekte uitkeringen, verhaal alimentatie, verstrekte leenbijstand, krediethypotheek e.d. Het saldo van de vorderingen in het kader van bijstandsverlening is opgebouwd uit de volgende componenten:

Overige vorderingen: Bijstandsverlening	Bedrag
- Totaal vorderingen bijstandsverlening	2.279.900
- Voorziening dubieuze bijstandsvorderingen	-909.889
	<u>1.370.011</u>

In de vordering met betrekking tot de BBZ heeft het Rijk een bijdrage verstrekt van 75%. Bij invordering zal dan ook 75% van de vordering terugbetaald moeten worden aan het Rijk. Het bedrag dat terugbetaald moet worden, is als overige schuld in de balans opgenomen onder de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar.

Overige vorderingen: Voorschotten	Bedrag
- Diversen voorschotten	76.336
	<u>76.336</u>

Overlopende Activa	31-12-2013	31-12-2012
Nog te ontvangen bedragen	3.724.160	448.062
Vooruitbetaalde bedragen	1.704.624	729.337
Totaal	5.428.784	1.177.399

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen hebben betrekking op:

Specificatie: Nog te ontvangen bedragen	Saldo per 31-12-2013
Aankopen niet duurzame goederen en diensten	51.117
Handelskredieten en transitorische posten	34.947
Huren	32.229
Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	11.899
Inkomensoverdrachten van het rijk	19.152
Overige goederen en diensten	252.935
Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	172.263
Overige investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten	42.253
Subsidies aan marktproducenten	188.785
Vermogenoverdrachten van het rijk	2.907.000
Werkelijk ontvangen rente en winstuitkeringen	11.579
	<u>3.724.160</u>

Toelichting

De nog te ontvangen bedragen per 31 december 2013 hebben betrekking op bedragen die in 2014 binnen komen en die ten gunste komen van boekjaar 2013. Deze bedragen zijn als nog verwerkt in de jaarrekening 2013.

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op:

Specificatie: Vooruitbetaalde bedragen	Saldo per 31-12-2013
Aankopen niet duurzame goederen en diensten	916.124
Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	498.619
Overige vermogensoverdrachten	47.483
Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	242.398
	<u>1.704.624</u>

Toelichting

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2013 hebben betrekking op facturen die eind 2013 zijn betaald en die betrekking hebben op boekjaar 2014.

EIGEN VERMOGEN

Reserves	31-12-2013	31-12-2012
Algemene reserves	42.925.726	42.052.845
Bestemmingsreserves	7.269.383	7.358.102
Totaal	50.195.109	49.410.947

Het overzicht van het verloop van de reserves in 2013 is als volgt:

Verloopoverzicht van reserves

Reserve	Saldo 1-1-2013	Bestemming resultaat 2012	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2013
A. Algemene reserves:					
1. Algemene reserve(vrij)	1.777.581	907.809		34.928	2.650.462
2. Algemene bekleemde reserve	40.275.264				40.275.264
Totaal A. Algemene reserves	42.052.845	907.809	0	34.928	42.925.726
B. Bestemmingsreserves:					
1. Archeologiebeleid	83.745				83.745
2. Kunstobjecten	58.018				58.018
3. Overlopende posten	0	170.100		170.100	0
4. Initieel onderhoud openbare ruimte	1.253.618		600.000	100.675	1.752.943
5. Riolering	820.742		452.711	561.232	712.221
6. WWB werkdeel	277.573			228.839	48.734
7. Afschrijving extra krediet cultuurcentr.	1.086.875			29.375	1.057.500
8. Organisatie-ontwikkeling	382.337		79.000		461.337
9. Economische crisis	1.280.000			790.000	490.000
10. Beheer Openbare ruimte	469.166		66.603		535.769
11. Linieland	1.000.000				1.000.000
12. Ruiming explosieven	425.228		63.720		488.948
13. Programma Transitie in Samenhang	220.800		205.200		426.000
14. ICT Werk en Inkomen Lekstroom	0		154.168		154.168
Totaal B. Bestemmingsreserves	7.358.102	170.100	1.621.402	1.880.221	7.269.383
Totaal alle reserves	49.410.947	1.077.909	1.621.402	1.915.149	50.195.109

A. Algemene reserves:

1. Algemene reserve(vrij).

Het doel van de algemene reserve is het afdekken van algemene risico's en onvoorzienbare, niet uitstelbare en onvermijdbare uitgaven, voorzover daarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen de exploitatie. De algemene reserve dient als buffer voor eventuele rekeningtekorten en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen. In 2013 is het rekeningresultaat 2012 ad € 1.077.909 aan deze reserve toegevoegd. Daarnaast is € 170.100 aan deze reserve onttrokken t.b.v. in 2013 uit te voeren projecten 2012 en € 34.928 ter dekking van de kosten 2013 van het in 2009 gestarte project Digitale Impuls.

2. Algemene bekleemde reserve

De Algemene bekleemde reserve kent een inkomensfunctie. Het doel is middelen te reserveren, waarvan de renteopbrengst structureel ingezet kan worden als algemeen dekkingsmiddel. Bij de begroting 2012 is door de raad besloten om € 10 miljoen uit deze algemene bekleemde reserve vrij te maken ter versterking van het concernweerstandsvermogen. Om deze € 10 miljoen in te kunnen zetten ter versterking wordt dit bedrag gefaseerd rente vrij gemaakt.

B. Bestemmingsreserves:

1. Archeologiebeleid

Deze reserve is bedoeld om de lasten en baten te egaliseren en schommelingen te voorkomen in het resultaat. Gezien de onzekerheid over de inzet (toekomstige plannen) van deze reserve is voor het jaar 2013 gekozen om de jaarlijkse toevoeging van € 15.000 achterwege te laten.

2. Kunstobjecten

Het spreiden van de lasten die samenhangen met de aanschaf van een kunstwerk, eens in de drie jaar. Dat leidt er toe dat niet eens in de drie jaar aanspraak op de Algemene Middelen hoeft te worden gedaan en wordt piekbelasting van de exploitatie voorkomen. In 2013 hebben geen toevoegingen en onttrekkingen bij deze bestemmingsreserve plaatsgevonden.

3. Overlopende posten

Deze wordt elk jaar gevormd bij de rekening om uitgaven die gepland waren in het vorige jaar in het volgende jaar op te kunnen vangen. In 2013 is hier vanuit de jaarrekening 2012 € 170.100 in gestort, waarna elke € 170.100 ook weer onttrokken worden t.b.v. in 2013 uit te voeren projecten 2012. Dit betreft taxatiekosten brandverzekering, regieagenda wonen, zorg en welzijn en niet bestede gelden opleidingsbudget 2012 toevoegen aan budget directie 2013 t.b.v. transitie gemeentelijke organisatie na ombuigingen.

4. Initieel onderhoud openbare ruimte

Het beschikbaar houden van de middelen die vanuit de grondexploitaties worden overgedragen, voor het initieel onderhoud van de openbare ruimte. In 2013 wordt € 600.000 vanuit de grondexploitaties toegevoegd, daarnaast wordt € 100.675 onttrokken ten behoeve van onderhoud geluidschermen, extra werkzaamheden BLVC en opvang meerkosten werkzaamheden groen en grindbakken Lentepolder en Mineraalwater.

5. Riolering

Het spreiden van de lasten die samenhangen met het onderhoud en de vervanging van riolering en daarmee het bevorderen van een gelijkmatige ontwikkeling van de rioolheffing. Er vindt een storting plaats van € 452.711 zijnde het positieve exploitatieresultaat van het product riolering. Daarnaast is er een onttrekking van € 561.232 ten behoeve van overdracht helofytenfilters Zuidwest (€418.497), bijstelling aantal inwoners GRP gevolg lagere inkomsten € 93.000 en opvangen taakstelling GRP € 49.735.

6. WWB werkdeel

Onder dit product valt het budget dat beschikbaar is voor de financiering van de uitstroom naar betaalde arbeid. Via deze reservering worden de rijksbijdragen gereguleerd ingezet teneinde een zo groot mogelijke uitstroom te realiseren. Veel van deze trajecten lopen langere tijd en de kosten worden dan via de reserve over de jaren vereffend. Dit jaar wordt € 79.063 aan deze reserve onttrokken ter dekking van het benodigd werkbudget t.b.v. Vakwerk en € 149.776 ter dekking van de kosten 2013 Implementatiefase 2 en 3 Werk en inkomen Lekstroom (WIL). Toevoegingen vinden al enige jaren niet meer plaats, gezien er geen overschotten zijn bij de uitvoering van de WWB werkdeel en als deze er waren via de meeneemregeling in het volgende jaar mogen worden ingezet en dus niet meer via deze reserve verwerkt mogen worden.

7. Afschrijving extra krediet cultuurcentrum

In verband met het faillissement van de bouwer zijn er extra kosten gemaakt om het cultuurcentrum af te kunnen bouwen. Deze reserve is gevormd om de extra kapitaallasten te financieren. De onttrekking in 2013 bedraagt € 29.375.

8. Organisatie-ontwikkeling

Het doel van deze reserve is om de kosten die gepaard gaan met de organisatie-ontwikkeling gelijkmatig over de betreffende jaren te spreiden. Het niet gebruikte budget van € 79.000 op stelpost flankerend personeelsbeleid is toegevoegd aan deze reserve. Deze gelden blijven door deze storting beschikbaar, zodat in 2014 de nieuwe taakstelling op salaris- en inhuurbudgetten gerealiseerd kan worden.

9. Economische crisis

Eenmalige negatieve gevolgen van de economische crisis met incidentele middelen op te vangen. In 2013 € 790.000 onttrokken, ter dekking van de lagere economische crisis gerelateerde inkomsten door de gewijzigde woningbouwfasering (lagere algemene uitkering/ Onroerendzaak-belasting) en hogere kosten voor de schuldhulpverlening. Deze onttrekking heeft plaatsgevonden op grond van het raadsbesluit bij de begroting 2013.

10. Beheer Openbare ruimte

De kosten met betrekking tot fluctuaties in de omvang van het vervangingsprogramma Openbare Verlichting op te vangen. Conform de begroting vindt in 2013 een storting plaats van € 66.603, zijnde het begrote overschot op het product straatverlichting, dat ontstaan is bij de overname van de openbare verlichting van Citytec. Dit overschot is in de toekomst nodig om de fluctuaties in de omvang van het vervangingsprogramma Openbare Verlichting op te vangen.

11.Linieland

Gereserveerde gelden voor de ontwikkeling van Linieland. Hieruit zullen de komende jaren geen onttrekkingen plaats. Deze onttrekking zal pas plaatsvinden als de raad in 2015 besluit om deze gelden te willen gebruiken voor dit project.

12.Ruiming explosieven

Het doel van deze reserve is gelden speciaal beschikbaar gesteld via de algemene uitkering voor dit doel te reserveren voor de in kaart gebrachte nog uit te voeren projecten ruiming explosieven. De toevoeging in 2013 bedraagt € 63.720. Er was geen toevoeging begroot. Deze vindt wel plaats ter grootte van de hogere bijdrage algemene uitkering i.v.m. meer opgeleverde woningen(maatstaf). De toevoeging vindt ook plaats omdat er in 2014 minder opgeleverde woningen verwacht worden dan begroot, zodat de verwachte storting in 2014 waarschijnlijk lager uitvalt. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd in dit jaar.

13.Programma Transitie in Samenhang

Conform het raadsbesluit van 28-6-2012 vindt er een storting plaats van € 205.200, zijnde het overschot op het begrote budget 2013 voor het programma Transitie en Samenhang.

14.ICT Werk en Inkomens Lekkage

Het doel van deze reserve is om geld te reserveren voor de kapitaallasten van de ICT voorzieningen WIL, aangezien deze lasten iets langer doorlopen dan contractduur met de WIL van 5 jaar (tot 1 mei 2018) en om middelen te genereren om licenties te kunnen vervangen, welke maar een looptijd kennen van 3 jaar. Er vindt een toevoeging plaats van € 154.168, zijnde de geprognosticeerde storting van € 64.868 en € 89.300 exploitatieoverschot op de kostenplaats ICT Lekkage.

Nog te bestemmen resultaat jaarrekening	31-12-2013	31-12-2012
Nog te bestemmen resultaat algemene dienst	2.743.341	1.077.909
Nog te bestemmen resultaat grondexploitatie	-	-
Totaal	2.743.341	1.077.909

Nog te bestemmen resultaat algemene dienst

Een analyse van het resultaat is in dit jaarverslag opgenomen. Per (deel)programma zijn de uitkomsten nader geanalyseerd en toegelicht. Daarnaast is in het jaarverslag een analyse op hoofdlijnen opgenomen in het hoofdstuk Analyse rekeningsaldo 2013 versus begroting 2013.

Nog te bestemmen resultaat grondexploitatie

Vanaf 2004 worden tussentijds geen winsten of verliezen meer genomen op de grondexploitatie Vinex.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen	31-12-2013	31-12-2012
Egalisatievoorzieningen	5.121.278	5.729.920
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.158.536	3.757.611
Totaal	7.279.814	9.487.531

Het overzicht van het verloop van de voorzieningen in 2013 is als volgt:

Verloopoverzicht van voorzieningen

Voorziening	Saldo 1-1-2013	T.g.v. exploitatie vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendungen	Saldo 31-12-2013
A. Egalisatievoorzieningen:					
1. Groot onderhoud welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra	637.673		708.446	265.256	1.080.863
2. Vastgoedinformatie	3.151			3.151	0
3. Huisvesting onderwijs	145.483		74.337	262.287	-42.467
4. Gemeentelijke huisvesting	919.287		119.817	38.709	1.000.395
5. Beheer Openbare Ruimte(BOR)	2.730.613		240.154	1.117.421	1.853.346
6. Brandweergebouwen	90.740		23.817	5.530	109.027
7. Overig gemeentelijk vastgoed	96.278		26.035		122.313
8. Egalis. graf- en lijkbezorgingsrechten	448.062	27.570		59.675	360.817
9. Egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	658.633	80.358			578.275
10. Groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen			58.709		58.709
Totaal A. Egalisatievoorzieningen	5.729.920	107.928	1.251.315	0	5.121.278

B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
1. Wethouderspensioen	1.979.762		211.713	140.123	2.051.352
2. Decentrale middelen	127.904		97.550	118.270	107.184
3. Volkshuisvesting gerealiseerd	1.649.945			1.649.945	0
Totaal B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.757.611	0	309.263	1.908.338	2.158.536
Totaal alle voorzieningen	9.487.531	107.928	1.560.578	3.660.367	7.279.814

A. Egalisatievoorzieningen:

1. Groot onderhoud welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra

Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het onderhoud van welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra. Met de inzet van deze voorziening wordt ongewenste piekbelasting van de exploitatie voorkomen. De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van het in december 2011 in de raad vastgestelde Meerjarenonderhoudplannen(MJOP) en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2011-2020. Op basis van dit MJOP wordt in 2013 € 708.446 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 265.256 aangewend voor groot onderhoud (schilderwerk, bouwkundige aanpassingen) bij de volgende accommodaties: Theater De Slinger, Jongeren centrum Enter, De Meerkoet, Nieuwwoord, De Grund, De Grote Geer, Gymzalen Julianastraat, Klavertje Vier en De Vlinder, Sporthal De Slinger, Sportzaal Den Oord, Sportcomplex Oud Wulven, De Kruisboog en Zwembad De Wetering.

2. Vastgoedinformatie

Het voorzien in de middelen om tweejaarlijks de digitale luchtfoto's te actualiseren. De aanwending in 2013 € 3.151 betreft het maken van de digitale luchtfoto's. In deze voorziening vinden geen toevoegingen meer plaats omdat er in de exploitatiebegroting jaarlijks een bedrag is opgenomen om de digitale luchtfoto's te maken. Daarom zal de voorziening worden opgeheven als deze leeg is. Dit is na de aanwending in 2013 het geval, zodat deze voorziening kan worden opgeheven.

3. Huisvesting onderwijs

Is bedoeld voor de uitbreiding/aanpassing/verbouwing van bestaande schoolgebouwen op basis van het Integraal Huisvestingsplan. In de raad van januari 2013 is het nieuwe Integraal Huisvestingsplan 2013-2020, Meerjaren onderhoudplan (MOP) vastgesteld. Op basis van dit nieuwe IHP 2013-2020 wordt in 2013 € 74.337 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 262.287 aangewend voor groot onderhoud (schilderwerk, bouwkundige aanpassingen) bij de volgende accommodaties: Basisschool De Fontein, De Vlinder, De Zonnewijzer, Montessorischool (locatie west), 't Schoolhuys, Heilige Familie school, De Zevensprong, St. Michielschool, Schoolwoningen Beekmos. De stand per 31 december 2013 van deze voorziening is negatief. Dit sluit aan met de verwachting, welke al in het raadsvoorstel inzake het nieuwe IHP vermeld staat. Dit is toegestaan als de verwachting is, dat de voorziening weer over een langere termijn wel toereikend is. Dit gebeurt al in 2014 waarin deze voorziening weer een positief saldo verwacht en ook daarna zal dit het geval zijn.

4. Gemeentelijke huisvesting

Deze voorziening is bestemd voor de verbouwing van het gemeentehuis, het achterstallig onderhoud (jaarplan) en het egaliseren van de onderhoudskosten gedurende de komende jaren. De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van het in december 2011 in de raad vastgestelde Meerjarenonderhoudplannen(MJOP) en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2011-2020. Op basis van dit MJOP wordt in 2013 € 119.817 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 38.709 aangewend voor groot onderhoud (schilderwerk, bouwkundige aanpassingen) bij het gemeentehuis.

5. Beheer Openbare Ruimte (BOR)

Het Beheer Openbare Ruimte is nog volop in ontwikkeling en daarom heeft het "Beheerplan Openbare Ruimte" de subtitel meegekregen "groeien in beheer 2004-2010. Fluctuaties in jaarlijkse onderhouds- en grootonderhoudskosten en tevens de meerjarige beheerrisico's worden middels deze gemeenschappelijke voorziening (en het beheerplan) opgevangen. De structurele dotaties zijn vooralsnog lager dan de op basis van het plan voorziene onttrekkingen. Het beheerplan is nog niet geactualiseerd in 2013, maar er is bij het opstellen van de begroting 2013 gekozen ter beperking van een eventueel negatief begrotingsresultaat 2013, geen toevoeging aan deze voorziening te laten plaatsvinden. Wel is onderzocht hoe deze voorziening in de toekomst adequaat blijft. Hiervoor zijn in de toekomst maatregelen getroffen in de vorm van hogere toevoeging, zodat in 2019 de toevoeging € 1.100.000 gelijk is aan het programma uit te voeren werken en er nog een buffer zit in de voorziening voor calamiteiten. In 2013 is € 240.154, bijdrage Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden: terugdringen explosieve groei exotische waterplant Rondeel, onderhoudsgelden ProRail, bijdragen derden t.b.v. groot onderhoud steigers aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 1.117.421 aangewend voor projecten in de openbare ruimte zoals reconstructie fietsstraat Lijsterhaag, groot onderhoud Waalseweg (Tempelman), parkeerplaatsen Noord-Oost, groenbestek wijkcluster Zuid, uitvoeren werkzaamheden aan bruggen (beschoeiingen onder bruggen vervangen, aangieten funderingspalen, brug Lagendijk vervangen door duiker, slijtlaag brug Rietplas aanbrengen), schilderwerk leuningen tunnels, groot onderhoud keermuren De Veste, verwijderen en vervangen speeltoestellen, bomen reconstructie Noord-Oost fase 3 t/m 6, rooien kastanjes Rondweg + voorstel vervanging, terugdringen explosieve groei exotische waterplant Rondeel en asfalteringswerkzaamheden div. plekken.

6. Brandweergebouwen

Deze voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het grootonderhoud van de brandweergebouwen. De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van het in december 2011 in de raad vastgestelde Meerjarenonderhoudplannen (MJOP) en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2011-2020. In 2013 is € 23.817 aan deze voorziening toegevoegd en heeft een aanwending van € 5.530 voor groot onderhoud/ herstelwerk Het Brandweehuis plaatsgevonden.

7. Overig gemeentelijk vastgoed

Deze voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het grootonderhoud van de gemeente torens. De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van het in december 2011 in de raad vastgestelde Meerjarenonderhoudplannen (MJOP) en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2011-2020. In 2013 is € 26.035 aan deze voorziening toegevoegd en heeft geen aanwending voor groot onderhoud plaatsgevonden.

8. Egalisatie graf- en lijkbezorgingsrechten

Het langdurig egaliseren van de tarieven, die gelden voor de grafrechten en de lijkbezorgingsrechten. Op basis van de exploitatiekosten 2013 van de begraafplaatsen dient € 79.579 van deze voorziening te worden gebruikt, daarnaast wordt voor de uitbreiding van de begraafplaats Oud Wulven nog € 59.675 aan deze voorziening onttrokken. Op basis van deze onttrekkingen is deze egalisatievoorziening nog voldoende om 8 jaar de tekorten op begraafplaatsen op te vangen.

9. Egalisatie tarieven afvalstoffenheffing

Door inzet van deze voorziening kan de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen worden genivelleerd en wordt een grillig beeld in de hoogte van de jaarlijkse afvalstoffenheffing voorkomen. De tarifiering heeft namelijk kostendekkendheid als basis. Er dient € 80.358 onttrokken te worden aan deze voorziening zijnde het negatieve exploitatieresultaat van het product afvalstoffenheffing. Dat is € 237.200 minder dan geraamd, doordat er de opbrengsten plastic voorgaande jaren verantwoord zijn.

10. Groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen

Op 13 november 2013 heeft de raad met de vaststelling van de tweede bestuursrapportage 2013 besloten om een voorziening groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen in te stellen waarin jaarlijks een bedrag voor groot onderhoud gestort kan worden. Inmiddels is er een planning t/m 2061 gemaakt, hoe dit groot onderhoud moet plaatsvinden. Uit deze planning komt een jaarlijkse gemiddelde storting van € 58.709, startend in 2013. De toevoeging van € 58.709 aan deze voorziening betreft dan ook de benodigde storting 2013.

B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:

1. Wethouderspensioen

Het in financiële zin voorzien in de pensioenaanspraken die voormalige wethouders, of diens nabestaanden, hebben op de gemeente en het separeren van de voor dat doel overgedragen middelen. Aan de hand van berekeningen pensioenaanspraken (oud) wethouders wordt door een actuaire de hoogte van deze voorziening bepaald. Op basis hiervan het noodzakelijk om € 211.713 toe te voegen aan deze voorziening. Dit is meer dan de € 197.925 welke begroot is. De oorzaak hiervan is dat voor de huidige in dienst zijnde wethouders meer pensioenopbouw moet plaatsvinden dan begroot is door een hogere rekenrente van 2,5% welke vanaf 2012 wordt toegepast. De aanwending van € 140.123 betreft de via de salarisadministratie uitbetaalde pensioenen aan (oud) wethouders of eventuele nabestaanden en een overdracht van pensioenrechten aan het ABP.

2. Decentrale middelen

Het beschikbaar houden van het niet in de exploitatie gebruikte deel van de persoonsgebonden budgetten van personeelsleden, waardoor de verplichting wordt veilig gesteld. De toevoeging € 97.550 betreft het aantal personeelsleden 410 x € 238 (persoonsgebonden budget per personeelslid). De aanwending € 116.669 betreft het inzetten van deze (gespaarde) budgetten ten behoeve van de aankoop van een fiets of een tegemoetkoming in de eigen bijdrage reiskosten woon-werkverkeer of aankoop van verlof of de aankoop van een laptop/ I-pad. Daarnaast vindt er een afboeking plaats van € 1.601 als gevolg van uitdiensttreding.

3. Volkshuisvesting gerealiseerd

Het voorzien in middelen om de sociale woningbouw met een subsidie te ondersteunen. Geen toevoeging of aanwending in 2012. Deze voorziening zal in 2013 komen te vervallen, omdat dan deze gelden worden overgemaakt naar de woningbouwvereniging voor eerder genoemd doel.

ASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD >= 1 JAAR

Vaste schulden met een rentetypische looptijd >= 1 jaar	31-12-2013	31-12-2012
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	107.190.160	114.135.712
Waarborgsommen	5.672	5.672
Totaal	107.195.832	114.141.384

Het overzicht van het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar in 2013 is als volgt:

Verloopoverzicht van de vaste schulden	Onderhandse leningen van binnenlandse banken	Waarborgsommen	Totaal
Schuldrestant per 31-12-2012	114.135.712	5.672	114.141.384
Opgenomen bedragen	40.000.000	-	40.000.000
	154.135.712	5.672	154.141.384
Aflossingen	46.945.552	-	46.945.552
Schuldrestant per 31-12-2013	107.190.160	5.672	107.195.832

In 2013 zijn de volgende geldleningen opgenomen:

Bank Nederlandse Gemeenten:

- * Leningnummer 40.108597 voor een bedrag van € 10.000.000,-, jaarlijkse aflossing t/m 2028, rentepercentage 2,600%.
- * Leningnummer 40.108598 voor een bedrag van € 5.000.000,-, jaarlijkse aflossing t/m 2033, rentepercentage 2,964%.
- * Leningnummer 40.108599 voor een bedrag van € 10.000.000,-, aflossing vindt plaats in 2016, rentepercentage 0,990%.
- * Leningnummer 40.108600 voor een bedrag van € 10.000.000,-, aflossing vindt plaats in 2017, rentepercentage 1,325%.

Aegon Levensverzekeringen N.V.:

- * Voor een bedrag van € 5.000.000,-, jaarlijkse aflossing t/m 2038, rentepercentage 3,100%.

Toelichting "Langlopende schulden"

Het saldo van de langlopende schulden bedraagt aan het einde van het boekjaar € 107.195.832,-.

Deze leningen zijn opgenomen om in de grote liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien die is ontstaan door de grote projecten en investeringen, die onderhanden zijn. De betaalde rente over de opgenomen leningen bedroeg in 2013 € 3.487.310,37.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2013	31-12-2012
Kasgeldleningen	5.000.000	23.000.000
Liquide middelen	13.444.206	679.674-
Overige schulden		
- Crediteuren	3.919.113	4.161.609
- Latente verplichtingen	250.917	401.358
- Waarborgsommen grondexploitatie	68.066	146.204
Totaal	22.682.301	27.029.497

Kasgeldleningen

Het saldo van de opgenomen kasgeldleningen bedraagt aan het einde van het boekjaar € 5.000.000,-.

De kasgeldleningen zijn het afgelopen jaar aangetrokken bij diverse aanbieders tegen de laagst geoffreerde prijs.

Overige schulden: Crediteuren

Op 25 februari 2014 stond van het saldo van de crediteuren volgens het financiële systeem nog een bedrag van € 233.720,54 open.

Overige schulden: Latente verplichtingen

Het opgenomen bedrag aan latente verplichtingen heeft betrekking op de terugbetalingsverplichting die de gemeente heeft aan het Rijk in het kader van de Wet Werk en Bijstand. Op grond van deze wet dient 75% van de vorderingen in het kader van bijstandsverlening die te maken hebben met verstrekte leenbijstand ingevolge de BBZ (onder aftrek van het opgenomen bedrag in de voorziening dubieuze bijstandsvordering) opgenomen te worden als terugbetalingsverplichting aan het Rijk. (Zie ook de post overige vorderingen: bijstandsverlening die is opgenomen onder de balanspost uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar.)

Liquide middelen

Liquide Middelen	31-12-2013	31-12-2012
Bank en giro	13.451.332	674.963-
Voorschotkassen	5.777-	4.711-
Geld onderweg	1.349-	-
Totaal	13.444.206	679.674-

Toelichting Bank en giro

Aan het einde van het jaar waren er geen kasgeldleningen te verkrijgen.

Voorschotkassen

Voorschotkassen	Bedrag
- Kas Burgerzaken	5.777-
	<u>5.777-</u>

Overige schulden: Waarborgsommen grondexploitatie

De waarborgsommen voor grondverkoop worden verrekend bij de koop van de grond. De door de aannemers gestorte waarborgsommen zijn bedoeld om verhaal van schade welke optreedt bij bouwactiviteiten op relatief eenvoudige wijze te verhalen. Terugbetaling van deze waarborgsommen geschiedt na oplevering van het betreffende bouwwerk, waarbij eerst tot uitbetaling wordt overgegaan na controle door de projectleider. Eventuele schade wordt in mindering gebracht. Over de waarborgsommen die door aannemers worden gestort, wordt een rente tegen het wettelijke rentepercentage vergoed.

Overlopende passiva	31-12-2013	31-12-2012
Specifieke vooruitontvangen uitkeringen	760.177	1.799.751
Overige overlopende passiva	4.129.441	4.947.736
Totaal	4.889.618	6.747.487

Specificatie overlopende passiva

Specifieke vooruitontvangen uitkeringen	Boekwaarde 1-1-2013	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2013
Breedtesportimpuls	0		0	-
Onderwijsachterstanden	26.560	108.180	117.620	17.120
Centrum Jeugd en Gezin	79.230			79.230
Inburgering	415.555	-274.294	48.000	93.261
RMC subsidie kwalificatiemiddelen	9.446	48.319	56.531	1.234
Verbetering binnenklimaat scholen	56.775		31.142	25.633
Combinatiefuncties (Alg.Uitk.)	56.040			56.040
Tijd subs. Mooi Nederland	795.000		795.000	-
Participatiebudget	134.141			134.141
NUP (algemene uitkering)	168.744	89.644	25.431	232.958
Sp.en Bew.in de Buurt/Br.imp.comb.func.2012-2016	33.560	69.001		102.561
Vooruitontvangen Meer Energie Bedrijvenambassadeur	18.000	18.000	18.000	18.000
Vooruitontvangen Vrijwilligersbeleid	6.700		6.700	-
Totaal	1.799.751	58.850	1.098.424	760.177

Er zijn voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Het betreft een bedrag van € 760.177,- dat conform BBV als vooruitontvangen bedragen is opgenomen. □

Overige overlopende passiva	Bedrag
Diverse afdrachten sociale dienst	123.730
Diverse afdrachten algemeen (niet zijnde sociale dienst)	1.377.479
Diverse nog te betalen bedragen	1.101.595
Diverse vooruitontvangen bedragen	325.330
Vooruitontvangen bedragen grondbedrijf	1.100
Overige transitoria (rente geldleningen)	1.200.208
Totaal	4.129.441

Overige transitoria

Dit betreft de nog te betalen rente over de langlopende geldleningen. Voor de meeste leningen vindt de betaling van de rente en aflossing pas in 2013 plaats.

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat borg voor nog uitstaande geldleningen van andere instellingen tot een bedrag van € 137.628.069,-. Het verloop van de gewaarborgde geldleningen in 2013 is als volgt:

Naam geldnemer	% Borgstelling	Gew aarborgd per 1-1-2013	Gew aarborgd per 31-12-2013	Oorspronkelijke bedrag
Diverse instellingen				
WCN Heemstede BV	100	3.091.049	3.091.049	5.445.363
Stichting Openbare Bibliotheek	100	103.125	65.625	375.000
Totaal diverse instellingen		3.194.174	3.156.674	5.820.363
Woningbouwcorporaties (Achtervangpositie WSW)				
Stichting Viveste	50	144.264.895	134.471.395	314.274.209
Totaal WSW achtervangpositie		144.264.895	134.471.395	314.274.209
Totaal gewaarborgde geldleningen		147.459.069	137.628.069	320.094.571

De gemeente heeft in het verleden garanties verstrekt op leningen o.a. voor restauraties. Bij deze is er sprake van een faillissement van de hypotheekverstrekker. Op dit moment wordt in samenwerking met de geldverstrekker en een koper gewerkt aan een constructie, waardoor de gemeentegarantie niet hoeft te worden aangesproken.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

	Bedrag
Het saldo van de aangegane verplichtingen van de grondexploitatie per 31-12-2013 is	4.045.925
Het saldo van de aangegane verplichtingen van de algemene dienst per 31-12-2013 is	18.609.560
Totaal	22.655.485

Staat van baten en lasten per programma

Staat van baten en lasten per programma										
Nr.	Programma	Bedrag begroot primitief uitgaven	Bedrag begroot primitief inkomsten	Saldo begroot primitief	Bedrag begroot uitgaven na wijziging	Bedrag begroot inkomsten na wijziging	Saldo begroot na wijziging	Bedrag werkelijk uitgaven	Bedrag werkelijk inkomsten	Saldo werkelijk
		2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
01.	Vitaal	37.113.537	9.246.333	-27.867.204	37.183.184	9.698.657	-27.484.527	36.347.948	9.544.985	-26.802.964
02.	Duurzaam	59.829.538	48.347.406	-11.482.132	59.777.291	47.711.442	-12.065.849	55.079.482	43.411.641	-11.667.842
03.	Bereikbaar	3.065.726	504.745	-2.560.981	3.186.985	483.695	-2.703.290	3.188.770	736.474	-2.452.296
04.	Veilig	3.295.984	297.076	-2.998.908	3.127.503	296.425	-2.831.078	3.842.710	1.255.311	-2.587.400
05.	Betrokken	6.111.809	680.306	-5.431.503	5.840.950	665.662	-5.175.288	5.808.751	714.471	-5.094.280
Totaal programma's		109.416.594	59.075.866	-50.340.728	109.115.913	58.855.881	-50.260.032	104.267.662	55.662.881	-48.604.781
Algemene dekkingsmiddelen										
	Algemene uitkering	108.493	35.983.672	35.875.179	0	35.709.746	35.709.746		36.561.219	36.561.219
	Dividend		10.000	10.000		10.000	10.000		9.298	9.298
	Hondenbelasting	4.151	133.056	128.905	4.151	155.000	150.849	3.116	162.129	159.013
	OZB		10.747.762	10.747.762		10.747.762	10.747.762		10.710.414	10.710.414
	Onvoorzien	60.771		-60.771	40.771		-40.771			
	Overige belastingen	400.722	117.740	-282.982	396.984	104.510	-292.474	394.364	105.230	-289.134
	Saldo financieringsfunctie		3.990.876	3.990.876		3.042.264	3.042.264		2.957.672	2.957.672
	WOZ	459.037	106	-458.931	456.900	325	-456.575	478.480	487	-477.993
	overige alg. dekkingsmiddelen	804.800	1.426.587	621.787	1.094.504	1.794.807	700.303	685.379	2.109.266	1.423.887
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		1.837.974	52.409.799	50.571.825	1.993.310	51.564.414	49.571.104	1.561.340	52.615.714	51.054.374
Resultaat voor bestemming										
		111.254.568	111.485.665	231.097	111.109.223	110.420.295	-688.928	105.829.002	108.278.595	2.449.593
Mutaties reserves										
	Programma Vitaal mutaties reserves	0	29.375	-29.375	0	239.442	239.442	205.200	258.214	-53.014
	Programma Duurzaam mutaties reserves	941.276	0	941.276	634.022	220.735	-413.287	700.817	220.661	480.157
	Programma Bereikbaar mutaties reserves		2.750	-2.750	0	2.750	2.750		2.750	-2.750
	Programma Veilig mutaties reserves	0	20.000	-20.000	0	20.000	20.000	63.720	20.000	43.720
	Mutaties reserves algemeen	0	828.200	-828.200	1.313.877	2.247.309	933.432	1.481.177	2.243.037	-761.860
Resultaat na bestemming										
		112.195.844	112.365.990	170.146	113.057.122	113.150.531	93.409	108.279.916	111.023.257	2.743.341

Toelichting op staat van baten en lasten per programma

	Bedrag begroot uitgaven na wijziging 2013	Bedrag werkelijk uitgaven 2013	Saldo werkelijk += voordeel -= nadeel 2013		Bedrag begroot inkomsten na wijziging 2013	Bedrag werkelijk inkomsten 2013	Saldo werkelijk += voordeel -= nadeel 2013
	LASTEN				BATEN		
	x € 1.000				x € 1.000		
Vitaal	37.183	36.348	835		-9.699	-9.545	-154
Duurzaam	59.777	55.079	4.698		-47.711	-43.411	-4.300
Bereikbaar	3.187	3.189	-2		-483	-736	253
Veilig	3.128	3.842	-714		-296	-1.255	959
Betrokken	5.841	5.809	32		-666	-714	48
Algemene dekkingsmiddelen	1.994	1.562	432		-51.565	-52.616	1.051
Resultaat voor bestemming	111.110	105.829	5.281		-110.420	-108.277	-2.143
Mutaties reserves:							
Vitaal	0	205	-205		-239	-258	19
Duurzaam	634	701	-67		-221	-221	0
Bereikbaar	0	0	0		-3	-3	0
Veilig	0	64	-64		-20	-20	0
Algemeen	1.407	1.481	-74		-2.247	-2.243	-4
	113.150	108.280	4.871		-113.150	-111.022	-2.128
Resultaat na bestemming							2.743

Programma Vitaal

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 835.000 (2%)

Wmo-beleid € 418.000V

Om het uitvoeringsplan programma transities in samenhang 2013 te kunnen uitvoeren was een onttrekking uit de bestemmingsreserve "Programma Transities in Samenhang" van € 210.000 nodig. Echter aan de voorbereidingen op de transities is in 2013 minder uitgegeven dan begroot. Per saldo een positief rekeningresultaat van het programma transities in 2013 € 205.000. In lijn met het beslipunt 2 van het raadsbesluit Sociale agenda 2012-2015 wordt dit positief rekeningresultaat gestort in de reserve "Programma Transities in Samenhang". Deze storting vindt via mutaties reservers Vitaal.

Ondersteuning bij opgroeien en opvoeden € 151.000V

De begroting voor digitaal dossier jeugdgezondheidszorg bedroeg zowel in 2012 als in 2013 € 98.000. In 2012 is dat bedrag betaald. In 2013 kwam daarover een restitutie van € 20.000. In 2013 is voor het digitaal dossier € 54.000 betaald. Dit betekent dit een extra onderschrijving in 2013 van € 44.000. Het totale voordeel in 2013 komt hiermee uit op € 64.000.

Doordat de doorontwikkeling van het CJG in 2013 heeft plaatsgevonden door middel van pilots / experimenten vanuit de provincie in het kader van de transities, is een gedeelte van het CJG-budget vrijgevallen.

VWV-algemeen € 235.000N

Het nadeel ontstaat voornamelijk door de hogere uitvoeringskosten voor de door de Werk en inkomen Lekstroom(WIL) uitgevoerde regelingen(VWV inkomens- en werkdeel, minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhelpverlening). Door de economisch slechte tijd is er extra aanspraak gemaakt op bijstandsuitkeringen. Hierdoor is er ook extra personeel ingezet om de grotere toestroom te kunnen verwerken. Naast deze hogere personeelskosten zijn er nog andere hogere personeelskosten ge-

maakt door enerzijds als uitvloeisel van afspraken in het sociaal plan, deze bestaan uit meerkosten door de overbezetting door de plaatsing van personeel, meerkosten door garantietoelagen van salarissen boven de functiewaardering van WIL en meerkosten voor woon-werkverkeer en dienstreizen. Deze laatste hogere kosten zijn niet via de normale verdeelsleutel (21% van de totale uitvoeringskosten) in rekening gebracht, maar specifiek per gemeente naar veroorzaker.

WWB-inkomensdeel € 484.000 N

Het nadeel worden grotendeels veroorzaakt door een forse toename van het aantal bijstandsuitkeringen van 354 (31-12-2012) naar 403, waardoor de uitkeringslasten fors toenemen. Dit wordt slechts voor een kleine gedeelte gecompenseerd door een hoger toegekend BUIG budget 2013.

Minimabeleid € 162.000V

Het voordeel wordt veroorzaakt door een overschot op de Bijzondere bijstand (minimabeleid). Voor de aanvragen bijzondere bijstand is de verkorte procedure niet meer toepasbaar, omdat nu specifiek op de bijzondere situatie van de klant moet worden ingegaan. Bovendien worden meerdere zaken die via de verkorte procedure werden verstrekt, nu primair terug geleid naar de zorgverzekeraar. Ook dit jaar moet eerst de eventueel uitgekeerde langdurigheidstoelage worden aangewend, voordat bijzondere bijstand wordt verstrekt. Dat heeft een reducerend effect. Uiteindelijk vallen de kosten nog meer mee dan werd verwacht, omdat ook de gebruikelijke toename van aanvragen en kosten in het laatste kwartaal achterwege is gebleven.

Vrijval stelposten Integratie-uitkeringen WMO en bijzondere bijstand kwetsbare groepen algemene uitkering € 237.000V

Deze stelposten vallen vrij doordat tijdens het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2013 er nog geen concrete bestemming voor was. Deze worden ingezet ter dekking van de hogere kosten WMO Hulp bij huishouden en de hogere uitvoeringskosten voor de door de Werk en inkomen Lekkstroom(WIL) uitgevoerde regelingen.

Voorzieningen voor mensen met beperking, chronisch psychisch of psychosociaal € 258.000V

De Wmo-voorzieningen zijn opendeinde regelingen waar vooraf niet zeker is welke aanspraak er op het budget gemaakt zal worden:

- Wmo vervoersvoorzieningen (€ 183.000 voordeel). In 2013 was de aanspraak lager dan begroot. De lagere uitgaven worden deels veroorzaakt doordat er in 2013 een nieuwe leverancier is en lagere prijzen (voor aanschaf en contracten voor onderhoud) hanteert dan de leveranciers daarvoor.
- Wmo rolstoelen (€ 57.000 nadeel). In het laatste kwartaal 2013 zijn er nog een aantal dure rolstoelvoorzieningen verstrekt.
- Woonvoorzieningen (€ 98.000 voordeel).
- Hulp bij huishouden (HH, € 85.000 nadeel). In het kader van ombuigingen is het budget verlaagd. De veronderstelde verschuiving van HH 2 naar HH 1 is iets kleiner dan verwacht.
- Persoonsgebonden budget HH (€ 119.000 voordeel). Er is niet een direct aanwijsbare reden waarom de aanspraak op dit budget afneemt.

Werk en participatie € 93.000V

Het voordeel op de lasten van dit product wordt grotendeels veroorzaakt door de vrijval extra exploitatiebijdrage UW holding 2011 en 2012. Deze is door UW-holding nooit geclaimd.

Overige lasten < € 75.000 €235.000V

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 154.000 (2%)

WWB-inkomensdeel € 153.000V

Het voordeel op de baten van dit product wordt grotendeels veroorzaakt door hogere inkomsten als gevolg van de hoger vastgestelde rijksbijdrage 2013 en hogere inkomsten voor terugvordering en verhaal op leenbijstand. Tenslotte is ook een voordeel door de afwikkeling van het debiteurensaldo per 31-12-2013.

Overige baten < € 75.000 €257.000N

Programma Duurzaam

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 4.698.000 (8%)

Ontwikkelingsvisie macroniveau (grondexploitaties) € 4.400.000V

In de begroting en de jaarstukken wordt het resultaat uit de grondexploitaties budgetneutraal opgenomen. De crisis maakt dat de afbouw van de Vinex bouwtaak zwaar onder druk komt te staan: het duurt langer, er moeten meer plankosten worden gemaakt, meer tijdelijke voorzieningen worden getroffen en de grondopbrengsten zijn lager en/of komen later binnen.

Afval € 95.000V

Omdat de kringloopwinkel nog nieuw is, is er in het begin minder onderhoud nodig. Bij het afvalscheidingsstation waren de kosten van onderhoud en reparaties van de vloestofdichte vloeren lager dan verwacht. Aan het voordeel van deze lagere lasten is automatisch het nadeel van lagere baten gekoppeld, omdat een positief saldo effect afgewikkeld wordt via de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing.

Overige lasten < € 75.000 €203.000V

Het betreft hier vooral voordelen op onderhoud speelvoorzieningen, verlichting, roiling en straatmeubilair.

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 4.300.000 (9%)

Ontwikkelingsvisie macroniveau (grondexploitaties) € 4.400.000N

Zie verklaring bij lasten, is de tegenhanger.

Toetsing en toezicht microniveau (o.a. omgevingsvergunningen) €167.000V

In 2013 zijn ondanks de economische omstandigheden toch meer leges omgevingsvergunningen ontvangen dan geraamd. Naast de uitbreiding van een aantal geplande grote - vooral particuliere - projecten en initiatieven zijn er ook meer legesinkomsten bij de kleine aanvragen gerealiseerd.

Overige baten < € 75.000 €67.000V

Programma Bereikbaar

Verschil lasten (voor bestemming): nadeel € 2.000 (0%)

Overige lasten < € 75.000 €2.000N

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 253.000 (52%)

Wegen € 182.000V

Het voordeel wordt vooral veroorzaakt door vergoedingen van derden voor aanpassing aan de kruising op de Molen, een afkoopsom van Prorail voor aan de openbare ruimte aangebrachte schade als gevolg van de spoorverdubbeling, subsidie van het BRU voor het verwijderen van fietsobstakels in Houten en aanpassingen aan de Waalseweg. Tevens zijn er diverse schadevergoedingen ontvangen voor het verwijderen van oliesporen na aanrijdingen.

Overige baten < € 75.000 €71.000V

Programma Veilig

Verschil lasten (voor bestemming): nadeel € 714.000 (23%)

Brandweezorg 833.000N

In het kader van de brandweezorg is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de brandweezorg van de gemeenten overgegaan naar de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Praktisch betekende dit voor gemeente Houten dat reeds gecompenseerde btw van de nieuwere gebouwen alsnog verrekend zou moeten worden. Om deze extra btw-kosten te voorkomen zijn de nieuwe brandweerpost Schalkwijk en brandweerpost Houten-Oost door de VRU tegen boekwaarde overgenomen (€ 959.000). Daarnaast is de 5% taakstelling voor gemeenschappelijke regelingen in 2013 over de gehele gemeentelijke bijdrage (dus ook over boxen 1 en 2) door de VRU structureel gerealiseerd.

Overige lasten < € 75.000 €119.000V

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 959.000 (324%)

Brandweezorg 899.000V

Zie verklaring bij lasten, is de tegenhanger.

Overige baten < € 75.000 €60.000V

Programma Betrokken

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel €32.000 (1%)

Overige lasten < € 75.000 €32.000V

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 48.000 (7%)

Overige baten < € 75.000 €48.000V

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 432.000 (22%)

Saldo kostenplaatsen algemeen 520.000V

Gezien het verband, dat de saldi kostenplaatsen met elkaar hebben wordt de verklaring van het voordeel op de lasten in totaliteit voor alle kostenplaatsen in de paragraaf bedrijfsvoering nader toegelicht.

Exploitatieposten Algemene dienst door Grondbedrijf € 170.000N

Het betreft hier de doorbelasting van gemaakte uren door de afdeling Projectontwikkeling (POW) aan de algemene dienst en kapitaalkredieten (investeringen). Hierdoor zijn er hogere lasten geboekte dekking uren kostenplaats POW.

Overige lasten < € 75.000 €82.000V

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 1.051.000 (2%)

Algemene uitkering € 851.000V

Het voordeel op de algemene uitkering is een saldo van verschillende positieve bedragen. Allereerst de uitkomst van de decembercirculaire 2013 € 520.000, zijnde landelijke ontwikkeling accres € 210.000, lokale ontwikkelingen toename aantal bijstandontvangers € 224.000, lokale ontwikkeling ruiming explosieven door meer nieuwbouwwoningen € 64.000, lokale ontwikkeling overige hoeveel-

heidsverschillen -€ 12.000 en uitvoeringskosten inburgering € 34.000. Daarnaast hebben tussentijdse aanpassingen lokale ontwikkeling overige hoeveelheidsverschillen een plus van € 10.000 opgeleverd. Dit wordt nog verder positief beïnvloedt door nabetalings 2011 en 2012 € 321.000.

Exploitatieposten Algemene dienst door Grondbedrijf € 174.000V

Dit betreffen hogere opbrengsten. Deze komt doordat uren Projectontwikkeling ten laste gebracht kunnen worden aan budgetten algemene dienst en kapitaalkredieten(investeringen).

Algemene baten en lasten € 140.000V

Het voordeel ontstaat door éénmalige teruggaaf basispremie WAO/WIA 2013 € 94.000, een hogere BTW-opbrengst € 33.000 op de producten Riolen/ afvalstoffenheffing voornamelijk door de BTW riool-kredieten, kosten bredeschool in 2010 t.l.v. regulier budget i.p.v. krediet € 28.000 en diverse kleine posten € 9.000. Dit voordeel wordt € 24.000 minder door een lager benodigde dekking van de gemaakte implementatiekosten van de Midoffice.

Saldo financieringsfunctie € 85.000N

Dit nadeel is een combinatie van de verlaging van de afschrijvingslast Kant 3, als gevolg van een afboeking van dit pand in 2012 met € 940.000 welke dubbel afgeraamd € 47.000 is en het resterende bedrag € 22.000 ontstaan door hogere afschrijvingslasten door hogere boekwaarde van activa, welke dit jaar voor het eerst afgeschreven worden. Daarnaast is er het negatieve resultaat op betaalde rente korte en lange geldleningen algemene dienst en grondexploitaties -/- ontvangen rekening-courantrente van € 16.000.

Stelpost ombuigingen € 79.000V

Het betreft hier het restant stelpost flankerend personeelsbeleid. Dit overschot wordt conform een bestendige gedragslijn gestort in de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling, zodat dit in 2014 ook voor dat doel nog aangewend kan worden.

Overige baten < € 75.000 €108.000N

Mutaties reserves alle programma's

Verschil lasten (voor bestemming): nadeel € 410.000 (20%)

Storting reserve "Programma Transitie in Samenhang" € 205.000N

In lijn met het beslispunt 2 van het raadsbesluit Sociale agenda 2012-2015 wordt het positief rekening-resultaat uitvoeringsplan programma transitie in samenhang 2013 gestort in deze reserve.

Storting reserve organisatieontwikkeling € 79.000N en reserve ICT Werk en Inkomen Lekstroom € 89.000N

De hogere uitgaven € 168.000 betreft een storting restant 2013 stelpost flankerend beleid in de bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling en een hogere storting in de Bestemmingsreserve ICT Werk en Inkomen Lekstroom, zijnde een hoger exploitatie-overschot op de kostenplaats ICT Werk en Inkomen Lekstroom.

Overige stortingen < € 75.000 €37.000N

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 15.000 (1%)

Overige onttrekkingen < € 75.000 €15.000V

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Gegevens openbaarmakingsverplichting							
Naam	Functie(s)	Totaal bezoldiging	de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen;	de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;	de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar;	de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband;	het jaar waarin het dienstverband is geëindigd.
H.S. den Bieman	Directeur/ gemeentesecretaris	€ 98.446	0	€ 26.188	gehele jaar 36 uur		
P.J.M. Liebrechts	Directeur	€ 96.635	0	€ 24.833	gehele jaar 36 uur		
J.G.S. Pijnenborg	Griffier	€ 62.560	0	€ 16.650	v.a 1-3-2013 36 uur		
P.M.H. van Ruitenbeek	Griffier	n.v.t.	0	n.v.t.	uit dienst 1-1-2013		
J. Wiegel	Gemeentesecretaris	€ 81.032	0	€ 20.690	tot 1-10-2013 36 uur		

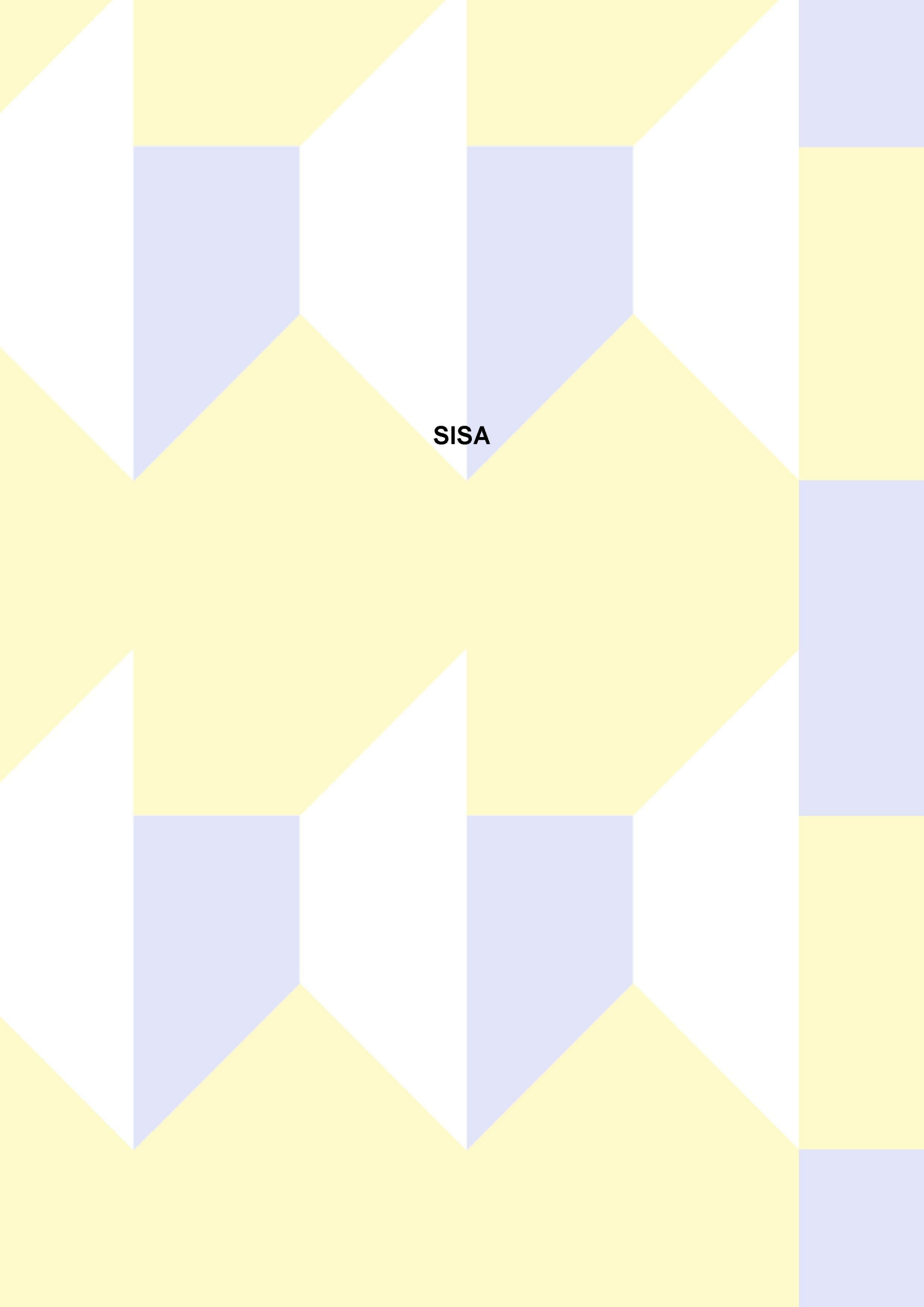
Incidentele baten en lasten

In 2013 zijn baten en lasten verantwoord met een incidenteel karakter. In het onderstaande overzicht worden deze incidentele baten en lasten gespecificeerd. Bij het samenstellen van het overzicht zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In het overzicht zijn alleen posten van materiële betekenis opgenomen (minimaal € 25.000).
- Posten worden als incidenteel aangemerkt indien er sprake is van eenmalige baten en lasten.
- In het overzicht zijn tevens posten meegenomen die, conform raadsbesluit, rechtstreeks in mindering zijn gebracht op de algemene middelen reserves.

(Deel) programma	Omschrijving	Bedrag
		€
Lasten		
1. Programma Vitaal		
<i>Deelprogramma Sociale participatie</i>		
	- Implementatiekosten januari t/m april 2013 gemeenschappelijke regeling Werk en inkomenstroom(WIL)	154.699
	- Extra inhuur personeel van derden door sterke toename schuldhelpverlening	29.122
<i>Deelprogramma Kunst, cultuur en sport</i>		
	Afboeking boekw aarde sportcomplex De Steenenpoort, w elke zijn ingebracht in de grondexploitaties(grondbedrijf)	1.096.834
<i>Programmabrede kosten</i>		
	- Geen afschrijvingskosten VMBO school Houtens door latere oplevering. Hierdoor start afschrijving start pas in 2014.	-236.067
	- Geen afschrijvingskosten Sportpark De Meerpaal. Hierdoor start afschrijving start pas in 2014.	-50.863
2. Programma Duurzaam		
<i>Deelprogramma leefomgeving</i>		
	- Betaalde afkoopsom voor tekorten 2012 en eerdere jaren na uitspraak geschillencommissie Welstand en Monumenten Midden Nederland (WMMN)	30.400
	- Betaalde afkoopsom 2013, zijnde vergoeding uittrekking gemeenschappelijke regeling WMMN per 1-1-2014	59.500
4. Programma Veilig		
<i>Deelprogramma Fysieke veiligheid</i>		
	Afboeking boekw aarde panden brandw eerpost Oost en Schalkwijk in verband met verkoop aan Veiligheidsregio Utrecht(VRU)	958.743
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
	- Storting restant 2013 stelpost flankerend beleid in de bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling	79.000
	- Dotatie bestemmingsreserve ruimen explosieven , zijnde een hogere bijdrage Algemene uitkering i.v.m. meer opgeleverde nieuw bouw woningen.	63.720
	- Verhoging voorziening dubieuze debiteuren belastingen ten behoeve van afboeking oninbare belastingen failliete bedrijven.	56.300
	- Vrijval stelpost sept.circ.2011: bijz.bijstand kwetsbare groepen	-85.042
	- Vrijval stelpost algemene uitkering WMO Integratie Uitkering	-70.507
	- Vrijval stelpost voor structurele uitname integratie uitkering WMO	-63.602
	- Vrijval stelpost onvoorzien	-40.771
Totaal incidentel lasten		1.981.466

(Deel) programma Omschrijving		Bedrag
		€
Baten		
1. Programma Vitaal		
<i>Deelprogramma Kunst, cultuur en sport</i>		
	Bijdrage vanuit de grondexploitatie ter dekking van de Afboeking boekw aarde sportcomplex De Steenenpoort	1.096.834
4. Programma Veilig		
<i>Deelprogramma Fysieke veiligheid</i>		
	Opbrengst verkoop panden brandw eerpost Oost en Schalkw ijk aan de VRU	958.743
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
	- Meer algemene uitkering als gevolg van afrekeningen 2011 en 2012	446.234
	- Reservering jaarrekening 2012 ten behoeve van navordering belastingdienst WAO/IVA/WGA 2008 t/m 2011 niet nodig. Naheffing ingetrokken belastingdienst.	366.970
	- Hogere BTW-opbrengst op de producten Riolen/ afvalstoffenheffing voornamelijk door de rioolkredieten.	192.685
	- Dekking uit de bestemmingsreserve WWB werkdeel van de implementatiekosten januari t/m april 2013 gemeenschappelijke regeling Werk en inkomenstroom(WIL)	149.776
	- Eenmalige teruggaaf basispremie WAO/WIA'13 Belastingdienst als gevolg belastingvoorstellen 2014.	94.310
	- Kosten bredeschool in 2010 t.l.v. regulier budget i.p.v. krediet	28.221
Totaal incidentel baten		3.333.773
Totaal incidentel baten en lasten		1.352.307

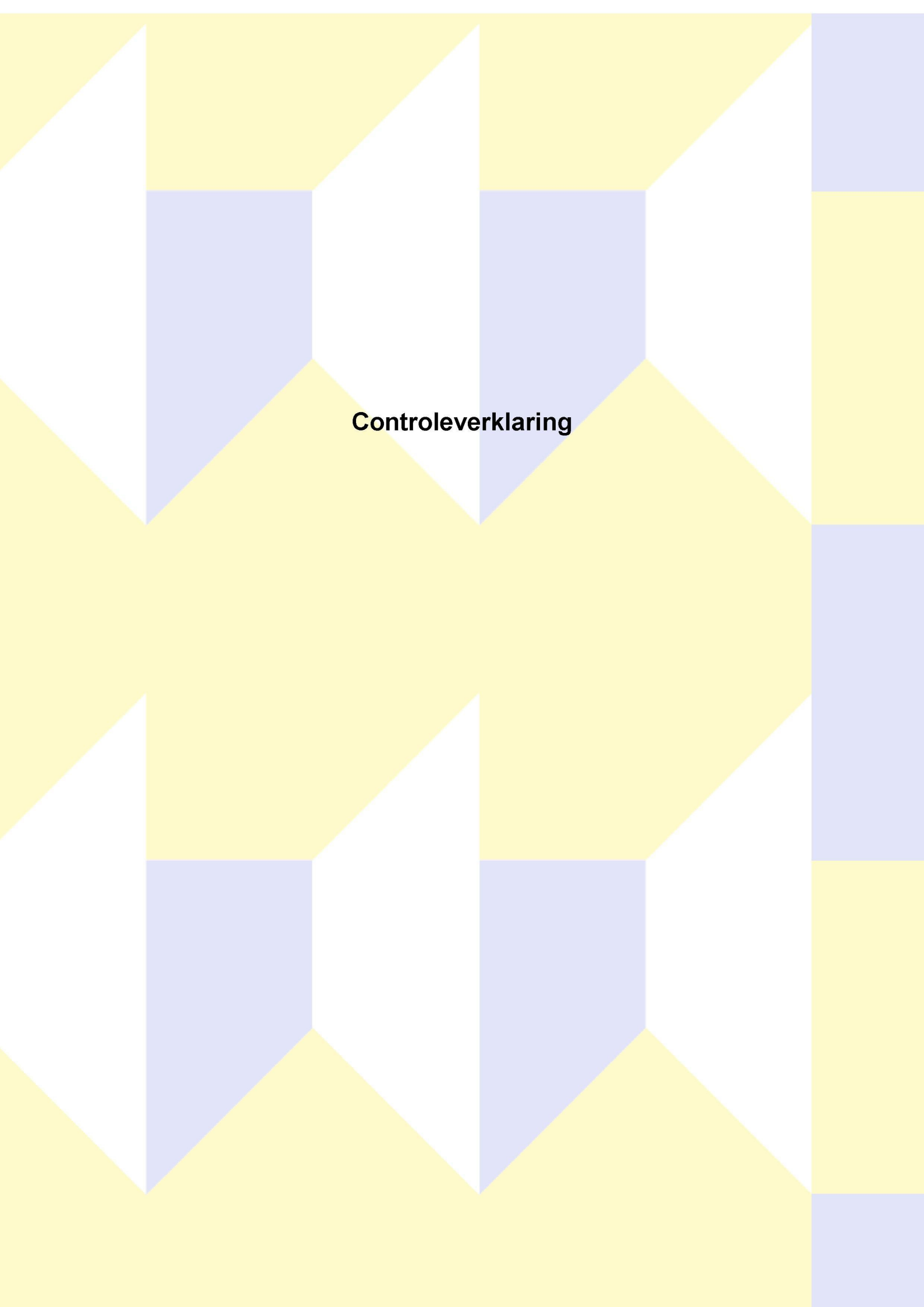
The background features a repeating geometric pattern of interlocking shapes. Large yellow hexagons are arranged in a honeycomb-like structure, with white hexagons filling the gaps. Within some of the white hexagons, there are smaller, light blue squares. The text 'SISA' is centered horizontally and vertically over the pattern.

SISA

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
I N D I C A T O R E N							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01 € 114.375	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02 € 3.245	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03 € 0	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04 € 26.560	
I&M	E10	Tijdelijke subsidieregeling Innovatieprogramma Mooi Nederland Tijdelijke subsidieregeling innovatieprogramma Mooi Nederland Provincies en gemeenten	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E10 / 01 IPMNS1003BVKCU	Aard controle R Indicatornummer: E10 / 02 € 911.000	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E10 / 03 Nee	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E10 / 04 € 911.000	
I&M	E26	Spoorse door- snijdingen, tranche 1 Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is)	Aantal afgeronde projecten (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			Afspraak Aard controle R Indicatornummer: E26 / 01 3	Realisatie Aard controle R Indicatornummer: E26 / 02 3	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E26 / 03 Ja		
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01 80E5DFC0 - MN BB21	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02 € 8.423	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03 € 0	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04 € 0	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05 € 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06 80E5DFC0 - MN BB21	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07 € 8.423	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08 € 0	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09 n.v.t.	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10 Nee

SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03				
			105,25	5,51	Nee				
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 05		
			10321 (Houten)	124,00	4,84	92,86	1,30		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06	
			€ 1.435.602	€ 143.165	€ 89.739	€ 228	€ 3.537	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) VVWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (VVWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10			
			€ 155.952	€ 66.570	€ 0	Nee			

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent e 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 44.021	€ 15.623	€ 14.600	€ 24.556	€ 32.180	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02 <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 01</i>					
			296					
			Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G5 / 02</i>	Besteding (jaar T) participatiebudget <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 03</i>	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 04</i>	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 05</i>	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 06</i>	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 07</i>
			Nee	€ 343.958	€ 66.111	€ 6.750	€ 6.750	€ 0

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Houten

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2013 van de gemeente Houten gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 26 februari 2014.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 12 oktober 2010, raadsvoorstel controleprotocol jaarrekening nr. 2010-32 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Houten een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per

31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 22 april 2014

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: M.C.J.M. Bekker RA